شنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 （维吾尔文） （بۇ سان ئالته بەت）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1——57)

1997 - يىل
ئىيۇن
16
دۈشەنبە

شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىگە قانچە كۈن قالدى؟

15 كۈن

مۇھىم خەۋەرلەر

ئاپتونوم رايونىمىز «1311» مۇھىت ئاسراش ھەرىكىتى پىلانىنى ئوتتۇرىغا قويدى

ئۇز مۇخبىرىمىز جالك شياۋيەن خەۋىر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بىر نەچچە كەۋدىلىك مۇھىت مەسلىسى ئاپتونوم رايونلىك «1311» مۇھىت ئاسراش ھەرىكىتى پىلانىغا كىرگۈزۈلدى.

بىر شەھەر، ئۇچ چوڭ نېفتلىك، بىر كۆل، بىر تەبىئي مۇھاپىزەت رايونلىك مۇھىتنى ياخشىلاش ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇھىتنى ياخشىلاشتىكى مۇھىم ئىش بولۇپ قالدى. بىرىنچى، كەلكۈسىدىكى بەش يىلدىن 15 يىلغىچە بولغان ۋاقىتتا ئۇرۇمچى ئاتموسفېراسىنىڭ بۇلغىنىشى، ئۇچ چوڭ نېفتلىك (تۇرپان - قۇمۇل، تارىم ۋە شىمالىي شنجاڭ نېفتلىكى) ئېكولوگىيىسىنىڭ بۇزۇلۇش ئەھۋالىدا، باغراش كۆلى، ئالتۇنتاغ قۇرۇلۇشىنى مۇھىم نۇقتا قىلدۇ؛ ئىككىنچى، شەھەرنىڭ ھازىرقى ئېنېرگىيىدىن پايدىلىنىش ھالىتىنى ياخشىلاپ، كۆمۈرنى بىۋاستە يېقىلغۇ قىلىشنى ئۆزگەرتىپ، پار ۋە توك ھاسىل قىلىش دائىرىسىنى مەركەزلەشتۇرۇپ پار بېرىش كۆلىمىنى كېڭەيتىپ، ئېنېرگىيىدىن پايدىلىنىش نىسبىتىنى ئۆستۈرىدۇ؛ ئۈچىنچى، ھازىرقى ئاتموسفېرانى بۇلغىغۇچى نەرسىلەرنى چىقىرىدىغان مەنبەنى تىزگىنلەيدۇ؛ تۆتىنچى، 100 مىڭ مو شەھەر ئەتراپىنى كۆكەرتىش ئورمىنى بەرپا قىلىپ، شەھەر ئەتراپىدا يېشىل توسۇق شەكىللەندۈرىدۇ. بۇنىڭ بىلەن 2000 - يىلغا بارغاندا ئۇرۇمچى شەھىرىدە ئاتموسفېرانىڭ بۇلغىنىشى ئېغىرلىشىپ كېتىش ۋەزىيىتى تىزگىنلىنىدۇ، 2010 - يىلغا بارغاندا، ئۇرۇمچى شەھرىنىڭ ئاتموسفېرا مۇھىتىدا ئۇنۇملۇك ياخشىلىنىش بولىدۇ.

كونا مەسىلىلەر، يېڭى ئەھۋاللارنىڭ ھەل قىلىنىشى توغرىسىدا «1311» ھەرىكەت پىلانىدا كونكرېت تەدبىرلەر ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

ئۇرۇمچى شەھرى تۆت چوڭ قۇرۇلۇشنى يولغا قويۇپ مۇھىتنىڭ سۈپىتىنى ياخشىلايدۇ، يەنى تۆت جەھەتتىن تۆپتىن ئۇنۇبرسال ئالدىنى ئېلىش، تۈزمش تەدبىرىنى قوللىنىدۇ. بىرىنچى، شەھەرنىڭ ئېنېرگىيە قۇرۇلمىسىنى ئۆزگەرتىپ، پاكىز ئېنېرگىيىدىن پايدىلىنىش نىسبىتىنى ئۆستۈرىدۇ؛ 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە پىچان - ئۇرۇمچى گاز تۇرۇبىسى قۇرۇلۇشى ۋە ئۇنىڭغا ياندىشتۇرۇپ ئېلىپ بېرىلىدىغان شەھەر تەبىئي گاز تۇرۇبىسى تورى ۋە يوللاش-تەقسىملەش سىستېمىسى، داۋانچىك شامال ئېلېكتر ئىستانسىسى قۇرۇلۇشى، ماتورلۇق قاتناش ۋاستىلىرىگە پاكىز يېقىلغۇ ئىشلىتىش ياخشىلىنىدۇ، لەيلمە زەررىچە ۋە كۈڭگۈرت (٧) ئوكسىدىنىڭ مقدارى دۆلەتلىك 2-دەرىجىلىك ئۆلچىمىگە يېتىدۇ، ئېنېرگىيە قۇرۇلمىسى ۋە ئونىڭدىن پايدىلىنىش ئاساسىي جەھەتتىن مۇۋاپىق بولىدۇ.

قۇمۇل شەھرى پالۋانتوز پېزىسىدىكى ئىبراھىم (سولدىكى 3- كىشى) شنجاڭ ھەربىي رايونى مەلۇم قىسمىدىكى جەڭچىلەرگە تالىنىڭ ھارام شاخلىرىنى چاتاش تېخنىكىسىنى ئۆگەتمەكتە. لى كېنىڭ فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى قاتناش تارماقلىرى ئىلى ۋىلايىتىنىڭ زاپاس ئاشلىق ساقلاش، ئاشلىق سېتىۋېلىش قېيىن بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىشقا زور كۈچ بىلەن مەدەت بەرمەكتە

ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ياخشىلاپ، يېزا ئىقتىسادىنى ئىلگىرى سۈرۈش

ــ يەكەن ناھىيىسىنىڭ ئورمانچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇغانلىقىنى تەكشۈرۈش

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز شاجۇەن

ھازىر يەكەن ناھىيىسىدە بىنا قىلىنغان ئورمان كۆلىمى 575 مىڭ مو، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 5.6 % كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 1 مىليون 200 مىڭ مو تېرىلغۇ يەردە 178 مىڭ مو ئېھاتە ئورمىنى بەرپا قىلىندى، تېرىلغۇ يەر ئەتراپى ئاساسەن ئورمانلاشتۇرۇلدى، 95 % ئېتىز ئېھاتە ئورمىنىڭ مۇھاپىزىتىگە ئېلىندى. ناھىيە بويىچە كەنت-مەھەللەرنىڭ كۆكەرتىلىش نىسبىتى 38 % كە يەتتى، تاشيول، دەريا بويلىرىنىڭ كۆكەرتىلىش نىسبىتى 95 % تىن كۆپرەككە يەتتى، بۇ ناھىيە 1992- يىلى ئورمانچىلىق مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «تۈزلەڭلىكنى كۆكەرتىشتە ئۆلچەمگە يەتكەن ناھىيە» دەپ باھالاندى، 1995- يىلى ئورمانچىلىق مىنىستىرلىكى ۋە ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن 2- قارارلىق «ئۇچ شمال» ئېھاتە ئورمان سىستېمىسى قۇرۇلۇشىدا «كۆكەرتىش ئۆلچىمىگە يەتكەن ناھىيە» دەپ باھالاندى، 1995- يىلى دۆلەت كۆكەرتىش كومىتېتى تەرىپىدىن مەملىكەت بويىچە ئورمان بىنا قىلىپ كۆكەرتىش بويىچە «100 ياخشى ناھىيە» نىڭ بىرى بولدى. 1996- يىلى ئورمانچىلىق مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «يەن- تېخنىكىغا تايىنىپ ئورمانچىلىقنى گۈللەندۈرۈشتىكى ئەلا نەمۇنە ناھىيە» دەپ باھالاندى.

قىلىپ كۆكەرتىشنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى رولى ۋە ئورنىغا بولغان تونۇشنى ئۆستۈردى. بۇ ناھىيىدە بوران، قۇم، شور، قۇرغاقچىلىق قاتارلىق تەبىئي ئاپەتلەر كۆپلەپ يۈز بېرىپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تەرەققىياتىغا ئېغىر زىيان يەتكۈزۈپ كەلگەنىدى، 1979- يىلى بوران، قۇمنىڭ زىيىنىغا ئۇچرىغان يەر كۆلىمى 20 % كە يەتكەن، دەل- دەرەخ ئازراق ئايرىم كەنتلەردە ھوسۇل ئېلىنمىغانىدى. ئەمەلىيەتە ناھىيىدىكى كادىرلار، ئاممىغا كۆچەتنى كۆپ تېكىپ، مۇكەممەلرەك ئېھاتە ئورمان سىستېمىسى بەرپا قىلغانىدىلا، يېزا ئىگىلىكىدىن مۇقىم، يۇقىرى ھوسۇل ئېلىشقا كاپالەتلىك قىلغىلى بولمىغانلىقىنى تونۇتتى، كۆپ يىللاردىن بۇيان بۇ ناھىيە ھەر يىلى 3- ئاينىڭ 12- كۈنىدىن 4- ئاينىڭ 12- كۈنىگىچە بولغان ۋاقىتنى ئورمان بىنا قىلىش، كۆكەرتىشنى تەشۋىق قىلىش ئېيى قىلىپ، ئاممىغا ئورمان بىنا قىلىش، كۆكەرتىشنىڭ زور ئەھمىيىتىنى ھەم ئورمان بىنا قىلىش ئارقىلىق بېيىشتىكى ياخشى تەجرىبىلەرنى، ئورمان ئاسراشتىكى ئىلغار ئورۇن، شەخسلەرنىڭ ئىش- پائالىيەتلىرىنى تەشۋىق قىلدى. ناھىيە، يېزا، كەنتلەرئارا ئورمان بىنا قىلىش مەسئۇلىيەتلىرى مىسى ئېنىزالاپ، ئورمان بىنا قىلىش ۋەزىپىسىنى بىنا قىلىشقا مەبلەغ سېلىش سىياسىتىنى يولغا قويدى. پىلان بويىچە ئېھاتە ئورمانلىقى بەرپا قىلغان يېزا - بازارلارغا ئورمان باشقۇرۇش تارماقلىرى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋالغاندىن كېيىن، ھەر مو ئېھاتە ئورمىنى ئۈچۈن 10 يۈەندىن ئورمان بىنا قىلىش قوشۇمچە يارداەم پۇلى بەردى، 1993- يىلى ئۈنى 15 يۈەنگە ئۆستۈردى، يېزا- بازارلار كەنت، گۇرۇپپىلارغا ھەرمو ئورمان بەرپا قىلغىنى ئۈچۈن 36 يۈەندىن قوشۇمچە يارداەم پۇلى بەردى. ئىككىنچى، كېسىش بىلەن بەرپا قىلىشنى بىرلەشتۇرۇش سىياسىتىنى يولغا قويدى. ھەرقايسى يېزا، كەنتلەر بىر مو يەرنىڭ ئورمىنىنى كەسسە، ئۆزلىرى پۇل چىقىرىپ بىر مو يەردە ئورمان بىنا قىلدى، «كېسىش بىلەن بەرپا قىلىشنى بىرلەشتۇرۇش» كۆرسەتكۈچىنى ئورۇندىيالمىغان ئورۇنلارنىڭ كېيىنكى يىللىق كېسىش كۆرسەتكۈچىنى تەستىقلىمىدى، ئورمان بەرپا قىلىش قوشۇمچە يارداەم پۇلىنى بەرمىدى. ئۇچىنچى، ئەمگەك ئورنىغا پۇل ئېلىش سىياسىتىنى يولغا قويدى، ھەرقايسى ئورۇنلار مەجبۇرىيەت كۆچەتنى تەكشىتە ئورمانچىلىق تارماقلىرى بېكىتىپ بەرگەن مەجبۇرىيەت كۆچەتنى تەكشى بازسىغا بېرىپ بەلگىلەنگەن مەجبۇرىيەت كۆچەتنى تەكشى ۋەزىپىسىنى ئورۇندىشى شەرت قىلىندى، مەجبۇرىيەت كۆچەتنى تەكشىكە قاتناشمىغان ياكى ۋەزىپىسىنى ئورۇندىمىغانلاردىن كىشى بېشىغا 25 يۈەندىن 50 يۈەنگىچە ھەق ئالدى ھەم ئۇنى مەجبۇرىيەت كۆچەتنى تەكشى مەخسۇس تۇر مەبلىغى قىلدى. تۆتىنچى، ئۆزلەشتۇرۇش، ئورمان بىنا قىلىشقا ئىلھام بېرىش سىياسىتىنى يولغا قويدى، ئومۇمەن ئۆزى مەبلەغ سېلىپ، ئەمگەك كۈچى چىقىرىپ قۇملۇق، بوزىيەرلەردە ئورمان بەرپا قىلغۇچىلارغا يەر ئومۇمنىڭ بولۇش، ئورمان ھوقۇقى شەخسكە تەۋە بولۇش، ئۆتۈنۈپ بېرىشكە، ۋاربسلىق قىلىشقا رۇخسەت قىلىش سىياسىتىنى ئىجرا قىلدى.

پەن- تېخنىكىغا تايىنىپ ئورمانچىلىقنى گۈللەندۈرۈپ، ئېھاتە ئۈنۈمنى گەۋدىلەندۈرۈپ، ئېكولوگىيىلىك ئىقتىسادىي ئورمانچىلىقنى راۋاجلاندۇردى. بىرىنچى، ئىشنى سورتلۇق كۆچەت يېتىشتۇرۇشتىن باشلاپ تېز ئۆسىدىغان، تېز ئاينىيدىغان شنجاڭ تېرىكى، ئاق تېرەكنى ئېھاتە ئورمنى بەرپا قىلىش بويىچە ئاساسلىق سورت قىلدى. قۇرغاقچىلىققا، شورغا چىداملىق جىگدە، توغراقنى بوستانلىق سۈرتىدا ئېھاتە ئورمنى بەرپا قىلىشتا ئاساسىي سورت قىلدى، كۆچەت بازىسى قۇرۇپ،

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

تۈرمانچىلىقنى كۈللەندۈرۈشتىكى مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئالغان. ئۇ يەنە ئۆزىنىڭ ئىلمىي تەتقىقات نەتىجىلىرىنى ئەمەلىيەتكە تەتبىقلاپ، ئۈرۈمچى قاتارلىق چوڭ شەھەرلەرنىڭ ئاھالىلىرىنىڭ ئىستېمال قىلىدىغان ئاشلىق ماتېرىياللىرىنىڭ ئاساسلىق قىسمىنى ئىشلەپچىقىرىدىغان ئاساسىي سورت قىلىدى، كۆچەت بازىسى قۇرۇپ، ئاساسىي ئۇرۇقلۇق ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈپ، ئۇرۇقلۇق ئىشلەپچىقىرىش ئىشلىرىنى ئىلگىرى س

ئاقسۇ كونىشەھەر، ئۈچتۇرپان ناھىيلىرى، ئاقسۇ شەھىرى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىنى پۈختا ئىشلىمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئۆمەر** خەۋىر قىلىدۇ: قۇمئېرىق دەريالىرى، توشقان دەريالىرى ۋە ئاقسۇ دەريالىرى ۋادىسىغا جايلاشقان ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسى، ئۈچتۇرپان ناھىيىسى، ئاقسۇ شەھىرى بالدۇر تۆتۈش قىلىپ، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىنى پۈختا ئىشلىدى.

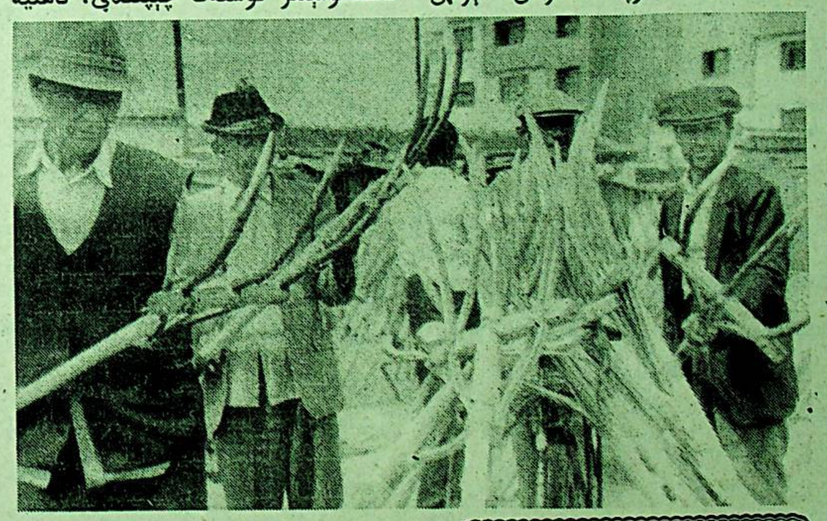
5- ئاينىڭ باشلىرىدا ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا ئومۇميۈزلۈك يامغۇر يېغىپ، يۇقىرىقى ئۈچ چوڭ دەريالغا كەلكۈن كېلىش خەۋپى كۈچەيدى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسى يېڭىدىن 590 مېتر مۇستەھكەم توسما، 6793 مېتر شاخ - تاش قۇرۇلمىلىق توسما ياسىدى، 720 مېتر مۇستەھكەم توسما بىلەن 1247 مېتر شاخ - تاش قۇرۇلمىلىق توسمىنى رېمونت قىلدى. ناھىيە بويىچە كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈشكە 2 مىليون 418 مىڭ يۇەن مەبلەغ ئاجرىتىلىپ، 10 مىڭ 351 كۇب مېتر شېغىل، 4.25 تونىنا سىم، 1543 سىم كۆشۈك، 449 تونىنا سېمونت، 2091 تال ياغاچ، 1730 تونىنا شاخ - شۇمبا، 651 تراكتور (قېتىم)، 1474 سائەت توپا ئىتتىرىش- قېزىش ماشىنىسى ئىشلىتىلدى. ئاقسۇ شەھىرى ئومۇمىي ئۈزۈنلۇقى 1485 مېتىر كېلىدىغان 65 ئورۇندىكى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش توسمىسىنى يېڭىدىن مۇستەھكەملىدى. 6940 مېتىر ئۈزۈنلۇقتىكى 56 ئورۇندىكى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش توسمىسىنى رېمونت قىلدى. بۇنىڭغا سەرپ قىلىنغان ياغاچ 5385 تال، سىم 18.4 توننا، تاش - شېغىل 13 مىڭ كۇب مېتر، سۇلياۋ تاغار 27 مىڭ 750 كە، ئاجرىتىلغان ئەمگەك كۈچى 61 مىڭ 900 ئادەم (قېتىم)غا، ماشىنا - تراكتورلارنىڭ مەشغۇلات ۋاقتى 2703 سائەتكە يەتتى. ئۈچتۇرپان ناھىيىسى 61 مىڭ ئىش كۈنى، 6570 ھارۋا (قېتىم)، 210 توپا ئىتتىرىش ماشىنا (قېتىم)، 3800 مېتر سىم كۆشۈك، 3760 كۇب مېتر قورام تاش ئىشلىتىپ، 96 مىڭ مېتر كەلكۈن توسۇش- بۆلۈش توسمىسىنى مۇستەھكەملىدى.

ھازىر يۇقىرىقى ناھىيە - شەھەرلەر كەلكۈننىڭ تالدىنى ئېلىشقا، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇشقا ھەر ۋاقىت تەييار تۇرماقتا.

تاشقورغان ناھىيە بازىرىنىڭ قىياپىتى يېڭى تۈسكە كىرمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غالىپ مۇسا** خەۋىر قىلىدۇ: تاشقورغان ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ناھىيە بازىرىنىڭ قىياپىتىنى ياخشىلاشقا بولغان ھەيدەكچىلىكىنى كۈچەيتتى، بۇنىڭ بىلەن بازار قىياپىتىدە ئۆزگىرىش بولۇشقا باشلىدى، بازار ئىچى ۋە ئورمانچىلىق مەيدانىدىكى 300 مو يەر تۆزلەندى، 280 مو يەرگە كۆچەت تىكىلدى، تۆت كىلومېتىر ئۆستەڭ چېپىلدى؛ ناھىيە بازىرى تەۋەسىدىكى جۇڭگو - پاكىستان دوستلۇق تاشيولىنىڭ بىر يېرىم كىلومېتىر ئارىلىقىنىڭ ئىككى ياقىسىغا يېڭىدىن گۈللۈك ۋە پىيادىلەر يولى ياسىلىپ، گۈل تېرىلدى ۋە كۆچەت تىكىلدى، دوستلۇق تاشيولىنىڭ ناھىيە بازىرى ئەتراپىدىكى سەككىز كىلومېتىر يېرىگىچە تولۇقلاپ كۆچەت تىكىلدى، سۇغىرىش ئېرىقلىرى رېمونت قىلىندى. ناھىيە بازىرىنىڭ كوچا- يوللىرى ياقىسىدىكى گۈللۈكلەر ۋە ئېرىقلار رېمونت قىلىنىپ ياكى تۈزلىنىپ ئومۇمىيۈزلۈك گۈل تېرىلدى. بۇنىڭ بىلەن ئېگىزلىكتىكى چېگرا ئېغىزىغا جايلاشقان بۇ ناھىيە بازىرى يېپىيېڭى تۈسكە كىردى.

> بۆلتۇر ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئالغان غۇلجا ناھىيىسىدىكى دېھقانلار بۇ يىلمۇ مول ھوسۇلنى مول پېتى يىغىۋېلىش ئۈچۈن يازلىق يىغىمنىڭ تۇرلۇك تەييارلىقلىرىنى بالدۇر ھەم پۈختا ئىشلەمكتە.
>
> سۈرەتتە: دېھقانلار بازاردىن ئارا سېتىۋالماقتا.
>
> **تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان** فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى زور كۈچ بىلەن مەبلەغ تەشكىللەپ، يېزا ئىگىلىك سېلىنمىسىنى ئاشۇردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەۋلان سابىت** خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى يېزا ئامانەت- قەرز كوپېراتىپلىرى بار مەبلەغنى جانلىق باشقۇرۇش، زور كۈچ بىلەن مەبلەغ تەشكىللەش ئارقىلىق مەبلەغنىڭ ئەمەلىي كۆچىنى ئاشۇردى. بۇ يىل 5- ئايغىچە جەمئىي 2 مىليارد 530 مىليون يۈەن قەرز پۇل تارقىتىپ، يېزا ئىگىلىكى، ھۆددىگەر ئائىلىلەر ۋە يېزا ئۇقتسادى بىرلەشمە گەۋدىلىرىگە كۆچلۈك مەدەت بەردى.

بۇ يىل يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى يېزا ئىگىلىك بانكىسىدىن مۇناسىۋەتنى ئۈزگەن تۇنجى يىل. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى كرېدىت مەبلىغى جەھەتتىكى تەمىنلەش بىلەن ئېھتىياج ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەت ئىنتايىن گەۋدىلىك بولۇۋاتقان ئەھۋال ئاستىدا، زېھنىي كۆچىنى باشقۇرۇش، مۇلازىملىق قىلىش ۋە نازارەت قىلىشقا مەركەزلەشتۈردى. يېزىلاردىكى ئامانەت - قەرز كوپېراتىپ خىزمەتچىلىرى قىينىچىلىقلارنى يېڭىپ، كەنتلەرنى ئارىلاپ، ئائىلىلەرگىچە بېرىپ ئامانەت پۇل توپلاپ، قەرەلى ئۈتۈپ كەتكەن قەرز پۇللارنى ئېنىقلاپ يىغدى. ناھىيىلىك ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلار بىرلەشمىسى خەلق بانكىسىنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى ئارقىسىدا، كۆپ خىل يوللار بىلەن يېزا ئىگىلىكىگە مەدەت بېرىش مەبلىغى جۇغلاپ، يېزا ئىگىلىك بانكىسى، يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى بىلەن ھەمكارلىشىپ، بۇ يىل ئەتىيازلىق تېرىلغۇغا كېرەكلىك مەبلەغنى ۋاقتىدا تارقاتتى. يىل بېشىدا ئۇلايەت، ئوبلاستلار ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدىگەن ھالدا تەكشۈرۈپ مەبلەغ يوچۇقىنى مەلۇم قىلدى. يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى ئەتىيازلىق تېرىلغۇغا مەدەت بېرىش يىغىندىن كېيىن «چوڭ ھېساب قىلىش، ئەمەلىي ھېساب قىلىش» تەدبىرى ئارقىلىق مەبلەغنى ئەمەلىيلەشتۈردى. ئۇلايەت، ئوبلاستلىق يېزا پۇل مۇئامىلە تۈزۈلمە ئىسلاھاتىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى ۋە ناھىيىلىك ئامانەت- قەرز كوپېراتىپلار بىرلەشمىسى بانكىسى بىلەن ھەمكارلىشىپ، بۇ يىل ئەتىيازلىق تېرىلغۇغا كېرەكلىك مەبلەغنى ۋاقتىدا تارقاتتى. يىل بېشىدا ئۇلايەت، ئوبلاستلار ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدىگەن ھالدا تەكشۈرۈپ مەبلەغ يوچۇقىنى مەلۇم قىلدى. يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى ئەتىيازلىق تېرىلغۇغا مەدەت بېرىش يىغىندىن كېيىن «چوڭ ھېساب قىلىش، ئەمەلىي ھېساب قىلىش» تەدبىرى ئارقىلىق مەبلەغنى ئەمەلىيلەشتۈردى. ئۇلايەت، ئوبلاستلىق يېزا پۇل مۇئامىلە تۈزۈلمە ئىسلاھاتىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى ۋە ناھىيىلىك ئامانەت- قەرز كوپېراتىپلار بىرلەشمىسى ئاساسلاشتۇرۇش فۇنكسىيىسىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرىنىڭ مەبلەغ ئېشىنچىسى ۋە كەمتۈكنى تەڭشەپ، يېزا ئىگىلىكىگە مەدەت بېرىشتىن باشقا مەبلەغ سېلىش تۈرلىرىنى قاتتىق تىزگىنلىدى. بۇنىڭ بىلەن يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرىنىڭ يېزا ئىگىلىكىگە مەدەت بېرىش مەبلىغىنىڭ ئىشلىتىلىش ئۈنۈمى ئۆستى. 4- ئاينىڭ ئاخىرىغىچە تارقىتىلغان قەرز پۇل بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 300 مىليون يۈەن، يېزا ئىگىلىك قەرز پۇل مەبلىغى 400 مىليون يۈەن كۆپ بولدى. يېڭىدىن كۆپەيتىلگەن يېزا ئىگىلىك قەرز پۇلى يېڭىدىن كۆپەيتىلگەن قەرز پۇلنىڭ % 72 نى ئىگىلىدى.

قەشقەر شەھىرىدىكى سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك ئاشتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **مۇھەممەتئىمىن غۇلام** خەۋىر قىلىدۇ: قەشقەر شەھىرىدىكى سانائەت كارخانىلىرى بازارنى يېتەكچى قىلىپ ئۆزلىرىنىڭ ئۇستۇنلۇكىنى ياخشى جارى قىلدۇرغاچقا، ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك ئاشتى.

سانائەت كارخانىلىرى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ تەلىپىگە ئۇيغۇنلىشىش ئۈچۈن، كارخانا باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. بازار رىقابىتىدە ئۇستۇنلۇكنى ئىگىلەشنى نىشان قىلىپ، ئەلا مۇلازىملىق قىلىش پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ئىشچى- خىزمەتچىلەردە «كارخانا رونىقى تاپسا بىزمۇ رونىق تاپمىز» دېيدىغان ئىدىيىنى تۇرغۇزدى، «ئىناۋەت بىرىنچى، خېرىدار بىرىنچى، سۈپەت بىرىنچى» شوئارىنى كارخانىنى رونىق تاپقۇزۇشنىڭ ئاساسىي قىلدى. مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىش، سېتىشتا ئۈچۈرغا ئەھمىيەت بېرىپ، مەبلەغنىڭ ئايلىنىشىنى تېزلەتتى. نەتىجىدە بۇ يىل 1- ئايدىن 4- ئاينىڭ باشلىرىغىچە قەشقەر شەھىرىدىكى يېنىك سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 9 مىليون 602 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 14 ئاشتى؛ ئېغىر سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 12 مىليون 886 مىڭ يۈەنگە يەتتى، كوللېكتىپ ئىلكىدىكى سودا كارخانىلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 12 مىليون 938 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 37 ئېشىشتەك خۇشاللىنارلىق ۋەزىيەت بارلىققا كەلدى.

دېھقانلارنىڭ بەختى ئۈچۈن...

- ئاپتونوم رايون بويىچە مۇكەممەل كارخانىچى، ئاقتۇ ناھىيىلىك «ئىتتىپاق» جىن زاۋۇتىنىڭ باشلىقى ھاۋاڭە قىلغاندى. مۇھەممەت ئۈنۈنۇتاخۇن كەنتنىڭ ئەھۋالىنى ئىگىلەش جەريانىدا بۇ كەنتنىڭ 6- مەھەللىسىدىكى بەشتە كاپالەتلىك ئائىلىنىڭ پەرزەنتى ھەۋزى ئاخۇنۇڭ 14 يېشىدا

- مەن ئىزدەپ كەلمىسەم سەن ئىزدەپ بارمايسەن، سېنىڭ ئالدىراشلىقىڭنى بىلمەن، - دېدى ئۇ مۇھەممەت ئۈنۈنۇتاخۇنغا، - مەنمۇ ئالدىراپ كەلدىم، شۇڭا نەق گەپنىلا

بۇرغىسىم يېزىلىرىدا بۇران، مۆلدۈر ئاپىتى بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز غەيرەت ئابدۇرېشىتنىڭ تېكەستىن بەرگەن تېلېفون خەۋىرى: 6-ئاينىڭ 11-كۈنى تېكەس ناھىيىسىنىڭ كۆكتېرەك، چولاقتېرەك يېزىلىرى ۋە سارقوپى چارۋىچىلىق فېرمىسى قاتارلىق جايلاردا توققۇز بالدىن ئون بالغىچە بوران چىقىپ ھەم ئون سانتىمېتر قېلىنلىقتا مۆلدۈر يېغىپ، 60 مىڭ مو ئېتىزلىق ۋە ئوتلاق، 1500 ئائىلە بوران ۋە مۆلدۈر ئاپىتىنىڭ زىيىنىغا ئۇچرىدى، 152 تۈياق چارۋا مال، بىر ئادەم ئۆلدى، 100 ئېغىزلىق ئۆي بۇزۇلدى، ئومۇمىي ئىقتىسادىي زىيان 10 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتتى. ئاپەت يۈز بەرگەندىن كېيىن ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ھەر مىللەت ئىممىسىنى ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا سەپەرۋەر قىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق رەھبەرلىرى ئاپەتتىن قاراشلىق مىللەت خەلقىنى ئالدىراشلىق قۇتقۇزۇشقا ئۇيۇشتۇرۇۋاتىدۇ

جاپالىق ئەمگەك، بارقىن ئۈمىراز

ئۇيغۇرچىدىن ئابدۇللا، ئابدۇرېشىت ئۇيغۇرلاشتۇرغان

19 - ئەسىرنىڭ 20 - يىللىرىدا مۇنبەت ئىلى دەريا ۋادىسىدا كىشىنىڭ يۈرەك باغرىنى ئېزىدىغان مۇنداق بىر ئېچىنىشلىق تراگېدىيە يۈز بەرگەنىدى. ئويمانبۇلاق مەھەللىسىدىكى تۇل خوتۇن دىلەمخاننىڭ چىرايلىق، ئاق كۆڭۈل، زېرەك، قەيسەر قىزى گۈلەمخان شۇ مەھەللىلىك بېتىم ئوغۇل ئەختەم بىلەن قىيامەتلىك ئاشىق - مەشۇقلاردىن بولۇشۇپ،بەختلىك ئائىلە قۇرماقچى بولدۇ. لېكىن ئۇلارنىڭ شېرىن خىيالى مەھەللىنىڭ يۈز بېشى ئەگمە ۋە ئۇنىڭ قول چوماقلىرى تەرىپىدىن يوققا چىقىرىلدۇ.ئۇ خىرىدا ئەختەم بىلەن گۈلەمخان ئۆزلىرىنى قوغلاپ تۇتماقچى بولغان ئەگمە ۋە ئۇنىڭ يالاقچىلىرى بىلەن ئېلىشىپ تەڭ كېلەلمەي، ئۆزلىرىنى ئىلى دەرياسىغا تاشلاپ بۇ دۇنيا بىلەن مەڭگۈلۈك ۋىدالىشىدۇ. ئارىدىن بىر يېرىم ئەسىردىن ئارتۇقراق ۋاقىت ئۆتكەن بۈگۈنكى كۈندە «گۈلەمخان» تىياتىردىن ئىبارەت تارىخىنىڭ قايتا يارىتىلغان بۇ ئوبرازى تەڭرى تېغىدىن ھالقىپ، پايتەخت بېيجىڭ تىياترى سەھنىسىدە ئوينىلىپ، چوڭقۇر تەسىرات پەيدا قىلدى.

بۇ يىل 1 - ئاينىڭ 20 - كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق تىياتىرى «گۈلەمخان» ناخشا- ئۇسسۇل ئومىكى بىرلىكتە تەييارلىغان ئالتە پەردىلىك ئۇيغۇر تىياترى «گۈلەمخان» پايتەختتە تۇنجى مەيدان قويۇلدى. ئويۇن كۆرگىلى كەلگەنلەر ئېچىدە مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ رەھبەرلىرى ۋە بىر قىسىم داڭلىق ئارتىسلار بار ئىدى. «گۈلەمخان» تىياترىنىڭ ئارتىسلىرى سەھنىگە چىقىشقا تەييارلىنىپ تۇراتتى. گۈلەمخاننىڭ رولىنى ئالغان شىنجاڭ ئۇيغۇر ئۆمىكىنىڭ ياش ئارتىسى گۈزەلنۇر قۇربان سەھنىگە چىقىشتىن ئىلگىرىكى رەپتىس جەريانىنى خيالىدىن ئوتكۈزدى.

* * *

گۈزەلنۇر قۇربان رەھبەرلىكىنى گۈلەمخان رولىنى ئۆزىگە تاپشۇرغانلىقىنى دەسلەپ ئاڭلىغىنىدا، بۇ رولنىڭ مۇددىسىدىن چىقالارمەنمۇ دېگەنلەرنى ئويلىدى. چۈنكى ئۇ ئەسىرنىڭ 20 - يىللىرىدا ئۆتكەن ئۇ قىلچە ئۇيسماي ئۆتكەن بولسىمۇ، ئۇ قىلچە ئۇيسماي ئۆتكەن بولسىمۇ، ئۇ قىلچە ۋايسىماي رەپتىسنى داۋاملاشتۇرۇۋەردى. 40 كۈنلۈك جاپالىق رەپتىستىن كېيىن «گۈلەمخان» تىياترى مۇۋەپپەقىيەتلىك سەھنىلەشتۈرۈلدى.

بۇلتۇر 9 - ئاينىڭ 18 - كۈنى چوڭ تېپتىكى تىياتر «گۈلەمخان» ئورۇمچى «خەلق» تىياتىردا دوكلات يۇزىسىدىن تۇنجى مەيدان قويۇلۇپ ئابلەت ئابدۇرېشت، قېيۇم باھاۋۇدۇن، مجىت ناسىر قاتارلىق ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى ۋە تاماشىبىنلارنىڭ يۇقىرى باھاسىغا ئېرىشتى. تىياتر گۇرۇپپىسى ئورۇمچىدە ئۈچ مەيدان ئويۇن قويغاندىن كېيىن، غۇلجىغا بېرىپ بەش مەيدان ئويۇن قويدى. كىشىلەر گۈزەلنۇر قۇربانىنىڭ گۈلەمخان رولىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئالغان چىققانلىقىغا ئاپىرىن ئوقۇشتى. مەدەنىيەت مىنىستىرلىكىنىڭ رەھبەرلىرىمۇ ئاپتونوم رايونىمىزغا كېلىپ، «گۈلەمخان» تىياترىنى كۆرۈپ، ئىنتايىن تەسىرلەندى ھەمدە «گۈلەمخان» تىياترىنى بېيجىڭغا ئاپىرىپ قويۇشنى قارار قىلدى.

* * *

ئۇيغۇرلاردىن تۇرۇپ، ئۇزاقتىچە ئالقىش ياغدۇرۇلغان. مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى ۋە جۇڭگو ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ رەھبەرلىرى سەھنىگە چىقىپ، ئارتىسلار بىلەن قول ئېلىشىپ كۆرۈشتى. ئاتاقلىق ئارتىس ۋاڭ كۈن گۈزەلنۇر قۇربانىنىڭ قولىنى سىقىپ تۇرۇپ: سىلەرنىڭ ئېپادىلەش ئۇسۇلۇڭلار بەك ياخشى بولۇپتۇ، مەن ناھايىتى تەسىرلەندىم، دېدى. گۈزەلنۇر قۇربانىنىڭ مەركىزى تىياتىر ئىنستىتۇتىدىكى ئوقۇتقۇچىسى جۇچىشۇن گۈزەلنۇرغا گۈل تەقدىم قىلىپ تۇرۇپ: مەن سىزدەك ئوقۇغۇچۇم بولغانلىقىدىن پەخىرلىنىمەن، دېدى. ئوقۇتقۇچىسىنىڭ بۇ سەممىي سۆزىنى ئاڭلىغان گۈزەلنۇر قۇربان كۆزلىرىگە ئىسسىق ياش ئالدى.

تىياتر گۇرۇپپىسىدىكىلەر شىنجاڭغا قايتىپ كەلگەندىن كېيىن، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەھبىسى ئابلەت ئابدۇرېشت، مۇئاۋىن رەئىسى مجىت ناسىرلار «گۈلەمخان» تىياترىنىڭ ئاساسلىق خىزمەتچى خادىملىرى ۋە ئارتىسلىرىنى قوبۇل قىلىپ، «گۈلەمخان» تىياترىنىڭ پايتەختە سەھنىسىدە مۇۋەپپەقىيەتلىك ئوينالغانلىقىنى تەبرىكلىدى. يېقىندا «گۈلەمخان» تىياترى مەملىكەت بويىچە ئەڭ ئالدى مۇكاپات «مەدەنىيەتلىك جۇڭخۇا مۇكاپاتى»غا، گۈزەلنۇر قۇربان «مۇنەۋۋەر ئورۇنداش مۇكاپاتى»غا ئېرىشىپ، شىنجاڭ خەلقىگە شەرەپ كەلتۈردى.

1996 - يىلى 9 - ئايدا مەدەنىيەت نازارىتى چوڭ تېپتىكى ئوپېرا «مۇقام ئەجدادلىرى»نى خاربىندا ئۆتكۈزۈلدىغان مەملىكەتلىك ئوپېرا كۆرىكىگە قاتناشتۇرماقچى بولۇپ، ئامانىنساخان رولىنى گۈزەلنۇر قۇربانغا تەقسىم قىلدى. ۋاقىت قىس، ۋەزىپە ئېغىر ئىدى. لېكىن، گۈزەلنۇر تۇرلۇك قىينىچىلىقلارنى يېڭىپ ئامانىنساخان ئوبرازىنى ياخشى يارىتىشقا تىرىشتى. گۈزەلنۇر ۋە باشقا ئارتىس، خىزمەتچى خادىملارنىڭ زور تىرىشچانلىقى نەتىجىسىدە «مۇقام ئەجدادلىرى» ئوپېراسى مۇۋەپپەقىيەتلىك سەھنىلەشتۈرۈلدى. 9 - ئاينىڭ 19 - كۈنى ئوپېرا ئورۇمچىدە ئىلگىرى-كېيىن بولۇپ 9 قېتىم ئوينالدى. ئوپېرا ئاخىرلاشقاندا ئۇزاق ۋاقىت ئالقىش ياغدۇرۇل

گۈلەمخان رولنى ئۇزۇنگە تاپشۇرغانلىقىنى دەسلەپ ئاڭلىغىنىدا بۇ رولنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالارمەنمۇ دېگەنلەرنى ئويلىدى. چۈنكى دولان دېيارىدا ئۆسۈپ يېتىلگەن گۈزەلنۇر قۇربانغا نىسبەتەن ئېيتقاندا، «گۈلەمخان» تىياتىرىدىكى 20 نەچچە ئىلى خەلق ناخشىسىنى ئورۇنلاش ئانچە ئاسانغا چۈشمەيتتى. كېيىن ئۇ رەھبەرلىك ۋە كەسىپداشلىرىنىڭ مەدەت بېرىشى

دوستلۇق ۋە مېھر - شەپقەتكە تولغان كۈن

سۈرەتلىك خەۋەر

ئۇرۇمچى شەھەرلىك قىزىل كرېست جەمئىيىتىنىڭ تەشكىللىشى بىلەن دۇنيا قىزىل كرېست جەمئىيىتىنىڭ قۇرۇلغانلىقىنى خاتىرلەش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش يۈزىسىدىن ئۇرۇمچى شەھەرلىك 21 - ۋە 34 - باشلانغۇچ مەكتەپتىن 100 گە يېقىن ئوقۇغۇچى، ئوقۇغۇچى 5 - ئاينىك 17 - كۈنى «شىنجاڭ بالىلارنى تەربىيىلەش پاراۋانلىق ئورنى» دىكى يېتىم بالىلاردىن ھال سوراش، دوستلۇق ئورنىتىش پائالىيىتى ئېلىپ بارىدى.

يېڭىشەھەر رايونىغا جايلاشقان «شىنجاڭ بالىلارنى تەربىيىلەش پاراۋانلىق ئورنى» نى يولداش بەي جيەنبو 1994 - يىلى ئۆز ئىقتىسادى بىلەن قۇرغان ئۇ شۇنىڭدىن بۇيان قەشقەردىكى يەر تەۋرەش ئاپىتى قاتارلىق ھەر خىل سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن يېتىم قالغان 18 ئۇيغۇر، ئىككى خەنزۇ بالىنى بېقىۋېلىپ تەربىيىلەپ كېلىۋاتىدۇ.

بۇ قېتىمقى پائالىيەتكە ئۇرۇمچى شەھەرلىك كېيىنكى ئەۋلادلارغا كۆڭۈل بۆلۈش جەمئىيىتى، سايياغ رايونلۇق كېيىنكى ئەۋلادلارغا كۆڭۈل بۆلۈش ئىشخانىسى، سايياغ رايونلۇق مائارىپ ئىدارىسىدىن بىر قىسىم يولداشلار قاتناشتى. پائالىيەت باشلىنىشى بىلەن مەكتەپ رەھبەرلىرى سۆز قىلدى. ئاندىن ئىككى مەكتەپ تەييارلىغان سوۋغاتلىرىنى پاراۋانلىق ئورنىغا تەقدىم قىلدى. ئوقۇغۇچىلار بۇ يېتىم بالىلارغا دوستلۇق، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى مەزمۇن قىلىنغان سەنئەت نومۇرلىرىنى كۆرسەتتى ۋە ئۇلار بىلەن دوستلۇق ئورناتتى ھەمدە ئۆزلىرى تەييارلىغان ئويۇنچۇق قاتارلىق ھەر خىل بۇيۇملارنى يېتىم بالىلارغا سوۋغات قىلدى. پائالىيەت ئاخىرىدا بەي جيەنبو قاتارلىق كىشىلەر مىننەتدارلىقىنى بىلدۈرۈش ئۈچۈن 2i - باشلانغۇچ مەكتەپكە لەۋھە تەقدىم قىلدى. يېتىم بالىلارمۇ تەسىرلىنىپ، ئۆزلىرىنى يوقلاپ كەلگەن بۇ مېھرىبان كىشىلەرگە ئارقىدىن رەھمەت ئېيتتى.

سۈرەتتە: بەي جيەنبو ۋە ئۇ بېقىۋالغان يېتىم بالىلار.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **گارزۇگۈل پالتاجى** خەۋىرى ۋە فوتوسى

ئۆستۇردى. 12 يېزا - بازاردا يەر باشقۇرۇش پونكتى قۇردى، ئۆتكەن يىلى ناھىيە بويىچە ئۈچ قارار كۆرس ئېچىپ، 72 يەر باشقۇرۇش خادىمىنى تەربىيىلىدى. 4500 پارچە تەشۋىقات ماتېرىيالى بېسىپ تارقاتتى. 34 قېتىم تەشۋىقات ماشىنىسى ئاجرىتىپ، 276 قېتىم رادىئو - تېلېۋىزوردا، ھەرقايسى يېزا - بازارلىق رادىئو،

قويۇشقا قاتناشتى. 1989 - يىلى ئۇ فۇجيەندە ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەت بويىچە «دېڭىز شادلىقى لوگقىسى» خەلق ناخشىلىرىنى ئېيتىش مۇسابىقىسىدە 1 - لىككە، 1992- يىلى ۋۇخەندە ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەت بويىچە خەلق ناخشىلىرىنى ئېيتىش مۇسابىقىسىدە ۋە شىنجىڭدا ئۆتكۈزۈلگەن تار سانلىق مىللەتلەر ناخشا مۇسابىقىسىدە ئايرىم- ئايرىم ھالدا «مۇنەۋۋەر ناخشىچى» مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

ئەمدىلا 30 ياشنىڭ قارىسىنى ئالغان گۈزەلنۇر قۇربان ئۆزىنىڭ يۇقىرى ئورۇنداش ماھارىتى بىلەن دۆلەتلىك 2 - دەرىجىلىك ئارتىس ئۇنۋانىغا ئېرىشتى. بۇ يىل يەنە ئاپتونوم رايون بويىچە «شىنجاڭنى ئېچىش، گۈللەندۈرۈش مېدالى»غا ئېرىشتى.

خەلق مانا مۇشۇنداق مىننەتسىز تەجرىبە ئارقىلىق ئۆچمەس تۆھپە يارىتالايدىغان گۈزەلنۇر قۇربانىدەك سەنئەتكارلارغا موھتاج ھەمدە ئۇنىڭ بۇنىڭدىن كېيىن تېخىمۇ كۆپ «گۈلەمخان»ۋە «ئامانىنساخان»لارنى يارىتىشىغا ئىنتىزار.

خادىملارنىڭ زور تىرىشچانلىقى نەتىجىسىدە «مۇقام ئەجدادلىرى» ئوپېراسى مۇۋەپپەقىيەتلىك سەھنىلەشتۈرۈلدى. 9 - ئاينىك 24 - كۈنى ئوپېرا كۆرىكى باشلاندى. گۈزەلنۇر قۇربان يەنە بىر قېتىم ئۆزىنىڭ يۇقىرى ئورۇنداش ماھارىتىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئامانىنساخان ئوبرازىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك يارىتتى. ئوپېرا ئۆمكىگە قاتنىشىش ئۈچۈن كەلگەن 110 ئادەمنىڭ ياتاق، تامىقىنى ئورۇنلاشتۇرۇشتا قىينىچىلىق بولغانلىقتىن، ئوپېرا ئۆمكى ئويۇن تۈگەپ ئەتىسىلا پويىز بىلەن شىنجاڭغا قاراپ ماڭدى. كۆرەكسىز نەتىجىسى نامەلۇم بولغانلىقتىن، ئارتىلارغا بۇ بەش كۈنلۈك سەپەر ناھايىتى ئۆزۈن تۇيۇلۇپ كەتتى. نەتىجىگە ئېرىشەلىگەندىمىزمۇ؟ دېگەن خىيال ئۇلارنىڭ كاللىسىغا كىرىۋالغانىدى. پويىز ئۇرۇمچى جەنۇبىي ۋوگزالىغا كېلىپ توختىدى. ئۇلار پويىزدىن چۈشۈپ ھاڭ- تاڭ قېلىشتى. مەدەنىيەت نازارىتىنىڭ رەھبەرلىرى ۋە بىر قىسىم خىزمەتچىلەر «سىلەرنىڭ ئەلا نەتىجە بىلەن قايتىپ كەلگەنلىكىڭلارنى قىزغىن قارشى ئالىمىز»

مېيىپلەر ئىشلىرى ئۈچۈن...

ئۆگىنىش، ئېكسكۇرسىيە قىلىشىغا ئىقتىسادىيجەھەتتىن ياردەم بەردى؛ ئالاڭلاش ئىقتىدارى ئاجىز تۆت كىشىگە قىممىتى 2000 يۈەنلىك ئاڭلاشقا يارىدەم بېرىش ئەسۋابى ئىنئام قىلدى. شىنجاڭ مېيىپلەر كەسپىي ئوتۇرا تېخنىكۇمىغا جۇڭگو بانكسىنىڭ ئۇرۇمچى شەھەرلىك شۆبىسى 50 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى بەش كومپيۇتېر، 5000 يۈەن نەق پۇل، شىنجاڭ كومپيۇتېر ئۆگىنىش مەركىزى 20 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى ئىككى كومپيۇتېر ۋە پراكتىكىدا ئىشلىتىلىدىغان بىر قىسىم كومپيۇتېر زاپچاسلىرى؛ ئۇرۇمچى شەھەرلىك مالىيە - ئىقتىساد كىتابخانىسى 2000 يۈەن قىممىتىدىكى 300 كىتاب ئىنئام قىلدى.

جۇڭگو بانكسىنىڭ ئۇرۇمچى شەھەرلىك شۆبىسى، شىنجاڭ كومپيۇتېر ئۆگىنىش مەركىزى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك مالىيە - ئىقتىساد كىتابخانىسى، شىمىنزى ئالاڭلاش تېخنىكسى چەكلىك شىركىتى قاتارلىق ئورۇنلار 5 - ئاينىك 18 - كۈنى مەملىكەتلىك 7 - قېتىملىق مېيىپلەرگە يارىدەم بېرىش كۈنى مۇناسىۋىتى بىلەن شىنجاڭ مېيىپلەر كەسپىي ئوتۇرا تېخنىكۇمى ۋە بىر قىسىم مېيىپلەرگە پۇل ۋە مادىي بۇيۇم ئىنئام قىلدى.

شىمىنزى ئالاڭلاش تېخنىكسى چەكلىك شىركىتى بىر نەپەر مېيىپ ئۆسمۇرنىڭ بېيجىڭدا «1 - ئىيۇن» بالىلار بايرىمىنى تەبرىكلەش يۈزىسىدىن ئۆتكۈزۈلىدىغان «پايتەختتىن سۆيىمەن» پائالىيىتىگە قاتنىشىشغا ۋە بىر نەپەر قول ئىشارىتى ئوقۇتقۇچىسىنىڭ بېيجىڭغا بېرىپ

تەكشۈرۈپ، «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ روھى بويىچە بىر تەرەپ قىلدى. ئامىدىن كەلگەن 80% تىن ئارتۇق يەر ماجىراسىنى ناھىيىلىك خەلق ئىشلىرى ئىدارىسى، ئەرزىيەت ئىدارىسى قاتارلىق مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار بىلەن ماسلىشىپ ھەل قىلىپ، تېرىلغۇ يەرلەرنى قوغداش، يەردىن ھەقلىق پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈردى.

سوئال: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايوندا سوتسىيالىستىك تۈزۈم ۋە سىياسەتنىڭ يولغا قويۇلمايدىغانلىقى، ئەسلىدىكى كاپىتالىستىك تۈزۈم ۋە تۈرمۇش ئۇسۇلىنىڭ ساقلاپ قېلىنىدىغانلىقى قانچە يىلغىچە ئۆزگەرتىلمەيدۇ؟

جاۋاب: 50 يىلغىچە ئۆزگەرتىلمەيدۇ.

سوئال: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايوننىڭ نېگىزلىك قانۇننىڭ 1 - ماددىسىدا نېمە دەپ بەلگىلەنگەن؟

جاۋاب: نېگىزلىك قانۇننىڭ 1 - ماددىسىدا: «شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونى - جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى» دەپ بەلگىلەنگەن.

سوئال: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونى بەھرىمەن بولىدىغان يۇقىرى ئاپتونومىيە ھوقۇقى قايسى بىر قانچە چوڭ تەرەپلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ؟

جاۋاب: مەمۇرىي باشقۇرۇش ھوقۇقى، قانۇن چىقىرىش ھوقۇقى، مۇستەقىل ئىدلىيە ھوقۇقى ۋە ئاخىرىدا قاراپ چىقىش ھوقۇقىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

سوئال: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ يۇقىرى ئاپتونومىيە ھوقۇقىنى قايسى ئاپپارات بېرىدۇ؟

جاۋاب: مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى.

سوئال: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ نېگىزلىك قانۇننىنى تەبيارلاپ چىقىش جەريانىغا قانچە ۋاقىت كەتتى؟

جاۋاب: 1985 - يىلى 7 - ئايدا شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ نېگىزلىك قانۇننىنى تەبيارلاش ھەيئىتى قۇرۇلغان ۋاقتىتىن باشلاپ، 1990 - يىل 2 - ئاينىڭ 13 - كۈنىدىكى نېگىزلىك قانۇننىنى تەبيارلاش ھەيئىتىنىڭ 9 - قېتىملىق ئومۇمىي يىغىنىغىچە ھېسابلىغاندا، جەمئىي تۆت يىل سەككىز ئاي ۋاقىت كەتتى.

سوئال: نېگىزلىك قانۇنغا ئاساسلانغاندا، شىياڭگاڭنىڭ ئەسلىدىكى قانۇنلىرى قايسى شەكىلدىكى قانۇنلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ؟

جاۋاب: ئومۇمىي قانۇن، ئادالەت قانۇنى، نىزام، بېقىنما قانۇن ۋە ئادەت قانۇنى.

سوئال: 1997 - يىل 7 - ئاينىڭ 1- كۈنىدىن كېيىن، شىياڭگاڭنىڭ «قانۇنلىرى ئاساسەن ئۆزگەرمەيدۇ» دېگەننىڭ مەنىسى نېمە؟

جاۋاب: شىياڭگاڭنىڭ ئەسلىدىكى قانۇنلىرى، يەنى ئومۇمىي قانۇن، ئادالەت قانۇنى، نىزام، بېقىنما قانۇن ۋە ئادەت قانۇنلىرىدىن نېگىزلىك قانۇنغا زىت كېلىدىغان ياكى شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ قانۇن چىقىرىش ئورگىنى تۈزىتىش كىرگۈزگەنلىرىدىن باشقىلىرى ساقلاپ قېلىنىدۇ، دېگەنىنى كۆرسىتىدۇ.

سوئال: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ رەسمىي تىل - يېزىقى نېمە؟

جاۋاب: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ ئورگانلىرى، قانۇن چىقىرىش ئورگىنى ۋە ئەدلىيە ئورگىنى جۇڭگو يېزىقىنى ئىشلەتكەندىن باشقا، ئىنگلىز يېزىقىنى ئىشلەتسىمۇ بولىدۇ، ئىنگلىز يېزىقىمۇ رەسمىي يېزىق ھېسابلىنىدۇ.

سوئال: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ رايون بايرىقى قانداق؟

جاۋاب: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ رايون بايرىقى - بەش يۇلتۇز چېچەكلىك سېرىس گۈل سۈرىتى چۈشۈرۈلگەن قىزىل بايراق.

سوئال: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ تەۋەسىدىكى يەر ۋە تەبىئىي بايلىقلار دۆلەتنىڭ ئىگىدارلىقىدا بولىدۇ، ئۇنىڭ پايدىسى مەركەزگە مەنسۇپ بولامدۇ؟

جاۋاب: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونى تەۋەسىدىكى يەر ۋە تەبىئىي بايلىقلار دۆلەتنىڭ ئىگىدارلىقىدا بولىدۇ. شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونلۇق ھۆكۈمىتى ئۇنى باشقۇرۇش، ئىشلىتىش، ئىجارىگە بېرىشكە ياكى شەخسلەر، قانۇنىي ئىگىلەرنىڭ، تەشكىلاتلارنىڭ ئىشلىتىشىگە ياكى ئېچىشىغا تەستىقلاپ بېرىشكە مەسئۇل بولىدۇ. ئۇلاردىن كىرگەن كىرىم پۈتۈنلەي شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونلۇق ھۆكۈمىتىنىڭ باشقۇرۇشىغا مەنسۇپ بولىدۇ.

«شىياڭگاڭ نېگىزلىك قانۇنى»غا دائىر سوئال - جاۋابلار

مەركىزىي كومىتېت تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئۇيغۇرلار بىرلىكتە ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ ئالىي، ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئارىسىدىكى پىدائىيلارنىڭ يازلىق تەتىلدە «ئۆچىنى يېزىلارغا يۆزلەندۇرۇش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشى ھەققىدە

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 12 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. ئالىي، ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ بىلىم تېخنىكىسى تۈرلۈكلۈكنى جارى قىلدۇرۇش، دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشتىكى ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش، مەدەنىيەتنى، پەن - تېخنىكىنى، سەھىيىنى يېزىلارغا يۆزلەندۇرۇش پائالىيىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، يېقىندا مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى، دۆلەت مائارىپ كومىتېتى، ئىتتىپاق مەركىزىي كومىتېتى، مەملىكەتلىك ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسى پۈتۈن مەملىكەت دائىرىسىدە ئالىي،ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئارىسىدىكى پىدائىيلارنى «ئۆچىنى يېزىلارغا يۆزلەندۇرۇش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشقا تەشكىللەشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: ئالىي، ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئارىسىدىكى پىدائىيلارنىڭ يازلىق تەتىلدە «ئۆچىنى يېزىلارغا يۆزلەندۇرۇش» پائالىيىتى ئاساسلىقى 7 - ئاينىڭ باشلىرىدىن 8 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە ئېلىپ بېرىلىشى كېرەك ھەمدە مەدەنىيەت، پەن - تېخنىكا، سەھىيە قاتارلىق ئۇچ جەھەتتىكى ئوخشىمىغان ئالاھىدىلىكلەر بويىچە مۇلازىمەتنى قانات يايدۇرۇش كېرەك. ئۇنىڭ ئاساسلىق مەزمۇنلىرى تۆۋەندىكىچە:

ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش ھەرىكىتىنى قانات يايدۇرۇش. بۇ يىل يازلىق تەتىلدە پۈتۈن مەملىكەتتە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىشنى ئاساسىي ۋەزىپە قىلغان ئالىي، ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى پىدائىيلار مۇلازىمىتى ئەترىتىدىن 1000 نى تەشكىللەش لازىم.

ئىشتىن سىرت ئويۇن قويۇش ئەترىتىنى يېزىلارغا ھېرىشقا تەشكىللەش. سەنئەت ئىنستىتۇتى، مەكتەپلىرى ۋە ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئارىسىدىكى سەنئەت تايانچلىرىنى ئاساس قىلغان ھالدا 300 ئىشتىن سىرتقى ئەدەبىيات - سەنئەت ئويۇن قويۇش پارتىيىسى تەشكىل قىلىپ يېزىلارغا چىقىپ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئىلىم - پەن، مەدەنىيەت ساھەسىدىكى ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش لازىم.

ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا دەرىجىلىك تېخنىكوم ۋە ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئارىسىدىكى پىدائىيلارنىڭ «ئۆچىنى يېزىلارغا يۆزلەندۇرۇش» پائالىيىتىنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتىنى تولۇق تونۇش ھەم بۇ پائالىيەتكە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش؛ جايلاردىكى تەشۋىقات تارماقلىرى، مائارىپ تارماقلىرى، ئىتتىپاق كومىتېتى، ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسى ۋە ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى قاتناشقان پائالىيەتنى تەشكىللەش ۋە ئونىڭغا رەھبەرلىك قىلىش ئاپپاراتلىرىنى قۇرۇش، كونكرېت پائالىيەت لايىھىسىنى تۈزۈپ چىقىش ھەم كۆڭۈل قويۇپ يولغا قويۇش تەلەپ قىلىنغان.

يېزا - بازارلاردا ياشلارنىڭ پەن - تېخنىكا كىتابلىرى ئامبىرى قۇرۇش، ھەرقايسى ئالىي مەكتەپلەر كىتاب، گېزىت، ژۇرنال ئىئانە قىلىش ئاساسىدا مەملىكەت بويىچە 1000 غا يېقىن يېزا- بازاردا ئىجارىگە بېرىش ۋە كىتاب ئوقۇش ئقتىدارىغا ئىگە كۆتۈپخانا قۇرۇش.

يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىنى تۈگىتىش. ئالىي، ئوتتۇرا دەرىجىلىك دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق مەكتەپلىرى بىلەن باشقا مەكتەپلەردىن يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا كەسپىگە مۇناسىۋەتلىك ئوقۇغۇچىلارنى ئاساس قىلغان ھالدا پۈتۈن مەملىكەتتە يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسى بويىچە پىدائىيلار ئەترىتىدىن 1000 نى تەشكىللەپ، تېخنىكا جەھەتتە يېتەكلەپ يېزىلارغا چۈشۈرۈپ، دېھقانلارغا تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق، پىشىقلاپ ئىشلەش قاتارلىق ئەسقاتىدىغان تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگىتىش لازىم.

قېينىچىلىقى بار يېزا - بازار كارخانىلىرىغا مەسلىھەت بېرىش. ئالىي، ئوتتۇرا دەرىجىلىك تەبىئىي پەن، سانائەت پەنلىرى ۋە مالىيە - ئىقتىساد ئىنستىتۇت، مەكتەپلىرىنى ئاساس قىلغان پىدائىيلار مۇلازىمەت ئەترىتىنى ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونىدىكى قېينىچىلىقى بار 1000 يېزا - بازار كارخانىلىرىدا مۇلازىمەت قىلىشقا تەشكىللەپ، كارخانىلاردا مەسلىھەت بېرىشنى قانات يايدۇرۇش ۋە بۇ ئارقىلىق ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرىدا يېزا- بازار كارخانىلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم.

دوكتور، ماگىسترلارنى يېزىلاردا لېكسىيە سۆزلەشكە ئەۋەتىش لازىم.

ئالىي، ئوتتۇرا تېببىي ئىنستىتۇت، مەكتەپلەردىكى ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدىكى پىدائىيلارنى تەشكىللەپ، بىر قىسىم دېھقانلارنىڭ سالامەتلىكىنى تەكشۈرۈش، يېزا، كەنتلەردە ساقلىقنى ساقلاش ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش لازىم.

ئۇقتۇرۇشتا مەرقايسى ئالاقىدار تارماقلاردىن

ماۋزۇ خەۋەرلەر

△ **جۇرۇئجى مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىدە ئىقتىسادىي ۋەزىيەت توغرىسىدا دوكلات بەردى**

△ **ۋۇباڭگو ۋەزىيەت توغرىسىدا دوكلات بېرىش يىغىندا دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم، دەپ تەكتىلىدى**

△ **يولداش چېن يۈننىڭ قىسسە ھەققىدىكى بايانلىرى ۋە خەت - چەكلىرى (كۆپەيتىلگەن نۇسخىسى) نەشر قىلىندى**

△ **دۆلەت مائارىپ كومىتېتىنىڭ مۇدىرى جۇكەيشۇەن ئالىي مەكتەپلەر پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىندا ئەقلىي تەربىيىدە بىر قول قاتتىق بولۇش، ئەخلاق تەربىيىسىدە بىر قول يۇمشاق بولۇش مەسىلىسىنى ھەققىي ئۆزگەرتىشنى ئوتتۇرىغا قويدى**

△ **قۇرۇلۇش منىستىرلىكى يېزا - بازارلاردا بىناكارلىق - قۇرۇلۇش سۈپىتىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشنى تەلەپ قىلدى**

«جۇئېنلەينىڭ تەرجىمھالى (1949 - 1976)» نەشر قىلىندى

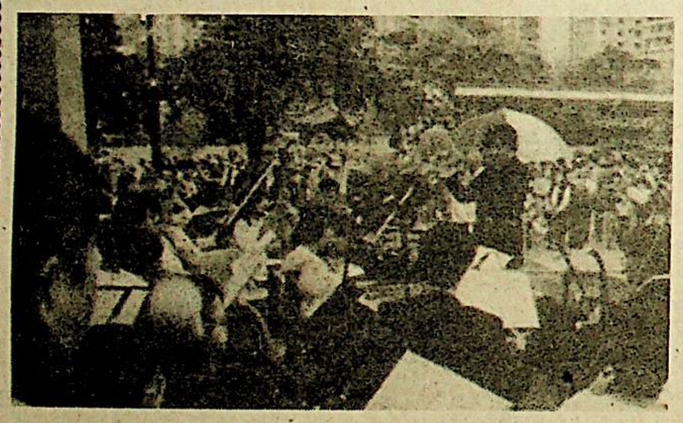
شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 12 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي

دۇڭ جيەنخۇا جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى مۇناسىۋىتى بىلەن ئوتتۇرا كۆلدىغانلار ھاكىمىيەتنى ئوتكۈزۈپ بېرىش - ئوتكۈزۈۋېلىش مۇراسىمىغا قاتنىشىشنى قارشى ئالغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شياڭگاڭ، 11 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ مەمۇرىي ئىمارەتلىرى دۇڭ جيەنخۇا بۈگۈن دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىننىڭ جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋەكىللەر ئۆمىكىنى باشلاپ شياڭگاڭغا كېلىپ، شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىش مۇناسىۋىتى بىلەن ئوتكۈزۈلىدىغان ھاكىمىيەتنى ئوتكۈزۈۋېلىش مۇراسىمىغا قاتنىشىدىغانلىقىنى قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

دۇڭ جيەنخۇا يەنە گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى چيەن چېچېننىڭ جۇڭگونىڭ باشقا يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرى بىلەن بىرلىكتە مۇراسىمغا قاتنىشىدىغانلىقىدىن ناھايىتى خۇشال ئىكەنلىكىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: «بۇ مەركىزىي ھۆكۈمەتنىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىگە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلۈۋاتقانلىقىنى نامايان قىلدى. ئۇلارنىڭ شياڭگاڭغا كېلىپ بۇ تارىخىي كاتتا ئىشقا قاتنىشىدىغانلىقىدىن ئىنتايىن شەرەپ ھېس قىلىمەن.»

شياڭگاڭ بىلەن چوڭ قۇرۇقلۇق بىر ئائىلە، قان - قېرىنداش

شياڭگاڭ قەدىمدىن بۇيان جۇڭگونىڭ زېمىنى، 6 مىليوندىن كۆپرەك شياڭگاڭ ئاھالىسىنىڭ 98% ى جۇڭگولۇق، ئۇلار ئىچكى جايلاردىكىلەر بىلەن قان - قېرىنداش. بۇ زامانىۋى خەلقارا شەھەرنىڭ ھەممىلا يېرىدە جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ ئەنئەنىۋى ئالاھىدىلىكى ئىپادىلىنىپ تۇرىدۇ. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

← سۈرەتتە: كوچىدا ئۇرۇندالغان خەلق مۇزىكىسى كۆپلىگەن شەھەر ئاھالىلىرىنى ئۆزىگە جەلپ قىلدى.

↓ سۈرەتتە: شياڭگاڭدا 100 يىللىق تارىخقا ئىگە نۇرغۇنلىغان دۇكان ۋە كوچىلار تا بۈگۈنگىچە ساقلىنىپ كەلمەكتە. دۇكان خىزمەتچىسىنىڭ دورا ماتېرىياللىرىنى تاللاۋاتقانلىقى ئىپادىلەنگەن بۇ سۈرەت شياڭگاڭنىڭ ۋېنشيەن كوچىسىدىكى 100 يىللىق تارىخقا ئىگە قەدىمكى دۇكان دۇنياسىنىڭ ساريىي ئىچىدە تارتىلغان.

سىرتقى ئەدەبىيات - سەنئەت ئويۇن قويۇش ئەترىتى تەشكىل قىلىپ، يېزىلارغا بولۇپمۇ يېزىلاردىكى نامرات ئورۇنلارغا بېرىپ ئويۇن قويۇشقا تەشكىللەپ، بۇ ئارقىلىق يېزىلارنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى جانلاندۇرۇش كېرەك.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 12 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى هۆججەتلەر تەتقىقات ئىشخانىسى تۈزگەن «جۇئېنلەينىڭ تەرجىمھالى (1949 - 1976)» 6 - ئاينىڭ 10 - كۈنى مەركىزىي كومىتېت هۆججەتلەر نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىندى، پۈتۈن مەملىكەتتە تارقىتىلدۇ.

گۈمۈدى بازىرىدىكى كادىرلار تۆۋەنگە ۋېلىسىپىت بىلەن بارىدىغان بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **زۇك چىشيەن،** ئۆز مۇخبىرىمىز **چېن چېن** خەۋەر قىلىدۇ: مىچوەن شەھىرى گۈمۈدى بازارلىق ئورگان كادىرلىرى 5 - ئاينىڭ ئوتتۇرىسىدىن باشلاپ تۆۋەنگە ئۆزلىرىنىڭ ۋېلىسىپىتلىرى بىلەن بارىدىغان بولدى. بۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئاممىنىڭ ماختىشىغا ئېرىشتى.

يېقىنقى يىللاردا ئىقتىسادنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، بازار ئورگانلىرىدا ئاپتوموبىل كۆپىيىپ قالدى. كادىرلار تۆۋەنگە بارسا ئاپتوموبىلغا ئولتۇرىدىغان بولۇپ قالدى، بۇنىڭ بىلەن ئاممىنىڭ «كادىرلار قۇيۇندەك كېلىپ، قۇيۇندەك كېتىپ قالدۇ، رەھبەرلىكىنى تاپماق تەس» دېيىشىدىغان بولدى. بازارلىق پارتكوم بۇ خىل ئەھۋالنى تەلتۆكۈس ئۆزگەرتىش ئۈچۈن 5 - ئاينىڭ 12 - كۈنى ئورگان كادىرلىرى يىغىنى چاقىردى. يىغىندا بازارلىق پارتكومنىڭ شۇجىسى ماچاڭبەن پارتكومغا ۋاكالەتەن مۇنۇلارنى جاكارلىدى: ئىش بېجىرىش ئۈچۈن تۆۋەنگە بارغاندا، ۋېلىسىپىت بىلەن بېرىشنى تەشەببۇس قىلمىز، پەۋقۇلئاددە ئەھۋال بولمىسا، ئاپتوموبىلغا ئولتۇرۇشقا بولمايدۇ، مەسلىنى هەل قىلىش ئۈچۈن خەلق ئاممىسى بىلەن بىۋاستە ئۇچرىشىش كېرەك، ئۆزىدە ئولتۇرۇۋېلىپ دوكلات ئاڭلاشقا بولمايدۇ. پارتكومنىڭ بۇ قارارى ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن، كۆپچىلىك ئۈزاق يىل ئىشلەتمەي تاشلاپ قويغان ۋېلىسىپىتلىرىنى ئېلىپ چىقتى. ئارىدىن يېرىم ئاي ئۆتۈپ كەتتى، كۆپچىلىك ئەتىگەنده چىقىپ كەتكەنچە كەچتە قايتىدىغان، ۋېلىسىپىت بىلەن كەنتلەرگە بېرىپ، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىدىغان، خىزمەتلەرنى تەكشۈرىدىغان، مەسىلىلەرنى هەل قىلىدىغان بولدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومغا بۈاسته قاراشلىق ئورگانلار كومۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى خىزمىتى كومىتېتى ئىگاڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىش مۇناسىۋىتى بىلەن تېلېۋىزىيە زىيھەن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومغا بىۋاستە قاراشلىق ئورگانلار كومۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى خىزمىتى كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى ۋە شىنجاڭ مائارىپ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بىرلىكتە يېقىندا ئورۇمچىدە «شىاڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىش، ۋەتەننى، شىنجاڭنى سۆيۈش» بويىچە تېلېۋىزىيە زىيھەن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى.

(بېشى 1 - بەتته)

سۈپەتلىك كۆچەت يېتىشتۈردى. ئىككىنچى، ئۆز يېرىنىڭ شارائىتىغا قاراپ ئىش كۆرۈپ، ئورمان بەرپا قىلىش تېخنىكىسىنى قېلىپلاشتۇرۇپ، يەرگە، كۆچەتلەرگە مۇۋاپىق بولۇش پرىنسىپى بويىچە كۆچەت تىكىشنى بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇردى. ئورمان بەرپا قىلىشتا كېسەللىك، هاشاراتلارنىڭ زىيىنىغا ئۇچرىمىغان سۈپەتلىك كۆچەتلەرنى ئىشلەتتى. ئۇچىنچى، قىشلىق پەن- تېخنىكا پائالىيىتىدىن پايدىلىنىپ 20 مىڭدىن ئارتۇق ئورمانچىلىق كەسپىي خادىمنى تەربىيىلىدى.

ئورمانچىلىق بايلىقىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، دەل- دەرەخلەرنى قالايمىقان كېسىشنىڭ ئالدىنى ئالدى. يەكەن ناهىيىسى ئورمان كېسىش كۆرسەتكۈچىنى تەستىقلاش تۈزۈمىدە باشتىن ئاخىر چىڭ تۇرۇپ، ئورمان كېسىشتە ئورمانچىلىقنى باشقۇرىدىغان هاكىم تەستىقلاشنى يولغا قويدى، ئورمانىنى تەستىقلاتماي كەسكەن ۋە ئۆلچەمدىن ئاشۇرۇپ كەسكەن ئورۇن ۋە شەخسلەرگە ئىقتىسادىي جازا بەردى، «ئورمان قانۇنى»غا خىلاپلىق قىلىپ، دەل- دەرەخلەرنى يوشۇرۇن، ئوغرىلىقچە كېسىش قىلمىشلىرىغا ئورمانچىلىق ئىشلىرى تارماقلىرى قانۇن بويىچە قاتتىق، ئېغىر چارە كۆردى، هەرگىزمۇ مادارا قىلمىدى، شۇنىڭ بىلەن ئورمانىنى قالايمىقان كېسىش قىلمىشلىرىغا ئۇنۇملۇك زەربە بەردى، ئورمان بايلىقىدىن پايدىلىنىشقا كاپالەتلىك قىلدى.

****

ئېلان

ئورۇمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىدىن ياڭزىجياڭ يولى ساقچىخانىسىغا 1997 - يىل 5 - ئاينىڭ 5 - كۈنى يېزىپ بېرىلگەن گۇلمىرە سەمەت نامىدىكى نوپۇس يۆتكەش توغرىسىدىكى تەستىق قەغىزى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

قۇدۇق بۇرغىلاش شىركىتى خەندەن پولات - تۆمۈر زاۋۇتىدىن ئۆگىنىپ زىيانىنى تۆگىتىپ، پايدا ئالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۈرۈمچى تېلېگراممىسى. شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ قۇدۇق بۇرغىلاش شىركىتى ئىسلاهاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىغا تايىنىپ، يوشۇرۇن كۈچلەرنى ئىشقا سېلىپ، ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئىگىلىك باشقۇرۇشنى ياخشى تەرەققىيات ئىزغا سالدى. بۇلتۇر 1 مىليون 22 مىڭ 661 مېتىر قۇدۇق بۇرغىلاپ، 1 مىليارد 664 مىليون يۈەنلىك قىممەت يارىتىپ، 10 مىليون يۈەندىن كۆپرەك پايدا ئېلىپ، كۆپ يىل زىيان تارتىپ كەلگەن هالەتنى ئۆزگەرتتى.

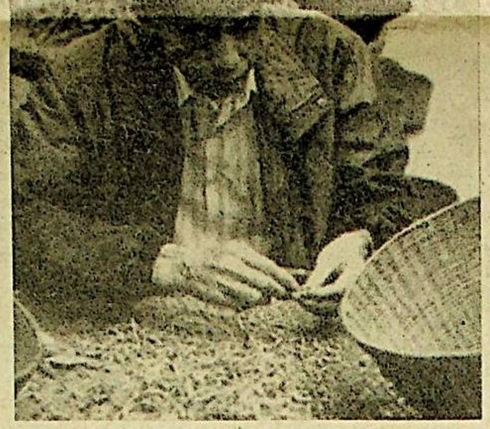
شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ قۇدۇق بۇرغىلاش شىركىتى 10 مىڭدىن ئارتۇق ئىشچى - خىزمەتچىسى ۋە 600 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مۇقىم مۇلكى بار دۆلەت كارخانىسى، يېقىنقى يىللاردا خام ئەشيا قىممەت بولۇپ كەتكەنلىكى، ئۇنىڭ ئۇستىگە ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىسى يېتەرلىك بولمىغانلىقى ئۈچۈن، شىركەت يىلمۇيىل زىيان تارتىپ كەلگەنىدى. قىيىن ئەھۋالدىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن، ئۆتكەن يىلدىن بۇيان بۇ شىركەت خەندەن پولات- تۆمۈر شىركىتىنىڭ تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىپ، ئىسلاهاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، تەننەرخ باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، پەن - تېخنىكا سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ئىچكى تەرەققىيات يولىغا مېڭىپ، كارخانىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، ئىگىلىك باشقۇرۇشتىكى پاسسىپلىق هالىتىنى بىراقلا ئۆزگەرتتى.

****

ئېلان

ياسىن قاسىم نامىدىكى 96421575- نومۇرلۇق مەكتەپ پۈتتۈرۈش گۇۋاهنامىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

↑ سۈرەتته: هەر يىلى قەمەرىيە 3 - ئاينىڭ 23 - كۈنى شياڭگاڭ خەلقى ئارىسىدا بولۇپمۇ بىلىقچىلار مەركەزلەشكەن رايوندىكىلەرنىڭ هەممىسى تېيەن خونىڭ تۇغۇلغان كۈنىنى تەبرىكلىمەكتە. تېيەن خو — فۇجيەن قاتارلىق دېڭىز بويىدىكى رايون خەلقلىرى چوقۇنىدىغان «ئانا ئەجدادى» دۇر. رەسىمده يۇەنلاڭدىكى تېيەن خو ئىبادەتخانىسىدىكى ئىبادەت پائالىيەتلىرىدىن بىر كۆرۈنۈش.

پېيىش پاشلامچىلىرى

پەيزاۋات ناهىيىلىك كەسپىي - تېخنىكا تولۇق ئوتتۇرا مەكتىپى 1984- يىلى قۇرۇلغاندىن بۇيان، ئۆسۈملۈك ئاسراش، ياغاچچىلىق، سرچىلىق، تكككۇچىلىك، ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرىنى رېمونت قىلىش، مالىيە - بوغالتىرلىق قاتارلىق ئالتە كەسىپ بويىچە 807 ئوقۇغۇچى ئوقۇش پۈتتۈردى. بۇلارنىڭ 90 % تىن كۆپرەكى يېزىدىكى نامرات ئائىلىلەرنىڭ پەرزەنتى.

بۇ مەكتەپنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ كۆپىنچىسى يۇرتىنىڭ بېيىشىدىكى باشلامچىلاردىن بولۇپ قالدى.

← تكككۇچىلىكنى قىزلار ئەمەس، ئوغۇللارمۇ ياقتۇرۇپ قالدى.

↙ سۈرەتته: كەشتىچى قىزلار.

↓ نامرات ئائىلىلەرنىڭ پەرزەنتلىرى ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرىنى رېمونت قىلىشنى كۆڭۈل قويۇپ ئۆگەنمەكته.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ۋالى يىڭجي** خەۋىرى، فوتوسى

ئۈرۈمچى رايونىنىڭ هاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى بەزىدە ئوچۇق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 18 ℃ – 31 ℃ بولىدۇ. ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

ئىلغىز يېزا ئىگىلىكىنىڭ سىجىل تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسى

شىن نەيچۈەن

1. يېزا ئىگىلىكىدە قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلەر

- ئاساسلىق يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنىڭ مەھسۇلات مىقدارى ئاشتى. 1978-1993 - يىلىغىچە ئاشلىق 304 مىليارد 800 مىليون كىلوگرامدىن 456 مىليارد 500 مىليون كىلوگرامغا يەتتى؛ پاختا 2 مىليون 167 مىڭ تونىدىن 3 مىليون 739 مىڭ تونىغا يەتتى. ياغلىق دان 2.4 ھەسسە، قىزىلچا، شېكەر قومۇشى 2.2 ھەسسە، مېۋە-چېۋە 3.5 ھەسسە، گۆش 3.7 ھەسسە، سۈ مەھسۇلاتلىرى 2.8 ھەسسە ئاشتى.

- يېزا ئىقتىسادى ئومۇمىيۈزلۈك راۋاجلاندى. ئاشلىق زىرائەتلىرىنى ئاشۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىش بىلەن بىللە ئىقتىسادىي زىرائەتلەرنىڭ تېرىلغۇ نىسبىتىمۇ ئاشۇرۇلدى. 1978 - 1993- يىلىغىچە ئىقتىسادىي زىرائەتلەر تېرىلغۇ كۆلىمىنىڭ زىرائەت ئومۇمىي تېرىلغۇ كۆلىمىدىكى ئىگىلىكەن نىسبىتى 19.7% تىن 25.2% كە يەتتى. يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئېچكى قىسمىدا ئىلگىرىكى بىرلا خىل تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسى ئۆزگەرتىلىپ، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق ئىشلىرى ئومۇمىيۈزلۈك راۋاجلاندۇرۇلدى. 1993-يىلى يېزا-بازار كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنىڭ 70% تىن ئېشىپ كەتتى.

- يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى كۆچەيدى. 1978 - 1993- يىلىغىچە دېھقانچىلىق ماشىنا- سايمانلىرىنىڭ ئومۇمىي كۆچى 1.7 ھەسسە ئاشتى. ئېلېكترلەشكەن زەي قۇرۇتۇش، سۇغىرىش كۆلىمى 27% ئاشتى. يېزىلاردا توك ئىشلىتىش مىقدارى تۆت ھەسسە ئاشتى. خىمىيۋى ئوغۇتلارنى ئىشلىتىش مىقدارى 2.6 ھەسسە ئاشتى. ئۇنۇملۇك سۇغىرىش كۆلىمى 19.6% ئاشتى، 130 مىليون مو ئونتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى. 60 نەچچە مىليون مو زەي قۇرۇلدى. تېرىقچىلىقنىڭ ئۇنۇمىرسال ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى 70-يىللاردا 300 مىليون تونا ئۆلچەملىك ئاشلىق سەۋىيسى ئاساسىدا 80-يىللارنىڭ بېشىدا 400 مىليون تونىدىن ئاشۇرۇلدى. 80-يىللارنىڭ ئاخىرىدا 500 مىليون تونا سەۋىيىگە يېتىلاشتۇرۇلدى.

- دېھقانلارنىڭ تۇرمۇشى ياخشىلاندى. 1978 - 1993- يىلىغىچە دېھقانلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ساپ كىرىمى (مال باھاسى ئۆسۈش ئامىلىنى چىقرىۋەتكەندە) 2.5 ھەسسە ئاشتى. ئىستېمال چىقىمى 130% ئاشتى. 1995-يىلى دېھقانلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ساپ كىرىمى 1578 يۈەنگە يېتىپ، 1994-يىلىدىكىدىن 32% ئاشتى. مال باھاسى ئامىلىنى چىقرىۋەتكەندە ئەمەلىي ئاشقانلىق 5% كە يەتتى. كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئونتۇرىچە تۇرالغۇ كۆلىمى كېڭەيدى، مەملىكەت بويىچە شەھەر-يېزا ئاھاللىرى ئاساسىي جەھەتتىن ھاللىق سەۋىيىگە يەتتى.

2. يېزا ئىگىلىكى دۇچ كېلىۋاتقان يېڭى رىقابەت

ئېلىمىزنىڭ يەر بايلىقى دۇنيا بويىچە ئادەم تۇرىدىغان يەر كۆلىمىنىڭ 7.2% نى ئىگىلەپ، دۇنيا بويىچە 3-ئورۇندا تۇرىدۇ؛ تېرىلغۇ يەر ۋە باغلارنىڭ كۆلىمى دۇنيادىكى كۆلەمنىڭ 6.8% نى ئىگىلەپ، دۇنيا بويىچە 4-ئورۇندا تۇرىدۇ؛ مەڭگۈلۈك ئوتلاقلار دۇنيادىكى كۆلەمنىڭ 9% نى ئىگىلەپ، دۇنيا بويىچە 3-ئورۇندا تۇرىدۇ؛ ئورمانلىق ۋە دەرەخزارلىق دۇنيادىكى كۆلەمنىڭ 3.4% نى ئىگىلەپ، دۇنيا بويىچە 5-ئورۇندا تۇرىدۇ؛ دەريالارنىڭ ئېقىن مىقدارى دۇنيادىكى كۆلەمنىڭ 5.6% نى ئىگىلەپ، دۇنيا بويىچە 6-ئورۇندا تۇرىدۇ. لېكىن مەملىكىتىمىزدە نوپۇسنىڭ زىچلىق دەرىجىسى دۇنيا بويىچە ئونتۇرىچە سەۋىيىنىڭ ئۈچ ھەسسىسىگە توغرا كېلىدۇ. شۇڭلاشقا بايلىقنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان مىقدارى بەكمۇ تۆۋەن بولۇپ، تېرىلغۇ يەر دۇنيا بويىچە ئونتۇرىچە سەۋىيىنىڭ ئۇنچىنى بىر قىسمىنى، ئوتلاقلار ئىككىدىن بىر قىسمىنى، ئورمانلىق ۋە دەرەخزارلىق ئالتىدىن بىر قىسمىنى، سۇ بايلىقى تۆتتىن بىر قىسمىنى ئىگىلەيدۇ. مەملىكىتىمىزدە ھەر خىل بايلىقنىڭ رايونلار بويىچە جايلىشىشى تەكشى ئەمەس. تېرىلغۇ يەر ۋە سۇنى مەركەز قىلغان يەر ئۈستىدىكى بايلىقلار شەرقتە مەركەزلەشكەن بولۇپ، شىمالدا تېرىلغۇ يەر كۆپ، سۇ ئاز، جەنۇبتا سۇ كۆپ، تېرىلغۇ يەر ئاز. زاپاس بايلىق ئاز، بۇنىڭدا تېرىلغۇ يەر مەسلىسى گەۋدىلىك بولۇپ، 70-يىللارنىڭ ئاخىرىدىكى سانلىق مەلۇماتلارغا قارىغاندا، مەملىكەت بويىچە ئۆزلەشتۈرۈشكە بولىدىغان قاقاس يەر كۆلىمى تەخمىنەن 530 مىليون مو ئىكەن. لېكىن بۇنىڭ 60% ى سۈنئىي ئوسۇلدا ئوت-چۆپ تېرىشقىلا ۋە ئىقتىسادىي ئورمانلار، مېۋىلىك دەرەخلەرنى تىكىشكىلا بولىدىكەن، ئۆزلەشتۈرۈپ ئاشلىق تېرىشقا بولىدىغان يەر كۆلىمى 200 مىليون مو ئىكەن. بۇنىڭ 40 نەچچە مىليون موسى مۇشۇ ئون يىلدىلا ئېچىلىپ بولدى، پەقەت 160 مىليون موسلا قالدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە قاقاس يەرنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى چېكرا رايونلاردا بولۇپ، ئۇلارنى ئېچىپ پايدىلىنىش تەس. شىمالدىكى دېھقانچىلىق رايونلىرىدا سۇ كەمچىل، سۇغىرىلىدىغان ئۇنۇملۇك كۆلەم ئازبېتىۋاتىدۇ. بولۇپمۇ مۇھىم دېھقانچىلىق رايونلىرىدا يەر ئاستى سۇيى زىيادە تارتىلغاچقا، سۇ ئورنى بەك تۆۋەنلەپ كەتتى. مانا بۇلار يېزا ئىگىلىكىنىڭ سىجىل تەرەققىياتىغا ئېغىر توسقۇن بولۇۋاتىدۇ.

يەر شارى خاراكتېرلىك كلىماتنىڭ ئىسسىشى ھۆل-يېغىنغا، قۇرغاقچىلىق، ھۆلچىلىكنىڭ كۆرۈلۈش نىسبىتىگە، شۇنداقلا قاتتىق بورانلارنىڭ ئۆتۈشگەتەسىر كۆرسىتىۋاتىدۇ. بۇنداق ئۆزگىرىشنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىغا زىيىنى بارىكى، پايدىسى يوق.

يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنىڭ ئاجىزلىشىش خەۋپىگە دۇچ كېلىۋاتىدۇ. 18-ئەسىردە دۇنيا بويىچە سانائەتلىشىش ئەۋج ئالغاندا، يېزا ئىگىلىكىگە دائىر يېڭى تېخنىكا ئىنقىلابى يەر شارىنى قاپلىغانىدى. ئۇ دۇنيا يېزا ئىگىلىكىگە يېڭى ھاياتىي كۈچ قوشقان، ئىلىمىز يېزا ئىگىلىكىنىمۇ چوڭقۇر تەسىر كۆرسەتكەنىدى. لېكىن 20-ئەسىرنىڭ 70-يىللىرىدىن بۇيان يېزا ئىگىلىكىدە بىر ئىزدا توختاپ قېلىش ئەھۋالى كۆرۈلدى، بۇنىڭ بىر سەۋەبى شۇكى، بۈسۈش خاراكتېرلىك پەن-تېخنىكا مۇۋەپپەقىيەتلىرى ئازيېپ كەتتى، بۇ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ سىجىل تەرەققىياتىغا تەسىر كۆرسىتىۋاتقان ئاساسلىق ئامىل بولۇپ قالدى.

3. يېزا ئىگىلىكىنىڭ سىجىل تەرەققىياتى توغرىسىدىكى يېتەكچى ئىدىيە ۋە نىشان

9- بەش يىللىق پىلان يولغا قويۇلغاندىن كېيىنكى 15 يىلدا مەملىكىتىمىز زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ 2-باسقۇچلۇق ئىستراتېگىيىلىك ۋەزىپىسىنى پۈتۈنلەي ئورۇندىداپ، 3- باسقۇچلۇق ئىستراتېگىيىلىك نىشانغا قاراپ ئاتلىنىدۇ. خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسى بولغان يېزا ئىگىلىكىدە يېزا ئىگىلىك بايلىقلىرىنى مۇۋاپىق ئېچىپ پايدىلىنىپ ۋە ئۇنى قوغداپ، سەرمايىنى كۆپەيتىپ، ئۇنۇل ئەسلىمەلەر قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۇنۇملۈك، ئىقتىسادىي ياخشى نەتىجىلىرىنى قولغا كەلتۈرۈشىنى ئاساسىي نىشان قىلىپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ سىجىل تەرەققىياتىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشىمىز كېرەك.

4. يېزا ئىگىلىكىنىڭ سىجىل تەرەققىيات يېڭى ئىستراتېگىيىسى ۋە ئاساسلىق تەدبىرلەر

- ئېلىمىزنىڭ يەر بايلىقى مول بولسىمۇ، ئېچىپ پايدىلىنىشقا بولىدىغان قاقاس يەر بايلىقى يېتەرلىك ئەمەس. شۇڭا ھازىر بار بولغان تېرىلغۇ يەرلەرنىڭ يوشۇرۇن كۈچىنى تولۇق قېزىشىمىز كېرەك.

- مەملىكىتىمىزدە زىرائەت ھوسۇللىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشتە ئونتۇرا ھوسۇللۇق ئېتىزلار مۇھىم نۇقتا قىلىنىدۇ. لېكىن تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ياخشىلاشقا ۋە يۇقىرى ھوسۇللۇق ئېتىزلاردا يەنىمۇ كۆپ ھوسۇل ئېلىشقا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك.

- مەملىكىتىمىز نۇقتىلىق رايونلاردا يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۇنۇمىرسال تەرەققىياتىغا ئەھمىيەت بېرىپ، ھەر خىل تاۋار بازىسى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشى كېرەك. بۇنىڭدا تۆۋەندىكى ئىشلارنى ئىشلەش كېرەك:

(1) 9- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئاساسلىقى مۇنتىزىملاشقان تېخنىكىلارنىڭ ھوسۇل ئاشۇرۇش رولىدىن پايدىلىنىش، ياخشى سورت يېتىشتۇرۇشنى مەركەز قىلىپ، يەرنىڭ كۈچىنى ئاشۇرۇپ، ئىلمىي ئوسۇلدا ئوغۇتلاپ، مۇۋاپىق سۇغىرىپ، كېسەللىك ۋە ھاشارات زىيانداشلىقىغا ۋە تەبىئىي ئاپەتنىڭ زىيىنىنى تىزگىنلەپ ۋە ئالدىنى ئېلىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ داۋاملىق، مۇقىم ئېشىپ بېرىشىغا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

(2) يۇقىرى تېخنىكا، يېڭى تېخنىكا تەقىقاتىغا ئەھمىيەت بېرىپ ۋە ئىز قوغلاپ تەكشۈرۈپ، يېڭى كەسىپلەرنى ۋۇجۇدقا چىقىرىش كېرەك.

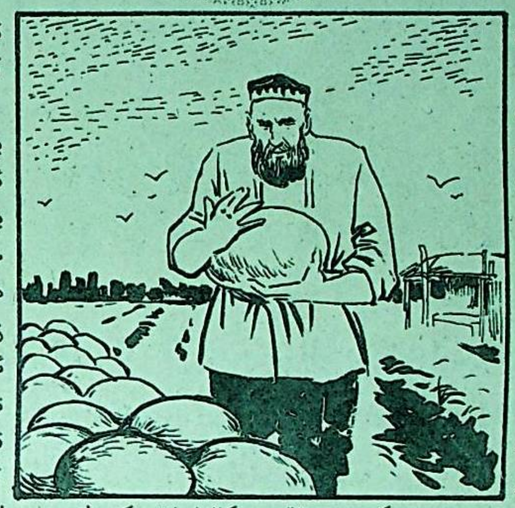
(3) 21-ئەسىرگە يۇزلىنىپ، يېزا ئىگىلىك ئاساس تەتقىقاتىنى كۈچەيتىش كېرەك.

بىز مۇشۇ ئۇچ قاتلام بويىچە مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرى، 21-ئەسىرنىڭ بېشىدىكى ئېلىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكا خىزمىتىنى پىلانلايدىغانلا بولساق چوقۇم ئەنئەنىۋى يېزا ئىگىلىكىنى زامانىۋى يېزا ئىگىلىكىگە ئۆزگەرتەلەيمىز، كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش سەۋىيىسىدىن ھاللىق سەۋىيىگە، بايلىقات سەۋىيىگە يېتىش يولىدا يېڭى تۆھپە قوشالايمىز.

قوغۇن - تاۋۇزنىڭ سۇپىتىنى ئۆستۈرۈشتە نېمىلەرگە دىققەت قىلىش كېرەك؟

تۇرسۇن تۇرۋان

1. ئوغۇتلاش ئۆتكىلىنى ياخشى ئىگىلەش لازىم. بۇ، قوغۇن - تاۋۇزنىڭ سۇپىتىنى ئۆستۈرۈشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. قوغۇن - تاۋۇزنىڭ ئوغۇت تەلەپ قىلىش قانۇنىيىتىگە ئاساسەن، تولۇق چىرىكەن ئەلا سۈپەتلىك ئورگانىك ئوغۇتلارنى، ئەڭ ياخشىسى توخۇ مايىقى، قوي قىغى، ئېچىتىلغان كۆنجۈرە ۋە ئادىراسمان، بۇيا قاتارلىق بېشىل ئوغۇتلارنى كۆپرەك بېرىش كېرەك. ئۇنىڭدىن باشقا، فوسفورنى ئاساس قىلغان بىرىكمە ئوغۇت (ئاممونىي فوسفات) قاتارلىقلارنى مۇۋاپىق كۆپەيتىپ بېرىش، يالغۇز ئازوت ئوغۇتىنىلا ئىشلەتمەسلىك، تەركىبىدە خلور بولغان ئوغۇتلار (ئاممونىي خلور، كالىي خلور)نى ھەرگىز ئىشلەتمەسلىك كېرەك. بولمىسا، پىلەكلەر ئاسانلا كۆكىگە زورلاپ باراقسانلىشىپ كېتىپ خەمەك ئاز چۈشىدۇ، قوغۇن - تاۋۇز تەمسىز بولۇپ قالىدۇ ياكى قەنت تەركىبى تۆۋەنلەپ، سۈپىتىگە تەسىر يېتىدۇ.

2. ئىلمىي ئوسۇلدا سۇغىرىشقا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. مايسا مەزگىلىدە ئاز سۇغىرىش، چېچەكلەشتىن خەمەك چۈشكىچە بولغان مەزگىلدە كۆپ سۇغىرىش، پىشىش مەزگىلىدە سۇنى كونترول قىلىش لازىم. قوغۇنىنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، قوغۇنىنىڭ تور سىزىقچىلىرى روشەنلەشكەندە، تاۋۇز چوگىيىشتىن توختىغاندا سۇغىرىش سىزىقچىسىنى چۆنەك ئېرىقىنىڭ يېرىمىغا كەلتۈرۈپ سۇغىرىش لازىم.

3. پىلەكلەرنى مۇۋاپىق دەرىجىدە رەتلەش كېرەك. خەمەك بىلەن پىلەكنىڭ ئۆسۈش تەڭپۇڭلۇقىنى ساقلاش ئۈچۈن، خەمەك چۈشۈشتىن ئىلگىرى بىر قىسىم ئۇنۇمسىز پىلەك ۋە ئۆسۈش نۇقتىسىنى ئۈزۈۋېتىش ئارقىلىق، ئوزۇقلۇق سەرپىياتىنى ئۇنۇملۇك تىزگىنلەپ، خەمەك چۈشۈش نىسبىتى ۋە قەنت ئەكىلىشىنى كۈچەيتىش كېرەك.

4. يېڭى تېخنىكىلارنى زور كۈچ بىلەن كېڭەيتىش كېرەك. يوپۇرماق يۇزىگە ئوتتۇرا، تۆۋەن مولېكۇلىلىق چىرىندا كىسلاتاسى، كالىي II ھىدرو فوسفات، يوپۇرماق گۆھىرى، مول ھوسۇل دورىسى (فېڭچەنسۇ) قاتارلىق ئەڭ يېڭى دورىلارنى پۈركۈش كېرەك.

5. كېسەللىك ۋە زىياندا ش ھاشارات پەيدا بولۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىشنى ئاساس قىلىش، پەيدا بولسا ئۇنىۋېرسال يوقىتىش كېرەك. قوغۇن- تاۋۇزغا زىيان سالىدىغان كېسەللىك، زىياندا ش ھاشاراتنىڭ تورى كۆپ. كېسەللىك ۋە زىياندا ش ھاشارات پەيدا بولۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، ئاگرو تېخنىكىلىق ئۆستۈرۈش تەدبىرلىرىنى قوللىنىش، ئېتىز پەرۋىشىنى كۈچەيتىش كېرەك. كېسەللىك ۋە زىياندا ش ھاشاراتلارغا تاقابىل تۇرالايدىغان ئەلا سورتلارنى تاللاپ تېرىش، ئۇرۇقنى دېزىنفېكسىيە قىلىش، ئېگىز ئالماشتۇرۇپ، نۆۋەتلەشتۈرۈپ تېرىش، ئومۇمىيۈزلۈك بىر تۇتاش دورا چېچىش ۋە باشقا ئۇنۇملۇك ئۇسۇللارنى قوللىنىش كېرەك.

6. پىشقان قوغۇننى ۋاقتىدا ئۈزۈش كېرەك. شۇ يەردە پىيىلدىغان ۋە قاق سېلىندىغان مۇرابباغا ياسىلىدىغان قوغۇنلار تولۇق پىشقان بولۇشى، يېراق جايلارغا ئاپىرىپ سېتىلىدىغان ھەم ساقلىنىدىغان قوغۇنلار ٪ 80 پىشقان بولۇشى كېرەك.

ھېزائمگىلىك ساۋاتى

تېلېۋىزورنىڭ يېراقتىن كونتروللىغۇچىسىنى قانداق ئاسراش كېرەك؟

غوپۇر مۇتىۋۇل

مەسلىھەت

1. تېلېۋىزورنىڭ يېراقتىن كونتروللىغۇچىسىنىڭ ئىچكە چاك - توزان كىرىپ كېتىشتىن ساقلىنىش كېرەك. تېلېۋىزورنىڭ يېراقتىن كونتروللىغۇچىسىنى قاپلاپ، ئۇنىڭ ئىچكە چاك - توزان كىرىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش كېرەك.

2. تېلېۋىزورنىڭ يېراقتىن كونتروللىغۇچىسىنىڭ قانال ئالماشتۇرىدىغان، ئاۋازنى، رەڭنى، يورۇقلۇقنى تەڭشەيدىغان توپچىلىرىنى قاتتىق بېسىۋېتىشتىن ساقلىنىش كېرەك.

3. تېلېۋىزورنىڭ يېراقتىن كونتروللىغۇچىسىنى قاتتىق نەرسىلەرگە ئۇرۇۋېتىش ۋە يەرگە چۈشۈرۈۋېتىشتىن ساقلىنىش كېرەك. قاتتىق نەرسىلەرگە ئۇرۇلۇپ كەتسە، ياكى يەرگە چۈشۈپ كەتسە، كونتروللىغۇچىنىك ئىچكى قىسمىدىكى توك يوللىرى ئۇزۇلۇپ كېتىدۇ - دە، كونتروللىغۇچ كېرەكتىن چىقىدۇ. رېمونت قىلىشقىمۇ بولمايدۇ.

4. تېلېۋىزورنىڭ يېراقتىن كونترولىغۇچىسىنى يېرىم يىلدا بىر قېتىم ئىچىنى ئېچىپ، ٪ 95 لىك سانائەت ئىسپىرتى بىلەن تازىلاپ تۇرۇش كېرەك. شۇنداق قىلغاندا، يېراقتىن كونتروللىغۇچنىك ئىشلەش ۋاقتىنى ئۇزارتقىلى بولىدۇ.

زاگرۇلارنىڭ ئېگىزلىكتىكى ئوكسىگېن كەمچىل مۇھىتقا ماسلىشىشتىكى سىرى ئېچىلدى

زاگرۇلارنىڭ ئېگىزلىكتىكى ئوكسىگېن كەمچىل مۇھىتقا ماسلىشىشنىڭ سىرى چىڭخەي ئۆلكىسىنىڭ ئېگىزلىك تېبابەتچىلىكى تەتقىقات ئورنىنىڭ باشلىقى، تەتقىقاتچى ۋۇتيەنيى تەرىپىدىن ئېچىلدى. يېقىندا چىڭخەي ئۆلكىلىك سەھىيە نازارىتى ئۇنىڭ كۆرۈنەرلىك نەتىجىسىنى تەقدىرلىدى.

1996-يىلى 9-ئايدا چىڭخەي ئۆلكىسى ئېگىزلىك تېبابەتچىلىكى تەتقىقات ئورنىنىڭ تەتقىقاتچىسى ۋۇتيەنيى ئېلىمىزگە ۋەكالىتەن پېرۇدىكى قەدىمكى شەھەر كوسكودا ئېچىلغان 2-نۆۋەتلىك خەلقارا ئېگىزلىك تېبابەتچىلىكى ۋە ئېگىزلىك فىزىئولوگىيىسى يىغىنىغا قاتنىشىپ، «زاگرۇلارنىڭ ئوكسىگېن كەمچىل مۇھىتقا ماسلىشىش فىزىئولوگىيىسى مېخانىزمى» دېگەن تېمىدا ئىلمىي دوكلات بەردى. ئۇ نۇرغۇن ماتېرىياللار، تولۇق نەزەرىيىۋى ئاساسلار ئارقىلىق، ئېلىمىزنىڭ چىڭخەي - شىزاڭ ئېگىزلىكىدىكى زاگرۇلارنىڭ دۇنيادىكى ئېگىزلىكتە ياشايدىغان كىشىلەر توپى ئېچىدە ئەڭ ياخشى ماسلىشىش ئىقتىدارىغا ئىگە ئىكەنلىكىنى شەرھلەپ، ھەرقايسى ئەللەر ئالىملىرىنىڭ زور دىققىتىنى قوزغىدى.

ۋۇتيەنيى 1984-يىلدىن باشلاپ تېما گۇرۇپپىسىنى باشلاپ، زاگرۇلارنىڭ ئوكسىگېن كەمچىل مۇھىتقا ماسلىشىدىغان فىزىئولوگىيىسى ئۇستىدە ئۈزدىنىپ، 50 مىڭدىن ئارتۇق ئادەم ئۇستىدە تەكشۈرۈش-تەتقىقات ئېلىپ بېرىپ، ھەمكارلىشىپ، دۆلەت ئېچىدە تۇنجى قېتىم تۆۋېلاردىن ئانىماچىن تېغىغا چىقىش كومانىدىسى تەشكىللەپ، دېڭىز يۈزىدىن 100 مېتىر ئېگىزلىكتە ياشايدىغان ياپونلار بىلەن دېڭىز يۈزىدىن 2260 مېتر ئېگىزلىكتە ياشايدىغان خەنزۇلار ۋە دېڭىز يۈزىدىن 4520 مېتىر ئېگىزلىكتە ياشايدىغان زاگرۇلارنى سېلىشتۇرۇپ، زاگرۇلارنىڭ ئوكسىگېن كەمچىل مۇھىتقا چىدامليق ئىكەنلىكىنى، ئوكسىگېن بەك كەمچىل مۇھىتقا ماسلىشىش ئىقتىدارىنىڭ تۈزلەگلىكتە ياشايدىغانلار- نىڭكىدىن يۇقىرى ئىكەنلىكىنى، ئېغىر ئەمگەك قىلغان ئەھۋالدىمۇ قاندىكى ئوكسىگېن سەۋىيىسىنى نورمال ساقلاپ قالالايدىغانلىقىنى ئېنىقلاپ چىقتى. بۇ تەتقىقات 1991-يىلى ياپونىيىدە ئېچىلغان 4-نۆۋەتلىك خەلقارا ئېگىزلىك تېبابەتچىلىكى ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنىدا «ئېگىزلىك تېبابەتچىلىكى جەھەتتىكى ئالاھىدە تۆھپە» مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

تاماكا چېكىشنىڭ زىيىنى ھەققىدىكى يېڭى سانلىق مەلۇماتلار

دۇنيا سەھىيە تەشكىلاتى (OHW) تاماكا چېكىشنىڭ ساغلاملىققا بولغان زىيىنى ھەققىدىكى سانلىق مەلۇماتلارنى ئېلان قىلدى.

△ يەر شارىدا تاماكا بىلەن زەھەرلىنىپ ئۆلگەنلەرنىڭ سانى 3 مىليون بولۇپ، ئۆلۈۋاتقان ئادەملەرنىڭ سانى ھەر مىنۇتىغا تەخمىنەن 6 دىن توغرا كېلىدىكەن. ئەگەر مۇشۇنداق داۋاملىشىۋېرىدىغان بولسا، 2020-يىلغا بارغاندا تاماكا بىلەن زەھەرلىنىپ ئۆلىدىغانلار 10 مىليونغا يېتىدىكەن.

△ ھازىر يەر شارىدا تاماكا چېكىدىغانلار 11 مىليون ئىكەن.

△ تەرەققىي قىلغان دۆلەتلەردىكى ياش قۇرامغا يەتكەنلەر يىلدا چېكىدىغان تاماكا 1980- يىلىدىكى 2800 تالدىن ئۆۋەنلەپ، 1990 - يىلى 2400 تالغا چۈشكەن. تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەردە تاماكا ئىستېمال قىلىش نىسبىتى ئۆزلەپ، ياش قۇرامغا يەتكەنلەر يىلدا چېكىدىغان تاماكا 1980 - يىلىدىكى 1150 تالدىن كۆپىيىپ، 1990 - يىلى 2400 تالغا يەتكەن. بۇنىڭ بىلەن تەرەققىي قىلغان دۆلەتلەر بىلەن تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى تاماكا ئىستېمال قىلىش جەھەتتىكى پەرق ئاساسىي جەھەتتىن يوقالغان.

△ تەرەققىي قىلغان دۆلەتلەردە تاماكا بىلەن زەھەرلىنىپ ئۆلگەنلەرنىڭ سانى باشقا سەۋەبلەر بىلەن ئۆلگەنلەر ئومۇمىي سانىنىڭ ٪ 20 نى ئىگىلەيدىكەن. يىلىغا 1000 تونىنا تاماكا ئارتۇق ئىستېمال قىلىنسا، 450 ئادەم ئۆلىدىكەن.

(ماتېرىيالدىن)

«شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى دۇنيادىكى چوڭ ئىش»

ـ ب د ت نىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى جىن يۇڭجيەنىڭ زىيارىتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرلىرى **جۇشىشياڭ، گاۋجيەن**

ب د ت نىڭ باش كاتىپى ئانان نيۇ ـ يوركتىكى ب د ت باش شتابىدا جۇڭگونىڭ شياڭگاڭغا بولغان ئىگىلىك هوقۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش مەسلىسى توغرىسىدا مۇشۇ ئاينىڭ 13 ـ كۈنى مۇخبىرىمىزنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلدى. ئانان: شياڭگاڭ جۇڭگوغا قايتۇرۇلغاندىن كېيىن، ئىقتىسادىي گۈللىنىش ۋە هاياتىي كۈچىنى داۋاملىق ساقلايدۇ، دەپ هېسابلىدى.

شنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگونىڭ شياڭگاڭغا بولغان ئىگىلىك هوقۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش كۈنىنىڭ يېقىنلىششىغا ئەگىشىپ، نيۇ ـ يوركتىكى ب د ت باش شتابى بىناسىدا كىشىلەرنىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى توغرىسىدىكى سۆھبەتلىرى بارغانسېرى قىزىپ كەتتى. نۇرغۇن كىشى جۇڭگونىڭ تارىختا قېپقالغان شياڭگاڭ مەسىلىسىنى ئوڭۇشلۇق هەل قىلغانلىقىدىن خۇشال بولدى، شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنىڭ تارىخىي ۋە رېئال ئەهمىيىتىگە يۈكسەك باها بەردى. بىز مۇشۇ ئاينىڭ 13 ـ كۈنى ب د ت نىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى جىن يۇڭجيەننى مەخسۇس زىيارەت قىلىپ، ئۇنى شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى توغرىسىدىكى قارىشىنى سۆزلەپ بېرىشكە تەكلىپ قىلدۇق. جىن يۇڭجيەن بىزنى كۆرۈپلا گەپنىڭ پوسكاللىسىنى ئېيتىپ مۇنداق دېدى: «شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى جۇڭگو خەلقى ئۈچۈنلا چوڭ ئىش بولۇپ قالماستىن، دۇنيادىمۇ چوڭ ئىش هېسابلىنىدۇ. شياڭگاڭمەسىلىسى تارىختىن قېپقالغان مەسىلە، شياڭگاڭ مەسىلىسىنىڭ هەل قىلىنىشى خەلقئارا جەمئىيەتكە مۇهىم تەسىر كۆرسىتىدۇ. ئارقىدىنلا ئۇ مۇنداق دېدى: دۇنيادا تارىختىن قېپقالغان مەسىلىلەر ئاز ئەمەس، بۇ مەسىلىلەر دائىم تالاش - تارتىش قوزغايدۇ، هەتتا هەربىي توقۇنۇشلارنىمۇ كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشى تاياغلاشقاندىن كېيىن، دۇنيادىكى ئىسسىق نۇقتا ۋە توقۇنۇشلار ئازايماستىن ئەكسىنچە كۆپەيدى. جۇڭگو هۆكۈمىتى دېك شياۋپىڭنىڭ «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش»ئۇلۇغۋار تەسەۋۋۇرىغا ئاساسەن، شياڭگاڭ مەسىلىسىنى تىنچ يول بىلەن غەلىبىلىك هەل قىلغانلىقى خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ تارىختىن قېپقالغان مەسىلىلەر ئۈچۈن ئۈلگە بولۇپ قالماستىن، يەنە ئۇ دۇنيادىكى ئاز ساندىكى مىللەتلەرنىڭ ئۆز تەقدىرىنى ئۆزى بەلگىلەش ھوقۇقىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشىگە ئىلهام بېغىشلىدى. ئۇ خەلقئارا تالاش - تارتىشلارنى تىنچ يول بىلەن هەل قىلىشقا پېگى ئۇسۇل، ياخشى ئۇلگە يارىتىپ بەردى. بۇ جۇڭگونىڭ دۇنيا تىنچلىقىغا قوشقان مۇهىم تۆھپىسى.

جىن يۇڭجيەن مۇنداق دېدى: ب د ت نىڭ باش كاتىپى ئانان جۇڭگو هۆكۈمىتىنىڭ تەكلىپىنى خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلىپ، ئۇ شياڭگاڭغا بېرىپ قايتۇرۇلۇش مۇراسىمىغا قاتناشماقچى بولدى. بۇ ب د ت نىڭ بۇ تارىخىي ۋەقەگە يۈكسەك ئەهمىيەت بەرگەنلىكىنى چۈشەندۈرىدۇ. ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: هازىر ب د ت نىڭ ئىچكى قىسمىدا شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىگە بولغان ئىنكاس ئاكتىپ ۋە قىزغىن بولۇۋاتىدۇ، كۆپلىگەن دۆلەتلەرنىڭ ب د ت دا دائىمى تۇرۇشلۇق باش ئەلچىلىرى ئوخشاشمىغان ئۇسۇل بىلەن جۇڭگونىڭ شياڭگاڭغا بولغان ئىگىلىك هوقۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈرگەنلىكىنى تەبرىكلىدى.

مۇئاۋىن باش كاتىپ جىن يۇڭجيەن شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەندىن كېيىنكى ئىستىقبالىنىڭ كىشىنى خۇشال قىلىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: شياڭگاڭ دۇنيادىكى ئاساسلىق پۇل مۇئامىلە ۋە سودا مەركەزلىرىنىڭ بىرى، شياڭگاڭدا مەبلەغ، مەھسۇلات ۋە دۇنيا چوڭ بازارلىرى رىقابىتىگە چۈشىدىغان يوللار، يۇقىرى پېگى تېخنىكا ۋە يۇقىرى دەرىجىلىك باشقۇرۇش خادىملىرى كۆپ، بولۇپمۇ شياڭگاڭدا ئۇچۇر كۆپ، مەبلەغ توپلاش تېز، شياڭگاڭ ئەركىن پورت بولۇش سۇپىتى بىلەن يۇقىرى تېخنىكىلىك ئۇسكۇنىلەرنى ئىمپورت قىلىش بەكمۇ قولايلىق. ئۇ مۇنداق دېدى: يۇنىگدىن كېيىن شياڭگاڭ ئىچكى ئۆلكىلەرنىڭ ئۇستۇنلۇكى بىلەن ئۆزىنى تولۇقلايدىغان، ئىچكى ئۆلكىلەر بىلەن زىچ هەمكارلىشىدىغان بولسلا چوقۇم تېخىمۇ گۈللىنىدۇ.

شنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 13- ئىيۇن تېلېگراممىسى.

جۇڭگونىڭ پەن تەتقىقات ۋە مائارىپ سىياسىتى توغرىسىدىكى دوكلات قىلىش يىغنى ئۆتكۈزۈلدى

شنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۈنا، 13 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. ئىككى كۈن داۋاملاشقان «جۇڭگونىڭ پەن تەتقىقات ۋە مائارىپ سىياسىتى توغرىسىدىكى دوكلات قىلىش يىغنى» مۇشۇ ئاينىڭ 13 ـ كۈنى ئۈنادا ئاياغلاشتى. بۇ قېتىمقى دوكلات قىلىش يىغنىنىڭ ئاساسلىق مەقسىتى ئالماشتۇرۇشنى كۈچەيتىش، هەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت بولدى.

«جۇڭگونىڭ پەن تەتقىقات ۋە مائارىپ سىياسىتى توغرىسىدىكى دوكلات قىلىش يىغنى»نى ئاۋسترىيە ئىلىم ـ پەن مىنىستىرلىكى بىلەن ياۋروپا ئىتتىپاقى كومىتېتى بىرلىكتە ئۇيۇشتۇردى، جۇڭگو دۆلەت پەن ـ تېخنىكا كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى شۇي گۇەنخۇا بىلەن دۆلەت مائارىپ كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ۋېي يۈي تەكلىپكە بىنائەن ئۆمەك باشلاپ دوكلات قىلىش يىغنىغا قاتناشتى هەم دوكلات بېرىپ، جۇڭگونىڭ پەن تەتقىقات ۋە مائارىپ سىياسىتى، نەتىجىلىرىنى تونۇشتۇردى.

مۇشۇ ئاينىڭ 12 ـ كۈنى ئۆتكۈزۈلگەن دوكلات قىلىش يىغنىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىدا ئاۋسترىيە ئىلىم ـ پەن مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى ئېنېم، ياۋروپا ئىتتىپاقى كومىتېتى ئىلىم ـ پەن باش مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى لۇد ۋە ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ مۇشۇ نۆۋەتلىك رەئىسى گوللاندىيەنىڭ ۋەكىلى تىندېمانس سۆز قىلدى. ئۇلار سۆزىدە ئاۋسترىيە ۋە ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ جۇڭگو بىلەن پەن تەتقىقات ۋە مائارىپ ساهەسىدىكى ئالماشتۇرۇش ۋە هەمكارلىقنى كۈچەيتىشنىڭ مۇهىم ئەهمىيىتىنى تەكىتلىدى هەم ئاۋسترىيە بىلەن ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ پەن تەتقىقاتى ۋە مائارىپ سىياسىتى شۇنىڭدەك هەمكارلىق ساهەلىرىنى تونۇشتۇردى.

ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ ئەزالىرى ۋە شەرقىي ياۋروپادىكى بىر قىسىم دۆلەتلەر دوكلات قىلىش يىغنىغا ۋەكىل قاتناشتۇردى. يىغنىغا قاتناشقۇچىلار مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۇ دوكلات قىلىش يىغنى جۇڭگو بىلەن ياۋروپا ئىتتىپاقى شۇنىڭدەك ئۇنىڭغا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ پەن تەتقىقات ۋە مائارىپ ساهەسىدىكى هەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرۈشكە ئۈنجايلىق تەسىر كۆرسىتىدۇ.

ب د ت تەرەققىيات ـ پىلان مەھكىمىسى خەلقئارا جەمئىيەتنى نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش تەدبىرلىرىنى قوللىنىشقا دەۋەت قىلدى

شنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 12 - ئىيۇن پۈرسىتىنى كۆپەيتىشى، باي ۋە نامراتلىق دۆلەتلەر مۇنداق دەپ كۆرسەتتىلدى: يېقىنقى

مېكسىكا ئاۋام پالاتاسىنىڭ باشلىقى شياڭگاڭنىڭ جۇڭگوغا قايتۇرۇلۇشى مۇهىم تارىخىي ۋەقە، دېدى

شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋالايلى

شنخۇا ئاگېنتلىقى خەۋىرى. مېكسىكا ئاۋام پالاتاسىنىڭ باشلىقى خۇسى ئوسسورىئو يېقىندا مۇخبىرىمىزغا مۇنداق دېدى: شياڭگاڭنىڭ جۇڭگوغا قايتۇرۇلۇشى مۇهىم تارىخىي ئەهمىيەتكە ئىگە ئىش. مېكسىكىمۇ تارىختا ئوخشاشلا زېمىننى باشقىلار ئىگىلىۋالغان كەچۈرمىشنى ئۆز بېشىدىن ئۆتكۈزگەن، شۇڭا، مېكسىكا شياڭگاڭنىڭ قايتا جۇڭگوغا قايتۇرۇلغانلىقىنى چىن كۆڭلىدىن تەبرىكلەيدۇ.

ئوسسورىئو مۇنداق دېدى: شياڭگاڭنىڭ جۇڭگوغا قايتۇرۇلۇشى پۈتۈن جۇڭگو خەلقىنىڭ مەنپەئىتىگە ئۈيغۇن، مەن جۇڭگو خەلقىنىڭ هېسسىياتىنى ئىنتايىن چوڭقۇر چۈشىنىمەن. ئۇ مۇنداق دېدى: شياڭگاڭنىڭ گۇللەنگەنلىكى ۋە تەرەققىي قىلغانلىقى ئەمگەكچان، ئەقىل- پاراسەتلىك شياڭگاڭلىقلارغا مەنسۇپ، شياڭگاڭنىڭ گۇللەنگەنلىكى ۋە تەرەققىي قىلغانلىقى شياڭگاڭلىقلارنىڭ جاپالىق ئەمگىكىنىڭ جەۋهىرى، ئۇ هەرگىز ئېنگلىيە مۇستەملىكىچىلىك هۆكۈمرانلىقىنىڭ نەتىجىسى ئەمەس، بۇ، مۇنازىرە تەلەپ قىلمايدىغان پاكىت.

ئوسسورىئو تەكتلەپ مۇنداق دېدى: مېكسىكا بىر دۆلەتنىڭ يەنە بىر دۆلەتنىڭ ئىگىلىك هوقۇقىغاداخلى- تەرۇزىيەتكۈزۈشكە ئىزچىل قارشى تۇرۇپ كەلدى. مېكسىكا جۇڭگونىڭ ئىگىلىك هوقۇقىنى قوغدىشىنى قوللايدۇ، هەر قانداق دۆلەتنىڭ جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشىغا ئارىلىشىشىغا قارشى تۇرىدۇ.

* * * * * * * * * * *

ئەنگلىيەدە ئوقۇۋاتقان جۇڭگولۇق ئوقۇغۇچىلارنىڭ نەچچە ئونلىغان ۋەكىلى 6- ئاينىڭ 8 - كۈنى ئەنگلىيەنىڭ ئوكسفورد ئۇنىۋېرسىتېتىدا شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا

قۇتقۇلۇش تەدبىرلىرىنى قوللىنىشقا دەۋەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 12 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. ب د ت تەرەققىيات - پىلان مەمكىمىسى مۇشۇ ئاينىڭ 12 - كۈنى ئېلان قىلغان «1997 - يىللىق ئادەم كۆچى تەرەققىيات دوكلاتى»دا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: خەلقئارا جەمئىيەت دۇنيانىڭ تەرەققىيات مۇساپىسىگە تېخمۇ ياخشى ماسلىشىپ، نامرات دۆلەت ۋە نامراتلار ئۈچۈن تېخمۇ كۆپ پۈرسەت يارىتىپ سودىنى كېڭەيتىشى، ئىشقا ئورۇنلىشىش پۇرسىتىنى كۆپەيتىشى، باي ۋە نامراتلىق پەرقىنى ئازايتىشى لازىم.

بۇ دوكلاتتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: خەلقئارا سودا ۋە مەبلەغ سېلىش تېز ئاشماقتا، لېكىن پەقەت بىر قىسىم دۆلەتلەر بۇ تەرەققىيات مۇساپىسىدە پايدا ئالماقتا. ئەگەر دۇنيانىڭ تەرەققىيات مۇساپىسى تېخمۇ ياخشى ماسلاشمىسا، نامرات دۆلەت ۋە نامراتلار تېخمۇ سەل قارىلىدۇ.

دوكلاتتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان چەت ئەللەرنىڭ بىۋاستە مەبلەغ سېلىشى زور دەرىجىدە ئاشقان بولسىمۇ، يېرىمدىن كۆپرەك تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر نەپ ئالالمىدى. تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر خەلقئارا سودىغا كىرىش، ئەمگەك مۇلازىمىتى ۋە پۇل مۇئامىلە بازىرى قاتارلىق جەھەتلەردە چەكلىمىگە ئۇچرىغانلىقتىن، ئۇلارنىڭ ھەر يىللىق زىيان سوممىسى 500مىليارد دوللارغا يەتتى، بۇ ئۇلارنىڭ ھەر يىلى چەت ئەلدىن قوبۇل قىلغان ئومۇمىي ياردەم سوممىسىنىڭ ئون ھەسسىسگە باراۋەر. دۇنيا نوپۇسىنىڭ 10% نى ئىگىلەيدىغان ئەڭ تەرەققىي تاپمىغان دۆلەتلەرنىڭ خەلقئارا سودا سوممىسى 0.3% كە چۈشۈپ قېلىپ، 20 يىل ئىلگىرىكىدەكىدىن 50% ئازىيىپ كەتتى. دۇنيا نوپۇسىنىڭ 20% نى ئىگىلەيدىغان ئەڭ نامرات ئاھالىنىڭ كىرىمى دۇنيانىڭ ئومۇمىي كىرىمىدە ئىگىلىگەن نىسبىتى 1960 - يىلىدىكى 2.3% تىن ھازىر 1.1% كە چۈشۈپ قالدى.

ئىسرائىلىيە ب د ت نىڭ خارخۇماغا كۆزەتكۈچى ئەۋەتىشنى رەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 14 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە بۈگۈن ئىسرائىلىيە ب د ت نىڭ يېرۇسالېم شەھىرىدىكى خارخۇما رايونىغا ئەۋەتىدىغان كۆزەتكۈچىنى قوبۇل قىلمايدىغانلىقىنى ب د ت غا رەسمىي ئۇقتۇردى.

كونگو زۇكتۇكى ھۆكۈمەت قوشۇنلىرىغا ئۇرۇش توختىتىش بۇيرۇقى چۈشۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كىنشاسا خەۋىرى. كونگو زۇكتۇكى لىسۇبا مۇشۇ ئاينىڭ 11 - كۈنى ھۆكۈمەت قوشۇنلىرىنىڭ سابىق زۇكتۇك ساسۇنىڭ خوسۇسىي خەلق ئەسكەرلىرى بىلەن بولغان ئۇرۇشنى دەرھال توختىتىش توغرىسىدا بۇيرۇق چۈشۈردى.

لىسۇبا پۇتۇن مەملىكەتكە رادىئو نۇتقى سۆزلەپ: ھېنىڭ بۇ ھەرىكىتىم ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ كېلىشتۈرۈش پائالىيىتىگە پايدىلىق شارائىت يارىتىشنى مەقسەت قىلدۇ، دېدى.

لىسۇبا مۇنداق دېدى: ئەگەر ساسۇمۇ ئۇرۇش توختاتقا بۇيرۇق چۈشۈرسە، مەن گابون زۇكتۇكى باڭگىرنىڭ تەلىپىنى قوبۇل قىلىپ، گابون پايتەختى لىبرېۋىلغا بېرىپ ساسۇ بىلەن سۆھبەت ئۆتكۈزۈشنى خالايمەن.

بۇ ئىشتىن كېيىن ساسۇ رادىئو ئىستانسىسى ئارقىلىق ئۆزىنى قوللاۋاتقان خەلق ئەسكەرلىرىنىڭ ئۇرۇش توختىتىشنى مۇراجىئەت قىلدى ھەم توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ ئۇرۇش توختىتىش توغرىسىدىكى ۋەدىسىگە ئەمەل قىلىپ، ھازىر تىزگىنلىگەن رايونىنىڭ ھالىتىنى ساقلاپ قېلىشنى تەلەپ قىلدى.

خەۋەرلەرگە قارىغاندا، لىسۇبا ئۇرۇش توختىتىشنى جاكارلاپ ئۇزاق ئۆتمەيلا پايتەخت براززاۋىلىنىڭ ۋەزىيىتى تىنجىشقا يۈزلەنگەن.

گېرمانىيە، گوللاندىيە ھۆكۈمەتلىرىنىڭ باشلىقلىرى ياۋروپا ئىتتىپاقى باشلىقلار يىغىنى مەسلىسىنى مۇزاكىرە قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بونن خەۋىرى. ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ مۇشۇ نۆۋەتلىك رەئىسى گوللاندىيىنىڭ باش ۋەزىرى كوك مۇشۇ ئاينىڭ 11 - كۈنى بۈنندا قىسقا ۋاقىت زىيارەتتە بولۇپ، گېرمانىيە زۇكلىسى كول بىلەن پات ئاردا ئامستېردامدا ئۆتكۈزۈلىدىغان ياۋروپا ئىتتىپاقى باشلىقلىرى يىغىنىغا ئالاقىدار مەسىلىلەر ئۈستىدە سۆھبەتلەشتى.

كول گېرمانىيە ھۆكۈمىتىنىڭ بۇ قېتىمقى يىغىنىنىڭ مۇۋەپپەقىيىتى ئۈچۈن پۈتۈن كۈچىنى سەرپ قىلىدىغانلىقى توغرىسىدا ۋەدە بەردى. كوك بۇ قېتىمقى باشلىقلار يىغىنىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولىدىغانلىقىغا، ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ ئالغا قاراپ چوڭ قەدەم ئاشلىيالايدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. بۇ يەنە كولغا فرانسىيە زۇكتۇكى شىراكنىڭ ياۋروپا ئىتتىپاقى باشلىقلار يىغىنىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۆتكۈزۈلۈشىنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى يەتكۈزدى.

ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ باشلىقلار يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 16 - كۈنىدىن 17 - كۈنىگىچە گوللاندىيىنىڭ پايتەختى ئامستېردامدا ئۆتكۈزۈلىدۇ، يىغىندا تۈزىتىش كىرگۈزۈلگەندىن كېيىنكى «ماستىرخت شەرتنامىسى» ۋە «مۇقىملاشتۇرۇش ۋە ئاشۇرۇش ئەھدىنامىسى» قاتارلىق ھۆججەتلەر ئىمزالىنىدۇ.

پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە مۇتەخەسسىس دەرىجىلىكلەر سۆھبىتى ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە خەۋىرى. پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە بۈگۈن كەچتە قاھىرە دە مۇتەخەسسىس دەرىجىلىكلەر سۆھبىتى ئۆتكۈزۈپ، ئىككى تەرەپ ئوتتۇرىسىدىكى ئۇچ ئايغا يېقىن ئۇزۇلۇپ قالغان تىنچلىق سۆھبىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش مەسلىسى توغرىسىدا كېڭەشتى.

پەلەستىن يەرلىك ھۆكۈمىتىنىڭ مىنىستىرى ئېرىكات بىلەن ئىسرائىلىيە زۇكلىسى نېتانياخۇنىڭ مەسلىھەتچىسى ئىزاك موكوئىككى تەرەپ ئۆكىللەر ئۈچ مەسلىدە كېلىشىنى ياشلاپ سۆھبەتكە قاتناشتى. يېقىندىن بۇيان پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە ئوتتۇرىسىدا مۇكەممەل ئايلىنىپ يۈرگەن مىسىر زۇكتۇكىنىڭ سىياسىي مەسلىھەتچىسى باز يىغىنىغا كۆزەتكۈچى سۈپىتىدە قاتناشتى.

ئىككى تەرەپ ئۆكىللىرى ئىككى يېرىم سائەت داۋاملاشقان سۆھبەت ئاخىرلاشقاندىن كېيىن، ئاخبارات ساھەسىدىكىلەرگە سۆھبەتكە دائىر ھېچقانداق ئەھۋالنى ئاشكارىلىمىدى. ئۇقۇشمىزچە، پەلەستىن ئاپتونومىيە ھۆكۈمىتىنىڭ رەئىسى ئەرافاتقا سۆھبەت نەتىجىسى ۋە ئىسرائىلىيە تەرەپنىڭ تەكلىپىنى دوكلات قىلىدىكەن.

پەلەستىن تەرەپنىڭ سۆھبەتتىن بۇرۇن ئاشكارىلىشىچە، ئەگەر پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ بۇ قېتىمقى مۇتەخەسسىس دەرىجىلىكلەر سۆھبىتىدە ئىلگىرىلەش بولمىسا، پەلەستىن- ئىسرائىلىيە- مىسىر باشلىقلار يىغىنى ئۆتكۈزۈلۈشى ئېھتىمالغا يېقىن ئىكەن.

كورىيىنىڭ ھاكىمىيەت سرتىدىكى پارتىيىسىنىڭ پارلامېنت ئەزالىرى بىرلىكتە ئىمزالىق خەت يېزىپ، زۇكتۇكقا سوئال قويدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خەنچېك، 12 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. كورىيىنىڭ ھاكىمىيەت سرتىدىكى پارتىيىسىنىڭ دۆلەت مەجلىسىدىكى 124 پارلامېنت ئەزاسى بۈگۈن بىرلىكتە ئىمزا قويۇپ، زۇكتۇك جون يۇڭسەنگە ئوچۇق خەت يېزىپ، ئۇنىڭ ئالدىنقى نۆۋەتلىك زۇكتۇك سايلىمى مەزگىلىدىكى سىياسىي مەبلەغ قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا ئىزاھات بېرىشىنى تەلەپ قىلدى.

ئوچۇق خەتتە جون يۇڭسەننىڭ بىر نەچچە جەھەتتىكى مەسىلىلەر ئۈستىدە جامائەتچىلىككە ئىزاھات بېرىشى تەلەپ قىلىنغان: ئۇنىڭ تۆت يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇرۇن ئۆتكۈزۈلگەن زۇكتۇك سايلىمى مەزگىلىدە كارخانىچىلار ۋە شەخسلەردىن قانچىلىك سىياسىي مەبلەغ قوبۇل قىلغانلىقى؛ سايلامنىڭ ئالدى - كەينىدە ئۆزىنىڭ خەنباۋ گۇرۇھى ۋە سابىق زۇكتۇك لۇتەيبۇنىڭ سىياسىي مەبلىغىنى قوبۇل قىلغان - قىلمىغانلىقى؛ ئۆز ئوغلىنىڭ 12 مىليارد ھون (تەخمىنەن 1 مىليون 340 مىڭ دوللار) ئومۇمىي سايلام قالدۇق مەبلىغىنى تەقسىملىگەنلىكى بىلدۈرۈلۈشى قاتارلىقلار.

ئوچۇق خەتتە يەنە، ئەگەر جون يۇڭسەن ئۆزىنىڭ سايلام مەبلىغىنى بىلدىغان - بىلمەيدىغانلىقى؛ ئۆزىنىڭ ناھايىتى كۆپ مەبلەغ كېتىدىغان سايلام تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلىشقا قانداق پوزىتسىيە تۇتقانلىقى قاتارلىق مەسىلىلەر ئۈستىدە ئىزاھات بېرىشى تەلەپ قىلىنغان.

جون يۇڭسەننىڭ ئوغلى جون شەنجى پارا ئالغانلىق ۋە باج ئوغرىلىغانلىق، باج تاپشۇرمىغانلىق جىنايىتى بىلەن 5 - ئاينىڭ 17- كۈنى قولغا ئېلىندى، بۇنىڭدىن ئىلگىرى كورىيە تەپتىش مەھكىمىسى ئۇنى ئەيىبلىگەنىدى.

جون يۇڭسەن 5 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ئۆتكەن نۆۋەتلىك ئومۇمىي سايلام مەبلىغى مەسىلىسى ئۈستىدە خەلقتە سۆز قىلىپ، ئۆزىنىڭ جەمئىيەتتىكى ھەر ساھەنىڭ تەنقىدىگە ئۇچرىغان ھازىرقى سايلام تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈرگەن، لېكىن ئۇ ئۆزىگە تاقىلىدىغان مەسىلىلەر ئۈستىدە گەپ قىلمىغان.

ياپونىيىلىك ئوغرىلار ئوغرىلىغان زاك مالىنى ۋېيتنامغا سېتىپتۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېنېي خەۋىرى. ۋېيتنام گېزىتلىرىنىڭ بۇگۈنكى خەۋىرىگە قارىغاندا، ۋېيتنام خەيفاڭ شەھىرلىك ساقچى دائىرىلىرى يېقىندا بۇيرۇققا بىنائەن ياپونىيەدىن ئىمپورت قىلىنغان 61 موتسكىلىتنى مۇسادىرە قىپتۇ، چۈنكى بۇ موتسكىلىتلار ياپونىيەدىكى بىر ئوغرىلىق شايكىسى ۋېيتنامغا سانقان زاك مال ئىكەن.

خەۋەرلەرگە قارىغاندا، ياپونىيە ساقچى دائىرىلىرى ۋېيتنام ساقچى دائىرىلىرىگە ئۆزلىرىنىڭ ئۆتكەن يىل 4 - ئايدا بىر ئوغرىلىق شايكىسىنى قولغا چۈشۈرگەنلىكىنى، بۇ ئوغرىلارنىڭ ئۆزلىرى ئوغرىلىغان 61 موتسكىلىتنى ۋېيتنامغا ئاپىرىپ سانقانلىقىنى ئېقرار قىلغانلىقىنى ئۇقتۇرغان.

ۋېيتنام ساقچى دائىرىلىرى تەكشۈرۈش ئارقىلىق بۇ موتسكىلىتلارنى خەيفاڭ شەھىرىدىكى دېڭىز مەھسۇلاتلىرى زاۋۇتىنىڭ سېتىۋالغانلىقىنى بىلگەن، شۇڭا ساقچى دائىرىلىرى ياپونىيەدىن كەلگەن بۇ زاك مالالارنى قانۇن بويىچە مۇسادىرە قىلغان.

تارقىتىش: ئۇرۇمچى شەھىرى، يائۆنجياك كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报（维吾尔文）（بۇ سان ئالته بەت）

1997 - يىل
ئىيۇن
17
سەيشەنبە

شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىگە قانچە كۈن قالدى؟
14 كۈن

مۇھىم خەۋەرلەر

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋاكالەت نومۇرى: 1——57)

يېغىن خەۋەرلىرى

● ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت 6- ئاينىڭ 15- كۈنى ئاياغلاشقان ئاپتونوم رايونلۇق پورت خىزمىتى يىغىنىدا مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: پورت باشقۇرۇش خىزمىتىدە شىنجاڭنىڭ ئىجتىمائىي، سىياسىي مۇقىملىقىنى قوغداشنى ئالدىنقى شەرت، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈشنى مەركەز قىلىپ، پورت ئېچىشقا ئەھمىيەت بېرىشتىن پورت باشقۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىشكە ئۆتۈش بىلەن بىر ۋاقىتتا، قانۇنسىز ئەكەسچىلىك ۋە زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى سېتىش ھەرىكەتلىرىگە يەنمۇ زەربە بېرىپ، مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارنىڭ سىڭىپ كىرىشىگە قەتئىي قارشى تۇرۇپ، ئاپتونوم رايوننىڭ سىياسىي مۇقىملىقى، ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە خەلقئارا يوللارنىڭ راۋان بولۇشىغا يېڭى تۆھپە قوشۇش كېرەك.

ئۆز مۇخبىرىمىز يالقۇن

● ئاپتونوم رايونلۇق يەر باشقۇرۇش خىزمىتى بويىچە ئىدارە (باشقارما) باشلىقلىرى يىغىنى ئۈچ كۈن داۋام قىلىپ، مۇشۇ ئاينىڭ 15- كۈنى ئۇرۇمچىدە ئاياغلاشتى. يىغىنغا ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن ئابدۇرېھىم ھامىد، جالال خېلىل قاتارلىق كىشىلەر قاتناشتى ھەم مۇھىم سۆز قىلدى. يىغىندا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ «يەر باشقۇرۇشنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، تېرىلغۇ يەرلەرنى ھەقىقىي مۇھاپىزەت قىلىش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش»ى ۋە مەملىكەتلىك يەر باشقۇرۇش خىزمىتى بويىچە ئىدارە (باشقارما) باشلىقلىرى يىغىنىنىڭ روھى يەتكۈزۈلدى، ئاپتونوم رايوننىڭ بۇ ھەقتىكى ئىزچىللاشتۇرۇش پىكرى مۇزاكىرە قىلىنىپ ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى.

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەت نىياز

ئىككى چوڭ سىستېما قۇرۇلۇشنى چۆرىدەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمانچىلىقىدا ئىككى تۈپ بۇرۇلۇشنى ئىشقا ئاشۇرايلى

ـ ئاپتونوم رايونلۇق ئورمانچىلىق خىزمىتى يىغىندا سۆزلەنگەن سۆز

ئابلەت ئابدۇرېشىت

1997 - يىل 6 - ئاينىڭ 10 - كۈنى

يولداشلار: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى چاقىرغان بۇ قېتىمقى ئورمانچىلىق خىزمىتى يىغىنى ئاپتونوم رايونىمىز خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010 - يىلىغىچە بولغان كەلگۈسى نىشان پروگراممىسىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەملىيلەشتۈرۈپ، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى سىجىل، ئومۇمىيۈزلۈك ئىلگىرى سۈرىدىغان بىر قېتىملىق مۇھىم يىغىن. بۇ يىغىننىڭ مەقسىتى شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيىتىگە ئاساسەن، ئورمانچىلىقنىڭ يېڭى ۋەزىيەتتىكى ئورنى ۋە رولىغا ئومۇمىيلىق يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ يېڭىدىن باھا بېرىپ، ئورمانچىلىق تەرەققىياتىدا يۈزلىنىۋاتقان ۋەزىيەتنى تەھلىل قىلىپ، ئورمانچىلىق تەرەققىياتىنى تېزلەشتۈرۈشكە دائىر سىياسەت، تەدبىرلەرنى تۇرۇپ چىقىپ، بىر قەدەر مۇكەممەل بولغان ئورمانچىلىق ئېكولوگىيە سىستېمىسى ۋە بىر قەدەر تەرەققىي تاپقان ئورمانچىلىق كەسىپ سىستېمىسىنى بەرپا قىلىشنى نىشان قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمانچىلىقىدا ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ۋە ئىقتىسادنى يۈكسەلدۈرۈش ئۇسۇلىنى تۈپتىن ئۆزگەرتىشنى تېزلەشتۈرۈشنى ئىشارەت.

ئورمانچىلىق مىنىستىرلىكى شىنجاڭنىڭ ئورمانچىلىق تەرەققىياتىغا ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلۈپ، ئورمانچىلىق قۇرۇلۇشىمىزغا غايەت زور مەدەت ۋە ياردەم بېرىپ كەلدى. ئورمانچىلىق مىنىستىرلىكىنىڭ رەھبەرلىرى بۇ قېتىمقى يىغىنىمىزغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى. يىغىن ئېچىلىش ئالدىدا مىنىستر شۇي يۈفاڭ ئورمانچىلىق خىزمىتىمىزدىن دوكلات قىلغىن قارشى ئالىمەن!

بايا ۋاڭ لېچۈەن شۇجى مۇھىم سۆز قىلدى. ئەمدى مەن بىر قانچە مەسىلە ئۈستىدە توختىلىمەن:

1. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمانچىلىق تەرەققىياتىدا كىشىنىڭ دىققىتىنى قوزغىغۇدەك نەتىجىلەر قولغا كەلدى

يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغان 40 نەچچە يىلدىن بۇيان، بولۇپمۇ پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمانچىلىقى تەرەققىي قىلىپ، بىزنىڭ ياشاش، تەرەققىي قىلىش مۇھىتىمىزنى ۋە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىمىزنى ياخشىلاپ، دۆلەت زېمىنىنىڭ ئامان-ئېسەنلىكىنى مۇھىم ئېكولوگىيىلىك مۇھىت بىلەن تەمىن ئېتىپ، يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىدىكى شۇنداقلا پۈتكۈل خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتىدىكى مۇھىم كەسىپكە، ئىقتىسادىنى يۈكسەلدۈرۈشتىكى يېڭى نۇقتىغا ئايلاندى، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتىنى ئاشۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى كۆپەيتىشنى مۇھىم كاپالەتكە ئىگە قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىش ۋە شەھەر، يېزا خەلقىنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشىلاش ئۈچۈن مۇھىم شارائىت ھازىرلاپ، ئۆزگىچە ئېكولوگىيىلىك ئۇنۇم، ئىقتىسادىي ئۇنۇم ۋە ئىجتىمائىي ئۇنۇمنى جارى قىلدۇردى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمانچىلىق تەرەققىياتىدا قولغا كەلگەن نەتىجىلەر ئاساسەن مۇنداق بىر قانچە جەھەتتە ئىپادىلىنىدۇ:

ئىھاتە ئورمىنى بەرپا قىلىپ، ئېتىز - ئېرىق ئىھاتە ئورمىنى سىستېمىسىنى بەرپا قىلىش ئۈچۈن پۈختا ئاساس سالدى ھەمدە بوستانلىقنى كېڭەيتىش ئۈچۈنمۇ شارائىت ھازىرلىدى. 60 - يىللاردا ئورمان بىنا قىلىپ كۆكەرتىشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى ئېتىز - ئېرىق ئىھاتە ئورمىنى سىستېمىسى بەرپا قىلىپ، «ياخشى ئورمان بەلۋېغى» بولۇشنى پېزىلارنىڭ «بەشتە ياخشى قۇرۇلۇشى»دىكى بىر مۇھىم مەزمۇن قىلىشنى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويدى. بۇنىڭ بىلەن كەڭ كۆلەملىك ئورمان بىنا قىلىش دولقۇنى كۆتۈرۈلۈپ، ئېتىز - ئېرىق ئورمان تورى سىستېمىسى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندى. پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن «قەتئىي قوغداش، پائال پېتىلدۇرۇش، مۇۋاپىق پايدىلىنىش، ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىي قىلدۇرۇش»تىن ئىبارەت ئورمانچىلىق قۇرۇلۇشى فاڭجېنى تۈزۈپ چىقىلدى. بۇنىڭ بىلەن ئېتىز-ئېرىق ئورمان تورى قۇرۇلۇشى ۋە تۈزەلگىلىكنى كۆكەرتىش ئاساس قىلىنغان، «ئۇچ شىمال ئىھاتە ئورمىنى قۇرۇلۇشى» مۇھىم نۇقتا قىلىنغان ئورمانچىلىق ئېكولوگىيە سىستېمىسى قۇرۇلۇشىدا كۆرۈنەرلىك ئۇنۇم ھاسىل قىلىنىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە بىنا قىلىنغان ئورمانىنىڭ ساقلىنىش نىسبىتى% 80تىن كۆپرەككە يەتتى. 1993 - يىلدىن باشلاپ سوئېتچە بىنا قىلىنغان ئورمان كۆلىمى ئۇدا تۆت يىل 1 مىليون مودىن ئېشىپ كەتتى. بازار ئىگىلىكىگە ئۆتۈش يېڭى ۋەزىيەتتە ھەم ئورمانچىلىقنىڭ ئېكولوگىيىلىك ئۇنۇمىگە ئەھمىيەت بېرىش شەرتى ئاستىدا ئېكولوگىيىلىك ئۇنۇم، ئىقتىسادىي ئۇنۇم ۋە ئىجتىمائىي ئۇنۇمنى

كۆپ ھېتىرغا يېتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بارلىق ئورمىنىدىكى كەسكىلى بولىدىغان دەرەخ زاپاس مىقدارىنىڭ% 10.7نى ئىگىلىدى. تۈزەلگىلكتە ئورمان بىنا قىلىشتا تۆت ۋىلايەت، ئوبلاست، 60 ناھىيە، شەھەر ۋە ئىشلەپچىقىرىش- قۇرۇلۇش بېكىتۈەننىڭ تۆت شى، ئىدارىسى، 128 دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تۈەن - مەيدانى ئېتىز - ئېرىقلارنى ئورمان بىلەن تورلاشتۇردى. 25 ناھىيە، شەھەر تۈزەلگىلكنى كۆكەرتىشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ،% 85ئېتىز - ئېرىقنى ئورمان تورى بىلەن ئۇنۇملۇك قورشىدى. شەھەرلەردە ئورمان بىنا قىلىپ كۆكەرتىش ئىشىنى ئوخشاشلا خېلى تېز تەرەققىي قىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە شەھەرلەرنىڭ يېشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 80 - يىللارنىڭ باشلىرىدىكى% 2.4تىن 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىنىڭ ئاخىرىدا % 24.2كە كۆپەيدى. سەككىز شەھەر دۆلەت قۇرۇلۇش تارماقلىرى بېكىتكەن 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىنىڭ ئاخىرىدا يېشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتىنى % 30كە يەتكۈزۈش ئۆلچىمىگە يەتتى. غۇلجا، شىخەنزە شەھەرلىرى يېشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتىنى % 40كە يەتكۈزۈپ، مەملىكەت بويىچە شەھەرنى كۆكەرتىشتىكى ئىلغار ئورۇنلار قاتارىغا كىردى. ئورمان بىنا قىلىپ كۆكەرتىشنى بوشاشماي داۋاملاشتۇرغانلىقىمىز ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونىمىزدا ئېتىز - ئېرىق ئىھاتە ئورمىنى تورى رامكا قىلىنغان، بوستانلىق ئەتراپىدىكى قوملۇق تۇراقلاندۇرۇدىغان غوللۇق دەرەخلەر ۋە چاتقال ئورمىنى بەلۋاغ قىلىنغان، تەبىئىي ئۆتۈللۈك ئورمىنى باشلامچى بولغان پىشىل توساق

ئالدىدا مىنىستر شۇي يۈفاڭ ئورمانچىلىق خىزمىتىمىزدىن دوكلات ئاڭلىدى ھەمدە ناھايىتى ياخشى پىكىر ۋە تەلەپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. مۇئاۋىن مىنىستر جۇگۇاڭيۇ قاتارلىق رەھبەرلەر مەخسۇس يىتىپ كېلىپ يىغىنىمىزغا يېتەكچىلىك قىلدى ھەمدە يىغىنىمىزنىڭ سۆز قىلماچىسى. مەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋاكالتەن، ئورمانچىلىق مىنىستىرلىكىنىڭ تۆرلۈك خىزمەتلىرىمىزنى قوللىغانلىقىغا چىن كۆڭلۈمدىن رەھمەت ئېيتىمەن. ئورمانچىلىق مىنىستىرلىكى رەھبەرلىرىنىڭ قەدەم تەشرىپ قىلغانلىقىنى

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئورمان بىنا قىلىپ كۆكەرتىش، بوستانلىق ئېكولوگىيەسىنى ياخشىلاشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ، ھەر مىللەت خەلقىنى يېتەكلەپ، ئورمان بىنا قىلىپ كۆكەرتىش ئاممىۋى پائالىيىتىنى قەتئىي بوشاشتۇرماي داۋاملاشتۇردى. 50 - يىللاردىن باشلاپلا بوستانلىق ئىچىدە مەھەللىۋى

نەتىجىلەر ئاساسەن مۇنداق بىر قانچە جەھەتتە ئىپادىلىنىدۇ:

1) ئورمان بىنا قىلىپ كۆكەرتىش ئىشلىرىمىزدا كۆرۈنەرلىك نەتىجە ھاسىل قىلىندى

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى ئورمان بىنا قىلىپ كۆكەرتىش، بوستانلىق ئېكولوگىيەسىنى ياخشىلاشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ، ھەر مىللەت خەلقىنى يېتەكلەپ، ئورمان بىنا قىلىپ كۆكەرتىش ئاممىۋى پائالىيىتىنى قەتئىي بوشاشتۇرماي داۋاملاشتۇردى. 50 - يىللاردىن باشلاپلا بوستانلىق ئىچىدە مەھەللىۋى ئورمانلىق كۆلىمى 10 مىليون 800 مىڭ موغا يېتىپ، ئومۇمىي ئورمانلىق كۆلىمىنىڭ 26% نى ئىگىلىدى. سۈنئىي ئورمانلىقتىكى كەسكىلى بولىدىغان دەرەخنىڭ زاپاس مىقدارى 29 مىليون 550 مىڭ

ئورگانىك ھالدا بىرلەشتۇرۇشتە چىڭ تۇرۇش تەكتلىنىپ، ئورمانچىلىق قۇرۇلۇشى يېڭى تەرەققىيات باسقۇچىغا قەدەم قويدى. 40 نەچچە يىل جاپالىق تىرىشىش ئارقىلىق، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمانچىلىق كۆلىمى ئۇزلۇكسىز كېڭەيتىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە سۈنئىي بىنا قىلىنغان ئورمانىنىڭ ساقلىنىش كۆلىمى 10 مىليون 800 مىڭ موغا يېتىپ، ئومۇمىي

تۈزلۈكسىز كېڭەيتىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە سۈنئىي بىنا قىلىنغان ئورمانىنىڭ ساقلىنىش كۆلىمى 10 مىليون 800 مىڭ موغا يېتىپ، ئومۇمىي ئورمانلىق كۆلىمىنىڭ 26% نى ئىگىلىدى. سۈنئىي ئورمانلىقتىكى كەسكىلى بولىدىغان دەرەخنىڭ زاپاس مىقدارى 29 مىليون 550 مىڭ

تۈرلىرىنىڭ ئېكولوگىيىلىك ئۇنۇمىنى ئەمەلىيەت بېرىش شەرتى ئاستىدا ئېكولوگىيىلىك ئۇنۇم، ئىقتىسادىي ئۇنۇم ۋە ئىجتىمائىي ئۇنۇمنى

قىلىنغان، تەبىئىي چۆللۈك ئورمىنى باشلامچى بولغان پېشىل توساق بەرپا قىلىنىپ، ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتقا ماس كېلىدىغان ئېكولوگىيە سىستېمىسى ئاساسەن شەكىللەنمەكتە. ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 1978 - يىلىدىكى 1.03% تىن ھازىرقى 1.68% كە

(ئاخىرى 2 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى مال باھاسىنى تەڭشەش، كونترول قىلىش خىزمىتىنى ھەققىي ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش چىقاردى

ئۆز مۇخبىرىمىز يالڭ فەن خەۋىر قىلىدۇ: يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، جايلاردىن باھانى تەڭشەش، كونترول قىلىش خىزمىتىنى ھەققىي ياخشى ئىشلەپ، بۇ يىل دۆلەت چۆشۈرۈپ بەرگەن باھانى كونترول قىلىش نىشانىغا يېتىشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلدى: بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدا مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتى داۋاملىق تۆۋەنلەپ، ئاپتونوم رايون يىل بېشىدا ئوتتۇرىغا قويغان باھانى كونترول قىلىش نىشانىدىن كۆرۈنەرلىك تۆۋەن بولدى، بۇنىڭ بىلەن بەزى جايلاردا قارىغۇلارچە خۇشاللىنىپ كېتىش، مال باھاسىنى باشقۇرۇشنى بوشاشتۇرۇپ قويۇش خاھىشى كېلىپ چىقتى، بۇنداق ئەھۋال داۋاملىشىۋېرىدىغان بولسا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ باھانى تەڭشەش، كونترول قىلىش خىزمىتىگە ئىنتايىن پايدىسىز تەسىر پەيدا قىلىدۇ. گۇۋاھنامىنىڭ ئالاقىدار ھۆججەتلىرىنىڭ روھىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى جايلار، تارماقلاردىن بۇ يېلقى ئەمەلىي

خىزمەتلەردە دۆلەت چۆشۈرگەن تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتىنى 6.5% دائىرىسىدە تىزگىنلەش، ئاھاللەر ئىستېمال قىلىدىغان تاۋارلار باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتىنى 8% ئەتراپىدا تىزگىنلەش نىشانى بويىچە ئىشلەشنى تەلەپ قىلدۇ.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دەپ تەكتلەندى: ھەر دەرىجىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش، باھا، سۇپەت تەكشۈرۈش، ج خ تارماقلىرى زىچ ماسلىشىپ، زومىگەرلىك قىلىش، باھانى ئۆرلىتىۋېتىش، ساختا، ناچار، يالغان تاۋارلارنى سېتىش قىلمىشلىرىنى قەتئىي تەكشۈرۈپ، باھانى ئۆستۈرۈۋېلىش، ساختا، ناچار تاۋارلارنى ئىشلەش، سېتىش قاتارلىق قانۇنغا خىلاپ ئىشلارغا قەتئىي زەربە بېرىپ، ئوبوروت چىقىمىنى تۆۋەنلىتىپ، يېمەكلىك باھاسىنى مۇقىملاشتۇرۇشى لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىللە، باھا ئىسلاھاتىدا باھانىڭ ئۆرلەش نىسبىتىنى داۋاملىق تۆۋەنلىتىپ، باھانى تىزگىنلەشكە ھەققىي كاپالەتلىك قىلىشى لازىم. ئاھاللەرنىڭ تۇرمۇشىغا بىر قەدەر زور تەسىر كۆرسىتىۋاتقان مۇلازىملىق

ماۋزۇ خەۋەرلەر

△ شىنجاڭ ئېكسپورت تاۋارلىرى كۆرگەزمىسى 5- ئاينىڭ 2-كۈنىدىن 5- كۈنىگىچە تۈركمەنستاندا ئۆتكۈزۈلدى

△ ئاپتونوم رايونىمىزدىن مەملىكەتلىك چەۋەندازلار مۇسابىقىسىگە قاتناشقان چەۋەندازلار زەپەر قۇچۇپ قايتىپ كەلدى

△ قەشقەردە يېقىندا مەملىكىتىمىز بويىچە خۇسۇسىيلار باشقۇرۇشىدىكى تۇنجى ھەممباب ئاۋىئاتسىيە شىركىتى قۇرۇلدى

كۆيتۇك پاختا توقۇمىچىلىق زاۋۇتى 1- ئايدىن 5- ئايغىچە 2860 تونىنا پاختا يېپ سېتىپ، ئىشلەپچىقىرىش - سېتىش، مەبلەغ يىغىش ئوبلىش نىسبىتى جەھەتتە يېقىنقى يىللارنىڭ ئوخشاش مەزگىلى بويىچە ئەڭ ياخشى سەۋىيە يارىتتى.

سۈرەتتە: زاۋۇتنىڭ پاختا يېپى سىرتقا توشۇلماقتا.

شۇي ۋېنلى فوتوسى

تۇرپان ئولايىتىدە جەمئىيەت ئامانلىقنى مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىش خىزمىتى ئۈنۈملۈك قانات يايدۇرۇلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز ساتتار رېۋقىپ خەۋىر قىلىدۇ: تۇرپان ئولايىتى بىرتۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇش، يېتەكچىلىكىنى كۈچەيتىش ئارقىلىق، جەمئىيەت ئامانلىقنى مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداشقا پۈختا ئاساس سالدى.

بۇ ئولايەتتىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان جەمئىيەت ئامانلىقنى مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنى ئۇگۇشلۇق ئېلىپ بېرىش ئۈچۈن، ئولايەت ۋە ناھىيە (شەھەر)لەردە بۇ خىزمەتكە رەھبەرلىك قىلىش ئاپپاراتلىرىنى قۇردى. ئولايەت بويىچە 230 نەپەر ياش، قابىل كادىرلاردىن تەشكىللەنگەن 13 خىزمەت ئەترىتىنى نۆۋەتلىق 13 يېزا- بازارلىكى 32 كەنتكە ئەۋەتتى. خىزمەت ئەترىتىدىكى خادىملار ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى بىلەن زىچ ماسلىشىپ، ئامما بىلەن قويۇق ئالاقە باغلاپ، خىزمەتلەرنى ئەتراپلىق قانات يايدۇردى. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى ۋە مۇناسىۋەتلىك تارماقلار

تۇرلۇك ئۇسۇللار ئارقىلىق تەشۋىقاتنى كۈچەيتتى، تەربىيىلەشنى چىڭ تۇتتى، بۇنىڭ بىلەن كەڭ ئاممىنىڭ مەركەزلىك مۇقىملىق خىزمىتى توغرىسىدىكى يوليورۇقلىرىنى ھەققىي تۇردە ئىزچىللاشتۇرۇش، تۆرلۈك جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرى ۋە مىللىي بۆلگۈنچىلەرگە، قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قەتئىي قارشى تۇرۇشقا بولغان تونۇشى يەنمۇ ئۆستى. مۇشۇ ئاساستا، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار كۈچ تەشكىللەپ قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى قانات يايدۇردى ھەم ئاساسىي قاتلاملاردا ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى ساقلاش بويىچە بىرلەشمە مۇداپىئە توري شەكىللەندۇردى، شۇنىڭ بىلەن بىللە قاتلاممۇقاتلام مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالدى. دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرى، دىنىي زاتلار ۋە تالىپلارنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، «بەشتە ياخشى مەسچىت»، «بەشتە ياخشى دىنىي زات» بولۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى.

بۇ ئولايەتتىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار جەمئىيەت ئامانلىقنى مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن تەشۋىق - تەربىيىنى كۈچەيتتى، بولۇپمۇ 30 ياشتىن تۆۋەن ياشلارنى تەربىيىلەشنى چىڭ تۇتتى. تەربىيە ئارقىلىق دىنىي زاتلار ئارىسىدا شۇنداقلا كەڭ ئامما ئارىسىدا ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قەدىرلەيدىغان، دۇشمەن كۈچلەرگە قەتئىي قارشى تۇرىدىغان كەيپىياتنى يېتىلدۇردى.

چىگگىل ناھىيىسىدە ئايەتكە تاقابىل تۇرۇپ، چارۋا مالالارنى قوغداش خىزمىتى ئەنجىلىك بولدى

ئۆز مۇخبىرىمىز لىيۇفېڭ خەۋىر قىلىدۇ: چىگگىل ناھىيىسىدە ئايەتكە تاقابىل تۇرۇپ، چارۋا مالالارنى قوغداش خىزمىتى ئەنجىلىك بولدى. بۇلتۇر قىش ۋە بۇ يىل ئەتىيازدا 189 مىڭ 700 تۇياق تۆل ئېلىندى، تۆللەرنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتى 99.5% كە يەتتى.

ئالتاي ئولايىتى ئۆتكەن يىلنى قىشتىن بۇ يىل ئەتىيازغىچە تارىختا ئاز كۆرۈلگەن ئېغىر قار ئاپىتىگە ئۇچرىدى، چىگگىل ناھىيىسىدە ئايەت تېخىمۇ ئېغىر بولدى. چىگگىل خەلقى ئايەتتىن قورقۇپ قالمىدى. چىگگىل ناھىيىسىدەئايەتكە تاقابىل تۇرۇپ، چارۋا مالالارنى قوغداش قوماندانلىق شتابى قۇرۇلدى، ناھىيە رەھبەرلىرى 6 خىزمەت گۇرۇپپىسىنى باشلاپ، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1 - سېپىگە بېرىپ، ئايەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى تەشكىللىدى. مۇددەتتىن بۇرۇن يەم بېرىش، ئومۇمىيۈزلۈك يەم بېرىش ئارقىلىق چارۋىلارنىڭ زىيانىغا ئۇچرىشىنى ئۈنۈملۈك ئازايتتى.

ئىككى چوڭ سىستېما قۇرۇلۇشنى چۆرىدەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمانچىلىقىدا ئىككى تۆپ بۇرۇلۇشنى ئىشقا ئاشۇرايلى

(بېشى 1 - بەتتە)

2) ئورمان بايلىقىنى قوغداش ۋە باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى.

ئورمان - ئاپتونوم رايونىمىز بوستانلىق ئېكولوگىيىسىنىڭ ئاساسى، تېيانشان، ئالتاي تاغلىرىنى ئاساس قىلغان تاغلىق رايون ئورمىنى - ئاپتونوم رايونىمىز ئورمانچىلىقىنىڭ ئاساسىي گەۋدىسى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمان كۆلىمى 41 مىليون 850 مىڭ موغا يېتىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە تاغلىق رايون ئورمان كۆلىمى 17 مىليون 250 مىڭ مو بولۇپ، 42.8 % نى ئىگىلەيدۇ، تاغلىق رايون ئورمىنى سۇ مەنبەسىنى قوغداش ۋە يېتىلدۇرۇش، سۇ - توپراقنى ساقلاش، كىلماتنى تەڭشەش، ئېكولوگىيىلىك تەڭپۇڭلۇقنى ساقلاشتا ئىنتايىن مۇھىم رول ئوينىماقتا ھەمدە ئاپتونوم رايونىمىزغىلا ئەمەس، بەلكى پۈتكۈل ئاسىيا قۇرۇقلۇقىغا مۇھىم ئېكولوگىيىلىك تەسىر كۆرسىتەلەيدۇ. 60 - يىللارنىڭ ئاخىرىدىن تارتىپ، تاغلىق رايون ئورمىنىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا ئورمان يېتىشتۇرۇشنى ئاساس قىلىپ، ئورمان كېسىش بىلەن يېتىشتۇرۇشنى بىرلەشتۈرۈش فاكتورىنى ئىزچىللاشتۇرۇلۇپ، نوقۇل ھالدا كېسىش ئەھۋالى تەدرىجىي ئۆزگەرتىلدى. ئورمان كېسىلگەن جايغا سۈنئىي ئۇسۇل بىلەن يېڭى ئورمان بىنا قىلىنىپ، يېڭى ئورمان بايلىقى يېتىلدۇرۇلدى. 80 - يىللارنىڭ ئاخىرىدا، ئاپتونوم رايون تېيانشاننىڭ ئوتتۇرا، شەرقىي قىسمىدىكى 13 ئورمانچىلىق مەيدانى ۋە تېيانشاننىڭ غەربىي قىسمىغا ھەمدە جەنۇب، شىمالغا تارقالغان 14 ئورمانچىلىق مەيدانىنى ئورمان سانائىتىدىكىدەرەخ كېسىش ئورمانچىلىق مەيدانىدىن تىجارەت تېپىدىكى ئورمانچىلىق مەيدانىغا ئۆزگەرتىپ، ئاساسلىق كېسىشنى توختىتىپ، ئارىلاپ كېسىپ يېڭى كۆچەت ئۆستۈرۈپ، ئورمان بايلىقىنى دەم ئالدۇرۇپ كۆپەيتىشنى قارار قىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، كەسكەن جايغا يېڭىلاپ ئورمان بىنا قىلىش قەدىمىنى تېزلەتتى. 1995 - يىلغا كەلگەندە بۇرۇن كېسىلىپ قۇرۇق قالغان جايلارغا ئاساسىي جەھەتتىن يېڭى دەل - دەرەخ تولۇقلىنىپ، دەرەخ كېسىلگەن جايدا يېڭى ئورمان بىنا قىلىش نىسبىتى 98.1 % كە يەتكۈزۈلدى، جەمئىي 2 مىليون 112 مىڭ مو يەردىكى ئورمان يېڭىلاندى. ئورمانلىقتا يېڭى دەرەخ ئۆستۈرۈش مىقدارى كېسىلگەن دەرەخ مىقدارىدىن ئاشتى، ئورمانلىق كۆلىمى بىلەن دەرەخ سانىنى تەڭ ئاشۇرۇش ئىشقا ئاشۇرۇلدى، چۆللۈك ئورمىنى بىلەن جىلغا ئورمىنى ئاپتونوم رايونىمىز ئورمان بايلىقىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى بولۇپ، بوراندىن مۇداپىئەلىنىپ، قۇمنى تۇراقلاشتۇرۇش، بوستانلىقتىكى ئېكولوگىيىلىك توساقنى قوغداشتا ئاۋانگارتلىق رول ئوينىماقتا. ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە باشقۇرۇش دائىرىسىگە كىرگۈزۈلگەن چۆللۈك ئورمىنى ۋە جىلغا ئورمىنى كۆلىمى 56 مىليون 900 مىڭ مو، بۇنىڭ ئىچىدە توغراقلىق كۆلىمى 6 مىليون 300 مىڭ مو بولۇپ، مەملىكىتىمىز بويىچە، ھەتتا دۇنيا بويىچە ئەڭ چوڭ توغراقلىق رايونى ھېسابلىنىدۇ. كەلكۈن باشلاپ سۈغىرىش، دائىرىلەپ باشقۇرۇش ۋە قوغداش، پەرۋىش قىلىش، ئۆزگەرتىش قاتارلىق تەدبىرلەرنى قوللىنىش ئارقىلىق توغراقلىقلار تېز ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى ۋە كۆپەيتىلدى. 90 - يىللاردىن بۇيان، قۇملىشىپ، چۆللىشىپ كېتىشتىن ساقلىنىش خىزمىتى پائال قانات يايدۇرۇلۇپ، قۇملۇقتا 732 مىڭ مو ئورمان بىنا قىلىندى، 7 مىليون 63 مىڭ مو يەرگە قۇمنى دائىرىلەيدىغان ئورمان ۋە ئوت -

بويىچە قۇرۇق ۋە ھۆل مېۋە يىللىق مەھسۇلاتى 1 مىليون تونىنىدىن ئېشىپ كەتتى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمانچىلىق تەرەققىياتىدا مۇشۇنداق زور نەتىجىلەرنىڭ قولغا كېلىشى، بىرىنچىدىن، ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەرنىڭ شىنجاڭنىڭ ئەملىي ئەھۋالىنى ئاساس قىلىپ، ئورمانچىلىققا ئىزچىل تۇرغا يۈكسەك ئەھمىيەت بەرگەنلىكىدىن بولدى. ئاپتونوم رايونىمىز ئورمانچىلىق تەرەققىياتىنىڭ ئېھتىياجىغا ئۇيغۇنلىشىش، ئورمانچىلىقنىڭ ئۇل ۋە ئاساسىي قاتلام خىزمىتىنى ئۆزلۈكسىز كۈچەيتىش ۋە ئورمانچىلىق قوشۇنىنى زورايتىش ئۈچۈن، ئىلگىرى-كېيىن بولۇپ بىر ئورمانچىلىق ئاكادېمىيىسى، سەككىز ئورمانچىلىق تەتقىقات ئورنى ۋە ھەر دەرىجىلىك ئورمانچىلىق تېخنىكىلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش پونكىتلىرىنى قۇردى، بۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئورمانچىلىق پەن - تېخنىكا خادىمى 1260 قا يېتىپ، 300 نەچچە تۈر بويىچە ئورمانچىلىق پەن تەتقىقات نەتىجىسى بارلىققا كەلدى. بۇنىڭ ئىچىدە بەزى پەن تەتقىقات نەتىجىلىرى مەملىكەت بويىچە خېلى زور تەسىر قوزغىدى، بەزى پەن تەتقىقات نەتىجىلىرى كەڭ كۆلەمدە قوللىنىلىپ، ناھايىتى ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىز ئورمانچىلىق تەرەققىياتىنىڭ پەن - تېخنىكا تەركىبىنى ئاشۇردى. ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ ئۇچ ئورمانچىلىق مەكتىپى ۋە فاكۇلتېتى تەسىس قىلىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمانچىلىق سېپىكە ئۆزلۈكسىز ھالدا كەسپىي تېخنىكا خادىملىرى يەتكۈزۈپ بېرىلدى، ئۇلار ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمانچىلىق تەرەققىياتىدا مۇھىم تايانچلىق رول ئوينىماقتا. ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئورمان بايلىقى مەمۇرىيىتى، ئورمان پەرۋىش قىلىش، ئورمان بىنا قىلىش، ئىشلەپچىقىرىشنى باشقۇرۇش، ماتارىپ، پەن تەتقىقاتىنى كېڭەيتىش، ئورمان مۇھاپىزىتى نىشانلىق ۋەزىپە ئۆتەش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قاتاردا ئەمەلىيلەشتۈرۈشىنى تۆتۈپ، ئورمانچىلىققا بولغان ماكرولۇق تەڭشەش- تىزگىنلەش ۋە قوغداش، قوللاشنى كۈچەيتتى. ئىككىنچىدىن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمانچىلىقىدىكى كادىرلار، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ۋە ھەر مىللەت ئورمانچىلارنىڭ جاپالىق ئەجىر سىڭدۈرۈپ، ئۆزلۈكسىز يول ئېچىپ تىرىشچىلىقىنى تۆھپە قوشقانلىقىدىن بولدى. ئاپتونوم رايونىمىز ئورمانچىلىق تەرەققىياتىنىڭ ئېھتىياجىغا ئۇيغۇنلىشىش، ئورمانچىلىقنىڭ ئۇل ۋە ئاساسىي قاتلام خىزمىتىنى ئۆزلۈكسىز كۈچەيتىش ۋە ئورمانچىلىق قوشۇنىنى زورايتىش ئۈچۈن، ئىلگىرى-كېيىن بولۇپ بىر ئورمانچىلىق ئاكادېمىيىسى، سەككىز ئورمانچىلىق تەتقىقات ئورنى ۋە ھەر دەرىجىلىك ئورمانچىلىق تېخنىكىلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش پونكىتلىرىنى قۇردى، بۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئورمانچىلىق پەن - تېخنىكا خادىمى 1260قا يېتىپ، 300 نەچچە تۈر بويىچە ئورمانچىلىق پەن تەتقىقات نەتىجىسى بارلىققا كەلدى. بۇنىڭ ئىچىدە بەزى پەن تەتقىقات نەتىجىلىرى مەملىكەت بويىچە خېلى زور تەسىر قوزغىدى، بەزى پەن تەتقىقات نەتىجىلىرى كەڭ كۆلەمدە قوللىنىلىپ، ناھايىتى ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىز ئورمانچىلىق تەرەققىياتىنىڭ پەن - تېخنىكا تەركىبىنى ئاشۇردى. ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ ئۇچ ئورمانچىلىق مەكتىپى ۋە فاكۇلتېتى تەسىس قىلىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمانچىلىق سېپىكە ئۆزلۈكسىز ھالدا كەسپىي تېخنىكا خادىملىرى يەتكۈزۈپ بېرىلدى، ئۇلار ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمانچىلىق تەرەققىياتىدا مۇھىم تايانچلىق رول ئوينىماقتا. ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئورمان بايلىقى مەمۇرىيىتى، ئورمان پەرۋىش قىلىش، ئورمان بىنا قىلىش، ئىشلەپچىقىرىشنى باشقۇرۇش، ماتارىپ، پەن تەتقىقاتىنى كېڭەيتىش، ئورمان مۇھاپىزىتى

ۋە ئومۇمىي سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشكە ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە تەسىر يەتكۈزمەكتە. ئىككىنچىدىن، ئېكولوگىيىلىك مۇھىت ناچارلىشىپ كېتىش ۋەزىيىتىنى قىسقا مەزگىل ئىچىدە تۆپتىن ئۆزگەرتىش تەس. ئورمان بايلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىش ئەھۋالى قايتا - قايتا توسۇلسىمۇ توختىمايلا يۇز بېرىپ، ئورمان بايلىقىنىڭ ناچارلىشىپ كېتىشىنى تېزلىتىۋەتتى. ئورمانىنىڭ ئېكولوگىيىلىك ئىقتىدارى ئېغىر تەسىرگە ئۇچرىدى، ئاپەت خاراكتېرلىك ھاۋارايى، بولۇپمۇ قۇم - بوراننىڭ زىيىنى ئېغىرلىشىپ كېتىۋاتىدۇ. قۇملىشىپ، چۆللىشىپ كېتىش ئەھۋالى كەسكىن بولۇۋاتىدۇ، ئاپتونوم رايونىمىز ئومۇمىي جەھەتتە، كىچىك مۇھىت ياخشىلىنىش، چوڭ مۇھىت ناچارلىشىش ئەھۋالىغا دۇچ كەلمەكتە. ئۇچىنچىدىن، ئورمانچىلىق ئىگىلىكىنىڭ سۈپىتى ۋە ئۈنۈمى تۆۋەن بولۇش ئەھۋالىنى ياخشىلاشقا توغرا كېلىدۇ. ئورمان بايلىقىنىڭ ئۇستۇنلۇكى تولۇق جارى قىلدۇرۇلمىدى، قۇرۇلمىنى تەڭشەش ئىشى كېچىكىپ باشلاندى، سۈرئىتىمۇ ئاستا بولۇۋاتىدۇ. ئورمانچىلىق سانائىتى، كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى ئارقىدا قالدى، ئورمان مەھسۇلاتلىرىنىڭ پەن - تېخنىكا تەركىبى تۆۋەن، قىسمەن ئورمانچىلىق كارخانىلىرىنىڭ ھاياتىي كۈچى ئاجىز بولۇپ، بايلىق كرىزىسى ۋە مەبلەغ قېينىچىلىقىغا دۇچ كېلىۋاتىدۇ. ئورمانچىلىق ئىقتىسادىنىڭ سەۋىيىسى ئاپتونوم رايونىمىز ئىقتىسادىنىڭ ئوتتۇرىچە تەرەققىيات سەۋىيىسىدىن ئارقىدا قالغاچقا، ئۇنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە دېھقانلار كىرىمىدىكى تۆرتكىلىك رولى تېخى دېگەندەك چوڭ بولمايۋاتىدۇ. تۆتىنچىدىن، ئورمانچىلىق ئىسلاھاتىنىڭ قەدىمى ئاستا بولۇۋاتىدۇ. بازار ئىگىلىكى ۋە زامانىۋى ئورمانچىلىق تەرەققىياتىغا ئۇيغۇنلىشالايدىغان ئورمان بايلىقىنى ئېچىش، ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش، ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەت ۋە ئوبوروت تۈزۈلمىسى تېخى شەكىللەنگىنى يوق، ئورمانچىلىق سېلىنمىسى يېتەرسىز، ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەش ۋە ئورمانچىلىق مەمۇرىيىتىنىڭ قانۇن ئىجرا قىلىشىنى يەنمۇ كۈچەيتىشكە توغرا كېلىدۇ. شۇڭا، بىز ئورمانچىلىقنىڭ ھازىرقى ھالىتىگە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات ئومۇمىيلىقى يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ مۇئامىلە قىلىپ، دۇچ كەلگەن مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ، ئورمانچىلىقنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئورمانچىلىقنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇشتىكى تېگىشلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشمىز لازىم.

2. ئاپتونوم رايونىمىز ئورمانچىلىقنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى 15 يىللىق تەرەققىيات نىشانى، ۋەزىپىسى ۋە تەدبىرلىرى

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010 - يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشان پروگراممىسىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا ئورمانچىلىق ئىنتايىن مۇھىم ئورۇندا تۇرىدۇ. شۇڭا، ئورمانچىلىق تەرەققىياتىنى تېزلىتىش جەددىي ۋەزىپىگە ئايلىنىپ قالدى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھازىر ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى 15 يىللىق ئورمانچىلىق تەرەققىياتىدا چوڭ تۈرۈشقا

كەسىپنى كۈچەپ راۋاجلاندۇرۇش، ئۈچىنچى كەسىپ ۋە كۆپ خىل ئىگىلىكنى پائال راۋاجلاندۇرۇش ئارقىلىق بىر قەدەر تەرەققىي تاپقان ئورمانچىلىق كەسىپ سىستېمىسى تەدرىجىي بەرپا قىلىنىپ، ئورمانچىلىق ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە 4 مىليارد 260 مىليون يۈەنگە، 2010 - يىلغا بارغاندا 10 مىليارد يۈەنگە يەتكۈزۈلدۇ.

يۇقىرىقى نىشاندىكى ۋەزىپىنى ئورۇنداش ئۈچۈن، تۆۋەندىكى خىزمەتلەرنى ھەققىي تۇرىدە ياخشى تۇتۇش كېرەك:

1) ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئورمانچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇش مەسىلىسىنى ئوبدان ھەل قىلىش لازىم

نۆۋەتتە، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەر ھەر ساھە، ھەر كەسىپلەر ۋە پۈتكۈل جەمئىيەت، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبەرىي كادىرلار ئورمانچىلىقنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقنىڭ ھايات كۆچۈرۈش ۋە روناق تېپىشىدىكى تۆپ شەرت ئىكەنلىكىنى، شۇنىڭدەك ئىقتىسادنىڭ راۋاجلىنىشى بىلەن ئەھۋالنىڭ بەزى قىلىشىدىكى مۇھىم يۇكسىلىشى، جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىي قىلىشىدىكى مۇھىم كاپالەت ئىكەنلىكىنى يەنمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىشى كېرەك. ئاپتونوم رايونىمىز ئاسىيا - ياۋروپا چوڭ قۇرۇقلۇقىنىڭ مەركىزىگە جايلاشقان بولۇپ، چۆللۈكتىكى تېپىك قۇرغاق رايون ھېسابلىنىدۇ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمان بايلىقى ئاز، يېپىنچا ئۆسۈملۈكلىرى بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى تۆۋەن، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتى ناھايىتى ئاجىز، تەبىئىي ئاپەت زىيىنى ئېغىر، بۇنداق تەبىئىي مۇھىتتا، بوستانلىق ھايات كۈچۈرۈشىمىز ۋە تەرەققىي قىلىشىمىزدىكى تايانچ ھېسابلىنىدۇ. ئېكولوگىيىمىز بوستانلىق ئېكولوگىيىسى، يېزا ئىگىلىكىمىز سۈغىرىش تېپىدىكى بوستانلىق يېزا ئىگىلىكى، ئىقتىسادىمىز بوستانلىق ئىقتىسادى، ئورمانچىلىق بولسا بوستانلىقنىڭ ئاساسى. ئورمانچىلىق راۋاجلانسا، ئېكولوگىيىمىز ياخشىلىنىدۇ، بوستانلىقىمۇ كېڭىيىدۇ؛ ئورمانچىلىقىمىز چېكىنسە كەتسە، ئېكولوگىيە ناچارلىشىپ، ئىنسانىيەتنىڭ ھايات كۆچۈرۈشى تەس بولىدۇ. بۇ شىنجاڭ تارىخىدا ئاچچىق ساۋاقلار ئارقىلىق ئىسپاتلانغان. مۇھىتنى ئاسراش دۆلەتنىڭ بىر تۈپ سىياسىتى. ئورمانچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇپ، مۇھىتنى كۆكەرتىپ گۈزەللەشتۇرۇش- ئېكولوگىيىلىك مۇھىت قۇرۇلۇشىدىكى باش ۋەزىپە ۋە يادرولۇق مەزمۇن، ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ مۇھىم يىلىق تۆۋرۈكى، شۇنداقلا ھازىرقىلارغا بەخت يارىتىدىغان، ئەۋلادلىرىمىزغا ئامەت كەلتۈرىدىغان ئۇلۇغ ئىش. دېمەك ئۇ ھەرگىزمۇ تېز قىلسىمۇ، ئاستا قىلسىمۇ بولىدىغان ئىش ئەمەس، بەلكى ئومۇمىيلىققا دائىم تەسىر كۆرسىتىدىغان چوڭ ئىش، ئىنتايىن تەخىرسىز بولغان ئىستراتېگىيىلىك ۋەزىپە. لېكىن يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىز ئورمانچىلىقىدا تەرەققىيات تېزلىشىش بىلەن تەڭ، دىققەت قىلىشقا تېگىشلىك بەزى ئەھۋاللارمۇ كۆرۈلدى. مەسىلەن، ئورمان بايلىقىمىزنىڭ ئومۇمىي مىقدارى ئىسلىدىلا پېتەرسىز بولۇۋاتقان، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى يۇقىرى بولمىغان،

كۆرۈلدى. مەسلەن، ئورمان بايلىقىمىزنىڭ ئومۇمىي مىقدارى ئەسلىدىلا بېتەرسىز بولۇۋاتقان، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى يۇقىرى بولمىغان، ئېنىز - ئېرىقنى ئورمان بىلەن تورلاشتۇرۇش تېخى تولۇق ئىشقا ئاشمىغان تۇرۇقلۇق، بەزى جايلار ئورمان بەلۋاغلىرىنى بۇزۇپ، «ئۇچتىن خالىي ئېنىز»، چوڭ سالا ئېنىز بەرپا قىلىنشى ئوتتۇرىغا قويۇپ، «كىچىك ئورمان تورى، تار ئورمان بەلۋېغى»ئاساسىدىكى ئورمان بىلەن تورلاشتۇرۇش قۇرۇلمىسىنى ئىنكار قىلمۇاتىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزدا ئەسلىدىنلا قۇم - بوران زىيىنى ئېغىر، چۆللىشىش، قۇملىشىش ئەھۋالى ئېغىر بولۇۋاتسىمۇ، بەزى جايلار قايتا - قايتا توسسىمۇ ئۆزى بىلگىنىنى قىلىپ، چۆللەردىكى يېپىنچا ئۆسۈملۈكلەرنى ۋەيران قىلىپ، ئېكولوگىيىلىك تەڭپۇڭلۇقنى بۇزۇۋاتىدۇ. بىز دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىقنى ماس هالدا راۋاجلاندۇرۇشنى تەكتلىگەن بولساقمۇ، بەزى جايلار ئورمانچىلىقنىڭ تەرەققىيات دەۋرى ئۆزاق، ئۇنۇمى يۇقىرى ئەمەس دېگەننى باھانە قىلىپ، قۇرۇلمىنى تەگشىگەندە ئورمانچىلىقنى ئاجىزلاشتۇرۇپ، نوقۇل تېرىقچىلىقنى يولغا قويىۋاتىدۇ. يەنە بەزى جايلاردا ئورمان بىنا قىلىش ۋەزىپىسى ئورۇندالماي، كۆكەرتىش قەدىمى ئاستا بولۇۋاتىدۇ ياكى باشقۇرۇشى ياخشى بولماي، «ھەر يىلى كۆچەت تىكسەمۇ كۆكلىمەسلىك»ـ ئەھۋالى كۆرۈلۈۋاتىدۇ. بۇ رېئال مەسىلىلەرنىڭ ساقلىنىشىدىكى تۈپ سەۋەب تونۇش مەسلىسىنىڭ ياخشى ھەل بولمىغانلىقىدا. شۇڭا، بىز ئورمانچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى چوقۇم ئومۇميلىق يۆكسەكلىكىدە تۇرۇپ تونۇپ، بۇ قېتىمقى ئورمانچىلىق خىزمىتى يېغىنىنىڭ روھى ئارقىلىق ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئورتاق تونۇشقا كېلىشىمىز كېرەك.

2) ئورمان بىنا قىلىش، كۆكەرتىش، ئورمان بايلىقىنى قوغداش، پەرۋىش قىلىش خىزمىتىنى قەتئىي بوشاشماي ياخشى تۇتۇپ، ئورمانچىلىق ئېكولوگىيە سىستېمىسىنى بەرپا قىلىش قەدىمىنى تېزلىتىش كېرەك

بىرىنچى، نۇقتىلىق ئېكولوگىيە قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۇتۇش كېرەك. «ئۇچ شىمال»ئىھاتە ئورمىنى قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىپ، «يەتتە تۇرلۇك نۇقتىلىق ئېكولوگىيە قۇرۇلۇشى»نى يولغا قويۇش كېرەك: بىرىنچىدىن، ھازىرقى ئېنىز - ئېرىق ئىھاتە ئورمان تورىنى مۇستەھكەملەش ۋە كۆپەيتىش ئاساسىدا، ئاشلىق، پاختا، قىزىلچا بازىلىرىنىڭ ئىھاتە ئورمىنى قۇرۇلۇشى ۋە بوستانلىقنى ئوراپ تۇرىدىغان، بوراندىن مۇداپىئەلىنىپ قالمىنى تۇراقلاشتۇرىدىغان غول ئورمان قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش؛ ئىككىنچىدىن، تاغلىق رايونلاردا ئورمان يېتىشتۇرۇش، بىنا قىلىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، تاغلىق رايونلاردا مىليون مو ئورمان بايلىقى يېتىشتۇرۇش، ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇش؛ ئۈچىنچىدىن، چۆل، جىلغىلاردىكى تەبىئىي ئورمان مۇھاپىزىتىنى كۈچەيتىپ، چۆل، جىلغا ئورمانلىرىنى دائىرىلەپ يېتىشتۇرۇپ ئەسلىگە كەلتۈرۈش قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇش؛ تۆتىنچىدىن، شەھەر ئەتراپىنى كۆكەرتىشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، شەھەر رايونىنىڭ كۆكەرتىش كۆلىمىنى كېڭەيتىش، شەھەرلەرنى كۆكەرتىش، گۈزەللەشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇش؛ بەشىنچىدىن، ئاھالە تۇرالغۇ نۇقتىلىرىنى دەرەخ تىكىپ سايىلەشتۇرۇش؛ ھويلا - ئارامىلارنى كۆكەرتىش، گۈزەللەشتۇرۇشنى ئاساسىي ھۈجۇم نىشانى قىلىپ، كەنت - بازارلارنى كۆكەرتىش قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇش؛ ئالتىنچىدىن، دۆلەت تاشيولى، ئۆلكە تاشيولىدىكى ئورمان بىنا قىلىشقا باب كېلىدىغان يول بۆلەكلىرى ۋە دەريا، كۆل، سۇ ئامبىرى،

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

ئورمان پەرۋىش قىلىش، ئورمان بىنا قىلىش، ئىشلەپچىقىرىشنى باشقۇرۇش، ماتېرىپ، پەن تەتقىقاتىنى كېڭەيتىش، ئورمان مۇھاپىزىتى ۋە قانۇن ئىجرا قىلىش سىستېمىسى پەيدىنپەي قۇرۇلدى، دۆلەت كۆچەت مەيدانىدىن 150ى، ئورمان سانائىتى كارخانىسىدىن 40ى قۇرۇلۇپ، ئورمانچىلىق ئىشچى - خىزمەتچىلىرى قوشۇنى 35مىڭ كىشىلىك كۆلەمگە يەتتى، ئۇلار ئۆزاق مۇددەت چەكسىز ئورمان، قارلىق دالادا، چۆل - جەزىرىلەردە، ئورمانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ بىرىنچى سېپىدە كۆرەش قىلىپ، ئورمانچىلىق قۇرۇلۇشىدىكى ئاساسىي قوشۇنلۇق رولىنى جارى قىلدۇردى. ئۇچىنچىدىن، پۈتۈن پارتىيە ۋە ئومۇمىي خەلق ھەربىرىكە كېلىپ، پۈتكۈل جەمئىيەت ئورمانچىلىقىنى زور كۈچ بىلەن قوللىغانلىقىدىن بولدى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر ساھە، ھەر كەسىپ ۋە تارماقلار، ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈەنى، مەركەزنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئورۇنلىرى، خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى ۋە شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قوراللىق ساقچى قىسىملىرى ئۆزاقتىن بۇيان كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش، شىنجاڭنى كۆكەرتىش ھەربىكىتىگە ئاكتىپ قاتنىشىپ، شىنجاڭنىڭ ئورمانچىلىق تەرەققىياتىنى پائال قوللاپ، شىنجاڭنىڭ بىپايان زېمىننى بوستانلىققا ئايلاندۇرۇش ئۈچۈن مۇھىم تۆھپە قوشتى. شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلق تەبىئىتكە قارشى ئۆزاق مۇددەت كۆرەش قىلىش ئەمەلىيىتى داۋامىدا جاپادىن قورقماي، باتۇرلۇق بىلەن يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بىر نىيەتتە ئىتتىپاقلىشىپ، گۈزەل ماكان قۇرۇش قەيسەر ئىرادىسى ۋە گۈزەل پەزىلىتىنى نامايان قىلدى. پۈتۈن شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ پائال قاتنىشىشى، ھەممە ساھەنىڭ قوللىشى ۋە ئورمانچىلىق سېپىدىكىلەرنىڭ تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى نەتىجىسىدە شىنجاڭنىڭ ئورمانچىلىق تەرەققىياتىدا مانا بۈگۈنكىدەك خۇشاللىنارلىق ۋەزىيەت بارلىققا كەلدى، ھەمدە بۈنىڭدىن كېيىنكى تېخىمۇ زور تەرەققىيات ئۈچۈن ئىشەنچىلىك ئاساس سېلىندى.

مەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋاكالىتەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمانچىلىق تەرەققىياتى ئۈچۈن تىرىشىپ ئەجىر سىڭدۈرگەن يولداشلارغا، ئورمانچىلىق قۇرۇلۇشىنى ئاكتىپ قوللىغان ۋە ئۇنىڭغا قاتناشقان يولداشلارغا سەمىمىي رەھمەت ئېيتىمەن! ئاپتونوم رايونىمىز ئورمانچىلىقىنىڭ تەرەققىيات نەتىجىلىرىنى مۇئەييەنلەشتۈرۈش بىلەن بىرگە، يەنە شۇنىمۇ سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشىمىز كېرەككى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ جۇغراپىيىلىك مۇھىتى ۋە تەبىئىي شارائىتى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتىنى قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ئۆزگەرتكىلى بولمايدىغانلىقىنى بەلگىلەن، ئورمانچىلىق قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىپ، ئېكولوگىيىلىك تەڭپۇڭلۇقنى ساقلاش ئۈچۈن ئۇزاق ۋاقىت جاپالىق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشىمىزگە توغرا كېلىدۇ. ھازىر، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمانچىلىق تەرەققىياتى ئارقىدا قېلىش زىددىيىتى كۈنسايىن ئاشكارلىنىپ، ئورمانچىلىق ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتىدىكى ئىنتايىن گەۋدىلىك ئاجىز ھالقىنا ئايلىنىپ قالدى. بۈنىڭ ئېھتىياجىدىكى شۆكى، بىرىنچىدىن، ئاپتونوم رايونىمىز ئورمانچىلىقىنىڭ ئالاھىدە مۇھىملىقىغا بولغان تونۇش يېتەرلىك بولمايۋاتىدۇ، ئورمانچىلىقنىڭ ئېكولوگىيىلىك ئۇنۇمى، ئىقتىسادىي ئۇنۇمى ۋە ئىجتىمائىي ئۇنۇمىدىن ئىبارەت ئۈچ چوڭ ئۇنۇم ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى، ئورمانچىلىق ساھەسى بىلەن جەمئىيەتتىكى باشقا ساھەلەرنىڭ مۇناسىۋىتىنى تېخى دېگىدەك ماسلىشىپ كېتەلمەيۋاتىدۇ، بۇ ئورمانچىلىق ئېكولوگىيىسى قۇرۇلۇشىنىڭ سۈپىتىگە

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمانچىلىق تەرەققىياتىنى تېزلىتىش جىددىي ۋەزىپىگە ئايلىنىپ قالدى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھازىر ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى 15 يىللىق ئورمانچىلىق تەرەققىياتىدا چىڭ تۇرۇشقا تېگىشلىك يېتەكچى ئىدىيىسى دېگەن شىئارنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسى ئۇلۇغ تۇغىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، سىجىل تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسىدە چىڭ تۇرۇپ، «قەتئىي قوغداش، پائال يېتىلدۇرۇش، مۇۋاپىق پايدىلىنىش، ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىي قىلدۇرۇش»ئاساسىي فاكتورىنى داۋاملىق ئىزچىلاشتۇرۇپ، ئورمانچىلىقتىكى «ئۈچ چوڭ ئۇنۇم»نىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا ھەم ياخشى بىر تەرەپ قىلىپ، ئورمانچىلىقنىڭ ئېكولوگىيىلىك ئۇنۇمىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، ئورمانچىلىقنىڭ ئىقتىسادىي ئۇنۇمى ۋە ئىجتىمائىي ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈش؛ ئورمانچىلىق ئىقتىسادىي تۈزۈلمىسىدە تۈپ بۇرۇلۇش ھاسىل قىلىشنى پائال ئىلگىرى سۈرۈپ، بازار ئېھتىياجىنى بىلەن ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەشنى ئورگانىك بىرلەشتۈرۈپ، ئورمانچىلىق تەرەققىياتىنىڭ ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇرۇش؛ ئورمانچىلىقنى يۆكسەلدۈرۈش ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىپ، ئورمانچىلىقنى پەن - تېخنىكىغا ۋە ئەمگەكچىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە تايىنىپ تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىزنا سېلىش، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىيات ئېھتىياجىغا ماسلىشىدىغان ئورمانچىلىق ئېكولوگىيە سىستېمىسى ۋە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تەلىپىگە ماسلىشىدىغان ئورمانچىلىق كەسىپ سىستېمىسىنى تېزدىن بەرپا قىلىش؛ ئاپتونوم رايونىمىز ئورمانچىلىق بايلىقىنىڭ ئومۇمىي مىقدارىنى زور دەرىجىدە ئاشۇرۇپ، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاپ، ئورمان مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئۇنۇملۇك تەمىناتىنى ئۇزلۇكسىز ئاشۇرۇپ، ئورمانچىلىق ئىقتىسادىنى سىجىل راۋاجلاندۇرۇشتىن ئىبارەت.

9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىن 2010 - يىلغىچە، ئاپتونوم رايونىمىز ئورمانچىلىقىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ ئاساسلىق نىشانىدىكى ۋەزىپىسى مۇنداق: بىرىنچى، ئورمانچىلىقنىڭ ئېكولوگىيىلىك ئۇنۇمى گەۋدىلەندۈرۈلدۇ. ئورمان بىنا قىلىش قەدىمىنى تېزلىتىلىپ، كۆكەرتىش سۈپىتى ئۆستۈرۈلۈپ، ئورمان بىلەن قاپلىنىش دائىرىسى كېڭەيتىلىپ، خەلى مۇكەممەل بولغان ئورمانچىلىق ئېكولوگىيە سىستېمىسى تەدرىجىي بەرپا قىلىنىدۇ. 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە يېڭىدىن 5مىليون 375 مىڭ مو سۈنئىي ئورمان بىنا قىلىنىدۇ، 16 مىليون 200 مىڭ مو تەبىئىي ئورمان دائىرىلەپ پەرۋىش قىلىنىدۇ. 4 مىليون 150 مىڭ مو چۆللىشىپ، قۇملىشىپ كەتكەن يەر ئەسلىگە كەلتۈرۈلۈپ، ئېنىز - ئېرىقنى ئورمان بىلەن تورلاشتۇرۇش ئاساسەن ئىشقا ئاشۇرۇلدۇ. 45 ناھىيە، شەھەردە تۈزلەڭلىكنى كۆكەرتىش ئىشقا ئاشۇرۇلدۇ، بەش ناھىيە، شەھەر ئېكولوگىيىلىك ئۇنۇم ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈمدە قوش ئىلغار ناھىيە قىلىپ قۇرۇپ چىقىلىدۇ. ئون شەھەرنىڭ پىشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 30% تەن ئاشۇرۇلدۇ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى ھازىرقى 1.68% تىن 1.87% كە يەتكۈزۈلدۇ. كەسكىلى بولىدىغان دەرەخ زاپىسى 285 مىليون كۇب مېتىرغا يەتكۈزۈلدۇ، 2010- يىلىغا بارغاندا يېڭىدىن 10 مىليون مو ئورمان كۆپەيتىلىدۇ. كەسكىلى بولىدىغان دەرەخ زاپىسى 326 مىليون كۇب مېتىرغا يەتكۈزۈلدۇ، شەھەرلەرنىڭ پىشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 35% تىن ئاشۇرۇلدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 2000 - يىلدىكى 1.87% تىن 2.25% كە يەتكۈزۈلدۇ. ئىككىنچى، ئورمانچىلىقنىڭ ئىقتىسادىي ئۇنۇمى ئاشۇرۇلدۇ، ئورمانچىلىق قۇرۇلمىسى سەرخىللاشتۇرۇلۇپ، بىرىنچى كەسىپنى سىجىل راۋاجلاندۇرۇش، ئىككىنچى

(بېشى 2 - بەتتە)

ئاساسلىق غول ئۆستەڭ بويلىرىنى كۆكەرتىشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، يول بويى، ئېقىن بويلىرىنى كۆكەرتىش قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇش؛ يەتتىنچىدىن، چۆللەشكەن، قۇملاشقان يەرلەرنى تۆزىش قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇش لازىم. ئورمانچىلىق تارماقلىرى بۇ نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلارنى ئۇمۇميۈزلۈك پىلانلاپ، كۆڭۈل قويۇپ لايىھىلىشى ھەمدە ئوبدان تەشكىللەپ، ماسلاشتۇرۇپ يولغا قويۇشى كېرەك. جايلار، تارماقلار يۇقىرىقى يەتتە نۇقتىلىق ئېكولوگىيە قۇرۇلۇشىنى گەۋدىلىك ياخشى تۇتۇش بىلەن بىرگە، شۇ جاينىڭ شارائىتىغا يارىشا ئىش كۆرگەن ھالدا ئۆز جايى، ئۆز تارمىقىنىڭ ئېكولوگىيە قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۇتۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئېكولوگىيە قۇرۇلۇشىغا يانداشتۇرۇپ، ئورمانچىلىق ئېكولوگىيە قۇرۇلۇشىنىڭ ئومۇمي سەۋىيىسى ۋە ئومۇمي ئۈنۈمىنى ئاشۇرۇشى لازىم.

ئىككىنچى، ئومۇمي خەلق مەجبۇرىيەت كۆچىتى تىكىش پائالىيىتى ۋە ھەر خىل شەكىلدىكى ئاممۇي كۆكەرتىش پائالىيىتىنى داۋاملىق قانات يايدۇرۇش كېرەك. پۈتۈن پارتىيىنى سەپەرۋەر قىلىش، ئومۇمي خەلق ھەربىرىكەتكە كېلىپ، پۈتۈن جەمئىيەت ئورمانچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىش، ئومۇمي خەلق كۆكەرتىشكە ئاتلىنىش - پارتىيىمىزنىڭ ئورمانچىلىقىنى راۋاجلاندۇرۇشتا ئىزچىل تەشەببۇس قىلىپ كېلىۋاتقان ئېسىل ئەنئەنىسى،ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمانچىلىق قۇرۇلۇشى مۇئجىزىلىرى ئورمانچىلىق قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇش، ئومۇمي خەلق ھەربىرىكەتكە كېلىپ، پۈتۈن جەمئىيەت ئورمانچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىش،

قىلدۇرۇش، ئورمانچىلىقنى پەن-تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش يولىغا مېڭىشتىن قەتئىي تەۋرەنمەي، ئورمانچىلىق ئېكولوگىيە قۇرۇلۇشى ۋە ئورمانچىلىق ئىقتىسادىنى يۆكسەلدۈرۈشنىڭ پەن-تېخنىكا تەركىبىنى زور دەرىجىدە ئاشۇرۇش لازىم.

بىرىنچى، ئورمانچىلىقتا ئەلا سورتلۇق كۆچەت يېتىشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش لازىم. ئورمانىنى تەرەققىي قلدۇرۇپ، ئورمانلىقلارنى بارلىققا كەلتۈرۈپ، ئورمان بايلىقىنى كۆپەيتىپ، تاغلارنى ھەر دائىم يېشىلزارلىققا پۈركەنگەن، ئۇنىڭدىن مەڭگۈ پايدىلىنىدىغان قىلىش كېرەك. ئەلا سورتلۇق ئېسىل كۆچەتلەرنى يېتىشتۇرۇش بۇنىڭ ئاساسى. ئەلا سورتلۇق كۆچەت تىكىپ كۆكەرتىش بازىسى قۇرۇشنى ياخشى ئېلىپ بېرىپ، زامانىۋى بىئولوگىيىلىك تېخنىكىدىن پايدىلىنىپ، ئېسىل سورتلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، كۆچەت يېتىشتۇرۇشنى پەيدىنپەي بازلاشتۇرۇپ ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كۆچەت تىكىپ كۆكەرتىش ئىشلىرىنى كۆپ خىل ئەلا سورتلۇق كۆچەتلەر بىلەن تەمىنلەش كېرەك. ئۇرۇقلۇق، ئانا دەرەخ ئورمىنى، ئەلا سورتلۇق كۆچەت مەيدانى ۋە گۈللۈك بازىسى قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىپ، شىنجاڭغا باب كېلىدىغان يەرلىك دەرەخ تۈرلىرىنى پائال يېتىشتۇرۇپ، ئەلا سورتلار كىرگۈزۈپ، 9-بەش يىللىق پىلاننىڭ ئاخىرىغىچە ئەلا سورتلۇق كۆچەت تۈرلىرىنى ئىشلىتىش نىسبىتىنى % 90 تېن ئاشۇرۇپ، ئورمان بىنا قىلىشتا ئەلا سورتلۇق ئېسىل كۆچەتلەرنى تىكىش نىسبىتىنى كېڭەيتىپ، ئورمان سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش لازىم.

ئىككىنچى، ئورمانچىلىق پەن-تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئورمانچىلىق پەن-تېخنىكىسىنى ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلاندۇرۇش قەدىمىنى تېزلىتىش لازىم. 9-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە، ئاپتونوم رايونىمىز ئورمانچىلىقىدا ئون تۈرلۈك ئۇنۇمۇبرسال يانداشما تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇپ ئىشلىتىشنى نۇقتىلىق ھالدا ياخشى ئىشلەتكەن ھالدا، ئورمان بايلىقىنىڭ ئومۇمىي ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش، ئورمانچىلىق ئىقتىسادىي ئورتاق گەۋدىنى شەكىللەندۈرۈپ، ئورمانچىلىقنى كەسىپلەشتۈرۈش قەدىمىنى تېزلىتىش لازىم.

4) تۈرگە ئايرىپ ئىگىلىك باشقۇرۇش ئىسلاھاتى قەدىمىنى ئاكتىپ ھەم پۇختا ئىلگىرى سۈرۈپ، ئورمانچىلىق تىجارىتىنى باشقۇرۇشقا دائىر يېڭى تۈزۈلمە ۋە تەرەققىيات ئەندىزىسىنى بەرپا قىلىش لازىم

تۈرگە ئايرىپ ئىگىلىك باشقۇرۇش ئىسلاھاتى جەمئىيەتنىڭ ئورمان ئېكولوگىيىسىگە ۋە ئىقتىسادقا بولغان ئىككى زور ئېھتىياجىغا ئاساسەن، ئورماننىڭ ئىشلىتىلىش ئورنى ۋە ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەت مەقسىتى بويىچە، ئورمانلارنى پاراۋانلىق ئورمىنى، تاۋار ئورمان قاتارلىقلارغا بۆلۈپ، تۈرگە ئايرىپ تىجارەت قىلىدىغان ۋە باشقۇرىدىغان بىر خىل يېڭى ئورمانچىلىق باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ۋە تەرەققىيات ئەندىزىسى. تۈرگە ئايرىپ ئىگىلىك باشقۇرغاندا، پاراۋانلىق ئورمىنى ۋە تاۋار ئورمانىنى ئۆزئىنىك ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن تېز تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ، كىشىلەرنىڭ ھەدەنىيەت، ئورمۇشىنىڭ ئورمانچىلىققا بولغان ئېھتىياجىنى ئەڭ زور دەرىجىدە قاندۇرغىلى، ئورمانچىلىقنىڭ ئېكولوگىيىلىك ئۈنۈمى ۋە ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي ئۈنۈمىنى تولۇق جارى قىلدۇرغىلى بولىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىز دۆلەتنىڭ ئورمانچىلىق ئىقتىسادىي تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىغا دائىر ئومۇمىي تەلىپىگە ئاساسەن، 9-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە تۈرگە ئايرىپ ئىگىلىك

بىلەن ئىنچىكە پىششىقلاشنى بىرلەشتۈرۈش، شۇنىڭ بىلەن بىرگە بازارنى پائال ئېچىپ، مەھسۇلاتلارنىڭ بازارلارنى ئىگىلەش نىسبىتىنى ئاشۇرۇش، بازار ئارقىلىق باشلامچى مەھسۇلاتلارنى بارلىققا كەلتۈرۈش، باشلامچى مەھسۇلاتلار ئارقىلىق بازلارنى يېتەكلەش، بازلارنى دېھقانلار ئائىلىسىگە باغلاش ئەندىزىسىنى شەكىللەندۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئۆزگىچە ھۆكۈمران بايلىقى ئۈستۈنلۈكىنى ئىقتىسادىي ئۈستۈنلۈكىگە ئايلاندۇرۇش لازىم. تاغلىق رايون ئورمانچىلىقىنى كەسىپلەشتۈرۈشتە تاغ ئۆستىدە بازا قۇرۇش، تاغ ئاستىدا پىششىقلاش، تاغ سرتىدا بازار تېپىش يولىغا مېڭىش لازىم. مەۋقەنى 1-كەسىپكە قارىتىپ، دەل-دەرەخلەرنى كېسىشتىكى ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش؛ 2-كەسىپنى كۆچەيتىپ، ئورمان مەھسۇلاتلىرىنى ئىنچىكە پىششىقلاش كارخانىلىرىنى يۆلەپ، ئورمان مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاشنى ئاساس قىلغان ئۆستۈنلۈككە ئىگە كەسىپلەرنى تەدرىجىي بەرپا قىلىش؛ 3-كەسىپنى پائال راۋاجلاندۇرۇپ، بازار ئېچىپ، سودا-سانائەت - ئورمانچىلىقنى بىر گەۋدە قىلغان ھالدا تىجارەت قىلىدىغان كەسىپ توپىنى شەكىللەندۈرۈش لازىم. ئورمانچىلىقنى كەسىپلەشتۈرۈشتىكى ئاچقۇچلۇق مەسىلە ئورمانچىلىقتىكى ئىجتىمائىي مۇلازىملىقنى ياخشىلاشتىن ئىبارەت، ھەر دەرىجىلىك ئورمانچىلىق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ۋە ئورمانچىلىق كارخانا، كەسىپي ئورۇنلىرى ئورمانچىلار ئۈچۈن ئىشلەپچىقىرىشتىن ئىلگىرىكى، ئىشلەپچىقىرىش ئارىلىقىدىكى ۋە ئىشلەپچىقىرىشتىن كېيىنكى مۇلازىملىقنى ياخشىلاپ، ئورمانچىلار ئەڭ جىددىي ئېھتىياجلىق بولغان ئەلا سورتلۇق مايسا، ئەمەلىي تېخنىكا، مەھسۇلاتلارنى سېتىش، بازار ئۈچۈرى قاتارلىق مۇلازىملىق تۈرلىرىنى ياخشى قىلىپ، مۇلازىملىق دائىرىسىنى تىرىشىپ كېڭەيتىپ، مۇلازىملىق سۈپىتىنى داۋاملىق ئۆستۈرۈشى، مۇلازىملىق ئارقىلىق ئورمانچىلارنى تەشكىللەپ، بىرلەشتۈرۈپ، كۆلەم تەرەققىياتى ۋە كۆلەم ئۈنۈمىنى ھاسىل قىلىپ، ئورمانچىلىق كارخانا، كەسىپي ئورۇنلىرى بىلەن ئورمانچىلار ئوتتۇرىسىدا خەۋپ-خەتەرنى تەڭ ئۈستىگە ئالىدىغان، پايدىدىن تەڭ بەھرىمەن بولدىغان ئىقتىسادىي ئورتاق گەۋدىنى شەكىللەندۈرۈپ، ئورمانچىلىقنى كەسىپلەشتۈرۈش قەدىمىنى تېزلىتىش لازىم.

4) تۈرگە ئايرىپ ئىگىلىك باشقۇرۇش ئىسلاھاتى قەدىمىنى ئاكتىپ ھەم پۇختا ئىلگىرى سۈرۈپ، ئورمانچىلىق تىجارىتىنى باشقۇرۇشقا دائىر يېڭى تۈزۈلمە ۋە تەرەققىيات ئەندىزىسىنى بەرپا قىلىش لازىم

تۈرگە ئايرىپ ئىگىلىك باشقۇرۇش ئىسلاھاتى جەمئىيەتنىڭ ئورمان ئېكولوگىيىسىگە ۋە ئىقتىسادقا بولغان ئىككى زور ئېھتىياجىغا ئاساسەن، ئورماننىڭ ئىشلىتىلىش ئورنى ۋە ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەت مەقسىتى بويىچە، ئورمانلارنى پاراۋانلىق ئورمىنى، تاۋار ئورمان قاتارلىقلارغا بۆلۈپ، تۈرگە ئايرىپ تىجارەت قىلىدىغان ۋە باشقۇرىدىغان بىر خىل يېڭى ئورمانچىلىق باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ۋە تەرەققىيات ئەندىزىسى. تۈرگە ئايرىپ ئىگىلىك باشقۇرغاندا، پاراۋانلىق ئورمىنى ۋە تاۋار ئورمانىنى ئۆزئىنىك ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن تېز تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ، كىشىلەرنىڭ ھەدەنىيەت، ئورمۇشىنىڭ ئورمانچىلىققا بولغان ئېھتىياجىنى ئەڭ زور دەرىجىدە قاندۇرغىلى، ئورمانچىلىقنىڭ ئېكولوگىيىلىك ئۈنۈمى ۋە ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي ئۈنۈمىنى تولۇق جارى قىلدۇرغىلى بولىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىز دۆلەتنىڭ ئورمانچىلىق ئىقتىسادىي تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىغا دائىر ئومۇمىي تەلىپىگە ئاساسەن، 9-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە تۈرگە ئايرىپ ئىگىلىك

تۇرۇرۇك كەسپى ۋە كوزىر مەھسۇلاتلىرىنى بەرپا قىلىش لازىم. «ئالتە چوڭ سۈپەتلىك مېۋىزارلىق بازىسى»، يەنى: تۇرپان ئۈلايىتى، قىزىلسۇ ئوبلاستىنى ئاساس قىلغان سۈپەتلىك ئۈزۈم ئىشلەپچىقىرىش، پىششىقلاش بازىسى؛ بايىنغولىن ئوبلاستى ۋە ئاقسۇ ئۈلايىتىنىڭ شەرقىي قىسمىنى ئاساس قىلغان سۈپەتلىك ئەشپۈت ئېكسپورت قىلىپ تاشقى پىرېۋۇت يارىتىش بازىسى؛ خوتەن، قەشقەر، ئاقسۇ قاتارلىق ئۇچ ئۈلايەتنى ئاساس قىلغان سۈپەتلىك ياڭاق، بادام ئىشلەپچىقىرىش، پىششىقلاش بازىسى؛ قۇمۇل قاتارلىق ئۈلايەت، ئوبلاستلارنى ئاساس قىلغان سۈپەتلىك چىلان ئىشلەپچىقىرىش، پىششىقلاش بازىسى؛ ئىلى، سانجى قاتارلىق تەتۇر مۇتتىدىل بەلباغنى ئاساس قىلغان سۈپەتلىك ئالما ئىشلەپچىقىرىش، پىششىقلاش بازىسى؛ بورتالا ئوبلاستىنى ئاساس قىلغان ئالقات ئىشلەپچىقىرىش، پىششىقلاش بازىسى بەرپا قىلىش لازىم. باشقا جايلارمۇ ئۆزلىرىنىڭ بايلىق شارائىتىغا قاراپ، بازلاشتۇرۇش يولىغا مېڭىپ، ئۆزگىچە مېۋىزارلىق مەھسۇلاتلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشى لازىم. تاغلىق رايون ئورمىنى قۇرۇلمىسىنى تەڭشەشتە، كېسىش، توشۇش، پىششىقلاشنى بىرلەشتۈرۈش يولىغا مېڭىپ، تاغدىن پەقەت يالغاچ چىقىدىغان بىر خىللا ئىشلەپچىقىرىش ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىپ، ئورمان مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاش كەسپىنى گەۋدىلىك راۋاجلاندۇرۇش؛ ئورمانچىلىق رايونى بايلىقىنى ئاساس قىلىپ، كۆپ خىل ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش، ئورمانچىلىق رايونى ئوبوروتنى جانلاندۇرۇپ، 3-كەسىپنى راۋاجلاندۇرۇپ 1-، 2-، 3-كەسىپلەرنى ئورتاق راۋاجلاندۇرۇش ۋەزىيىتىنى شەكىللەندۈرۈش كېرەك. ئورمان مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاشتىمۇ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، بازارنى يېتەكچى قىلىپ، ئۇزاققىچە بارىرى، ئۇنۇمى بولىدىغان، تېخنىكىنى كۆپ تەلەپ قىلىدىغان، ئىنچىكە پىششىقلانغان مەھسۇلاتلارنى نۇقتىلىق راۋاجلاندۇرۇپ، ئىپتىدائىي مەھسۇلاتلارنى ئامال بار ئازايتىش، ئارىلىق مەھسۇلاتلارنى چەكلەش، خام ئەشيا مەھسۇلاتلىرىنى توسۇش، ئاخىرىغىچە ئىشلەنگەن مەھسۇلاتلارنى راۋاجلاندۇرۇش لازىم.

ئىككىنچى، كۆپ خىل ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش كېرەك. مەۋقەنى ئورمان بايلىقىغا قويۇپ، ئورمانلىقتا ئاشلىق، كېۋەز، دورا ئوسۇملۇكلىرى، مېۋىلىك دەرەخ، ئوت-چۆپنى ئارىلاشتۇرۇپ ئوستۇرۇش ئاساس قىلىنغان تېرىقچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش لازىم. ئورمانچىلىقنىڭ ئالاھىدىلىكىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، باقمىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇپ، ئورمانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىقنى بىرلەشتۈرۈش يولىغا مېڭىش لازىم. ئورمان رايونى بايلىقىنى ئۇنۇمۇبرسال ئېچىپ، كۆپ خىل كەسىپكە تەڭ تۇتۇش قىلىش ۋەزىيىتىنى شەكىللەندۈرۈش لازىم. ئورمان بايلىقىنى ئۇنۇملۇك قوغداش ئاساسىدا، ئورمانلىقتا باغچا، سايا‌ھەت رايونى ۋە تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى بەرپا قىلىش ئاساسىي گەۋدە قىلىنغان ئورمانچىلىق سايا‌ھەتچىلىكىنى پائال راۋاجلاندۇرۇش؛ ئۇسۇملۇك بايلىقىدىن ئىلمىي ئۇسۇلدا ئېچىپ پايدىلىنىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئورمانچىلىق يېشىل يېمەكلىكلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش؛ دورا بايلىقىنىڭ تېببىي قىممىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ، داۋالاش، ساقلىقنى ساقلاش بۇيۇملىرىنى راۋاجلاندۇرۇش؛ ئورمان رايونىنىڭ يەر ئاستى بايلىقىدىن مۇۋاپىق ئېچىپ پايدىلىنىپ، كانچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش لازىم. دېمەك، دەل-دەرەخ بايلىقىنىمۇ، باشقا بايلىقلارنىمۇ راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ستېرىئولوق ئېچىش، ئومۇمىيۈزلۈك پايدىلىنىش، كۆپ خىل ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇشنى ئورمانچىلىقنى گۈللەندۈرۈپ ھېيىشتىكى تۈۋرۈك كەسپىكە ئايلاندۇرۇش لازىم.

ئۈچىنچى، ئورمانچىلىق ساناقىتى كارخانىلىرى ۋە كۆچەت

بىلەن ئىنچىكە پىششىقلاشنى بىرلەشتۈرۈش، شۇنىڭ بىلەن بىرگە بازارنى پائال ئېچىپ، مەھسۇلاتلارنىڭ بازارلارنى ئىگىلەش نىسبىتىنى ئاشۇرۇش، بازار ئارقىلىق باشلامچى مەھسۇلاتلارنى بارلىققا كەلتۈرۈش، باشلامچى مەھسۇلاتلار ئارقىلىق بازلارنى يېتەكلەش، بازلارنى دېھقانلار ئائىلىسىگە باغلاش ئەندىزىسىنى شەكىللەندۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئۆزگىچە ھۆكۈمران بايلىقى ئۈستۈنلۈكىنى ئىقتىسادىي ئۈستۈنلۈككە ئايلاندۇرۇش لازىم. تاغلىق رايون ئورمانچىلىقىنى كەسىپلەشتۈرۈشتە تاغ ئۈستىدە بازا قۇرۇش، تاغ ئاستىدا پىششىقلاش، تاغ سرتىدا بازار تېپىش يولىغا مېڭىش لازىم. مەۋقەنى 1-كەسىپكە قارىتىپ، دەل-دەرەخلەرنى كېسىشتىكى ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش؛ 2-كەسىپنى كۆچەيتىپ، ئورمان مەھسۇلاتلىرىنى ئىنچىكە پىششىقلاش كارخانىلىرىنى يۆلەپ، ئورمان مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاشنى ئاساس قىلغان ئۆستۈنلۈككە ئىگە كەسىپلەرنى تەدرىجىي بەرپا قىلىش؛ 3-كەسىپنى پائال راۋاجلاندۇرۇپ، بازار ئېچىپ، سودا-سانائەت - ئورمانچىلىقنى بىر گەۋدە قىلغان ھالدا تىجارەت قىلىدىغان كەسىپ توپىنى شەكىللەندۈرۈش لازىم. ئورمانچىلىقنى كەسىپلەشتۈرۈشتىكى ئاچقۇچلۇق مەسىلە ئورمانچىلىقتىكى ئىجتىمائىي مۇلازىملىقنى ياخشىلاشتىن ئىبارەت، ھەر دەرىجىلىك ئورمانچىلىق مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ۋە ئورمانچىلىق كارخانا، كەسىپي ئورۇنلىرى ئورمانچىلار ئۈچۈن ئىشلەپچىقىرىشتىن ئىلگىرىكى، ئىشلەپچىقىرىش ئارىلىقىدىكى ۋە ئىشلەپچىقىرىشتىن كېيىنكى مۇلازىملىقنى ياخشىلاپ، ئەڭ جىددىي ئېھتىياجلىق بولغان ئەلا سورتلۇق مايسا، ئەمەلىي تېخنىكا، مەھسۇلاتلارنى سېتىش، بازار ئۈچۈرى قاتارلىق مۇلازىملىق تۈرلىرىنى ياخشى قىلىپ، مۇلازىملىق دائىرىسىنى تىرىشىپ كېڭەيتىپ، مۇلازىملىق سۈپىتىنى داۋاملىق ئۆستۈرۈشى، مۇلازىملىق ئارقىلىق ئورمانچىلارنى تەشكىللەپ، بىرلەشتۈرۈپ، كۆلەم تەرەققىياتى ۋە كۆلەم ئۈنۈمىنى ھاسىل قىلىپ، ئورمانچىلىق كارخانا، كەسىپي ئورۇنلىرى بىلەن ئورمانچىلار ئوتتۇرىسىدا خەۋپ-خەتەرنى تەڭ ئۈستىگە ئالىدىغان، پايدىدىن تەڭ بەھرىمەن بولدىغان ئىقتىسادىي ئورتاق گەۋدىنى شەكىللەندۈرۈپ، ئورمانچىلىقنى كەسىپلەشتۈرۈش قەدىمىنى تېزلىتىش لازىم.

4) تۈرگە ئايرىپ ئىگىلىك باشقۇرۇش ئىسلاھاتى قەدىمىنى ئاكتىپ ھەم پۇختا ئىلگىرى سۈرۈپ، ئورمانچىلىق تىجارىتىنى باشقۇرۇشقا دائىر يېڭى تۈزۈلمە ۋە تەرەققىيات ئەندىزىسىنى بەرپا قىلىش لازىم

تۈرگە ئايرىپ ئىگىلىك باشقۇرۇش ئىسلاھاتى جەمئىيەتنىڭ ئورمان ئېكولوگىيىسىگە ۋە ئىقتىسادقا بولغان ئىككى زور ئېھتىياجىغا ئاساسەن، ئورماننىڭ ئىشلىتىلىش ئورنى ۋە ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەت مەقسىتى بويىچە، ئورمانلارنى پاراۋانلىق ئورمىنى، تاۋار ئورمان قاتارلىقلارغا بۆلۈپ، تۈرگە ئايرىپ تىجارەت قىلىدىغان ۋە باشقۇرىدىغان بىر خىل يېڭى ئورمانچىلىق باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ۋە تەرەققىيات ئەندىزىسى. تۈرگە ئايرىپ ئىگىلىك باشقۇرغاندا، پاراۋانلىق ئورمىنى ۋە تاۋار ئورمانىنى ئۆزئىنىك ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن تېز تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ، كىشىلەرنىڭ مەدەنىيەت، تۇرمۇشنىڭ ئورمانچىلىققا بولغان ئېھتىياجىنى ئەڭ زور دەرىجىدە قاندۇرغىلى، ئورمانچىلىقنىڭ ئېكولوگىيىلىك ئۈنۈمى ۋە ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي ئۈنۈمىنى تولۇق جارى قىلدۇرغىلى بولىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىز دۆلەتنىڭ ئورمانچىلىق ئىقتىسادىي تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىغا دائىر ئومۇمىي تەلىپىگە ئاساسەن، 9-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە تۈرگە ئايرىپ ئىگىلىك

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

مەملىكەتلىك ئەدلىيە نازارىتى نازىرلىرى (ئىدارە باشلىقلىرى) تېلېۋىزىيە - تېلېفون سۆھبەت يىغىندا مۇئۇلار تەكتلەندى:

بىخەتەرلىك، مۇقىملىق نۆۋەتتىكى باش ۋەزىپە

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 11 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. بۈگۈن بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك ئەدلىيە نازارىتى نازىرلىرى (ئىدارە باشلىقلىرى) تېلېۋىزىيە - تېلېفون يىغىندا مۇنداق دەپ تەكتلەندى: بىخەتەرلىك، مۇقىملىق ئەدلىيە مەمۇرىي ئورگانلىرىنىڭ نۆۋەتتىكى مۇھىم ۋەزىپىسى، ھەر دەرىجىلىك ئەدلىيە مەمۇرىي ئورگانلىرى ئومۇمىيەتنى تۇنۇپ، ئومۇمىيەتكە ئەھمىيەت بېرىپ، بېپەرۋالىق ئىدىيىسىنى قەتئىي تۇغدۇرۇپ، مەۋقەنى ئۆز يېرىگە قويۇپ، مۇقىملىق خىزمىتىنى ھەقىقىي ياخشى ئىشلەپ، شىنجاڭنىڭ تىنچ ئۆتكۈزۈۋېلىنىشىغا ۋە پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ غەلىبىلىك ئېچىلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشى كېرەك.

ئەدلىيە مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى شىاۋياڭ يىغىندا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: بۇ يىل دۆلىتىمىزنىڭ تەرەققىيات تارىخىدىكى مۇھىم بىر يىل. ھەر دەرىجىلىك ئەدلىيە مەمۇرىي ئورگانلىرىنىڭ نۆۋەتتىكى مۇھىم ۋەزىپىسى، ھەر دەرىجىلىك ئەدلىيە مەمۇرىي ئورگانلىرى ئومۇمىيەتنى تۇنۇپ، ئومۇمىيەتكە ئەھمىيەت بېرىپ، بېپەرۋالىق ئىدىيىسىنى قەتئىي تۇغدۇرۇپ، مۇقىملىق خىزمىتىنى ھەقىقىي ياخشى ئىشلەپ، شىنجاڭنىڭ تىنچ ئۆتكۈزۈۋېلىنىشىغا ۋە پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ غەلىبىلىك ئېچىلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشى كېرەك.

ئەدلىيە مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى شىاۋياڭ يىغىندا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: بۇ يىل دۆلىتىمىزنىڭ تەرەققىيات تارىخىدىكى مۇھىم بىر يىل. ھەر دەرىجىلىك ئەدلىيە مەمۇرىي ئورگانلىرىنىڭ نۆۋەتتىكى مۇھىم ۋەزىپىسى، ھەر دەرىجىلىك ئەدلىيە مەمۇرىي ئورگانلىرى ئومۇمىيەتنى تۇنۇپ، ئومۇمىيەتكە ئەھمىيەت بېرىپ، بېپەرۋالىق ئىدىيىسىنى قەتئىي تۇغدۇرۇپ، مۇقىملىق خىزمىتىنى ھەقىقىي ياخشى ئىشلەپ، شىنجاڭنىڭ تىنچ ئۆتكۈزۈۋېلىنىشىغا ۋە پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ غەلىبىلىك ئېچىلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشى كېرەك.

ئەدلىيە مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى شىاۋياڭ يىغىندا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: بۇ يىل دۆلىتىمىزنىڭ تەرەققىيات تارىخىدىكى مۇھىم بىر يىل. ھەر دەرىجىلىك ئەدلىيە مەمۇرىي ئورگانلىرىنىڭ نۆۋەتتىكى مۇھىم ۋەزىپىسى، ھەر دەرىجىلىك ئەدلىيە مەمۇرىي ئورگانلىرى ئومۇمىيەتنى تۇنۇپ، ئومۇمىيەتكە ئەھمىيەت بېرىپ، بېپەرۋالىق ئىدىيىسىنى قەتئىي تۇغدۇرۇپ، مۇقىملىق خىزمىتىنى ھەقىقىي ياخشى ئىشلەپ، شىنجاڭنىڭ تىنچ ئۆتكۈزۈۋېلىنىشىغا ۋە پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ غەلىبىلىك ئېچىلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشى كېرەك.

مۇلازىملىقنىڭ فۇنكسىيىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداشنى قانۇنىي كاپالەت بىلەن تەمىن ئېتىشى كېرەك. نۆۋەتتە ھەمكارلىق، شېرىك ئادۋوكاتلىق ئورۇنلىرىنىڭ ئۆزىنى ئۆزى ئىدارە قىلىش مېخانىزمىنى يەنمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈش ۋە كۈچەيتىش بىلەن بىللە، دۆلەت ئىلكىدىكى ئادۋوكاتلىق ئورۇنلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشى كېرەك. ھازىردىن باشلاپ مۇشۇ ئەسرىنىڭ ئاخىرىغىچە پۈتۈن مەملىكەتتە بىر تۈركۈم كۆلەملەشكەن ئادۋوكاتلىق ئورۇنلىرىنى قۇرۇپ، ئادۋوكاتلىق ئورۇنلىرىنىڭ قانۇنلۇق ھوقۇقىنى قوغداش ئاساسىدا ئادۋوكاتلارنىڭ ئىجتىمائىي ئورنىنى ئۆستۈرۈش كېرەك.

شياۋياڭ مۇنداق دېدى: جايلار خەلق مۇرەسسەسى ۋە ئەدلىيە مەمۇرىي ئاساسىي قاتلام خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، ئۇنىڭ ئاساسىي قاتلامىنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداشتىكى بىرىنچى مۇداپىئەلىنىيىسلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، زىددىيەتنى ئاساسىي قاتلامدىلا ھەل قىلىشى كېرەك.زىددىيەت ۋە ماجىرالارنى مەركەزلەشتۈرۈپ تەكشۈرۈپ تۇغۇتىشنى ئومۇمىيۈزلۈك قانات يايدۇرۇپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىققا تەسىر كۆرسىتىدىغان بىر تۈركۈم گەۋدىلىك زىددىيەت ۋە ماجىرالارنى ھەل قىلىشى كېرەك.

☆ «جۇڭگو قارىغاي پادىشاھى» دەپ ئاتالغان ھازىرقى زامان مەشھۇر رەسسامى جۇ فېڭ خۇاڭشەن قارىغىينى ئىجادىيەت ئوبيېكتى، خۇاڭشەننى ماكان قىلىپ تاللىدى. يېقىندا ئۇ ئىجاد قىلغان «خۇاڭشەن قارىغىيى» ئاملىق رەسىملەر توپلىمى نەشر قىلىپ تارقىتىلدى.

سۈرەتتە: رەسسام جۇفېڭ خۇاڭشەن چوققىسىدا قارىغاي سىزماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى ☆

شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى ۋاقىتلىق قانۇن چىقىرىش كېڭىشى 11 - سانلىق يىغىن ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شېنجېن، 14 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى ۋاقىتلىق قانۇن چىقىرىش كېڭىشى بۈگۈن شېنجېندا 11 - سانلىق ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزۈپ، 3 - ئوقۇشتا شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ «دۆلەت بايرىقى ۋە دۆلەت بەلگىسى نىزامى»، «رايون بايرىقى ۋە رايون بەلگىسى نىزامى»، «1997 - يىللىق ئىجتىمائىي تەشكىلاتلار (تۈزۈتىلگەن) نىزامى» ھەم «1997- يىللىق ج خ (تۈزۈتىلگەن) نىزامى»نى؛ شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى ئاخىرقى سوت مەھكىمىسىنىڭ دائىملىق ۋەزىپە ئۆتكۈچى سوتچىلىرى ۋە شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى ئالىي سوت مەھكىمىسىنىڭ باش سوتچىسىنى تەينىلەش توغرىسىدىكى قارار لايىھىسىنى ماقۇللىدى.

ئارقىدىنلا كېڭەشتە «1997 - يىلى قەسەم ۋە بايانات (تۈزۈتىلگەن) نىزامى لايىھىسى» 1 -، 2 - قېتىم ئوقۇپ ئۆتۈلدى.

شۇنىڭدىن كېيىن، كېڭەشتە تۆت نىزام لايىھىسى توغرىسىدا مۇنازىرە ئېلىپ بېرىلدى. ئۇچ سائەتتىن كۆپرەك داۋاملاشقان مۇنازىردە كېڭەش ئەزالىرى شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ «دۆلەت بايرىقى ۋە دۆلەت بەلگىسى نىزامى»، «رايون بايرىقى ۋە رايون بەلگىسى نىزامى»، «1997 - يىللىق ئىجتىمائىي تەشكىلاتلار (تۈزۈتىلگەن) نىزامى» ھەم «1997- يىللىق ج خ (تۈزۈتىلگەن) نىزامى»نى؛ شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى ئاخىرقى سوت مەھكىمىسىنىڭ دائىملىق ۋەزىپە ئۆتكۈچى سوتچىلىرى ۋە شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى ئالىي سوت مەھكىمىسىنىڭ باش سوتچىسىنى تەينىلەش توغرىسىدىكى قارار لايىھىسىنى ماقۇللاندى.

قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى خۇجىيې تەكتلەپ مۇنداق دېدى:

ئۆيي ئىستېمالىنى يولغا قويۇش نۆۋەتتىكى ئاساسىي ۋەزىپە

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 11 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. نەچچە يىللىق تەگشىش ئارقىلىق دۆلىتىمىزنىڭ ئۆي - زېمىن بازىرى تەدرىجىي ساغلام راۋاجلىنىش ئىزغا چۈشتى. 1996 - يىلى پۈتۈن مەملىكەتنىڭ شەھەر، بازارلىردا يېڭىدىن سېلىنغان ئۆي كۆلىمى 360 مىليون كۋادرات مېتردىن ئېشىپ، 9 - بەش يىللىق پىلاندا بەلگىلەنگەن نىشاندىن ئېشىپ، تارىخىتكى ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلدى.

قۇرۇلۇش مىنىستىرى خۇجىينىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، 1996 - يىلى دۆلىتىمىزنىڭ ئۆي - زېمىن تەرەققىياتىغا سالغان مەبلىغى 1995 - يىلىدىكىدىن 3.05% ئېشىپ، ئۆرلەش نىسبىتى 20 پوئىنت تۆۋەنلىگەن،يېڭىدىن باشلانغان قۇرۇلۇش كۆلىمى ئازايغان، ئۆي - زېمىن تەرەققىيات كۆلىمى ئۇنۇملۇك كونترول قىلىنغان، شۇنىڭ بىلەن بىللە پۈتكەن تاۋار ئۆيلەر كۆلىمى ئېچىدە تۇرالغۇ كۆلىمى 80% نى ئىگىلىگەن؛ سېتىلغان تاۋار ئۆيلەر كۆلىمى ئېچىدە تۇرالغۇ كۆلىمى 86.5% نى ئىگىلىگەن؛ بۇ سانلىق مەلۇماتلار ئومۇمىي جەھەتتىن تەگشەش، تىزگىنلەش ئۇنۇمىنىڭ مۇستەھكەملەنگەنلىكىنى، پەبلەغ قۇرۇلمىسىنىڭ تەگشەلگەنلىكىنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ.

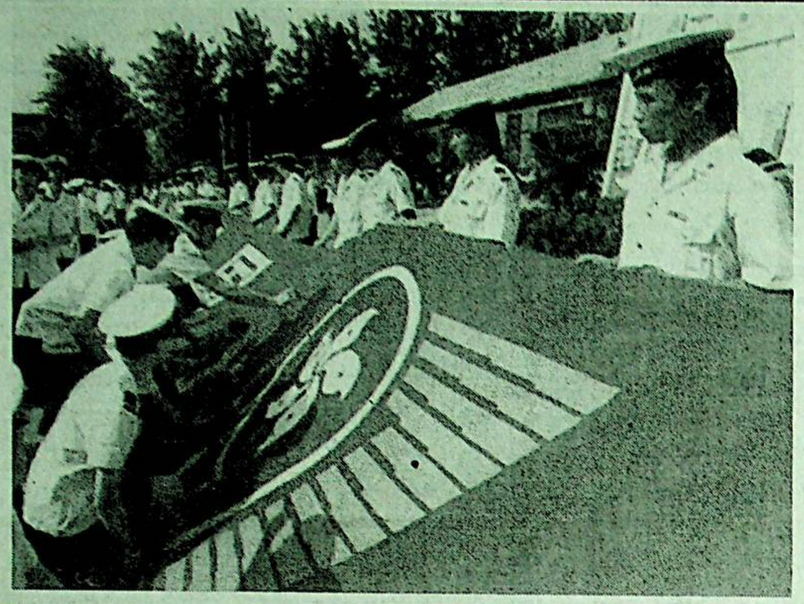
خۇجىيې مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: تاۋار ئۆي بازىرىدا ئۆيلەرنىڭ سېتىلىش ئەھۋالى سەل - پەل ياخشىلانغان بولسىمۇ تاۋار ئۆيلەرنىڭ بىكار تۇرۇش نىسبىتى خېلى يۇقىرى، ئۆي باھاسى بىلەن ئاھالىلەرنىڭ بەرداشلىق بېرىش ئۇتتۇرىسىدا مۇئەييەن پەرق بولۇش قاتارلىق مەسىلىلەردە تېخى تۈپتىن ئۆزگىرىش بولمىغان. ئۇ ئاشكارىلاپ مۇنداق دېدى: دۆلەت ۋە بىر قىسىم ئۆلكە، شەھەرلەردە تاۋار ئۆيلەرنىڭ باھاسىنى تېخىمۇ مۇۋاپىقلاشتۇرۇش، باج راسخوتى ۋە تۇرالغۇ ئۆي ئېچىش ھەققىنى ھەقلىي ئۆزگەرتىش ئۈچۈن تەدبىر قوللىنىۋاتىدۇ.

ئۇ تەكتلەپ مۇنداق دېدى: ئۆي كەسپىنى راۋاجلاندۇرۇپ، ئۆي ئىستېمالىنى يولغا قويۇش ئۆي- زېمىن تەرەققىيات كەسپىنىڭ يەنمۇ راۋاج تېپىشىغا تۈرتكە بولىدىغانلىقتىن دېرەك بەرمەيدۇ، شۇڭا كۆلەمنى قارىغۇلارچە كېڭەيتىشكە بولمايدۇ. مۇھىم نۇقتىنى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، يېڭى ئولتۇراق ئۆي تەسىنات تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش، ئەمەلىي يولغا قويۇشقا بولىدىغان سىياسەتلەرنى تۈزۈپ يولغا قويۇش كېرەك. بىكار ئۆيلەرنى ئېنىقلاپ ئوبوروتنى جانلاندۇرۇپ، ئولتۇراق ئۆي ئىستېمالىنى ئىلگىرى سۈرۈش يەنىلا نۆۋەتتىكى ئاساسىي ۋەزىپە.

* * *

ئېلان

ئۇرۇمچى شەھىرى شىخابا ساقچىخانىسىدىن بېرىلگەن ياقۇپ مۇمىن نامىدىكى 650102640211357 نومۇرلۇق سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

☆ دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ «شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىش يۈزىسىدىن 10 مىڭ ماتروس ئىمزا قويۇش پائالىيىتى» 6 - ئاينىڭ 14 - كۈنى بېيجىڭدا ئايلاشتى.بۇ قېتىمقى پائالىيەت 4 - ئاينىڭ 20 - كۈنى گۇاڭجۇنىڭ خۇمىن دېگەن يېرىدە باشلانغان، دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ 1500 دىن ئارتۇق كوماندىر - ئەسكىرى بۇ پائالىيەتكە قاتناشتى. شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى چاچۇنمىڭ فوتوسى

(بېشى 3 - بەتتە)

ئورمانچىلىق بىلەن دېھقانچىلىقنىڭ، ئورمانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىقنىڭ ئارمىيە ئۆزلىرى مەخسۇس مەبلەغ توپلاپ ئۆز تەۋەلىكىدىكى رايونلارنى ئورمانچىلىق تەرەققىياتىنى تېزلىتىش- پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ ئورتاق

(بېشى 3 - بەتتە)

بەرپا قىلىش كېرەك، ئورمانچىلىق تارماقلىرى يەنە پەن-تېخنىكا بويىچە ئۇلۇكە ياغلارنى بەرپا قىلىپ، دۆلەت، ئاپتونوم رايون ۋە جايلار يانداشتۇرۇلغان، ئۆز ئالدىغا مۇھىم نۇقتىسى بولغان پەن-تېخنىكا بويىچە ئۇلۇكە كۆرسىتىش تورىنى شەكىللەندۈرۈپ، ئورمانچىلىق پەن-تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش دائىرىسىنى كېڭەيتىش لازىم.

ئۇچىنچى، ئورمانچىلىق پەن-تېخنىكىسى بويىچە ئۆتكەلگە ھۆجۇم قىلىشنى ئوبدان تەشكىللەش كېرەك. ئورمانچىلىق ئېكولوگىيىسى قۇرۇلۇشى ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتتىكى ئاچقۇچلۇق مەسىلىلەرنى ئورمانچىلىق پەن-تېخنىكىسى بويىچە ئۆتكەلگە ھۆجۇم قىلىشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى لازىم. تېخنىكىسى بويىچە ئۆتكەلگە ھۆجۇم قىلىشنىڭ ئاساسلىق تور ئۇرغۇزۇش ۋە پەن تەتقىقات سېلىنمىسى جەھەتلەردە، پەن-تېخنىكىغا مەسئۇل تارماقلار ئورمانچىلىقنىڭ ئالاھىدىلىكىنى تولۇق ئويلىشىپ، ئورمانچىلىق پەن تەتقىقات خىزمىتىنى پائال قوللاپ، ئورمانچىلىق پەن-تېخنىكا زاپىسى ۋە ئورمانچىلىق تەرەققىياتىنىڭ زاپاس كۈچىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن شارائىت ھازىرلاپ بېرىشى لازىم.

تۆتىنچى، ئورمانچىلىق پەن-تېخنىكا قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش كېرەك. ناھىيە، يېزىلاردىكى ئورمانچىلىق ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى نۇقتىلىق كۈچەيتىپ، شۇلار ئارقىلىق ئورمانچىلىق پەن - تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش لازىم. ئورمانچىلىق ماتارىپىنى كۈچەيتىش، كەسپىي ماتارىپنى ئومۇملاشتۇرۇش، چوڭلار ماتارىپىنى كۈچەيتىش كېرەك. ئورمانچىلىق پەن-تېخنىكىسىنى ئوبدان ئومۇملاشتۇرۇپ، كۆپ خىل شەكىللەرنى قوللىنىپ، دېھقانلار ئارىسىدىن زور بىر تۈركۈم ئورمانچىلىق تېخنىكا خادىملىرىنى يېتىشتۈرۈپ چىقىپ، ئۇلارنى پەن-تېخنىكا ئارقىلىق ئورمانچىلىقنى گۈللەندۈرۈشنىڭ باشلامچىلىرىدىن قىلىش لازىم. ئورمانچىلىق پەن-تېخنىكا خادىملىرىنى ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1 - سېپىگە بېرىپ، تېخنىكىنى ھۆددىگە ئېلىش ۋە تېخنىكا جەھەتتە يېتەكچىلىك قىلىشقا ئىلھاملاندۇرۇش كېرەك. ئورمانچىلىق تېخنىكا خادىملىرىنىڭ خىزمەت ۋە تۇرمۇش جەھەتتىكى ئەمەلىي قىيىنچىلىقلىرىنى ھەل قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىش، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1 - سېپىدە پەن-تېخنىكىنى كېڭەيتىش خىزمىتى بىلەن ئۇزاق مۇددەت شۇغۇللانغان ھەمدە گەۋدىلىك نەتىجە يارىتقان ئورمانچىلىق تېخنىكا خادىملىرىنى تەقدىرلەش ۋە مۇكاپاتلاش كېرەك.

6) ئورمانچىلىقنى ماكرولۇق تەڭشەش-تىزگىنلەشنى كۈچەيتىپ، ئورمانچىلىق تەرەققىياتىنى قوغداش ۋە قوللاش لازىم

ئورمانچىلىق بىلەن يېزا ئىگىلىكىنىڭ مۇناسىۋىتىنى ئوبدان بىر تەرەپ قىلىش كېرەك. ئورمانچىلىق يېزا ئىگىلىكىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق بىر-بىرگە بېقىندۇ، بىر-بىرىنى شەرت قىلىدۇ ۋە بىر -بىرىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ. ئورمانچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇپ، سۇ مەنبەسىنى ئاسراپ، سۇ ۋە تۆپراقنى ساقلاپ قالغاندىلا، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتى ۋە ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى تۆپتىن ياخشىلاپ، دېھقانچىلىق ۋە چارۋىچىلىقنىڭ سىجىل تەرەققىي قىلىشىغا كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ. ئورمانچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ساھەسىنى كېڭەيتىپ، ئاشلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش قارشى بىلەن، ياغاچ غولۇق ئاشلىق، ياغ، مېۋە-چېۋە، ئورمان يېمەكلىكلىرىنى يېتىلدۈرگەندە، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئوزۇقلۇق تەمىناتىنى ئاشۇرۇپ، كىشىلەرنىڭ يېمەكلىك قۇرۇلمىسىنى ياخشىلىغىلى بولىدۇ، بۇ يېزا ئىگىلىكىنىڭ كەسىپ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇشقىمۇ پايدىلىق. شۇنىڭ ئۈچۈن، ئورمانچىلىق بىلەن دېھقانچىلىق تەرەققىياتىنى قوغداش ۋە قوللاش لازىم

ئورمانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىق گىرەلەشكەن جايدا ئىمكان بار ئورمانچىلىققا ئېتىبار بېرىپ، چارۋىچىلارنى ئولتۇراقلاشتۇرۇش، مەھەللە قۇرۇلۇشىغا بىرلەشتۇرۇپ، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئورمان بىنا قىلىپ كۆكەرتىش ئىشىنى ئوبدان ئىشلەش كېرەك.

ياغاچ ماتېرىيال بازىرىنى تۈزەپ، ياغاچ ماتېرىيال ئوبوروتىنى قېلىپلاشتۇرۇش لازىم. ئاساسلىق ئىشلەپچىقىرىش رايونلىرى ۋە مۇھىم يېغىش - تارقىتىش ئورۇنلىرىدا ياغاچ ماتېرىيال توپ سېتىش بازىرى ۋە سودا مەركىزىنى تەشكىللىك ۋە پىلانلىق ھالدا قۇرۇش كېرەك. ئورمانچىلىق تارماقلىرى ياغاچ ماتېرىيال تىجارىتى ئوبوروتى ۋە ياغاچ ماتېرىيال بازىرىنى تەڭشەش - تىزگىنلەشتىكى غوللۇق رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، ياغاچ ماتېرىيال كېسىش، توشۇش، تىجارەت قىلىش، پىششىقلاشتا ئىجازەتنامە تۈزۈمىنى يولغا قويۇشى كېرەك. ئورمان بايلىقىنى قوغداش ئۇچۇن، تاغلىق رايونلاردىكى ئورمانچىلىق مەيدانلىرى ئىشلەپ چىقارغان ياغاچ ماتېرىيالنى سېتىۋېلىشنى ئاپتونوم رايونلۇق ئورمانچىلىققا مەسئۇل تارماق بىر تۇتاش تەشكىللەيدۇ، تۇزلەڭلىكتىكى ياغاچ ماتېرىيالنى كېسىشنى قاتتىق باشقۇرىدۇ.

ئورمانچىلىق سېلىنمىسىنى كۆپ يول، كۆپ شەكىل ۋە كۆپ قاتلام ئارقىلىق ئاشۇرۇپ، ئورمانچىلىق تەرەققىياتىنى تېزلىتىش لازىم. نۇقتىلىق ئېكولوگىيىلىك ئورمان قۇرۇلۇشىنى ئاساسىي قۇرۇلۇش پىلانىغا كىرگۈزۈپ باشقۇرۇش، ئېكولوگىيىلىك پارۋاۋانلىق ئورمىنىنى قوغداش، باشقۇرۇش خراجىتىنى ۋە ياۋايى ھايۋانلارنى قوغداش خراجىتىنى مالىيە خام چوتىغا كىرگۈزۈش كېرەك. مالىيىنىڭ ئورمانچىلىق سېلىنمىسى ئاشۇرۇلدۇ. ئاپتونوم رايونىڭ 1996-يىللىق مالىيە كىرىمى تۆپ سان قىلىنىپ، ئورمانچىلىق سېلىنمىسى ھەر يىللىق مالىيە كىرىمىنىڭ ئېشىش سوممىسىنىڭ % 0.5 ى بويىچە كۆپەيتىلىدۇ. دۆلەتنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمانچىلىقىغا ھەقسىز سېلىنما سېلىپ بېرىشى، ئورمانچىلىق، قۇم تىزگىنلەش ۋە ئورمانچىلىق سانائىتىمىزگە بېرىدىغان قەرز كۆلىمىنى ئاشۇرۇپ بېرىشى پائال قولغا كەلتۈرۈلدۇ، ئاپتونوم رايون مالىيەسىدىن بېرىلىدىغان قەرز ئۆسۈمىنىڭ ۋاقتىدا ئەملىيلەشتۈرۈلۈشىگە كاپالەتلىك قىلىنىدۇ. يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇملۇق يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش قاتارلىق خاس مەبلەغلەرنىڭ مەلۇم نىسبەتىنى بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئورمانچىلىق قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىش كېرەك. ئالاقىدار بەلگىلىمە بويىچە ئورمان يېتىلدۈرۈش فوندىنى تولۇق ئېلىش ھەمدە ئۇنى ئورمان بىنا قىلىپ كۆكەرتىشكە مەخسۇس ئىشلىتىشكە كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى بېجىدىكى مېۋە كىرىمى قىسمىدىن بەلگىلىمە بويىچە مەلۇم نىسبەت ئاجرىتىلىپ ئورمانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىشلىتىلىدۇ. تۆمۈرىيول قاتنىشى، شەھەر قۇرۇلۇشى، سۇچىلىق، مېتاللۇرگىيە، نېفىت، كۆمۈر سانائىتى تارماقلىرى ۋە شۇ جايدا تۇرۇشلۇق ئارمىيە ئۆزلىرى مەخسۇس مەبلەغ توپلاپ ئۆز تەۋەلىكىدىكى رايونلارنى كۆكەرتىپ گۈزەللەشتۈرۈش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشى كېرەك. دۆلەتنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە ئورمان ئېكولوگىيە ئۇنۇمىنى تولۇقلاش فوندى تۈزۈمىنى تورغۇزۇش لازىم، ئاپتونوم رايون ئاۋۋال ئىدارە، ئورگان، ئاممىۋى تەشكىلات، كەسىپىي، كارخانا ئورۇنلاردىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ۋە شەھەر، بازاردىكى يەككە سودا - سانائەتچىلەرنىڭ كىرىمىدىن، مەنزىرىلىك رايون، ئورمان باغچىسى، تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى ۋە ئىشكارگاھلارنىڭ بېلەت كىرىمىدىن، ئورمانلىقتا ياۋا دورا ئۆسۈملۈكى قېزىش كىرىمىدىن مەلۇم نىسبەت ئاجرىتىپ، ئورمانلىقتا نېفىت، قېزىلما بايلىق قازغۇچىلاردىن نېفىت ئىشلەپچىقىرىش مقدارى ۋە قېزىلما بايلىق قېزىش مقدارىغا قاراپ مەلۇم نىسبەتتە پۇل يىغىپ، ئۇنى ئورمان ئېكولوگىيە ئۇنۇملۇكى تەمىناتىنى تولۇقلاش فوندى قىلىشنى قارار قىلدى. بۇ فوند ئورمانچىلىق قۇرۇلۇشىنى قوللاش، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ياخشىلاشقا ئىشلىتىلىدۇ. كونكرېت يېغىش، باشقۇرۇش ۋە ئىشلىتىش چارىسىنى مالىيە، باھا ۋە ئورمانچىلىق تارماقلىرى تۈزۈپ چىقىپ، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئېلان قىلغاندىن كېيىن ئىجرا قىلىنىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر، ھەرقايسى ساھە ۋە تارماقلار شۇنىڭدەك شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئورۇنلار ئومۇملۇقنى كۆزدە تۇتۇپ، بۇ خىزمەتنى قوللىشى، ئورمان ئېكولوگىيە ئۇنۇمىنى تولۇقلاش فوندىنى ئاكتىپ تاپشۇرۇشى لازىم.

7) رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ئورمانچىلىق قوشۇننىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش كېرەك

ئورمانچىلىق تەرەققىياتىنى تېزلىتىشتىكى ئاچقۇچ رەھبەرلىكتە. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەر ئورمانچىلىق تەرەققىياتىنى جايلارنىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ئومۇمىي پىلانىغا كىرگۈزۈپ بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشى كېرەك؛ ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ئورمانچىلىق خىزمىتىنى مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، 1 - باشلىق بىۋاستە سۈرۈشتە قىلىپ ۋە قەرەللىك ھالدا تەكشۈرۈپ، ئورمانچىلىق تەرەققىياتىدىكى مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا مۇزاكىرە قىلىپ ھەل قىلىشى كېرەك. ئورمانچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا دائىر رىغبەتلەندۈرۈش مېخانىزمىنى ۋە چەكلەش مېخانىزمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىنىڭ ئورمان بايلىقىنى قوغداش ۋە ئورمانچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش بويىچە نىشانلىق مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ھەمدە ئورمانچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش نىشانىنى ئورۇندىش، ئورمان بايلىقىنىڭ ئومۇمىي مقدارىنى ئاشۇرۇش ۋە ئورمان مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئۇنۇملۇك تەمىناتىنى ئاشۇرۇشنى خىزمەت نەتىجىسىنى تەكشۈرۈشنىڭ بىر مۇھىم مەزمۇنى قىلىش كېرەك. پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى كۆكەرتىش نۇقتىسى ۋە ئورمانچىلىق ئۇلگىلىرىنى بەرپا قىلىش تۈزۈمىدە داۋاملىق چىڭ تۇرۇشى كېرەك. ئاپتونوم رايون بويىچە ھەر دەرىجىلىك كۆكەرتىش كومىتېتلىرىنى مۇقىملاشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ فۇنكسىيىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش لازىم. ئاساسىي قاتلام ئورمانچىلىق ئاپپاراتلىرى ئورمانچىلىقتىكى ئىجتىمائىي مۇلازىملىق سىستېمىسىنىڭ ئاساسىي گەۋدىسى بولغاچقا، ئۇنى تۇراقلاشتۇرۇش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش، ئۇنىڭدا مۇناسىپ خادىم شتاتى بولۇش، ئۇنىڭ كەسىپىي خراجىتىنى يەرلىكنىڭ مالىيە خام چوتىغا كىرگۈزۈش كېرەك، ئورمانچىلىق ئاساسىي قاتلام ئاپپاراتلىرىنىڭ ئىقتىسادىي گەۋدىلەرنى بەرپا قىلىشىغا ۋە ھەقلىق مۇلازىملىقنى قانات يايدۇرۇشىغا ئىلھام بېرىش لازىم.

ئورمانچىلىق تەرەققىياتىنى تېزلىتىش - پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ ئورتاق مەسئۇلىيىتى. شۇڭا، ھەممە ساھە ۋە تارماقلار ئورمانچىلىق خىزمىتىنى ئاكتىپ قوللاپ، ئورمان بىنا قىلىش، ئاسراش ۋە مۇھاپىزەت قىلىش، مۇھىتنى كۆكەرتىش، گۈزەللەشتۈرۈش، ساپلاشتۇرۇشنى ئۆز ئورنى، ئۆز تارمىقىدىكى «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىپ، كادىرلار ۋە ئامما ئاكتىپ قاتناشتۇرۇپ، ئورمانچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشى كېرەك.

ئورمانچىلىق ئىسلاھاتى، تەرەققىياتىنىڭ ۋەزىپىسى ناھايىتى مۇشكۈل. بۇنىڭدىن كېيىنكى 15 يىلدا ئورمانچىلىق ئېكولوگىيە سىستېمىسى ۋە كەسىپىي سىستېمىسىنى دەسلەپكى قەدەمدە بەرپا قىلىشتىن ئىبارەت تارىخىي بۇرچىنى ئورۇندىش ئۈچۈن، ھەر دەرىجىلىك ئورمانچىلىق مەمۇرىي تارماقلىرى ۋە كەسىپىي ئورۇنلارنىڭ رەھبەرلىك بەنزىلىرىنى ياخشى قۇرۇش كېرەك. ئىدىيەۋى-سىياسىي قۇرۇلۇشنى رەھبەرلىك بەنزە قۇرۇلۇشنىڭ مۇھىم ۋەزىپىسى قىلىپ، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بىلەن ئىدىيىنى قوراللاندۇرۇپ ۋە بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئەسىر ھالقىيدىغان، ھازىرقى زامان ئورمانچىلىقىغا رەھبەرلىك قىلالايدىغان كادىرلار قوشۇنىنى تەربىيىلەپ يېتىشتۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. تىرىشچان، پاك بولۇپ، جاپاغا چىداپ ئىگىلىك يارىتىش ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئورمانچىلىق ساھەسىنىڭ ياخشى ئوبرازىنى تۇرغۇزۇش كېرەك. ئىدىيىنى يەنىمۇ ئازاد قىلىپ، قارىشىنى يېڭىلاپ، ئورمانچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا بولغان ماكرولۇق يېتەكچىلىكنى، تەشكىللەش، ماسلاشتۇرۇشنى، نىشانلىق باشقۇرۇشنى، ھەيدەكچىلىك قىلىپ تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈش خىزمىتىنى ئىجادكارلىق بىلەن ياخشى تۇتۇش كېرەك. خىزمەت ئىستىلى ۋە خىزمەت ئۇسۇلىنى يەنىمۇ ياخشىلاپ، ئەمەلىيەتكە بېرىپ تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىپ، ئورمانچىلىق ئىلمىي تەتقىقاتىنى ئورمانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئورمانچىلىق تېخنىكا خادىملىرىنىڭ ئىلمىي ئىزدىنىش روھىنى قوغداپ، ئۇلارنىڭ ئىجادكارلىق ئىقتىدارىنى ئۇتتۇرىغا قويۇپ، ئورمانچىلىق ئىسلاھاتىنىڭ تەرەققىياتىدا تەشەببۇسكارلىقنى ئىگىلەپ، ھازىرقى زامان ئورمانچىلىقىنى گۈللەندۈرۈشكە رەھبەرلىك قىلىش ئۈچۈن ئىختىدارمەنلىرىنى ئۇزلۇكسىز ئۆستۈرۈشىمىز لازىم.

يولداشلار، شىئاۋگاڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىش ۋە پارتىيە 15-قۇرۇلتىيى ئېچىلىش ئالدىدا ئورغان مۇھىم پەيتتە، ئاپتونوم رايون بۇ قېتىمقى ئورمانچىلىق خىزمىتى يىغىنىنى ئېچىپ، بۈگۈندىن كېيىنكى بەش يىللىق، 15 يىللىق ئورمانچىلىق تەرەققىياتىنىڭ نىشان ۋەزىپىسىنى ئورۇنلاشتۇردى، ئورمانچىلىق قۇرۇلۇشىغا دائىر چوڭ-چوڭ سىياسەت، فائىدىلارنى تۈزۈپ چىقتى، بۇ ئاپتونوم رايونىمىز ئورمانچىلىق قۇرۇلۇشىنىڭ ئىنتايىن مۇھىم يېڭى تەرەققىيات باسقۇچىغا قەدەم قويغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ. يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، ئورمانچىلىق مىنىستىرلىكىنىڭ بېتەكچىلىكى ۋە قوللىشى ئارقىسىدا، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، غەيرەت ئۇستىگە غەيرەت قوشۇپ، ئورمانچىلىق تەرەققىياتىنى تېزلىتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمانچىلىق قۇرۇلۇشىنى يېڭى تەرەققىيات سەۋىيىسىگە كۆتۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن يېڭى تۆھپە قوشايلى!

ئورۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزىدىن كېچىگىچە ھاۋا ئوچۇق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا ℃ 17 - ℃ 33 بولىدۇ. ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

شىاڭگاڭنى ئەپيۇن ئەنگەسچىلىرى ۋەتىنىمىزدىن بۆلۈۋالغان

ۋۇتاۋ

تارىختىن سۆز

1830 - يىلى ئەنگلىيىلىك 49 ئەپيۇن ئەنگەسچىسى بىرلىشىپ ئەنگلىيە پارلامېنتىغا مەكتۇپ سۇنۇپ «ئەنگلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ دۆلەتنىڭ ئورنىغا مۇناسىپ قارار چىقىرىپ، جۇڭگونىڭ دېڭىز بويلىرىغا يېقىن جايدىكى بىر ئارالنى قولغا كەلتۈرۈپ ئەنگلىيىنىڭ جۇڭگوغا قاراتقان سودىسىنى قوغداش»نى تەلەپ قىلغان.

ئەنگلىيە ھۆكۈمىتىمۇ ئەنگلىيىنىڭ تەۋەككۈلچىلىرى، مۇنتەملىكىچىلىرى ۋە ئەپيۇن ئەنگەسچىلىرىگە ئوخشاشلا جيېجياڭدىكى جۇشەن، فۇجيەندىكى شيامېن ۋە شىاڭگاڭدىن ئىبارەت ئۈچ جايدىن بىرنى تاللاپ ئىگىلەپ، ئۇنىڭ ئۈزىنىڭ ئەپيۇن ئەنگەسچىلىكى سودىسىدا پۈت تىرەپ تۇرۇش ئورنى ۋە ئارىلىق پونكتى قىلىش غەرىزىدە ئىدى.

1834 - يىلى ئەنگلىيە دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكى رۇيېراۋىنى جۇڭگودا تۇرۇشلۇق سودا نازارەتچىلىكىگە تەينەلەپ گۇاڭدۇڭغا ئەۋەتتى. ئۇ يولغا چىقىشتىن ئىلگىرى ئەنگلىيىنىڭ دېپلوماتىيە ۋەزىرى ئۇنىڭغا گۇاڭجۇغا بارغاندىن كېيىن بىرىنچى ۋەزىپە ئۇرۇشتا ئىشلىتىش ئۈچۈن مۇزاپىق پورت تېپىش ئىنكەنلىكى، زۆرۈر تېپىلغاندا قورال كۈچى ئىشلىتىشكە بولىدىغانلىقى توغرىسىدا قايتا - قايتا يوليورۇق بەرگەن.

رۇيېراۋىنى گۇاڭجۇدا بىر مەھەل تەكشۈرۈش ئېلىپ بارغاندىن كېيىن ئەنگلىيە ھۆكۈمىتىگە ھەر خىل مەقسەتلەرگە يېتىشكە مۇزاپىق دەپ قاراپ جۇبىياڭ دەريالىسىنىڭ شەرقىي كىرىش ئېغىزىدىكى شىاڭگاڭ ئارىلىنى ئىگىلەش كېرەكلىكى توغرىسىدا تەكلىپ بەردى.

1836 - يىلى ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى سودا نازارەتچىسىنى كونسۇللۇققا ئۆزگەرتتى. چارلىز ئىرۋي ئۈنجى كونسۇل بولۇپ ئۇزاق ئۆتمەي ئەنگلىيە ئەپيۇن ئەنگەسچىلىرىگە شياڭگاڭدا مەڭگۈلۈك پونكىت داۋاگۇاڭ 1838- يىلى لىن زېشۈينى پادىشاھ ئەلچىسى سالاھىيىتى بىلەن گۇاڭدۇڭغا ئەپيۇننى چەكلەشكە ئەۋەتكەن.

لىن زېشۈي چەبدەسلىك بىلەن ئىش كۆرۈپ، جۇڭگو - ئەنگلىيە سودىسىنى توختاتقان. ئەسكەر ئەۋەتىپ ئەنگلىيە سودا ساريىسىنى قورشۇۋالغان، ئەپيۇن پاراخوتلىرى ۋە سودا ساريىسىنىڭ قاتنىشىنى توختىتىپ داۋاگۇاڭ ئەنگلىيىلىكلەرگە ئوشۇمەت قىلغان.

1841- يىل 1- ئاينىك 7- كۈنى ئەنگلىيىنىڭ 1500 ئەسكىرى شاۋەن قولئوقىدا قىرغاقتا چېقىپ، خوەنن ئالدىنقى سېپىدىكى شاجياۋ ئىستېھكامىغا ئارقا تەرەپتىن ھۇجۇم قىلغان.

1841- يىل 1- ئاينىك 25 - كۈنى ئەنگلىيەئەسكەر ئەۋەتىپ شياڭگاڭدا قۇرۇقلۇققا چېقىپ، بايراق چىقىرىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈپ، شياڭگاڭنى ئىشغال قىلغانلىقىنى ئۆز ئالدىغا جاكارلىغان. 4- ئاينىك 25 - كۈنى خوەنىغا يەنە بىر قېتىم ھۇجۇم قىلغان. 8- ئايدا ئەنگلىيەقوشۇنلىرى دېڭىز بويلاپ شمالغا يۇرۇش قىلىپ شيامېن، دېڭخەي، نىڭبو، خاڭجۇ، نەنجىڭ قاتارلىق جايلارنى ئىشغال قىلىپ ئىنسان قېلىپىدىن چىققان ھالدا، ئوت قويغان، ئادەم ئۆلتۈرگەن ، تالان - تاراج قىلغان.

1842 - يىل 8- ئاينىك 29 - كۈنى مەنجىڭ ھۆكۈمىتىنىڭ تولۇق ھوقۇقلۇق ۋەكىلى جى يىڭ، ئىنبو بىلەن ئەنگلىيىنىڭ تولۇق ھوقۇقلۇق ۋەكىلى پۇدېنتسا جۇڭگوغا ھاقارەت كەلتۈردىغان 13 ماددىلىق «نەنجىڭ شەرتنامىسى»نى ئىمزالغان. بۇنىڭ 3- ماددىسىدا شياڭگاڭنى ئەنگلىيىگە بۆلۈپ بېرىش بەلگىلەنگەن.

دىپلوماتىك توختى تەرجىمىسى

داۋگۇاڭ ئەزەلدىن ئەپيۇن چەكلەشكە قارشى بولغان باش ۋالىي ئىنبونى ۋە جىلى سىتېمىسىنىڭ باش ۋالىيسى چىشيەننى جېيجياڭ ۋە تيەنجىنگە مۇرەسسەلىشىش ۋە يول قويۇشقا ئەۋەتكەن.

8 -ئاينىك 9 - كۈنى ئەنگلىيەقوشۇنلىرى چىشيەن ئارقىلىق مەنجىك ھۆكۈمىتىگە «ۋىكونت بارمىستونىنىڭ جۇڭگو پادىشاھى ئارقىلىق باش ۋەزىرىگە مەكتۇپ» تاپشۇرۇپ ، مۇسادىرە قىلىپ كۆيدۈرۈۋېتىلگەن ئەپيۇنگە تۆلەم بېرىش، ئارال ئايرىپ بېرىش، سودا ئېغىزىنى كۆپەيتىش قاتارلىق يولسىز تەلەپلەرنى قويغان. شۇنداقلا ئەنگلىيە پاراخوتى بېيجىڭنىڭ يەيخې ئېغىزىغا بۆسۈپ كىرىپ، ئۇ يەرگە توختىتىپ قويۇلغان ئاشلىق توشۇيدىغان كېمىلەرنى پۈتۈنلەي توتۇۋالغان ھەمدە قىرغاقتا ئەسكەر چىقىرىپ، بۆلاڭ - تالاڭ قىلغان.

11- ئاينىك 29 - كۈنى، چشيەن گۇاڭجۇغا بېرىپ ئەملى ئىبلىپ تاشلانغان لېن زېشۈينىڭ ئورنىغا چىقىپ، ھەمىلا يەردە ئەنگلىيىلىكلەرگە خۇشامەت قىلغان.

1841- يىل 1- ئاينىك 7- كۈنى ئەنگلىيىنىڭ 1500 ئەسكىرى شاۋەن قولئوقىدا قىرغاقتا چېقىپ، خوەنن ئالدىنقى سېپىدىكى شاجياۋ ئىستېھكامىغا ئارقا تەرەپتىن ھۇجۇم قىلغان.

1841- يىل 1- ئاينىك 25 - كۈنى ئەنگلىيەئەسكەر ئەۋەتىپ شياڭگاڭدا قۇرۇقلۇققا چېقىپ، بايراق چىقىرىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈپ، شياڭگاڭنى ئىشغال قىلغانلىقىنى ئۆز ئالدىغا جاكارلىغان. 4- ئاينىك 25 - كۈنى خوەنىغا يەنە بىر قېتىم ھۇجۇم قىلغان. 8- ئايدا ئەنگلىيەقوشۇنلىرى دېڭىز بويلاپ شمالغا يۇرۇش قىلىپ شيامېن، دېڭخەي، نىڭبو، خاڭجۇ، نەنجىڭ قاتارلىق جايلارنى ئىشغال قىلىپ ئىنسان قېلىپىدىن چىققان ھالدا، ئوت قويغان، ئادەم ئۆلتۈرگەن ، تالان - تاراج قىلغان.

1842 - يىل 8- ئاينىك 29 - كۈنى مەنجىڭ ھۆكۈمىتىنىڭ تولۇق ھوقۇقلۇق ۋەكىلى جى يىڭ، ئىنبو بىلەن ئەنگلىيىنىڭ تولۇق ھوقۇقلۇق ۋەكىلى پۇدېنتسا جۇڭگوغا ھاقارەت كەلتۈردىغان 13 ماددىلىق «نەنجىڭ شەرتنامىسى»نى ئىمزالغان. بۇنىڭ 3- ماددىسىدا شياڭگاڭنى ئەنگلىيىگە بۆلۈپ بېرىش بەلگىلەنگەن.

دىپلوماتىك توختى تەرجىمىسى

دۇنيادىكى ئاساسلىق تىللار

زۇھرە لىسائىل

گېرمان تىلى بۇ تىلنى قوللىنىدىغان ئاھالە تەخمىنەن 200 مىليون بولۇپ، دۇنيا ئومۇمىي ئاھالە سانىنىڭ% 4.8 نى ئىگىلەيدۇ. ئىسپانىيە ۋە لاتىن ئامېرىكىسىدىكى نۇرغۇن دۆلەتلەر بۇ تىلنى قوللىنىدۇ. ئىسپان تىلى ۋە پورتۇگال تىلى لاتىن تىل سىستېمىسىغا مەنسۇپ، ھازىر لاتىن ئامېرىكىسىدىكى دۆلەتلەرنىڭ كۆپىنچىسىدە ئىسپان تىلى ئومۇملاشقان.

ئەرەب تىلى بۇ تىلنى قوللىنىدىغان ئاھالە تەخمىنەن 100 مىليوندىن ئارتۇق بولۇپ، دۇنيا ئومۇمىي ئاھالە سانىنىڭ% 2.7 نى ئىگىلەيدۇ. غەربىي ئاسىيادىكى ۋە شىمالىي ئافرىقىدىكى ئەرەب ئەللىرى ئاساسەن ئەرەب تىلىنى قوللىنىدۇ.

فرانسۇز تىلى بۇ تىلنى قوللىنىدىغان ئاھالە تەخمىنەن 80 مىليوندىن ئارتۇق بولۇپ، دۇنيا ئومۇمىي ئاھالە سانىنىڭ 1.6 نى ئىگىلەيدۇ. فرانسۇز تىلى فرانسىيىدە قوللىنىلغاندىن باشقا كانادا، بېلگىيە ۋە شۋېتسارىيىلەردىمۇ ئىنگلىز تىلى، گېرمان تىلى بىلەن بىللە قوللىنىدۇ. ئىلگىرى فرانسىيىنىڭ مۇستەملىكىسى بولغان ئافرىقىدىكى بەزى دۆلەتلەردىمۇ فرانسۇز تىلى ھۆكۈمەت تىلى ئورنىدا قوللىنىلىپ كەلگەن.

شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا قاتارلىق جايلاردىكى 10 مىليوندىن ئارتۇق جۇڭگو مۇھاجىرى ۋە جۇڭگولۇقلارنىڭ ئەۋلادىمۇ خەنزۇ تىلىنى قوللىنىدۇ.

ئىنگلىز تىلى بۇ دۇنيا بويىچە قوللىنىش دائىرىسى نىسبەتەن كەڭ بولغان تىل. تەخمىنەن 400 مىليون كىشى مۇشۇ تىلنى قوللىنىدۇ. بۇ دۇنيا ئومۇمىي ئاھالە سانىنىڭ % 8.4 نى تەشكىل قىلىدۇ. ئىنگلىز تىلىنى قوللىنىدىغان دۆلەتلەر ئاساسەن ئەنگلىيە، ئامېرىكا، كانادا، ئاۋسترالىيە، يېڭى زېلاندىيە، باھاما، يامايكا، باربادوس، گرېنادا، توباگو، گۆئىانا قاتارلىقلاردىن ئىبارەت. يەنە بەزى دۆلەتلەر، مەسىلەن: ھىندىستان، مالايسىيا، گانا، نىگېرىيە، سېررالېئونى، كامېرون قاتارلىق دۆلەتلەر ئىنگلىز تىلىنى ئۆز دۆلىتىنىڭ ھۆكۈمەت تىلى قىلىپ بېكىتكەن.

رۇس تىلى بۇ تىلنى قوللىنىدىغان ئاھالە 200 مىليوندىن ئارتۇق بولۇپ، دۇنيا ئومۇمىي ئاھالە سانىنىڭ % 5.7 نى ئىگىلەيدۇ. ئاساسەن روسىيىگە مەركەزلەشكەن.

تېھرانىنىڭ كەسپىي مۇزىيلىرى

ماھنۇر قاسىم

ئىراندا ھازىر 100 گە يېقىن مۇزىي بولۇپ، ئۇنىڭدا نۇرغۇنلىغان قىممەتلىك تارىخىي مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ساقلانماقتا. پايتەخت تېھراندىلا 30 نەچچە مۇزىي بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە ملادىدىن بۇرۇنقى قەدىمكى مەدەنىيەتنى ۋە ئىسلام مەدەنىيىتىنى نامايان قىلىدىغان ئىران تارىخىنولوگىيە مۇزىي، ئويما- چاپلىما رەسىملەر، نەپىس ئويمىلار، ھەيكەللەر، يىپەك توقۇلمىلار ۋە. قول ھۈنەر- سەنئىتى بۇيۇملىرىنى ئاساس قىلىدىغان ئىران مىللىي قول ھۈنەر - سەنئىتى مۇزىيى، ئىسلامىيەتتىن بۇرۇنقى ۋە كېيىنكى دەۋرلەردىكى ساپال قاچىلار، مىس (برونزا) بۇيۇملار، رەسىملەر، گىلەم - زىلچىلارنى كۆرگەزمە قىلىشنى ئاساس قىلىدىغان «ئەركىنلىك مەدەنىيىتى مەركىزى»، گىلەم - زىلچا مۇزىيى 1977- يىلى پادىشاھ پەھلىۋى زامانىسىدا قۇرۇلغان. ئۇنىڭدا تارىخىي دەۋرلەردە ئىزنانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا توقۇلغان قەدىمىي گىلەم - زىلچىلىرى ۋە پەھلىۋى شاھ ئوردىسىغا سېلىنغان برقسىم ئىسىل، نەپىس گىلەم - زىلچىلار ئەتىۋارلاپ ساقلانماقتا. پۈتۈن مۇزىينىڭ كۆلىمى 24 مىڭ كۋادرات مېتىر بولۇپ، كۆرگەزمە مەيدانى 3400 كۋادرات مېتىر كېلىدۇ. كۆرگەزمە زالىدا ئىككى ئادەم قول بىلەن گىلەم توقۇش مەشغۇلاتىنى ئەمەلىي كۆرسىتىدۇ.

ئەينەك ۋەساپال قاچىلار مۇزىيىمۇپەھلىۋى زامانىسىدا قۇرۇلغان بولۇپ، ئىنقىلابتىن كېيىن ئېچىۋېتىلگەن. ئۇنىڭدا ملادىدىن

1838 - يىلى ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى ئىروينىك تەكلىپى بويىچە يېراق شەرق ئىسكادراسىنىك قوماندانى ماتالونىنى «ۋېلسراي» ناملىق ۋە «ئاركىلىن» ناملىق ھەربىي پاراخوتلار ئارقىلىق شياڭگاڭدىن گۇاڭجۇنىك ئېچكى دەريالىرىغا كىرىپ قوراللىق كۈچ كۆرسىتىشكە ئەۋەتتى. /

ئەنگلىيە جۇڭگونىك بىر پارچە يېرىنى قوراللىق ئىگىلىۋېلىش نىيىتىگە كېلىپ ھەر ۋاقىت باھانە ئىزدەيدى.

لىن زېشۈينىك ئەپيۇننى مەنئى قىلىشى ئەنگلىيىنىك تاجاۋۇزچىلىقىغا ئوبدان باھانە بولدى.

ئىروي لىن زېشۈينىك ئەنگلىيە سودىگەرلىرىنىك ئەپيۇنلىرىنى يىغىۋالغانلىقىنى، ئەنگلىيە سودا ساربىينى مۇھاسىرىگە ئېلىۋالغانلىقىنى دوكلات قىلغاندا لوندوندىكى مۆتىۋەرلەرنىك گۇلدەڭلىرى ئېچىلىپ: «بىزگە پۈرسەت كەلدى، بىز ئاقىۋەت غالىپ كېلىدىغان بولدۇق، كۈچ كۆرسىتىپ جۇڭگونى شەرتسىزنى قوبۇل قىلىشقا مەجبۇر قىلىدىغان بولدۇق، بۇنداق پۈرسەتنى قويۇۋېيشكە بولمايدۇ» دەپ داۋراڭ سالدى.

ئەنگلىيلىكلەر نەچچە يۈز يىلدىن بۇيان ئادەمى كۆپ، بايلىقى مول جۇڭخۇا زېمىنىدىن زور پايدا ئېلىش كويىدا بولۇپ كەلگەنىدى.

ئەنگلىيەلىكلەر پورتۇگالىيە، ئىسپانىيە، گوللاندىيەلىكلەرگە ئوخشاش پاراخوت، زەمبىرەكلەر ئارقىلىق جۇڭگونىك دەرۋازىسىنى ئېچىشنى ئويلىغانىدى.

1536 - يىلى 8- ئايدا ئەنگلىيىنىك شەرقىي ھىندىستان شىركىتىنىك تۆت قوراللىق سودا كېمىسى ژېدىلىنىك باشچىلىقىدا لوندوندىن كېلىپ، ئەينى ۋاقىتتىكى گۇاڭدۇڭ يەرلىك ھۆكۈمىتىنىك بەلگىلىمىسىگە پىسەنت قىلماي جېڭجىاڭغا كىرىپ بىر مەھەل زەمبىرەك ئوزۇرىشى قىلىپ مىك خاندانلىقى ئەسكەرلىرىنىك خوجىھن ئىستېھكامىنى ئېگىلۈۋېلىپ، ئەتراپتىكى يېزىلارنى تالان-تاراج قىلغانىدى. لېكىن گۇاڭدۇڭ ئەمەلدارى زور قوشۇن توپلاپ، ئۇلارنى مۇھاسىرىگە ئېلىۋالغاندىن كېيىن ۋېدىل ئىستېھكامىدىن چېكىنىشكە، بۇلاپ كەتكەن بۇيۇملارنى قايتۇرۇپ بېرىشكە مەجبۇر بولغان ھەمدە بىر قىسىم شېكەر، ھاراق، رەختلىرىنى گۇاڭجۇغا ئېلىپ كېلىپ سېتىقان.

بۇ قېتىمقى جۇڭگو بىلەن ئەنگلىيىنىك بۇتۈسىتە سودىسىنىك مىقدارى ئانچە كۆپ بولمىسمۇ، ۋېدىلىنىك كۆزى ئېچىلغان، ئۇ جۇڭگو - ئەنگلىيە سودىسىنىك ئىستىقبالى بار، دەپ قارىغان. شۇڭا ئۇ گۇاڭجۇدىن كېتىش ۋاقتىدا جۇجياڭ دەرياسى ئېغىزىنىك سىرتىدىن كەلگۈسىدە پايدىلىنىش ئۈچۈن مۇزاپىق ئارال ئىزدىگەن.

1683 - يىلى ئەنگلىيىنىك شەرقىي ھىندىستان شىركىتى «كاشرونا» ناملىق سودا پاراخوتىنى گۇاڭجۇغا ئەۋەتىپ، شياڭگاڭ ئارىلىنىك شەرقىي جەنۇبىدىكى داياۋشەن ئارىلىدا ئىككى ئايدىن ئارتۇق تۇرغۇزغان.

جۇڭگو - ئەنگلىيە سودىسىنى توختاتقان. ئەسكەر ئەۋەتىپ ئەنگلىيە سودا ساربىينى قورشۇۋالغان، ئەپيۇن پاراخوتلىرى ۋە سودا ساربىينىك قانىنىشىنى توختىتىپ قويغان. ئاشكارا قارشىلىق كۆرسەتكەن ئەنگلىيە ئەپيۇن ئەنگلىيە سېلىرىگە ئەپيۇننى تاپشۇرۇشى بۇيرۇقى چۈشۈرگەن. 1839 - يىل 6- ئاينىك 3- كۈنى خوجىھن دېڭىز ساھىلىدا ئەپيۇننى ئاشكارا كۆيدۈرگەن.

ئىروي ئەنگلىيەسودىگەرلىرىنى باشلاپ ئاۋھىنغا چېكىنگەندىن كېيىن، دەرھال تاجاۋۇزچىلىق ئۇرۇشى قوزغاپ، زىيانىنى تولتۇرىۋېلىش، جۇڭگونى تالان - تاراج قىلىشنى پىلانلىغان. ئۇ ئەنگلىيەھۆكۈمىتىگە يەنە بىر قېتىم دوكلات سۇنۇپ، دەرھال ئەسكەر ئەۋەتىشنى، جۇڭگونىك دېڭىز بويىدىكى بىر ئارالنى ئىشغال قىلىپ، ئۇنى جۇڭگونى ئىشغال قىلىشتىكى بازا قىلىشنى تەلەپ قىلغان.

9- ئاينىك 4- كۈنى 28 زەمبىرەك ئورنىتىلغان «ۋىراچ» ناملىق ھەربىي پاراخوت ۋە 74 زەمبىرەك ئورنىتىلغان. «ۋىرسلى» ناملىق ئىككى ھەربىي پاراخوت جېۋلۇك ئىستېھكامىغا قىستاپ كېلىپ، بەش سائەتچە ئوت ئېچىپ كېتىپ قالغان.

10- ئاينىك 1- كۈنى ئەنگلىيە ئېچكى كابىنېتى جۇڭگوغا تاجاۋۇز قىلىش ئۇرۇشى قوزغاشنى قارار قىلغان.

1840- يىلى 2- ئايدا ئەنگلىيىنىك تاشقى ئىشلار ۋەزىرى پارمىستون مەنچىك ھۆكۈمىتىگە نوتا تاپشۇرۇپ «جۇڭگونىك ئۆز دېڭىزى بويىدىن ئەنگلىيىنىك تولۇق ھوقۇقلۇق ۋەكىلى كۆرسەتكەن بىر ياكى بىر نەچچە ئارالىنى ئەنگلىيەھۆكۈمىتىگە مەڭگۈلۈك ئايرىپ بېرىپ، ئۇنى ئەنگلىيە پۇقرالىرى ئولتۇراقلىشىدىغان، سودا قىلىدىغان جاي قىلىش»نى تەلەپ قىلغان. ئۇنداق قىلمىغاندا ئەنگلىيە جۇڭگوغا قورال كۈچى ئىشلىتىدىغانلىقىنى، ئۇرۇش توختىمايدىغانلىقىنى ئېيتقان.

1840- يىلى 6- ئايدا ئەنگلىيىنىك «شەرقە يۇرۇش قىلىش قوشۇنى» شياڭگاڭنىك دېڭىز بويىغا كەلگەن، شۇنىك بىلەن جۇڭگو - ئەنگلىيە ئەپيۇن ئۇرۇشى رەسمىي پارتلىغان.

لىن زېشۈي گۇاڭدۇڭدىكى ئەسكەرلەر ۋە خەلقنى رەھبەرلىك قىلىپ، زېمبىردىس تۇرغانلىقتىن، ئەنگلىيەقوشۇنلىرى كىرىشكە پېتىنالماي ئاز ساندىكى ھەربىي پاراخوتى گۇاڭجۇنى قامال قىلىشقا قالدۇرۇپ، ئاساسىي قوشۇن ئارقىلىق شىمالغا يۇرۇش قىلىپ شياۋېن ۋە جېجياڭنىك دېڭىزىغا ھۇجۇم قىلغان. 7- ئاينىك ئاخىردا تەنجىنىك داگۇ ئېغىزىغا ھۇجۇم قىلغان.

پادىشاھ داۋۇگۇاڭ ئەنگلىيەقوشۇنلىرىنىك داگۇ ئېغىزىغا كېلىپ قالغانلىقىنى ئاڭلاپ ئالاقزادە بولۇپ كەتكەن. ھېكسىنە، قالاق مەنچىك قوشۇنلىرى ئەنگلىيە پاراخوتلىرىنىك ئىلغار زەمبىرەكلىرىگە ئەك كېلەلمەي دېڭىزىنى قولدىن بېرىپ قويغاندىن كېيىن، پادىشاھ

جەنۇبىي ئارال - ناۋرۇ

جەنۇبىي تىنچ ئوكيانىنىك غەربىي قىسمىدا دۇنيا بويىچە ئەڭ كىچىك بىر ئارال دۆلىتى بار. بۇ ئارال قويۇق ئۆسكەن نارجىل دەرىخى بىلەن قاپلانغان، ئەتراپىنى كۆز يەتكۈزگۈسز دېڭىز ئوراپ تۇرىدۇ. بۇ ئارالدىكى ئاھالىلەرنىك ھەممىسى باي. ئۇلار ئىشسىز قېلىشتىن ئەنسىرىمەيدۇ. كىيىم - كېچەك ۋە يېمەك- ئىچمەكتىن قىسلمايدۇ. ھەممە ئائىلىلەر تاغ باغرىدىكى داچىلاردا ئولتۇراقلاشقان. ھەممە ئائىلىدە ھاۋا تەڭشىگۈچ، توڭلاتقۇ قاتارلىق زامانىۋى تۇرمۇش بۇيۇملىرى تەل، باللار مەكتەپلەردە ھەقسىز ئوقۇيدۇ، پۇل تاپقان كىشىلەرمۇ باج تاپشۇرمايدۇ. مانا بۇ «جەننەت ئارال» دەپ ئاتالغان دۆلەت - ناۋرۇ.

ناۋرۇ يانارتاغ ئارىلى. ناۋرۇلۇقلارنىك بۇ ئارالدا ياشاۋاتقىنىغا 1000 يىلچە بولدى. ئۇلار ئەتراپىدىكى باشقا ئارالدىكى كىشىلەرگە ئوخشاش بىغەم ياشايدۇ. بۇ ئارالدىكىلەرنىك بىردىنبىر قىيىنچىلىقى - تاتلىق سۇ يوق، ئۇلار پەقەت نارجىل سۈيىنى ئىچىدۇ. 19 - ئەسىرنىك 30 - يىللىرىدا ئەنگلىيە بىر تۇركۈم جىنايەتچىلەرنى بۇ ئارالغا سۈرگۈن قىلغان. شۇنداقلا قورال - يارىغ ۋە ھاراق قاتارلىقلارنى بۇ ئارالغا ئېلىپ كەلگەن. بۇ جايدىكى قەبىلىلەرئارا قورالللىق توقۇنۇشنىك كېلىپ چىقىشىغا سەۋەبچى بولغان. كېيىن گېرمانىيىلىكلەرمۇ ناۋرۇغا كەلگەن. لېكىن ئۇنىك ئىقتىسادىي قىممىتىنى بىلمىگەچكە، ئۇنى پاراخوتلار توختايدىغان ئارامگاھقا ئايلاندۇرۇۋالغان. 2- دۇنيا ئۇرۇشى مەزگىلىدە ياپون ئارمىيىسى بۇ ئارالنى بېسىۋېلىپ، يەرلىك كىشىلەرنى ئارالدا ئايرودروم سېلىشقا مەجبۇرلىغان. بۇنىك بىلەن بۇ ئارال ياپون ئارمىيىسىنىك تىنچ ئوكيان ئۇرۇشىدىكى ھاۋا ئارمىيە بازىلىرىنىك بىرى بولۇپ قالغان. ئامېرىكا قوشۇنلىرى ياپون ئارمىيىسىگە زەربە بېرىش ئۈچۈن، بۇ ئارالنى بومبارداىمان قىلغان.

ئۇرۇشتىن كېيىن ناۋرۇ خەلقى مۇستەقىللىق ئۈچۈن ئۇزۇن كۈرەش قىلغان. 1961- يىلى ئاۋسترالىيە، ئەنگلىيە، يېڭى زېلاندىيە قاتارلىق ئوچ ھامى دۆلەت ناۋرۇلۇقلارنى ئۆز دۆلەتلىرىگە كۆچۈرمەكچى بولغان. 1964- يىلى ب د ت مۇ ناۋرۇلۇقلارنى ئاۋسترالىيىنىك شىمالىدىكى كېتىس ئارىلىغا ئولتۇراقلاشتۇرۇشنى ئوتتۇرىغا قويغان، لېكىن بۇ ئارال خەلقىنىك قارشىلىقىغا ئۇچرىغان. 1967- يىلى ناۋرۇ مۇستەقىللىققا ئېرىشكەن.

20 - ئەسىردىن بۇرۇن ناۋرۇ تىنچ ئوكيانىدىكى ئادەتتىكى بىر ئارال ئىدى. ئارالدىكىلەر بېلىقچىلىق، ئوۋچىلىق بىلەن تىرىكچىلىك قىلاتتى. 1900- يىلى ئەنگلىيىنىك بىر فوسفور كان شىركىتى ناۋرۇدىن ئېلىپ كەلگەن بىر تاشتىن بۇ ئارالدا مول فوسفور كېنى بارلىقىنى بايقىغان. شۇنىڭدىن باشلاپ ناۋرۇنىك داڭقى چىققان. بۇ جايىنىك ئادەتتىكى توپىسىمۇ تاشقى پېرېۋوت تاپىدىغان ئالتۇنغا ئايلانغان. ھازىر ئارالدىكى 5000 دىن ئارتۇق ئاھالىنىك ھەممىسى باي بولۇپ، يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 8500 دوللارغا يېتىدۇ. لېكىن ناۋرۇ ھۆكۈمىتى فوسفور رۇدىسى تۈگىگەن ھامان، بۇ جەننەتنىك يوقىلىپ كېتىدىغانلىقىنى بىلىدۇ. شۇڭا ھۆكۈمەت خەلق ئىگىلىكىنى كۆپ مەنبەلەشتۇرۇشنى، فوسفور كېنى كىرىمىنىك ٪ 50 نى چەت ئەلگە مەبلەغ سېلىشنى، ئۇي - زېمىن سودىسى قىلىشنى ئوتتۇرىغا قويدى. يەنە بىر تەرەپتىن، ئارالنىك ئۆزىدە ئاۋشاتىسىيە شىركىتى ۋە دېڭىز ترانسپورتى شىركىتى قۇردى، دۆلەت زېمىنى تۈزەپ، تاشلاندۇق كان رايونلىرىنى ئەخلەت بىلەن تىندۇرۇپ، چەت ئەلدىن توپا ئىمپورت قىلىپ ئېتىز بەرپا قىلىپ يېزا ئىگىلىكىنى ۋە ساياھەت ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇردى.

مۇشۇنداق بايلىقات تۈرمۇشنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش ئۈچۈن، ناۋرۇ ھۆكۈمىتى چەت ئەل كۆچمەنلىرىنىك كېلىشىنى چەكلىدى. شۇنىك بىلەن بۇ دۆلەتنىك نوپۇسى ئىزچىل 5000 ئەتراپىدا بولدى، بۇنىك ئىچىدە جۇڭگولۇقلارنىك ئەۋلادلىرىدىن 1000 كىشى، ياۋروپالىقلاردىن 500 دىن ئارتۇق كىشى، ياۋروپالىقلارنىڭ ئەۋلادلىرىدىن 1000 كىشى، ياۋروپالىقلاردىن 500 ئېلىندى.

«ئەنجىك شەرتنامىسى» تارىخىي ماتېريالىار كۆرگەزمىخانىسى

«ئەنجىك شەرتنامىسى» تارىخىي ماتېريالىار كۆرگەزمىخانىسى جىڭخەي ئىباداتخانىسىنى ئېچىدە. جىڭخەي ئىباداتخانىسى مىك سۇلالىسىنىك يوڭلى يىللىرىدا (1425 يىلى) سېلىنىشقا باشلىغان. بۇ ئىبادەتخانا ئەسلىدە جىك خېنىك غەربىي ئوكيانغا يەتتە قېتىم سەپەر قىلىشتىكى تۆھپىسىنى تارتۇقلاش يۈزىسىدىن سېلىنغان بولۇپ، «جىمجىت جاھان» دېگەن مەنىدە. لېكىن ئېيتۇن ئۇرۇشىنىك ئوتىلىرى بۇ ئىبادەتخانىنىك جىمجىتلىقىنى بۇزۇپ تاشلىغان. 1842 - يىلى 8- ئايدا چىك خاندانلىقى ھۆكۈمىتى جىڭخەي ئىبادەتخانىسىدا ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى بىلەن سۆھبى قىلىشقا مەجبۇر بولۇپ، 8- ئاينىك 29 - كۈنى جىڭخەي ئىبادەتخانىسىغا قوشنا بولغان شياڭگاڭنى جياڭمەندىكى ئەنگلىيە قوشۇنلىرىنىك «كاڭخۇالى» بەلگىلىك ھەربىي پاراخوتىدا ئىگىلىك ھوقۇقىنى يوقىتىپ ۋەتەنگە ھاقارەت كەلتۈرۈدىغان جۇڭگو - ئەنگلىيە «ئەنجىك شەرتنامىسى»نى رەسمىي ئىمزالغان. 1988- يىلى ئەنجىك شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى جىڭخەي ئىبادەتخانىسىدىك بىر قىسىم ئىمارەتلىرىنى زېمىنۇت قىلىپ ئەسلىگە كەلتۈردى. 1990- يىلى بۇ يەردە «ئەنجىك شەرتنامىسى» تارىخىي ماتېريالىار كۆرگەزمىخانىسى سېلىندى. ئۇنىڭدىن يىلىنىك ئاخىردا جياڭسۇ ئۆلكىسى، ئەنجىك شەھىرى ۋە شياگۈەن رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى 5 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ كۆرگەزمىخانىنى كېڭەيتىپ قۇرۇش ئارقىلىق ئۇنىك ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى بازىسلىق رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇردى.

ھازىر بۇ كۆرگەزمىخانىنىك كۆلىمى ئەسلىدىكى 628 كۋادرات مېتىردىن 2100 كۋادرات مېتىرغا يەتتى. كۆرگەزمە زالى بىردىن ئۇچكە كېڭەيتىلدى. كۆرگەزمىنىك مەزمۇنى «كۇچلۇك دۆلەتلەر شۆلكەيلىرىنى ئېقتىش، كۇچلۇكلەر ئاجىزلارنى يېيىش»، «جىڭخەي سۆلھىسى، شەھەردىكى پۇتۇشۇش»، «ئىگىلىك ھوقۇقىنى يوقىتىپ ۋەتەنگە ھاقارەت كەلتۈرۈش، چوڭقۇر ئازاب - ئوقۇبەت»، «شياڭگاڭنى ۋەتەن قوينىغا قايتۇرۇپ كېلىش، پۈتۈن خەلق بىردەك تەنتەنە قىلىش» تىن ئىبارەت تۆت چوڭ قىسىمدىن تەركىب تاپقان.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگو ياپونىيە ئوتۇ قاناتلىرىنىڭ دىياۋيۈيداۋ ئارىلىغا يەنە چىققانلىقىغا غەزەپلەندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 16 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانات‌چىسى سۈي تيەنكەي بۈگۈن مۇخبىرلارنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەرگەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو ياپونىيە ئوتۇ قاناتلىرىنىڭ دىياۋيۈيداۋ ئارىلىغا يەنە چىقىپ، جۇڭگونىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىغا ئېغىر دەخلى - تەرۇز يەنىكۆزۈشتەك قانۇنسىز ھەرىكىتىدىن غەزەپلىنىمىز.

سۈي تيەنكەي مۇنداق دېدى: دىياۋيۈيداۋ ئارىلى ۋە ئوتۇ قارىمىقىدىكى ئارالار تەۋەلىدىن جۇڭگونىڭ زېمىنى، جۇڭگو تەرەپنىڭ بۇ مەسىلىدىكى مەيدانى ئېنىق ۋە ئىزچىل. بىز ياپونىيە ئوتۇ قاناتلىرىنىڭ جۇڭگو تەرەپنىڭ مەيدانىغا قارىماي، دىياۋيۈيداۋ ئارىلىغا يەنە چىقىپ، جۇڭگونىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىغا ئېغىر دەخلى - تەرۇز يۇرگۈزۈشتەك قانۇنسىز ھەرىكىتىدىن غەزەپلىنىمىز. جۇڭگو دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى ياپونىيە ھۆكۈمىتىگە جىددىي سۆزلىشىشنى ئوتتۇرىغا قويدى. جۇڭگو تەرەپ ياپونىيە ھۆكۈمىتىدىن جۇڭگو تەرەپنىڭ مەيدانىغا ھەقسىز ھۆرمەت قىلىپ، ۋەدىسىدە تۇرۇپ، جۇڭگو - ياپونىيە مۇناسىۋىتىدىن ئىبارەت ئومۇمىيەتنى مۇھىم بىلىپ، تەدبىر قوللىنىپ بۇنىڭدىن كېيىن مۇشۇنىڭغا ئوخشاش ۋەقەلەرنىڭ قايتا يۈز بېرىشىنى توسۇشنى تەلەپ قىلىدۇ.

ياپونىيە ئوتۇ قاناتلىرى دىياۋيۈيداۋ ئارىلىمىزغا يەنە چىقتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۇڭجىڭ، 16- ئىيۇن تېلېگراممىسى. ياپونىيە ئوتۇ قانات تەشكىلاتىنىڭ ئۇچ قېتىملىق ئۇچۇش پائالىيىتى 11- كۈنى جۇڭگونىڭ زېمىنى دىياۋيۈيداۋ ئارىلىغاچىقىپ، جۇڭگونىڭ زېمىنى ۋە ئىگىلىك ھوقۇقىغا يەنە چىقىلدى.

بۇ يەردىكى گېزىتلەرنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، ياپونىيە 11 - باشقۇرۇش رايونى دېڭىز ئوستى ئامانلىق ساقلاش باشقارمىسى بۇ ئۇچ كىشىنىڭ مۇشۇ 11- ئاينىڭ 11 - كۈنى دېڭىز ئوستى ئامانلىق ساقلاش باشقارمىسى چارلىغۇچى كېمىسىنىڭ «ئاگاھلاندۇرۇش» نىغا قارىماي، بېلىقچى كېمە بىلەن دىياۋيۈيداۋ تاقىم ئارالدىكى بېيشياۋداۋ ئارىلىغا چىقىپ، ئارالدا بىر سائەت ئەتراپىدا تۇرغانلىقىنى ئاشكارىلىغان.

باش شتابى دۇڭجىڭدىكى بۇ ئوتۇ قانات تەشكىلات 1996 - يىلى 7 - ئايدا بېيشياۋداۋ ئارىلىدا قانۇنسىز ھالدا مايماك ئورناتقانىدى.

ياپونىيە ئوتۇ قاناتلىرى دىياۋيۈيداۋ ئارىلىمىزغا يەنە چىقتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 15 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. ب د ت باش كاتىپى ئانان مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى بايانات‌چى ئىشخانىسى ئارقىلىق بايانات ئېلان قىلىپ، كونگو جۇمھۇرىيىتىدىكى توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ كۆرسىتىۋاتقان تىنچ يول بىلەن ھەل قىلىش ئۇستىدە ئىزدىنىشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

بايانات‌تا مۇنداق دېيىلگەن: ئانان كونگو جۇمھۇرىيىتىنىڭ ۋەزىيىتىگە كۆڭۈل بۆلىدۇ، توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ توقۇنۇشنى سۆھبەت ئارقىلىق ھەل قىلىشقا قوشۇلغانلىقىدىن مەمنۇن، توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ ئوروش توختىتىشقا ئەمەل قىلىشىنى مۇراجىئەت قىلىدۇ.

ئانان يەنە فرانسىيە ھۆكۈمىتىنىڭ كونگو جۇمھۇرىيىتىدىن ب د ت ۋەباشقا خەلقئارا ئىنجابىي تۆھپىلىرىگە يۈكسەك باھا بەردى. رابىن خانىمنىڭ رابىن زۇڭلى ھايات ۋاقتىدا كۆرەش قىلغان تىنچلىق ئىشلىرىنى ئىزچىل قوللىغانلىقىغا ھەم ئۇنىڭ ئارزۇسىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن تىرىشچانلىقىغا ئاپىرىن ئوقۇدى.

چىەن چىچىن مۇنداق دېدى: رابىن زۇڭلى ھايات ۋاقتىدا جۇڭگو - ئىسرائىلىيە مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن ئىنجابىي تىرىشچانلىق كۆرسەتكەن، بىز بۇنى ئۇنتۇمايمىز.

چىەن چىچىن رابىن خانىم بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 16 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. كوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چىەن چىچىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى جۇخەنچيۇڭ بۈگۈن دىياۋيۈيتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا ئىسرائىلىيەنىڭ مەرھۇم زۇڭلىسى ئېزاك رابىننىڭ رەپىقىسى ل. رابىن بىلەن كۆرۈشتى.

چىەن چىچىن رابىن خانىمنىڭ جۇڭگوغا زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى ھەم رابىن زۇڭلىنىڭ ھايات ۋاقتىدا ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسى ۋە جۇڭگو بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش يولىدا قوشقان تۆھپىلىرىگە يۈكسەك باھا بەردى. رابىن خانىمنىڭ رابىن زۇڭلى ھايات ۋاقتىدا كۆرەش قىلغان تىنچلىق ئىشلىرىنى ئىزچىل قوللىغانلىقىغا ھەم ئۇنىڭ ئارزۇسىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن تىرىشچانلىقىغا ئاپىرىن ئوقۇدى.

چىەن چىچىن مۇنداق دېدى: رابىن زۇڭلى ھايات ۋاقتىدا جۇڭگو - ئىسرائىلىيە مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن ئىنجابىي تىرىشچانلىق كۆرسەتكەن، بىز بۇنى ئۇنتۇمايمىز.

ئاننان كونگودىكى توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ كىرىسنى تىنچ يول بىلەن ھەل قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 15 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. ب د ت باش كاتىپى ئانان مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى بايانات‌چى ئىشخانىسى ئارقىلىق بايانات ئېلان قىلىپ، كونگو جۇمھۇرىيىتىدىكى توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ كىرىسنى تىنچ يول بىلەن ھەل قىلىش ئۇستىدە ئىزدىنىشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

بايانات‌تا مۇنداق دېيىلگەن: ئانان كونگو جۇمھۇرىيىتىنىڭ ۋەزىيىتىگە كۆڭۈل بۆلىدۇ، توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ توقۇنۇشنى سۆھبەت ئارقىلىق ھەل قىلىشقا قوشۇلغانلىقىدىن مەمنۇن، توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ ئوروش توختىتىشقا ئەمەل قىلىشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

ئانان يەنە فرانسىيە ھۆكۈمىتىنىڭ كونگو جۇمھۇرىيىتىدىن ب د ت ۋەباشقا خەلقئارا تەشكىلاتلارنىڭ خىزمەتچىلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان چەت ئەل پۇقرالىرىنى ئوگۇشلۇق چېكىنىدۇرۇپ چىقىرىۋېتىشكە مىننەتدارلىق بىلدۈردى.

خەلقئارا ئېزا ئىگىلىك تەرەققىيات فوندى جەمئىيىتى جۇڭگونىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش سىياسىتىنى يۈكسەك تەرىپلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئابدجان، 14 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. ب د ت خەلقئارا ئېزا ئىگىلىك تەرەققىيات فوندى جەمئىيىتىنىڭ لىدېرى ئالسۇنتان يېقىندا بۇ يەردە جۇڭگونىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش سىياسىتىنى يۈكسەك تەرىپلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: «جۇڭگونىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش سىياسىتى ناھايىتى مۇۋەپپەقىيەتلىك سىياسەت، ئۇنى ھەقلىشقا ئەرزىيدۇ».

ئالسۇنتان بۇ يەردە ئۇنىۋېرسال قىممەت قارىشىدىن ئىبارەت ئىنسانىيەت ئورتاق بايلىقىنى قوغداش ۋە ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ ئورتاق تىرىشىشى لازىملىقىنى تەكىتلىدى.

ئالسۇنتان بۇ قېتىم ئامېرىكىغا زىيارەت قىلىپ، ۋاشىنگتون، نيۇيورك قاتارلىق شەھەرلەردە ئامېرىكا ھۆكۈمەت ئەمەلدارلىرى، كۆرنەكلىك پائالىيەتچىلەر ۋە ئاخبارات ۋاكالىتى خادىملىرى بىلەن كۆرۈشكەن.

ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: خەلقئارا ئېزا ئىگىلىك تەرەققىيات فوندى جۇڭگو بىلەن ناھايىتى ياخشى ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى ساقلاپ كەلدى، جۇڭگو بۇ فوندى جەمئىيەتنىڭ مۇھىم ئەزاسى، بۇ فوندى جەمئىيەتنىڭ جۇڭگودىكى ھەمكارلىق تۈرى مەزكۇر جەمئىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا دۆلەتلەردىكى ئەڭ زور ھەمكارلىق تۈرى ھېسابلىنىدۇ.

ئالسۇلتان يەنە مۇنۇلارنى ئاشكارىلىدى: فوندى جەمئىيىتىمىز جۇڭگو بىلەن ھەمكارلىشىپ بامبۇكتىن پايدىلىنىش تەتقىقات مەركىزى قۇرۇشنى پىلانلاۋاتىدۇ، مەن بۇ مەركەزنىڭ دۇنيانىڭ تەتقىقات مەركىزىگە ئايلىنىشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

جۇڭگو 1980 - يىلى خەلقئارا ئېزا ئىگىلىك تەرەققىيات فوندى جەمئىيىتىگە رەسمىي ئەزا بولغان.

روسىيىنىڭ مۇئاۋىن دىپلوماتىيە مىنىستىرى كاراسىن شىياڭگاڭنىڭ جۇڭگوغا قايتۇرۇلۇشى ئۈستىدە توختالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 15- ئىيۇن تېلېگراممىسى. روسىيىنىڭ مۇئاۋىن دىپلوماتىيە مىنىستىرى كاراسىن بۈگۈن مۇنداق دېدى: شىياڭگاڭنىڭ جۇڭگوغا قايتۇرۇلۇشى «جۇڭگو رەھبەرلىرى يولغا قويغان سىياسەتنىڭ نەتىجىسى، تارىخىي ئادالەتنىڭ غەلبىسى».

كاراسىن شىنخۇا ئاگېنتلىقى ۋە «خەلق» گېزىتى مۇخبىرىنىڭ بىرلەشمە زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا، يۇقىرىقى سۆزنى قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: «شىياڭگاڭنىڭ جۇڭگوغا قايتۇرۇلۇش جەريانىنىڭ ئۆزى مىسلى كۆرۈلمىگەن ئىش». مېنىڭچە، شىياڭگاڭ مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ناھايىتى مۇرەككەپ بولغان، ناھايىتى ئۇزاق ۋاقىت كەتكەن بولسىمۇ، «لېكىن ئومۇمىي جەھەتتىن قارىغاندا، شىياڭگاڭنىڭ جۇڭگوغا قايتۇرۇلۇشى سلىق بولدى، داۋالغۇش كۆرۈلمىدى.»

ئۆتكۈنچى مەسىلىلەر ئاقىلانە ھەل بولدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ مەنپەئىتى نەزەردە تۇتۇلدى، خەلقئارا قانۇن-پرىنسىپلىرىغا ئەمەل قىلىندى.

كاراسىن مۇنداق دېدى: جۇڭگو ئىسلاھاتنىڭ باش لايىھىلىگۈچىسى دېڭ شياۋپىڭنىڭ قوللانغان، ئۇزۇنچە ئىجادىي پوزىتسىيىسى بۇ ئىنتايىن مۇرەككەپ مەسىلىنى ھەل قىلىشنىڭ ئاچقۇچى بولدى، ئۇ ئوتتۇرىغا قويغان «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرى جۇڭگونى «ھەرقايسى تەرەپ قوبۇل قىلالايدىغان، شىياڭگاڭنىڭ جۇڭگوغا قايتۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت بۇ كونكرېت مەسىلىنى سىلىق ھەل قىلىش چارىسى»غا ئىگە قىلدى. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مۇھىمى شۇكى، بۇ يىل 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن ئېتىبارەن «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرى جۇڭگونىڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى - شياڭگاڭدا يولغا قويۇلىدۇ.

ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەر باشلىقلىرى يىغىنى ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئامستېردام، 16 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا 15 دۆلەتنىڭ دۆلەت باشلىقلىرى، ھۆكۈمەت‌باشلىقلىرى ۋە دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن گوللاندىيە پايتەختى ئامستېردامغا جەم بولۇپ، ياۋروپا ئىتتىپاقى ھازىر دۇچ كېلىۋاتقان جىددىي مەسىلىلەر ئۈستىدە كېڭىشىشكە باشلىدى.

يىغىنغا قاتناشقانلار «ماستىرخت شەرتنامىسى»نىڭ ئاخىرقى تۈزىتىش كىرگۈزۈلگەن نۇسخىسى ۋە ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەر ھۆكۈمەتلەر ئارا يىغىنلارنى ئۆز قەرەلىدە ئاخىرلاشتۇرۇش قاتارلىق

باشلىدى.

يېغىنغا ساھىبخانا، ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ ھازىرقى نۆۋەتچى رەئىسى، گوللاندىيىنىڭ باش ۋەزىرى كوك رىياسەتچىلىك قىلدى. ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ بۇ قېتىمقى باشلىقلار يىغىنىغا ياۋروپا ئىتتىپاقى كومىتېتىنىڭ رەئىسى سانتېرمۇ قاتناشتى.

ئىككى كۈن داۋاملىشىدىغان بۇ قېتىمقى يىغىن مەزگىلىدە

* * * * * * * * * *

فرانسىيە زۇڭتۇڭى شىراك مۇشۇ ئايىنىڭ 14 - كۈنى پارىژدىكى خەلقئارا ئاۋئاتسىيە ۋە ئالەم قاتنىشى سانائىتى كۆرگەزمىسىدە جۇڭگونىڭ كۆرگەزمە سەھنىسىنى ئېكسكۇرسىيە قىلىۋاتىدۇ.

«خەلق گېزىتى»دىن

جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ دوستانە ئېكسكۇرسىيە ئۆمكى پولشىنى زىيارەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋارشاۋا، 14-ئىيۇن تېلېگراممىسى. بېيجىڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىلىگىيۇنى لى لەيجۇ شاڭجياڭ بېتەكچىلىكىدىكى جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ دوستانە ئېكسكۇرسىيە ئۆمكى پولشا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن مۇشۇ ئايىنىڭ 9 - كۈنىدىن 14 - كۈنگىچە پولشىدا دوستانە زىيارەتتە بولدى.

زىيارەت مەزگىلىدە پولشا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى گلابوۋسكى لى لەيجۇ شاڭجياڭ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشتى. گلابوۋسكى كۆرۈشۈشتە مۇنداق دېدى: پولشا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكى جۇڭگو ئارمىيىسى بىلەن دوستانە ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدۇ. پولشا ئارمىيىسىنىڭ جۇڭگو ئارمىيىسىگە ئەزەلدىن دوستلۇق مۇھەببىتى بار.

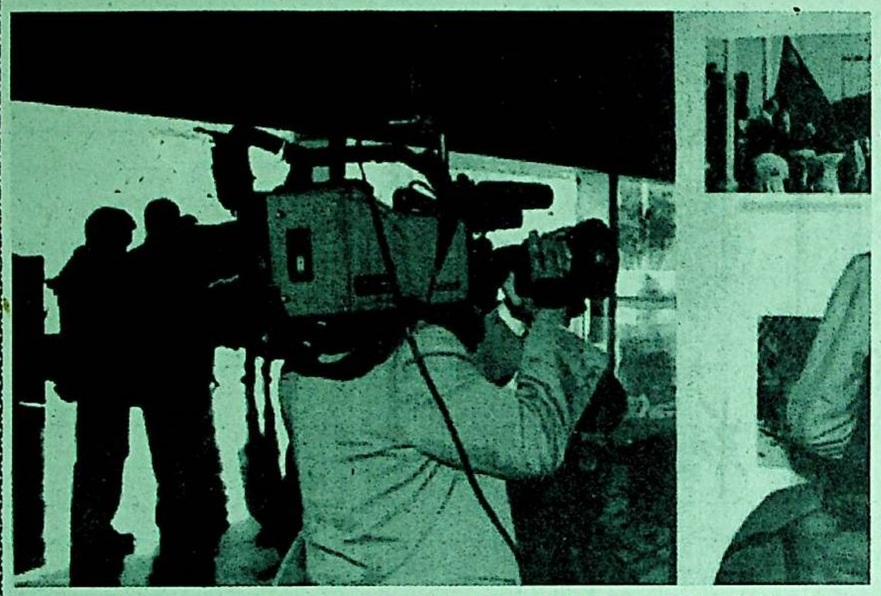
لى لەيجۇ شاڭجياڭ كۆرۈشۈشتە جۇڭگو-پولشا ئارمىيىلىرىنىڭ دوستانە مۇناسىۋىتىنىڭ يېڭى تارىخىي شارائىتتا داۋاملىق مۇقىم راۋاجلىنىشىنى ئۈمىد قىلدى.

جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ دوستانە ئېكسكۇرسىيە ئۆمكى پولشىدا زىيارەتتە بولغان مەزگىلدە يەنە پولشا ئارمىيىسىنىڭ 2 - قوررۇلۇش لويى ۋە ژوروستلاۋ ماشىنىلاشقان قىسىملىرىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

جۇڭگونىڭ فرانسىيەدە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلىرى شىياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى تەبرىكلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پارىژ، 14 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. فرانسىيەدە ئوقۇۋاتقان 500 دىن ئارتۇق جۇڭگولۇق ئوقۇغۇچى مۇشۇ ئايىنىڭ 14 - كۈنى چۈشتىن كېيىن جۇڭگونىڭ فرانسىيەدىكى باش ئەلچىخانىسىنىڭ ھائارىپ باشقارمىسىدا شىياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى تەبرىكلەش پائالىيىتى ئوتكۈزدى. فرانسىيەدە ئوقۇۋاتقان شىياڭگاڭلىق ئون نەچچە ئوقۇغۇچى تەكلىپكە بىنائەن بۇ پائالىيەتكە قاتناشتى.

جۇڭگونىڭ چەت ئەلدە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ فرانسىيە بىرلەشمىسى ۋە پارىژ ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسى تەشكىللىگەن بۇ قېتىمقى تەبرىكلەش پائالىيىتىدە ساۋاقداشلار «خوڭكېنغا مەدھىيە»، «بىردەريا» ۋە «سۆيىمەن سېنى جۇڭگو» قاتارلىق ناخشا ۋە مۇزىكىلارنى ئورۇندىدى، شىياڭگاڭغا دائىر زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئوتكۈزدى. يۇقىرىقىلار ياڭ ئېرجۇي بىلەن شىياڭگاڭلىق ئايال رەسسام جاڭ مىڭشاڭ قاتارلىق رەسسام جاڭ مىڭشاڭ نەق مەيدانda «ۋەتەن قوينىغا قايتىش» دېگەن خۇشخەتنى يازدى. ئاخىردا شىياڭگاڭ ۋە جۇڭگونىڭ ئېچكى ئۆلكىلىرىدىن كەلگەن ئوقۇغۇچىلار بىرلىكتە «مېنىڭ قەلبىم جۇڭگوغا تەلپۈنىدۇ» ۋە «شەرقتىكى مەرۋايىت» دېگەن ناخشىلارنى ئېيتىپ ۋەتەنگە بولغان كۈچلۈك مۇھەببىتىنى ئىپادىلىدى.

مېكسكا ئاۋام پالاتاسى شىياڭگاڭنىڭ جۇڭگوغا قايتۇرۇلۇشىنى تەبرىكلەش يۇزىسىدىن ئۇيۇشتۇرغان جۇڭگو مەدەنىيەت ھەپتىلىكى پائالىيىتى مۇشۇ ئايىنىڭ 10 - كۈنى ئاۋام پالاتاسى زالىدا باشلاندى.

سۈرەتتە: ئېچىلىش مۇراسىمىدا يەرلىك تېلېۋىزىيە مۇخبىرى شىياڭگاڭنىڭ جۇڭگوغا قايتۇرۇلۇشىغا ئائىت سۈرەتلەر كۆرگەزمىسىنى سۈرەتكە تارتماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى (فوتو تېلېگراف)

فرانسىيە تەيۋەنگە قورال - ياراغ سېتىپ بەرمەكچى بولغانلىقىنى يەنە ئىنكار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پارىژ، 15-ئىيۇن تېلېگراممىسى. فرانسىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ باياناتچىسى مۇشۇ ئايىنىڭ 15- كۈنى فرانسىيىنىڭ تەيۋەنگە قورال - ياراغ سېتىپ بەرمەسلىك سىياسىتىنى يەنە تەكىتلىدى.

تەيۋەندە چىقىدىغان «جۇڭگو ۋاقتى» گېزىتىگە مۇشۇ ئايىنىڭ 15 - كۈنى تەيۋەنلىك ئىسمىنى ئاشكارىلاشنى خالىمىغان ھەربىي ئەرباب تەمىنلىگەن خەۋەر بويىچە، ئۇنىڭدا تەيۋەن ھەربىي دائىرىلىرىنىڭ فرانسىيەدىكى بىر سودىگەر بىلەن تانكا ئاتار باشقۇرۇلىدىغان بومبىدىن 2000نى سېتىۋېلىش توختامى تۈزۈشكەنلىكى، فرانسىيە ھۆكۈمىتى روخسەت قىلسىلا بۇ مالنى يىل ئاخىرىدىن بۇرۇن بېرىدىغانلىقى ئېيتىلغانىدى.

فرانسىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ بۇ خەۋەرگە دەرھال ئىنكاس قايتۇرۇپ، فرانسىيىنىڭ 1994-يىلى فرانسىيە- جۇڭگو قوشما ئاخباراتىدا بەلگىلىگەن سىياسەتكە قاتتىق ئەمەل قىلىدىغانلىقىنى، يەنى فرانسىيە ھۆكۈمىتىنىڭ تەيۋەنگە قورال- ياراغ سېتىپ بېرىشنى ئەمدى تەستىقلىماسلىق توغرىسىدىكى ۋەدىسىگە ئەمەل قىلىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى.

كونگو زۇڭتۇڭى ئومۇمىي سايلامنى ئۆز قەرەلىدە ئوتكۈزىدىغانلىقى توغرىسىدا ۋەدە بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كىنشاسا، 13-ئىيۇن تېلېگراممىسى. خەۋەرگە قارىغاندا كونگو زۇڭتۇڭى لىسۇبا بۈگۈن سۆھبەت ئېلان قىلىپ، زۇڭتۇڭ سايلىمى ۋە قانۇن چىقىرىش سايلىمىنى ئۆز قەرەلىدە ئوتكۈزۈپ، دۆلەتنىڭ كەلگۈسى رەھبەرلىرىنى سايلىغۇچىلارنىڭ بەلگىلىشىگە ئىمكانىيەت يارىتىپ بېرىشكە ۋەدە بەرگەن.

كونگونىڭ سابىق زۇڭتۇڭى ساسۇ شۇ كۈنى ھازىرقى ھۆكۈمەتنىن سايلامنى ئۆز قەرەلىدە ئوتكۈزۈشنى تەلەپ قىلغان. ئۇ مۇنداق دېگەن: سايلامنىڭ ئوگۈشلۇق بولۇشى ئوچۇن ئالدى بىلەن مەملىكەت ئىچىدىكى ئىككى گۇرۇھنىڭ قوراللىق توقۇنۇشنى ئاخىرلاشتۇرۇش، ئىككى تەرەپنىڭ دۈشمەنلىشىش ھەرىكەتلىرىنى توختىتىش لازىم.

كونگونىڭ زۇڭتۇڭ سايلىمى ۋە قانۇن چىقىرىش سايلىمى كېلەر ئايىنىڭ 27 - كۈنى ئوتكۈزۈلمەكچى بولغانىدى.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇل، پارچە باھاسى: 25 پۇل (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شنجاڭ گېزىتى

新 疆 报 （维吾尔文） （بۇ سان ئالته بەت）

1997 - يىل
ئىيۇن
18
چارشەنبە

CN 65——0002 / Z مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى:

«شنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋاكالەت نومۇرى: 1ـ57)

شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىگە قانچە كۈن قالدى؟

13 كۈن

مۇھىم خەۋەرلەر

شياڭگاڭ ھاكىمىيىتىنى ئۆتكۈزۈۋېلىش مۇراسىمىغا قاتنىشىش ئۈچۈن شياڭگاڭغا بارىدىغان جۇڭگو ھۆكۈمەت ۋەكىللەر ئۆمىكى ئەزالىرىنىڭ ئىسىملىكى بېكىتىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 17 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن جۇڭگو ھۆكۈمەت ۋەكىللەر ئۆمىكىنى باشلاپ شياڭگاڭغا بېرىپ، شياڭگاڭ ھاكىمىيىتىنى ئۆتكۈزۈۋېلىش مۇراسىمىغا قاتنىشىدۇ. ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ ئەزالىرى دۆلەت رەھبەرلىرىدىن، پىشقەدەم يولداشلاردىن، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى، گوۋۇيۈەن، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرىنىڭ مەسئۇللىرىدىن، شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ تۇنجى مەمۇرىي ئەمەلدارلىرىدىن، دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار، مەملىكەتلىك سودا- سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى، پارتىيە - گۇرۇھسىز زاتلارنىڭ ۋەكىللىرى ۋە خەلق تەشكىلاتلىرىنىڭ ۋەكىللىرىدىن تەشكىل قىلىنىدى. ۋەكىللەر ئۆمىكى ئەزالىرىنىڭ ئىسىملىكى تۆۋەندىكىچە: جياڭ زېمىن، لى پېڭ، چېن چىچىن، ۋاڭ خەنبىك، جاڭ ۋەننېەن، فېي شياۋتۇڭ، لېي جېيچيۈڭ (ئايال)، چىك سىيۇەن، ۋۇجىپېڭ، لوگەن، ۋۇشۇچېەن، دۇڭ يەنچۇ، ئەن زېجېي، خويېگدۇڭ، ماۋەنچى، خې لولېي (ئايال)، جى پېڭفېي، جۇلىن (ئايال)، (تۆۋەندىكىلەر فامىلە خەت سىزىقىنىڭ ئاز - كۆپلۈكى بويىچە تىزىلدى): مايۇجېن، ۋاڭ فېڭچاۋ، ۋاڭ يېڭفەن، ۋاڭ مىڭكۇي، ۋاڭ ۋېيچېڭ، فاڭ رۇڭشىك، دىڭ نەن (ئايال)، گەن زېيۇ، تيەن زېڭپېي، چېك سۇبىي، جۇشۇن، جۇكەيشۇەن، ۋۇشاۋزۇ، لېيۇيۇنشەن، لېيۇيەندۇڭ (ئايال)، لېيۇخواچېيۇ، لېيۇمىڭچى، لېيۇجۇگدې، لېيۇجىبىن، لېيۇجىنۇۋ، لى كېچياڭ، لى گوگۇاڭ، لى گوخۇا (ئايال)، لى شۇۋېن، سۇخۇەيدې، خې چۇنلىن، جاڭ دىڭخۇا، جاڭ ۋېيچاۋ، جاڭ جۇنشېك، چېن يۇەن، چېك مىڭشۇ، چېن سىيېك، جۇنەن، جۇزېيۇ، جېك گوشيۇڭ، جېك شۇپىك، جاۋلى (ئايال)، جاۋ جەخۇا، خۇگۇاڭباۋ، يۇشياۋسۇڭ، جاڭ بىنجۇ، چېن ۋېنجۇن، چېەن شۇگېن، تاڭ شۇبېي، فاڭ جياشۇەن، ساۋجې، كۇي فۇلىن، دۇڭ لياڭجۇ، دۇڭ جېەنخۇا، لۇپېك، زېك چىڭخۇڭ، زېك جېەنخۇي، ۋېن گۇاڭچۇن، سەي زېمىن.

باش كاتىپ: لوگەن؛ بىرىنچى مۇئاۋىن باش كاتىپ: زېك چىڭخۇڭ؛ مۇئاۋىن باش كاتىپلار: خۇگۇاڭباۋ، لى شۇۋېن، ۋاڭ يېڭفەن، ۋاڭ فېڭچاۋ، جاڭ جۇنشېك.

ۋاڭ لېچۈەن قۇمۇلدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە مۇنۇلارنى تەكتىلىدى

ھەقىقىي تۇتۇپ، ئەملىي ئىشلەپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەش لازىم

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ دىڭگۇي خەۋىر قىلدىۋ: «قۇمۇلنىڭ ئىشىنى قۇمۇللۇقلار ئۆزى قىلىشى، جايلارنىڭ مەسلىسىنى جايلار ئۆزى ھەل قىلىشى كېرەك»، «ھەر دەرىجىلىك كادىرلار جاپالىق ئىشلىشى، ئامال قىلىپ چارە تېپىپ بايلىق ئۈستۈنلۈكنى تېرىشىپ ئىقتىسادىي ئۈستۈنلۈككە ئايلاندۇرۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى تېخىمۇ زور دەرىجىدە راۋاجلاندۇرۇشقا تىرىشىشى لازىم». بۈلارنى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن قۇمۇلدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە تەكتلىگەن.

ۋاڭ لېچۈەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ھۆكۈمەتنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرىنىڭ مەسئۇللىرىنى باشلاپ 6-ئاينىڭ 14-كۈنىدىن 16-كۈنگىچە قۇمۇل ۋىلايىتىدە تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى. ئۇلار بارىكۆل قازاق ئاپتونوم ناھىيىسى ۋە قۇمۇل شەھىرىدىكى يېزا-قىشلاقلارغا، بازار ۋە شەھەر ئەتراپى رايونلىرىغا، بىر قىسىم زاۋۇت، كان-كارخانىلارغا بېرىپ تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى.

ۋاڭ لېچۈەن قۇمۇل ۋىلايىتىنىڭ نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش، كۆچۈرۈش، تەرەققىيات خىزمىتىنى ئەڭ كۆپ، ئەڭ تەپسىلىي تەكشۈرۈپ ئىگىلىدى. قۇمۇل ۋىلايىتى 1996-يىلىدىن باشلاپ نامراتلارنى باشقا جايغا كۆچۈرۈشنى ئۇمۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇپ، بارىكۆلنىڭ جەنۇبىدىكى قوشتەكەن كۆچۈرۈش نۇقتىسى ۋە قۇمۇل شەھىرىنىڭ ئولتاي كۆچۈرۈش نۇقتىسىنى قۇرۇپ، سېرىق توپىلىق مەيدانىنى نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش كۆچۈرۈش تەرەققىيات رايونى، ياۋۇلۇق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش كۆچۈرۈش تەرەققىيات رايونى ۋە جۇماۋخو نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش تەرەققىيات رايونىنى قۇرغان. ۋاڭ لېچۈەن بۇ ئىككى كۆچۈرۈش نۇقتىسى ۋە ئىككى تەرەققىيات رايونىنى كۆزدىن كۆچۈردى. كۆچۈپ كەلگەندىن كېيىن بېيغان دېھقان، چارۋىچىلار ۋە كۆچۈشكە تەييارلىنىۋاتقان دېھقان، چارۋىچىلار بىلەن سۆزلەشتى. ئۇ مۇنداق دېدى: قۇمۇل ۋىلايىتىنىڭ نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش ئۈچۈن كۆچۈرۈپ تەرەققىي قىلدۇرۇش تەسەۋۋۇرىنى ئوتتۇرىغا قويۇشى توغرا بولغان، تەدبىرىمۇ يارايدۇ، ئۈنۈمىمۇ ياخشىكەن. ئۇلاتاي قازاق يېزىسىدىكى پىشقەدەم چارۋىچى بايىزقان ۋاڭ لېچۈەنگە مۇنداق دېدى: ئىگىلىرىكى 30 ـ 40 يىلدىن بۇيان قورسىقىمىز توپمغان، تاغدىن كۆچۈپ چۈشۈپ ئۈچ يىل بولار-بولمای ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمىمىز 3500 يۈەنگە يەتتى. ۋاڭ لېچۈەن خۇشال بولۇپ مۇنداق دېدى: «سىز 40 ـ 50 مو يەر تېرىيدىكەنسىز، 200 تۇياقتىن ئارتۇق كالا-قويىڭىز بار ئىكەن. تاغدا پادا باقسىڭىز، يېزىدا دېھقانچىلىق قىلىپ دېھقانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىقنى بىرلەشتۈرسىڭىز، بۇنىڭدىن ياخشى ئىش بولمايدۇ». ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دېدى: «باشقا جايغا كۆچكەندە ئاز-تولاقىمىنچىلىقتىن خالىي بولۇش تەس. كۆپچىلىك چارە ئويلىسا، ھۆكۈمەت ئاز-تولا مەدەت بەرسە، دېھقان، چارۋىچىلارمۇ ئاز - تولا كۈچ سەرپ قىلسا، جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى تەرەپلىرى ئاز- تولا ياردەم بەرسە قىمىنچىلىق ئازىيىدۇ.»

«يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى بوشاشتۇرماي چىڭ تۇتۇش لازىم». بۇ، ۋاڭ لېچۈەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومغا شۇجى بولغاندىن تارتىپ دەپ كەلگەن ئۈنچىل تەشەببۇس، بۇ تەشەببۇس ئاپتونوم رايوندىكى كادىرلار، ئاممىنىڭ قىزغىن ئاۋاز قوشۇشىغا ئېرىشتى. ۋاڭ لېچۈەن بۇ قېتىم قۇمۇلدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەن مەزگىلدىمۇ بۇ مەسىلە ئۈستىدە قۇمۇل ۋىلايىتىدىكى كادىرلار، ئامما بىلەن ئىستايىدىل پىكىرلەشتى. ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دېدى: شىنجاڭ يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشى، جايلارنىڭ ئەھۋالىغا يارىشا ئىش كۆرۈشى كېرەك. قۇمۇل ۋىلايىتى ئامال قىلىپ ئاشلىقتا ئۆزىنى تەمىنلەشكە كاپالەتلىك قىلىشى، «شىمالنىڭ ئاشلىقىنى جەنۇبقا يۆتكەيدىغان»، «باشقا جايلاردىن ئاشلىق يۆتكەپ يەيدىغان» ئەھۋالنى قەتئىي نىيەتكە كېلىپ ھەل قىلىشى كېرەك. چارۋىچىلىق رايونلىرى چارۋىچىلىقنى ئاساس قىلىشى، تېرىقچىلىقنىمۇ ياخشى تۇتۇشى؛ يېزا ئىگىلىك رايونلىرى دېھقانچىلىقنى ئاساس قىلىشى، چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىشى، دېھقانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىقنى بىرلەشتۈرۈشى كېرەك. ئالاھىدىلىكى بار رايونلار ئۆزگىچە يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك، قۇمۇل چىلان، نەشپۈت، ئۈزۈمچىلىك كەسىپلىرىنى كۆلەملەشتۇرۇپ ئۇنى ئىنچىكە پىششىقلاپ ئىشلەپ تېخىمۇ زور ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىشى كېرەك. ئۇ مۇنداق دېدى: دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ ئاچقۇچى - يۇقىرى پەن - تېخنىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا تايانماق كېرەك. بىز ئىلغار پەن - تېخنىكىنى زور كۈچ بىلەن ئومۇملاشتۇرۇپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتا تېخىمۇ زور ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىشىمىز كېرەك.

(ئاخىرى 4 - بەتته)

ئايلەت ئايدۇرىشت «شىنجاڭ بويىچە زورئاۋاللىق، تېررورلۇق جىنايىتىگە زەربە بېرىشكە دائىر دېلولار كۆرگەزمىسى»نى كۆرگەندىن كېيىن مۇنداق دېدى:

ھەر مىللەت خەلقىگە ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش توغرىسىدا تەربىيە بېرىش لازىم

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز جالال يۈ، خەن گەيمىن رايونلۇق ج خ نازارىتىنىڭ ئالاقىدار كۆرگەزمىدە بىر ئوچۇم سىللىي بۆلگۈنچى خەۋپى قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى ئايلەت مەسئۇللىرىنىڭ ھەمراھلىقىدا نەنمېن لەرنىڭ بۆلگۈنچىلىق قىلىش، يوشۇرۇن

شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئۆتكۈزگەن «شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىش، ۋەتەننى سۆيۈش» نۇشتىن سىرتقى سەنئەت كۆرىكى مۇشۇ ئاينىڭ 13 - كۈنى ئاياغلاشتى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى قىسمىلاردىن كەلگەن يەتتە ئويۇن قويۇش ئەترىتىدىكى 200 دىن كۆپرەك ئارتىس تولۇپ تاشقان ۋەتەنپەرۋەرلىك ھېسسىياتى بىلەن ناخشا ئېيتىپ، ئۇسسۇل ئويناپ، چېگرا رايونىدىكى ئوفتسېر - جەڭچىلەرنىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىشتەك ئورتاق ئارزۇسىنى ئىپادىلىدى. سۈرەتتىكى ئارقا سەپ تەسىرات بوسى ئويۇن قويۇش ئەترىتى ئويۇن كۆرسىتۋاتقان كۆرۈنۈشلەر.

سۇلۇك خۇەيجۇك، ۋاڭ ۋېيدۇك فوتوسى

يەنجىدىكى باۋلاڭ نېفىتلىكىنى ئېچىش قەدىمى تېز بولماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز لیۇ فېڭ، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز لولىنلار خەۋەر قىلىدۇ: بۇنىڭدىن سەككىز ئاي ئىلگىرى ئاپتاش شور قاپلاپ تۇرىدىغان بۇ جايدا ھازىر تۇرۇبا، يوللار گىرەلىشىپ كەتكەن، بورىۋايلار قەد كۆتۈرۈپ تۇرغان، يىلغا 300 مىڭ تونىنا نېفت ئالغىلى بولىدىغان باۋلاڭ نېفتلىكى جىددىي قۇرۇلماقتا.

يەنجى ئويمانلىقى نېفتلىكى 1995 - يىلى تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان، بۇ نېفتلىك شىنجاڭدىكى ئوتتۇرا، كىچىك ئويمانلىقلاردا بايقالغان ۋە تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان نېفت زاپىسى كۆپ رايونلار ئىچىدە ئېچىش قىممىتىگە ئىگە نېفتلىك ئىكەنلىكى ئېنىقلانغان. 1996 - يىلى 5 - ئايدا باۋلاڭ نېفتلىكىنى ئېچىش جىڭلىبۇسى قۇردى. بۇ جىڭلىبۇ قۇرۇلغان كۈندىن تارتىپ ئىشى ئوڭۇشلۇق بولۇپ، ئىشلەپچىقىرىش ئۇقتۇرۇلغىدەك ئىلگىرىلەپ، ئىشلەپچىقىرىش ئۇقتىدارىنى بارلىققا كەلتۈرۈپ، جۇڭگو قۇرۇقلۇقىدىكى نېفتلىكنى ئېچىش بويىچە ئەلگە ئۇقىرى سەۋىيە يارىتىشنى ئەمەلگە ئاشۇردى، بۇ يىل نېفتلىك بىرلەشمە پونكىتىنىك 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشى ئۇچ ئايدىلا پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى. كۈندىلىك نېفت مەھسۇلاتى يىل بېشىدىكى 162 تونىدىن ھازىر 500 تونىدىن كۆپرەككە يەتتى ھەم داۋاملىق ئاشماقتا.

ياي ناھىيىسى مەملىكەت بويىچە زىرائەت شاخ - شۇمبىسى بىلەن قوي بېقىشتىكى ئۇلگە كۆرسىتىش ناھىيىسى قىلىپ بېكىتىلدى

ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە نۆقتىلىق ئىنچىكە يۈگلۈق قوي بېتىشتۇرۇش بازىلىرىنىڭ بىرى بولغان ياي ناھىيىسى بېقىنقى يىللاردىن بۇيان زىرائەت شاخ - شۇمبىلىرىدىن پايدىلىنىپ دېھقانچىلىق رايون چارۇچىلىقىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، چارۇچىلىق ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى. بۇ ناھىيە مەملىكەت بويىچە زىرائەت شاخ - شۇمبىسىدا قوي بېقىشتىكى ئۇلگە كۆرسىتىش ناھىيىسى قىلىپ بېكىتىلگەندىن كېيىن، بۇ تۈرگە 28 مىليون يۈەن مەبلەغ ئورۇنلاشتۇرۇلدى. بۇنىڭدىن مەركەز مالىيىسى 1 مىليون يۈەن، يەرلىك مالىيە 1 مىليون يۈەن چىقىرىدىغان، 14 مىليون يۈەن مەبلەغنى دېھقان، چارۇچىلار

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى مۇشۇ ئاينىڭ 13- كۈنى چۈشتىن كېيىن «شىنجاڭ بويىچە زوراۋانلىق، تېررورلۇق جىنايىتىگە زەربە بېرىشكە دائىر دېلولار كۆرگەزمىسى»نى كۆرگەندىن كېيىن تەكتلەپ مۇنداق دېدى: «بۇ جانلىق ماتېرىيالدىن تولۇق پايدىلىنىپ، جەمئىيەتتە مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش تەربىيىسىنى تېخىمۇ كەڭ دائىرىدە چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، بىر ئۇچۇم مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ ئەكسىيەتچىل ماھىيىتىنى پولاتتەك پاكىتلار بىلەن ئېچىپ تاشلاش كېرەك.»

مۇشۇ ئاينىڭ 17- كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشت، مۇئاۋىن رەئىس جاڭ يۈنچۈەن، ۋاڭ خۇەبيۇ قاتارلىق رەھبەرلەر ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي قانۇن كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىنىڭ ئالاقىدار مەسئۇللىرىنىڭ ھەمراھلىقىدا نەنبىن تەنھەرىكەت سارىيىغا كېلىپ، ھەر مىللەت ئامما بىلەن بىرلىكتە «شىنجاڭ بويىچە زوراۋانلىق، تېررورلۇق جىنايىتىگە زەربە بېرىشكە دائىر دېلولار كۆرگەزمىسى» نى كۆردى. ئۇلار كۆرۈش داۋامىدا چۈشەندۈرگۈچىنىڭ بۇلتۇر «12- ماي ھارۇنخان ھاجىغا قەست قىلىش دېلوسى»، «غۇلجا شەھىرىدىكى 5-فېۋرال ئۇرۇش، چېقىش، بۇلاش، پاراكەندىچىلىك سېلىش ۋەقەسى»، «ئۈرۈمچىدىكى 25- فېۋرال ئاپتوبۇس پارتلىتىش دېلوسى» قاتارلىقلار توغرىسىدىكى چۈشەندۈرۈشنى زەڭ قويۇپ ئاڭلىدى، سۇرەتلەرنى، قويۇلغان ماددىي بۇيۇملارنى تەپسىلىي كۆردى.

ئېكسكۇرسىيىدىن كېيىن، رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشت مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى ئۇيغۇرغان «مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈش» پائالىيىتىنى خۇلاسلەش يىغىنى ئاچتى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى بىلەن مەدەنىيەت نازارىتى بىرلىكتە ئۇيغۇرغان «مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈش» پائالىيىتىنى خۇلاسلەش يىغىنى ئاچتى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى بىلەن مەدەنىيەت نازارىتى بىرلىكتە چوڭ كۆلەمدە ئۇيغۇر مەدەنىيىتىنى تەشۋىق قىلىدىغان «مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈش» پائالىيىتىنى 5- ئاينىڭ 13- كۈنى باشلىدى. بۇ پائالىيەتكە قاتناشقان ئاپتونوم رايونلۇق مۇقام ئانسامبلى، ناخشا - ئۇسسۇل ئومكى، دراما ئومكى ۋە سېرك ئومكىدىكى ئارتىسلاردىن سەممىي ھال سوردى ھەم ھەرقايسى سەنئەت ئومەكلىرىدىن يېڭى، نادىر نومۇرلارنى كۆپلەپ ئېجاد قىلىپ، يېزا-قىشلاقلارغا، دېھقان، چارۇچىلار ئارىسىغا بېرىپ ۋە ئۇلارغا مەنىۋى ئوزۇق ئاتا قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئوچۇن تېخىمۇ كۆپ ئوھىە قوشۇشنى تەلەپ قىلدى.

مانا بۇ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى «مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈش» پائالىيىتىنىڭ ئاساسلىق يىغىنى ئاچتى.

يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى لىكائىنىڭ سۆز قىلىپ، بۇ قېتىمقى «مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈش» پائالىيىتىنىڭ قاتناشقان ئاپتونوم رايونلۇق مۇقام ئانسامبلى، ناخشا - ئۇسسۇل ئومكى، دراما ئومكى ۋە سېرك ئومكىدىكى ئارتىسلاردىن سەممىي ھال سوردى ھەم ھەرقايسى سەنئەت ئومەكلىرىدىن يېڭى، نادىر نومۇرلارنى كۆپلەپ ئېجاد قىلىپ، يېزا-قىشلاقلارغا، دېھقان، چارۇچىلار ئارىسىغا بېرىپ ۋە ئۇلارغا مەنىۋى ئوزۇق ئاتا قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئوچۇن تېخىمۇ كۆپ ئوھىە قوشۇشنى تەلەپ قىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى «مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈش» پائالىيىتىنى خۇلاسلەش يىغىنى ئاچتى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى مۇشۇ ئاينىڭ 13- كۈنى چۈشتىن كېيىن «شىنجاڭ بويىچە زوراۋانلىق، تېررورلۇق جىنايىتىگە زەربە بېرىشكە دائىر دېلولار كۆرگەزمىسى»نى كۆرگەندىن كېيىن تەكتلەپ مۇنداق دېدى: «بۇ جانلىق ماتېرىيالدىن تولۇق پايدىلىنىپ، جەمئىيەتتە مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش تەربىيىسىنى تېخىمۇ كەڭ دائىرىدە چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، بىر ئۇچۇم مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ ئەكسىيەتچىل ماھىيىتىنى پولاتتەك پاكىتلار بىلەن ئېچىپ تاشلاش كېرەك.»

مۇشۇ ئاينىڭ 17- كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشت، مۇئاۋىن رەئىس جاڭ يۈنچۈەن، ۋاڭ خۇەبيۇ قاتارلىق رەھبەرلەر ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي قانۇن كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىنىڭ ئالاقىدار مەسئۇللىرىنىڭ ھەمراھلىقىدا نەنبىن تەنھەرىكەت سارىيىغا كېلىپ، ھەر مىللەت ئامما بىلەن بىرلىكتە «شىنجاڭ بويىچە زوراۋانلىق، تېررورلۇق جىنايىتىگە زەربە بېرىشكە دائىر دېلولار كۆرگەزمىسى» نى كۆردى. ئۇلار كۆرۈش داۋامىدا چۈشەندۈرگۈچىنىڭ بۇلتۇر «12- ماي ھارۇنخان ھاجىغا قەست قىلىش دېلوسى»، «غۇلجا شەھىرىدىكى 5-فېۋرال ئۇرۇش، چېقىش، بۇلاش، پاراكەندىچىلىك سېلىش ۋەقەسى»، «ئۈرۈمچىدىكى 25- فېۋرال ئاپتوبۇس پارتلىتىش دېلوسى» قاتارلىقلار توغرىسىدىكى چۈشەندۈرۈشنى زەڭ قويۇپ ئاڭلىدى، سۇرەتلەرنى، قويۇلغان ماددىي بۇيۇملارنى تەپسىلىي كۆردى.

ئېكسكۇرسىيىدىن كېيىن، رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشت مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى ئۇيغۇرغان «مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈش» پائالىيىتىنى خۇلاسلەش يىغىنى ئاچتى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى بىلەن مەدەنىيەت نازارىتى بىرلىكتە چوڭ كۆلەمدە ئۇيغۇر مەدەنىيىتىنى تەشۋىق قىلىدىغان «مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈش» پائالىيىتىنى 5- ئاينىڭ 13- كۈنى باشلىدى. بۇ پائالىيەتكە قاتناشقان ئاپتونوم رايونلۇق مۇقام ئانسامبلى، ناخشا - ئۇسسۇل ئومكى، دراما ئومكى ۋە سېرك ئومكىدىكى ئارتىسلاردىن سەممىي ھال سوردى ھەم ھەرقايسى سەنئەت ئومەكلىرىدىن يېڭى، نادىر نومۇرلارنى كۆپلەپ ئېجاد قىلىپ، يېزا-قىشلاقلارغا، دېھقان، چارۇچىلار ئارىسىغا بېرىپ ۋە ئۇلارغا مەنىۋى ئوزۇق ئاتا قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئوچۇن تېخىمۇ كۆپ ئوھىە قوشۇشنى تەلەپ قىلدى.

شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئاۋىئاتسىيە ئەسكەرلىرى مەلۇم قىسىم ئۇرۇچى شەھەرلىك 38- ئوتتۇرا مەكتەپتىكى ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىلىرىغا «شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىش، ۋەتەننى ئاز-نومۇسىنى ئوتتۇرىسالىق كومىۋىنزم ئىزباسارلىرىدىن بولۇش» توغرىسىدا ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى بېرىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ پارتىسىنى، ۋەتەننى سۆيۈش قىزغىنلىقىنى ئۇرغۇتتى.

سۇرەتتە: قىسىم رەھبىرى ئوقۇغۇچىلارغا ئىنقلابىي ئەنئەنە توغرىسىدا ھېكايە سۆزلەپ بەرمەكتە.

گۈڭ گۈيتىڭ فوتوسى

تېخىمۇ يۇكسەكلىككە ئىنتىلىۋاتقان گۈمۈدىلىقلار

مېھرىنىساي يالقۇنبەگ، نۇربىيە ئىسمائىلباي (ئۈرۈمچىلىرىمىز)

سىز شۇ كۈنلەردە شەرقىي جۇڭگار ئېتىكىگە جايلاشقان مىڭۇەن ناھىيىسىنىڭ گۈمۈدى بازىرىغا بېرىپ قالسىڭىز، بۇ يەرنىڭ ھەممە جايلىرىدىن، ئېتىز قىرلىرىدىن، زاۋۇت - كانلىرىدىن بىر جارانلىق ناۋا ياكى ئاۋازىنى ئاڭلىسىڭىز ھېس قىلمىسىز. ئۇلگىرى «بورانلىق ساي» دېيىلىدىغان بۇ جايدىن ئاڭلىنىۋاتقان بۇ زادى قانداق ناۋادۇ؟ بۇنىڭغا قىزىقسىڭىز نەزىرىڭىزنى تۆۋەندىكى قۇرلارغا ئاغدۇرغايسىز.

48 مىڭ نوپۇسى بار گۈمۈدى بازىرى ئۇرۇمچىدىن ئىبارەت قاينام بازارغا بېقىن بولۇپ، قاتنىشى قولاي، ئۇچۇر يوللىرى راۋان، ئۇرۇمچى شەھرىنىڭ سىرتىغا جايلاشقان سانائەت رايونلىرى گۈمۈدى زېمىنغا تۇتۇشۇپ كەتكەن. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيان گۈمۈدىلىقلار بۇ ئۇستۇنلۇكتىن پايدىلىنىپ، پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈردى. ئۇلار «بىزا ئىگىلىكى بولمىسا مۇقىملىق بولمايدۇ، سانائەت بولمىسا ھېيىغلى بولمايدۇ» دېگەن ئىدىيىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، بىزا ئىگىلىكى ئارقىلىق بىزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى، ئۆزلىرىنىڭ ئەھمىيلىنى ئاساس قىلىپ، «ئاشلىقنى مۇقىملاشتۇرۇپ، ئىقتىسادنى ئاشۇرۇش، چارۋىچىلىقنى گۈللەندۈرۈش» تىن ئىبارەت بىزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش فاڭجېنىنى تۇزۇپ، ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىقچىلىقىنى، بولۇپمۇ پارنىك كۆكتاتچىلىقىنى چىك تۇتتى. ھازىرغىچە كۆكتاتچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئائىلە 300 دىن ئېشىپ، ئۇلارنىڭ كۆكتاتچىلىقتىن قىلغان يىللىق ساپ كىرىمى ئونتۇرا ھېساب بىلەن 5000 يۈەنگە يەتتى؛ چارۋىچىلىقتا «شەھەرنىڭ ئېھتىياجىغا قاراپ شەھەر ئۇچۇن مۇلازىمەت قىلىپ، دېھقانلارنى بېيىتىش» فاڭجېنىنى ۋە شۇنىڭغا مۇناسىپ تۇرلۇك قوللاش تەدبىرلىرىنى تۇزۇپ، دېھقانلارنىڭ باقمىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىش ئاكتىپلىقىنى يۇقىرى كۆتۈردى. ھازىرغىچە 100 دىن چارۋا مال، 1000 دىن توخۇ باققان باقمىچىلىق كەسىپىي ئائىلىسى 423 كە يەتتى. گۈمۈدىلىقلار ئىسلاھاتنىڭ باھار شامىلىدىن ئەركىن نەپەس ئېلىپ، بازار قانۇنىغا شۇڭغۇپ كىرىپ، ئۆز

رەھبەرلىك بەنزىلىرىنى تەڭشىدى. سانائى ئوبلاستى بويىچە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتىكى ئۇلگىلىك كەنت شىياڭشياخى كەنتىنىڭ يېگىدىن تەيىنلەنگەن ياچېيكا شۇجىسى 100 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، كەنت بالىلار باغچىسى ۋە باشلانغۇچ مەكتەپنى سالدۇردى. بۇ كەنت يەنە بىر قىسىم ئاجىز، چېچىلاڭغۇ پارتىيە ياچېيكىلىرىنى تەرتىپكە سالدى. داساۋۇتەن كەنتنى يەر شارائىتى ناچار، كەنت پارتىيە ياچېيكىسى يېرىم پالەچ ھالەتتە ئىدى. بازارلىق پارتكوم ئۇۋەتكەن كادىر ۋاڭ سەيلىياڭ بۇ كەنتنىڭ پارتىيە ياچېيكا شۇجىسى بولغاندىن كېيىن، ئاممىنىڭ ئىچىدىغان سۈيىنى ھەل قىلىش، يول ياساش، زاۋۇت قۇرۇش، پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزالىرىنىڭ پائالىيەت ئۇيۇلىرىنى سېلىش قاتارلىق ئەمەلىي ئىشلارنى ئىشلەپ، پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ ئۇيۇشۇشچانلىقى ۋە جەڭگىۋارلىقىنى ئاشۇردى. بۇنىڭ بىلەن كەنتنىڭ ئىلگىرىكى قالاق ھالىتى پەيدىنپەي ياخشىلىنىپ، كىشىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش قىزغىنلىقى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى.

پەن - تېخنىكا ئارقىلىق بىزا ئىگىلىكنى گۈللەندۈرۈش يولىغا مېڭىش ئىقتىسادنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتىكى مۇھىم ئامىل

گۈمۈدى بازىرىنىڭ بىزا ئاھالىسى ئومۇمىي ئاھالىنىڭ يېرىمىنى ئىگىلەيدۇ. بازارلىق پارتكوم ۋە ھۆكۈمەت دېھقانلارنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق بىزا ئىگىلىكنى گۈللەندۈرۈپ بېيىش يولىغا يېتەكلەشتە مۇنداق تۆت جەھەتتىكى خىزمەتنى چىڭ تۇتتى:

1. «قىشلاق پەن - تېخنىكا ئۆگىنىش پائالىيىتى»نى چىڭ تۇتتى ۋە ئۇنى زور كۆچ بىلەن قانات يايدۇردى. قىشتىكى بوش ۋاقىتتىن پايدىلىنىپ بازار، كەنتتىن ئىبارەت ئىككى دەرىجىلىك دېھقانلار مەدەنىيەت، تېخنىكا ئۆگىنىش مەكتىپىنى ئېچىپ، كادىرلار ۋە پەن-تېخنىكىدا ئۇلاقە كۆرسىتىش ئائىلىلىرى، ئىشەنچىلىك دېھقانلار قاتارلىق ئوقۇغۇچىلارنى ئىزچىل تەربىيىلەپ، ئۇلارنىڭ ئىلىم ئىگىلەش ئىقتىدارىنى ئۆستۈردى. 1992 - يىلىدىن باشلاپ بازارلىق پەن - تېخنىكا تارماقلىرى دېھقانلار ئارىسىدا پارنىك، لاپاستا كۆكتات تېرىش تېخنىكىسىنى كېڭەيتتى. بازارلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى شۇنىڭغا مۇناسىپ ھالدا يېرىم مولۇق پارنىك ياسىغانلارغا 400 يۈەندىن ياردەم پۇلى بېرىش، ھۆددە يېرىنىك ھەممىسىنى پارنىك قىلىپ كۆكتات تېرىغانلارنىڭ ھۆددىگەرلىك يېرى بېجىنى ئازايتىش، بانكىدىن قەرز ئېلىپ بېرىش ئۇسۇللىرى ئارقىلىق ئۇلارغا زور كۆچ بىلەن مەدەت بېرىشكە ئوخشاش ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى يولغا قويدى. ھازىر بازار بويىچە كۆكتات كۆلىمى 7000 موغا كېڭەيدى. بۇنىڭدىن باشقا ئۇلار كۇن نۇرى پارنىكىدا كۆكتات يېتىشتۇرۇش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىپ، بازارلارنى تۆت پەسىلنىڭ ھەممىسده يېڭى كۆكتات بىلەن تەمىنلىدى.

4. ئىلمىي باقمىچىلىقنى زور كۆچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇردى. باقمىچىلىقتا بىر كەلت سۈمۇرغا 650 كۇب مېتىر سۇ كېتەتتى. ھازىر ئۇ 470 كۇب مېتىرغا ئازايدى. بۇنىڭ بىلەن يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 800 مىڭ كۇب مېتىر سۇ تېجىلىپ قالدى.

3. ئىلمىي تېرىقچىلىق قىلىشنى كەڭ يولغا قويدى. ئۇلار ئىلگىرىكى قوپال تېرىقچىلىق شەكلىنى تۈجۈپلەپ تېرىقچىلىق قىلىشقا ئۆزگەرتىپ، تېرىقچىلىقتا ئەلا سورتلۇق ئۇرۇقلارنى تاللاپ تېرىش، مۇۋاپىق مىقداردا خىمىيىۋى ئوغۇت بىلەن ئوغۇتلاش، زىرائەتلەرنى ئىلمىي پەرۋىش قىلىش قاتارلىق ۋاستىلەرنى قوللىنىپ، ھوسۇلنى ئاشۇردى. 1992 - يىلىدىن باشلاپ گۈمۈدى بازىرى ھەر يىلى دۆلەتكە ئىككى مىليون 450 مىڭ كىلوگرام تاۋار ئاشلىق سېتىپ بېرەلەيدىغان بولدى. كۆكتاتچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىدىغان دېھقانلار ئىلگىرى پەسىل چەكلىمىسىگە ئۇچرايتتى. 1992 - يىلىدىن باشلاپ بازارلىق پەن - تېخنىكا تارماقلىرى دېھقانلار ئارىسدا پارنىك، لاپاستا كۆكتات تېرىش تېخنىكىسىنى كېڭەيتتى. بازارلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى شۇنىڭغا مۇناسىپ ھالدا يېرىم مولۇق پارنىك ياسىغانلارغا 400 يۈەندىن ياردەم پۇلى بېرىش، ھۆددە يېرىنىك ھەممىسىنى پارنىك قىلىپ كۆكتات تېرىغانلارنىڭ ھۆددىگەرلىك يېرى بېجىنى ئازايتىش، بانكىدىن قەرز ئېلىپ بېرىش ئۇسۇللىرى ئارقىلىق ئۇلارغا زور كۆچ بىلەن مەدەت بېرىشكە ئوخشاش ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى يولغا قويدى. ھازىر بازار بويىچە كۆكتات كۆلىمى 7000 موغا كېڭەيدى. بۇنىڭدىن باشقا ئۇلار كۇن نۇرى پارنىكىدا كۆكتات يېتىشتۇرۇش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىپ، بازارلارنى تۆت پەسىلنىڭ ھەممىسده يېڭى كۆكتات بىلەن تەمىنلىدى.

ئېپتىدائىي باشقۇرۇش ئۇسۇلى گۈمۈدى كارخانىلىرىنى بارا - بارا پالەچ ھالەتكە چۈشۈرۈپ قويغان، ھەتتا تاقىلىپ قېلىش گىردابىغا بېرىپ قالغانىدى.

1985 - يىلى گۈمۈدى بازارلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بىزا - بازار كارخانىلىرىنى رونىاق تاپقۇزۇش يولى ئۈستىدە ئىزدەندى. ئۇلار كارخانا رەھبەرلىك بەنزىلىرىنى تەڭشەپ، قابىلىيەتلىك، تەجرىبىلىك، باشقۇرۇش ئىقتىدارى كۈچلۈك كادىرلارنى تاللاپ، كارخانىنىڭ شۇجى، جىڭلىلىقىغا قويدى. ئىقتىسادنى ھۆددىگە بېرىش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇپ، تۇراقلىق ئىشچىنى توختاملىق ئىشچىغا، تۇراقلىق ئىش ھەققى تۈزۈمىنى ئىشلىگىنىگە قاراپ ھەق بېرىش تۈزۈمىگە، كادىرلارنى ۋەزىپىگە تەيىنلەش، ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇش تۈزۈمىنى كادىرلارنى تەكلىپ قىلىپ ئىشلىتىش تۈزۈمىگە ئۆزگەرتتى. مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىشىنى بازارنى يېتەكچى قىلىپ، بازار ئېھتىياجىغا ئۇيغۇنلاشتۇرۇپ يۈزلەندۈردى، يەنى ئەنئەنىۋى ھالەتتىكى «ئىشلەپچىقىرىش، تەمىنلەش، سېتىش»نى «سېتىش، تەمىنلەش، ئىشلەپچىقىرىش»قا ئۆزگەرتتى. گۈمۈدى بازارلىق سۇلياۋ زاۋۇتىنىڭ مەھسۇلاتى بىر مەزگىل سېتىلماي ياسىلىپ قالغانىدى. زاۋۇت مەسئۇللىرى بازار ئەھۋالىنى ئەتراپلىق ئىگىلەپ، بازارلىق مەھسۇلات ئىشلەپ چىقىرىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ بىر قىسىم سۇلياۋ مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىش جەھەتتىكى بوشلۇقىنى تولدۇردى. گۈمۈدى بازارلىق پارتكوم ۋە ھۆكۈمەت بىزا - بازار كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا يەنە ئىلغار تېخنىكا كىرگۈزۈش، ئۇچۇر، ئالاقە ئالماشتۇرۇشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. ئۇلار ئاپتونوم رايونىمىز ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئون نەچچە چوڭ كارخانا بىلەن مۇقىم تېخنىكا مۇناسىۋىتى ئورناتتى. بىزا - بازار كارخانىلىرى تەرەققىياتىدا يەنە كۆپ خىل ئىگىلىكنى كەڭ تەرەققىي قىلدۇرۇش فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ كەلدى. كوللېكتىپ ئىگىلىكتىكى كارخانىلارنى باشقۇرۇشتا ھوقۇقنى قويۇۋېتىش، تەقسىماتنا جانلىق بولۇشنا چىڭ تۇرۇپ، يۇقىرى ئەۋزەللىكتىن پايدىلىنىپ، ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، ئىقتىسادىي ئىنكاس ئىقتىدارىنى كۈچەيتتى. 1996 - يىلى گۈمۈدى بازىرىدىكى بىزا - بازار كارخانىلىرى 1 مىليارد 200 مىليون يۈەن ساپ كىرىم يارىتىپ، 1995 - يىلىغا قارىغاندا 200 مىليون يۈەن ئاشتى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چۆللىشىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش، قۇملىشىشنى تىزگىنلەش خىزمىتىدە ئىلگىرىلەش بولدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چۆللىشىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش، قۇملىشىشنى تىزگىنلەش خىزمىتىدە ئىلگىرىلەش بولدى. يېگىدىن شەكىللەنگەن ئوستانلىق توسقى بىزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنى يۇكسەلدۈرۈشتە مۇھىم رول ئويناماقتا.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى 40 نەچچە يىلدىن بۇيان سۇ قۇرۇلۇشى مەركەز قىلىنغان قۇم، سۇ، ئېتىز- ئېرىق، ئورمان، يوللارنى ئۇنىۋېرسال تۈزەش، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، قوشۇمچە كەسىپ، ېلىقچىلىقنى ئومۇمىيۈزلۈك راۋاجلاندۇرۇشنا چىڭ تۇرۇپ، چۆللىشىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش، قۇملىشىشنى تىزگىنلەش خىزمىتىدە زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. قىسمەن جايلاردا «قۇم ئىلگىرىلەپ ئادەملەر چېكىنىدىغان» ھالەت «ئادەملەر ئىلگىرىلەپ قۇم چېكىنىشكە» ئۆزگەرتىلدى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە چۆللىشىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش مەقسىتىدە يېتىشتۇرۇلگەن ئورمان كۆلىمى 11 مىليون مودىن كۆپرەككە يەتتى. كۆچمە قۇملاردىن مۇداپىئەلىنىش مەقسىتىدە بەرپا قىلىنغان ئورمان ۋە ئوت - چۆپ كۆلىمى 17 مىليون مودىن كۆپرەككە، تېرىلغان ئوت- چۆپ ۋە ياخشىلانغان ئوتلاق كۆلىمى 36 مىليون موغا، يەرلەرنىڭ ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 1980- يىلدىكى % 1.03 تىن ھازىر % 1.68 كە يەتتى. تۆت ۋىلايەت، ئوبلاست، 60 ناھىيە (شەھەر)، بىڭتۈەننىڭ ئۈچ شى، ئىدارىسى، 140 دېھقانچىلىق بوز يەر ئۆزلەشتۇرۇش تۈمەن (مەيدانى) ئېتىز- ئېرىقلارنى ئورمان بىلەن تورلاشتۇردى. 25 ناھىيە (شەھەر) تۈزلەڭلىكنى كۆكەرتىپ بولدى. 40 مىليون موغا يېقىن ئېتىز- ئېرىق ئورمان بىلەن تورلاشتۇرۇلۇپ بوستانلىقنىڭ مۇھاپىزەت توسقى ئاساسەن شەكىللەندى. يېقىنقى ئالتە يىلدىن كۆپرەك جاپالىق تىرىشىش ئارقىلىق 8 مىليون 955 مىڭ مو يەردىكى قۇمنى تىزگىنلەش ۋەزىپىسى ئورۇندىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن ئىبارەت 19 يىل مول ھوسۇل ئېلىشىغا ئاساس سېلىندى.

ھۆكۈمەت بۇنداق رېئاللىقنى كۆزدە تۇتۇپ مائارىپنى ئالدىن تەرەققىي قىلدۇرۇشقا ئەھمىيەت بەردى. بازارنىڭ بىر مەسئۇلى مائارىپ ئىشلىرىغا مەخسۇس مەسئۇل قىلىندى. ئۇلار بازارنىڭ تۇرلۇك خىزمەتلىرىنى ئورۇنلاشتۇرغاندا، ئاۋۋال مائارىپ خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى، خىزمەتلەرنى تەكشۈرگەندە ئاۋۋال مائارىپ خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ، قىينىچىلىق، مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ ماڭدى. مائارىپ سېلىنمىسىنى ئۇزلۇكسىز كۆپەيتىپ، كونا، خەتەرلىك مەكتەپ، سىنىپلارنى ئۆزگەرتىپ، ئوقۇ - ئوقۇتۇش ئىشلىرىنى ساغلام ئېلىپ بېرىشنىڭ دەسلەپكى شەرتىنى تولۇق ھازىرلاپ بەردى. يېقىنقى ئون يىل جەريانىدا ئۇلارنىڭ مائارىپقا سالغان ئومۇمىي مەبلىغى ئالتە مىليون 570 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتتى. ئىلگىرى ئاران ئوقۇلا مەكتىپى كېسەللىكلەرنى بازار ئىچىدىلا كۆرسىتەلەيدىغان بولدى. ئوقۇلۇق سان كۆرسەتكۈچلىرىدە بازار بويىچە ساغلاملىق تەربىيىسىنىڭ قوبۇل قىلىنىش نىسبىتى % 90 كە، شىياخانا ئۆيلىرىنىڭ قاپلىنىش نىسبىتى % 100 كە، «ئا» دەرىجە بويىچە ئۆلچەمگە يېتىش نىسبىتى % 80كە، ئاھالىلەرنىڭ ئوروۋا سوۋېي ئىچىش نىسبىتى % 96 كە يەتتى. گۈمۈدى بازىرىنىڭ ئوقۇلۇق ئىجتىمائىي ئىشلىرىمۇ زور تەرەققىياتلارغا ئېرىشتى. گۈمۈدى بازىرىدا ئايالار ئومۇمىي نوپۇسنىڭ يەشتىن ئىككى قىسمىنى ئىگىلەيدۇ. گۈمۈدى بازارلىق ئايالار ھەرلەشمىسى ئايالارنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا قاتنىشىش ئېڭىنى تۇرغۇزۇش ئۇچۇن، ئايالارنى تەربىيىلەشنى كۆچەيتىپ، ئايالارنىڭ ساپاسىنى يۇقىرى كۆتۈردى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئايالار ئارىسدا قانات يايدۇرۇلغان «ئۇچىنى

ئەملىي خىزمەت تەجرىبىسى كەمچىل، مەدەنىيەت ساپاسى تۆۋەن كادىرلارنىڭ ئورنىغا داۋامدا چېنىققان كادىرلارنى تاللاپ قويۇپ، بارلىق ئېرىق- ئۆستەڭلەرنى تازىلاپ، كاناللار ۋە پەن- تېخنىكىدا ئۇلۇق كۆرۈستىش ئاتلىلىرى، دېھقانلارنى مەركەزلەشتۈرۈپ تەربىيىلىدى. ھازىرغىچە ئىككى دەرىجىلىك مەدەنىيەت، تېخنىكا ئۆگىنىش مەكتىپى 15 كە يەتتى. 95 % تىن ئارتۇق دېھقان بىردىن ئىككىگىچە يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسى ئۆگىنىۋالدى. بازارغا قاراشلىق ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىغا ئائىت دەرسلەر تەسىس قىلىنىپ، ئۇلارنىڭ ئەسقاتىدىغان پەن- تېخنىكا بىلىملىرىنى ئىگىلىشىگە ئاساس سېلىندى.

2. سۇ تېجەش تېخنىكى ئېنىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتتى. گۇمۇدىنىڭ يېرى قۇرغاق، سۇيى قىس. شۇڭا ئۇلار سۇ قۇرۇلۇشىغا ئىزچىل ئەھمىيەت بەردى. ئومۇمىي قۇرۇلۇش پىلانى تۈزۈپ، يۇقىرى باشلىنىش نۇقتىسى، يۇقىرى ئۆلچەم، يۇقىرى سۈپەت، يۇقىرى مەبلەغ سېلىنمىسى، يۇقىرى ئۈنۈم پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، مۇددەت، تۇرکۈملەر بويىچە ئومۇمىي پىلاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇش فاكتورىنى يولغا قويدى. ئۇلار ھۆكۈمەت مەبلەغ سېلىش، كەنت ۋە شەخسلەر مەبلەغ يېغىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، 1988 - يىلىدىن 1995- يىلىغىچە سۇ قۇرۇلۇشىغا 11 مىليون 809 مىڭ يۇەن مەبلەغ توپلىدى. سۇ قۇرۇلۇشىدا سۇ سىڭىمىس ئۆستەڭ ياساشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، ئۇرۇنلاشتۇردى. ئۇلار ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ئاخىرلاشقاندىن كېيىن 8500 ئىش كۈنى سەرپ قىلىپ، 50 نەچچە قېتىم تراكتور، ئاپتوموبىل چىقىرىپ، 15 مىڭ كۇب مېتر تاش - شېغىل يۆتكەپ، قىزىل دەريا قىرغىقىدىكى خەتەرلىك دەپ قارالغان 500 مېتر ئۇزۇنلۇقتىكى جايغا تېگى كەڭلىكى 12 مېتر، ئۈستى كەڭلىكى ئالتە مېتر كېلىدىغان كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش دامبىسى ياسىدى.

3. ئېلىمىي باغمىچىلىقنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇردى. باغمىچىلىقنى بىر نەسىل بويىچە، بىر ئائىلە بىر كەسىپ بويىچە كۆلەملىشىش، كەسىپلىشىش يولىغا مېڭىشتىن ئىبارەت تەرەققىيات يولىنى بېكىتتى. ئۇلار باغمىچىلىق كەسىپىي ئائىللىرىنى ئىلغار باغمىچىلىق تېخنىكىلىرى بىلەن تەربىيىلەپ، باغمىچىلىق كەسىپىنىڭ ساغلام تەرەققىي قىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى. 1995 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە قوتاندىكى چارۋا مال 30 مىڭ تۇياقتا، ئائىلىدە بېقىلۇاتقان ئۇي قۇشلىرى ئۇچ مىليون 460 مىڭنا بېتىپ، بازار 5000 تونىنىدىن ئارتۇق گۆش، تۇخۇم، سۈت بىلەن تەمىنلەندى. باغمىچىلىق كەسىپىدىن كىرگەن كىرىم 70 مىليون يۈەنگە بېتىپ، ھاللىق سەۋىيىگە يۇرۇش قىلىشتىكى ئاساسىي كەسىپكە ئايلاندى. ھازىر گۈمۇدى بازىرى ئۇرۇمچى شەھرىنىڭ مۇھىم كۆكتات، قوشۇمچە يېمەكلىكلەر بازىسى بولۇپ قالدى.

ئۇچقاندەك تەرەققىي قىلىۋاتقان يېزا- بازار كارخانىلىرى، ئىگىلىك تىكلەۋاتقان كىشىلەر...

بۇنىڭدىن ئون يىل ئىلگىرى گۈمۇدى كارخانىلىرى ھېچقانداق مەھسۇلات قىممىتى يارىتالمايتتى. ئۇنۇمدىن ئەسلا گەپ ئاچقىلى بولمايتتى. ئىشچى - خىزمەتچىلەر ھەرقانچە قىلسىمۇ تۇرمۇشىنى قامدىيالمايتتى. ئەسلىدىكى كونا ئۇسكۇنە، قالاق تېخنىكا، ئىقتىدارسىز باشقۇرۇش ئۇسۇلى ئىشلەپچىقىرىشنى چەكلەپ قويغان ئىدى. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلىپ، ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئۆزگەرگەندىن كېيىن، كارخانىلار ئۆزىنى ئۆزگەرتىشكە باشلىدى. ئۇلار ئىشلەپچىقىرىشنى كېڭەيتىپ، بازار قايىسىغا شۇڭغۇپ كىرىپ، تۈرنى تەدرىجىي تۈرگە قولغا ئالدى. ئۇلار ئىلگىرىكى ئاشلىق سېتىۋېلىپ يەيدىغان، قەرز پۇلغا تايىنىپ جان باقىدىغان نامرات بازاردىن بىر سەكرەپلا ئاپتونوم رايون بويىچە سانائىتى مەھسۇلات قىممىتى 100 مىليون يۈەنلىك ئۆتكەلنى بۆسۈپ ئۆتكەن بازارغا ئايلاندى. ئۇلار ئىقتىل - پاراستىگە تايىنىپ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشنىڭ جاراڭلىق كۆيىنى ياڭرىتىشقا باشلىدى. ھازىر 60 % تىن ئارتۇق دېھقان ئائىلىسى «10 مىڭ يۈەنلىك ئائىلە» ئۆلچىمىگە يەتتى.

ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش ئىقتىسادنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ مۇھىم كاپالىتى

گۈمۇدى بازىرىدا ئۈچ پارتىيە باش ياچەيكىسى، 39 پارتىيە ياچەيكىسى ۋە 595 پارتىيە ئەزاسى بار. بازارلىق پارتكوم ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلار قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى مادديي، مەنىۋى جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى يۆكسەلدۇرۇشنىڭ ئاساسى، دەپ قاراپ، ئىشنى پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ جەڭگىۋار قورغانلىق رولى ۋە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئۈانگارتلىق، باشلامچىلىق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشتىن باشلىدى. ئۇلار يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئەمەلىي خىزمەت تەجرىبىسى كەمچىل، مەدەنىيەت ساپاسى تۆۋەن كادىرلارنىڭ ئورنىغا داۋامدا چېنىققان كادىرلارنى تاللاپ قويۇپ، ئۇلارنى ئىلمىي نەزەريە بىلەن قوراللاندۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئىجادىي ئىقتىدارىنى ئاكتىپلاشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئەمەلىي خىزمەت ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئىلمىي تەجرىبە ساھەسىدە ئۆز ئالدىغا ئىش كۆرۈش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇ

تۇرپان ۋىلايەتلىك خەلق دوختۇرخانىسى نامرات دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كېسەل كۆرۈستىشى ۋە داۋالىنىشىغا قولايلىق يارىتىپ بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** خەۋىر قىلىدۇ: تۇرپان ۋىلايەتلىك خەلق دوختۇرخانىسى نامراتلارغا يارەم بېرىش پائالىيىتىنى ئومۇملاشتۇرۇپ، چەت، يىراق جايلاردىن كەلگەن نامرات دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كېسەل كۆرۈستىشى ۋە داۋالىنىشىغا قولايلىق يارىتىپ بەردى.

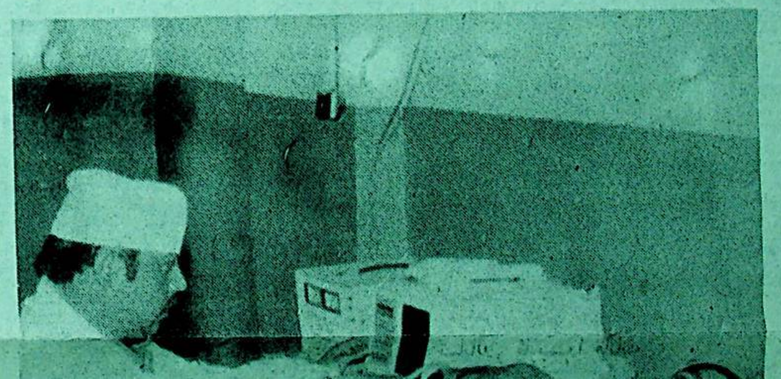
ۋىلايەتلىك خەلق دوختۇرخانىسى 1991- يىلى قايتىدىن كېڭەيتىپ قۇرۇلغاندىن بۇيان، داۋالىنىش شارائىتىنى ياخشىلاپ، دوختۇر- سېستىرالارنىڭ كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈردى. دوختۇرخانا رەھبەرلىكى يۇقىرىنىڭ نامراتلارغا يارەم بېرىش، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ يۈكىنى يېنىكلىتىش ئۈچۈن ۋىلايەت رەھبەرلىرىنىڭ قوللىشى ئارقىسىدا، داۋالاش ئۇسكۇنىلىرى، دوختۇر- سېستىرالارنى ۋە داۋالاشقا كېرەكلىك مەبلەغنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، بۇ يىل 3- ئاينىڭ 1- كۈنىدىن باشلاپ «مەخسۇس نامراتلارغا مېھىر - شەپقەت يەنكۈزۈش ئامبۇلاتورىيىسى» قۇردى. بۇ ئامبۇلاتورىيە چەت، يىراق يېزا، كەنتلەردىكى دېھقان- چارۋىچىلار ۋە كان - كارخانىلاردىكى ئالاھىدە قىينىچىلىقى بار ئىشچى- خىزمەتچىلەر كېسەل كۆرسەتكەندە ئالاقىدار ئورۇنلىنىڭ ئىسپاتى بولسىلا ھەر خىل تەكشۈرۈشلەردە باھادا 5 % تىن 10 % كىچە ئېتىبار قىلىدى. بۇ ئامبۇلاتورىيە 3- ئايدىن ھازىرغىچە 80 دىن ئارتۇق ئاغرىقنى تەكشۈرۈپ ۋە داۋالاپ ئۇلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

ئۆز كەسپىنىڭ ماھىرى

سۈرەتلىك خەۋەر

خوتەن تېببىي مەكتەپ دوختۇرخانىسىنىڭ ياش دوختۇرى ئىلھامجان 1980- يىلى خوتەن تېببىي مەكتەپىنى پۈتتۈرۈپ خوتەن ناھىيىلىك يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتىدا ئىشلەش داۋامىدا مەكتەپتە ئوقۇغانلىرىنى ئەمەلىيەتتىن ئۆتكۈزۈپ، بىلىمىنى مۇستەھكەملىدى ۋە داۋالاش جەھەتتىكى تەجرىبىلىرىنى بېيىتتى. ئۇ 1989- يىلى خىزمەت ئېھتىياجى بىلەن تېببىي مەكتەپ دوختۇرخانىسىغا يۆتكىلىپ كەلگەندىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق دوختۇرخانىسىغا بېرىم يىل B تېپلىق ئۇلترا دولقۇنلۇق تەكشۈرۈش ئەسۋابىدا دىئاگنوز قويۇشنى ئۆگىنىشكە ئەۋەتىلدى. ئۇ پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، دىئاگنوز قويۇش تېخنىكىسىنى تېرىشىپ ئۆگىنىپ، قىسقا ۋاقىتتا كەسىپ ئەھلى بولۇپ قالدى. ئىلھامجان كېسەل تەكشۈرگەندە پۈتۈن زېھنىنى مەركەزلەشتۈرۈپ تەكشۈرۈش ئەسۋابى ئېكرانىدا كۆرۈنگەن ھەر بىر سۈرەت، زەررىچەداغ ، خىلمۇ خىل ئۆزگىرىش ۋە سىگنالارنى ئىنچىكە كۆزىتىپ، ئەتراپلىق ئانالىز قىلدى. ئۇنىڭ ئەستايىدىل تەكشۈرۈش، ئىنچىكە تەھلىل قىلىش ئارقىلىق قويغان دىئاگنوزىنىڭ توغرىلىقى داۋالاش ئەمەلىيىتىدە كۆپ قېتىم ئىسپاتلاندى، ئاغرىقلارمۇ ئۇنىڭ تېخنىكىسىنىڭ يۇقىرىلىقىغا قايىل بولدى.

ئىلھامجان يەتتە يىللىق داۋالاش ئەمەلىيىتىنى يەكۈنلەپ ئاساسدا «سۈيدۈك يوللىرى كېسەللىكلىرىنى تەكشۈرۈش تەجرىبىلىرى» تېمىسىدا تەسىرات ماقالىسى يېزىپ «جۇڭخۇا تېبابىتى» ژۇرنىلىغا سۇندى. ئۇ «ئەگەر مەن بىر ئاغرىق بولسام...» دېگەن ئەقىدە بىلەن ئاغرىقلار ئۈچۈن ئەلا مولازىملىق قىلىپ، كېشىلەرنىڭ ھۆرمىتىگە، تەشكىلنىڭ تەقدىرلىشىگە سازاۋەر بولدى. ئۇ 1989- يىلىدىن بېرى كۆپ قېتىم مەكتەپ ۋە دوختۇرخانا بويىچە «ئىلغار خىزمەتچى» دېگەن شەرەپكە ئېرىشىپ كەلمەكتە.

ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى سىڭدۈرۈلگەن بىر پارچە خەت

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرھۇن لوبۇل**

قىزىلسۇ ئوبلاستلىق ئونتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ سوتچىسى، كومپارتىيە ئەزاسى ئەمرۇللا مامۇت بۇلتۇر 2- ئاينىڭ بېشىدا شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىدىكى گۈلى ئىسىملىك ئوقۇغۇچىدىن كەلگەن بىر پارچە خەتنى تاپشۇرۇۋالدى. خەتتە مۇنداق دېيىلگەن: «ئەمرۇللا ئاكا، مەن قىزنىڭىز ئايشەمگۈلنىڭ ساۋاقدىشى بولىمەن، قىزنىڭىز ئايشەمگۈل بىلەن ئوغلىڭىز ئەركىن ئەتە چوڭشتىن كېيىن پويىز بىلەن بېيجىڭغا ماڭىدۇ. ئاپام ئۇلارغا يولدا يېيىش ئۈچۈن پېچىنە - پىرەنىك، كىشمىش، ماش،چىلغان سەي قاتارلىقلارنى تەييارلاپ بەردى، ئۇلاردىن غەم قىلمالىق، سىزنىك بېقىندا ئايشەمگۈلگە يازغان خېتىڭىزنى ئوقۇپ ساۋاقداشلار ئىنتايىن تەسىرلەندۇق، ئايشەمگۈلنىڭ سىزدەك مېھرىبان دادىسى بولغانلىقىدىن زوقلاندۇق، مېنىڭمۇ سىزدەك دادام بولغان بولسا، قانچىلىك پەخىرلەنگەن بولاتتىم...»

ئايشەمگۈلنىڭ ساۋاقداشلىرىنى ھاياجانغا سالغان خەت - ئەمرۇللا مامۇتنىڭ شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىدا ئوقۇۋاتقان قىزى ئايشەمگۈلنىڭ 1995- يىلى قىشلىق تەتىلدە بېيجىڭغا بېرىپ سايياھەت قىلىپ كېلىش توغرىسىدا يازغان خېتىگە يازغان جاۋاب خېتى ئىدى.

خەتتە مۇنداق دېيىلگەن: «ئايشەمگۈل، سىزنىڭ 1995- يىلى 12- ئاينىڭ 30- كۈنى دەرىبالىرىنى، چوڭ شەھەرلىرىنى كۆرۈپ كەلسەڭلەر، نەزەر دائىرەڭلار كېڭەيدۇ، تېخىمۇ تىرىشىپ ئۆگىنىشىڭلارغا تۈرتكە بولىدۇ؛ دەرۋەقە، بۇ ئىشقا خېلى كۆپ پۇل كېتىدۇ، بۇنداق ئەھمىيەتلىك ئىش ئۈچۈن قەرزدار بولۇپ كەتسەممۇ، سىلەرگە پۇل ئەۋەتىمەن؛ سىلەرنىڭ بۇ سەپىرىڭلار تەييارلىقىنى كۆرۈپ ئۇنىۋېرسىتېتنىڭ ئوقۇۋاتقان ئاكاڭلار ئەۋەتىپ، دوستۇڭلار ماھىرىنى يوقلاپ كېلىشىڭلار ئۈچۈنمۇ ياخشى پۇرسەت؛ مەن ھازىرچە شۇ ئايلىق تاماق پۇلۇڭلارغا يول كىراسىنى قوشۇپ 600 يۈەن ئەۋەتتىم. ماتاشمىنى ئالغاندا ئەۋەتكەن ئاكاڭلارغا قارىتىپ يېتەرلىك پۇل ئەۋەتىپ بېرىمەن، ئوچىڭلار مەسلىھەتلىشىپ بىرلىكتە ئىشلەتسەڭلار بولىدۇ، پۇلنى چوقۇم تېجەشلىك بىلەن خەجلەڭلار، تېگىشلىك بولمىغان ئىشلارغا پۇل چىقىم قىلماڭلار».

ئەمرۇللا مامۇت خېتىدە باللىرىغا مۇنۇلارنى ئالاھىدە تاپىلىغان: «ئوچىڭلار بىرلىكتە ئەنكەي ئۇنىۋېرسىتېتى ۋە مەركىزىي مىللەتلەر ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ۋېئوسكىسى ئالدىدا، تېيەنئەنمېن راۋۇنقىدا، خەلق سارىيى ئالدىدا، خەلق قەھرىمانلىرى مۇنارىسى يېنىدا، سەددىچىن سېپىلى ئۇستىدە خاتىرە ئۈچۈن سۈرەتكە چۈشۈشنى ئۇنتۇپ قالماڭلار، سىلەرنىڭ مەن ئوقۇپ بىلىم ئالغان ھېيجىڭغا بارالىغانلىقىڭلار ئۈچۈن ئۆزۈمنى بەختلىك ھېس قىلمەن، سىلەردىن پەخىرلىنىمەن، مەدەنىيەتلىك ھېيجىڭ خەلقىگە مېنىڭ نامىمدىن سالام ئېيتىپ قويۇڭلار! ئانا مەكتىپىم - مەركىزىي مىللەتلەر ئۇنىۋېرسىتېتىغا سىلەر تەربىيىلىگەن ھەر مىللەت ئوقۇغۇچىلىرى چېگرا رايونىنى گۈللەندۇرۇشكە يۈرەك قېنىنى سەرپ قىلىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداشقا تۆھپە قوشۇپ، ئۇمىدىڭلارنى ئاقلىدى، پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ تەربىيىسىنى يەردە قويمىدى، ئۇنىڭ ئىچىدە مېنىڭمۇ دادام بار، دەپ قويۇڭلار.»

ئۇزۇنىڭ ماتاشمىلا تاپىنىپ تۆت جانلىق ھېقىپ كەلگەن ئەمرۇللا مامۇت پەرزەنتلىرىدە تەرىشچان - ئىقتىسادچىل بولۇش ئادىتىنى پېتىلدۇردى. ھازىر ئۇنىڭ چوڭ ئوغلى ئەنۋەر تېيەنجىن نەنكەي ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ خەلقئارا كارخانا باشقۇرۇش كەسپىدە ئوقۇۋاتىدۇ؛ قىزى ئايشەمگۈل شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ سىياسىي فاكۇلتېتىدائوقۇۋاتىدۇ؛ كىچىك ئوغلى ئەركىن شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ خەلقئارا پۇل مۇئامىلە كەسپى سىنىپىدا ئوقۇۋاتىدۇ؛ شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىدا ئوقۇۋاتقان ئىككى بالىسى 1995- يىلىدىن باشلاپ «شياۋداۋكاگىيو» ئوقۇش مۇكاپاتىدىن بەھرىمەن بولۇۋاتىدۇ.

ئەمرۇللا مامۇت ئۇچ بالىسىنى ئالىي مەكتەپكىچە ئوقۇتۇش جەريانىدا قانچىلىك قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كەلگەندۇ؟ 1960- يىللاردا مەركىزىي مىللەتلەر ئىنستىتوتىدا ئوقۇغان بىر زىيالىي ھازىرغا قەدەر 1950- يىللاردا سىلىنغان كونا كېسەك ئۆيدە ئولتۇرۇۋاتىدۇ. ئۇ ئۆز خىزمىتىنى تېرىشىپ ئولتۇرۇۋاتىدۇ. ئۇ ئۆز بالىسىغا مۇنداق دېدى: «ئۇلار ئوقۇش پۇلىنى تۆلىيەلمىگەچكە ئەمەس، بىز ئۇلارنى ئوقۇتۇشقا ئەرزىمەيدىغان ئىشلارغا ئىسراپ قىلىپ قويغانلىقىمىز ئۈچۈن ئۇلارنى ئوقۇتالمىدۇق. ئۇلار ئوقۇشتا ئىلگىرى بولۇپ، ئۆزىنى ئۆزى تەمىنلىيەلىسە، بىزنىڭ ئۇلارغا ئەڭ چوڭ ياردىمىمىز بولىدۇ.»

كۇچا ناھىيىسى مىللەتلەر ۋە دىن ئىشلىرى خىزمىتىگە ئەھمىيەت بەرمەكتە

كۇچا ناھىيىسى پارتىيىنىڭ بىرلىك سەپ، مىللەتلەر، دىن ئىشلىرىغا دائىر سىياسەتلىرىنى تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇش، دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش ئارقىلىق ناھىيىنىڭ ئىككى مەدەنىيەت باھالاش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە 119 «بەشتە ياخشى مەسچىت»، 140 «بەشتە ياخشى دىنىي زات» مەيدانغا كەلدى.تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتى ياخشى ئىشلىنىپ، تونۇش ئۆستۇرۇلگەنلىكتىن ئاسرايدىغان ياخشى كەيپىيات بارلىققا كەلدى. ئۆتكەن يىلدىن بۇ يىل 5- ئايغىچە ناھىيە بويىچە 240 دىنىي زات نامرات دېھقان ئائىلىلىرىگە 15 مىڭ 778 يۈەن نەق پۇل، 38 مىڭ 647 يۈەن قىممىتىدىكى تۇرمۇش لازىمەتلىكلىرى،

سۈرەتتە: ئۇ كېسەل تەكشۈرمەكتە.
ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **سىدىق قاۋۇز** خەۋىرى ۋە فوتوسى

بورتالا ئوبلاستىدا ئوقۇغۇچىلار سۇغۇرتىسى ئىشلىرى جۇش ئۇرۇپ راۋاجلاندى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غەنى ھاجىيوپ** خەۋەر قىلدۇ: پائال تەشۋىقات، سەپەرۋەرلىك ئىلىپ بېرىلىپ، مۇلازىملىق سالمىقى ئاشۇرۇلغانلىقتىن، بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم‌ئوبلاستىنىڭ ئوقۇغۇچىلار سۇغۇرتىسى ئىشلىرىدا جۇش ئۇرۇپ راۋاجلىنىش ۋەزىيىتى بارلىققا كەلدى.

بېقىنقى يىللاردىن بۇيان ھەر دەرىجىلىك ماتارىپ مەمۇرىي تارماقلىرىنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللاپ قۇۋۋەتلىشى ئارقىسىدا، جۇڭگو خەلق سۇغۇرتا شىركىتى ئۆمۈر سۇغۇرتىسى چەكلىك شىركىتىنىڭ بورتالا ئوبلاستلىق تارماق شىركىتى ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىپ، مۇلازىملىقنى ياخشىلاپ، ئوقۇغۇچىلارنى سۇغۇرتىغا قاتناشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى. ئوبلاستلىق ماتارىپ ئىدارىسى ئوقۇغۇچىلار سۇغۇرتىسى خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇشنى ياش ئۆلادلارنى ساغلام تەربىيىلەپ يېتىشتۇرۇشتىكى مۇھىم ئىشلار قاتارىغا قويۇپ بۇ ھەقتىكى تەشۋىقات - سەپەرۋەرلىكىنى كۈچەيتىپ، سۇغۇرتا قاتنىشىشنى ئەستايىدىل چىڭ تۇتتى. ماتارىپ مەمۇرىي تارماقلىرى ۋە ھەرقايسى مەكتەپلەر ئوقۇغۇچىلار ئامانلىق سۇغۇرتىسىنىڭ ئىجتىمائىي پاراۋانلىق تەۋرىدىكى سۇغۇرتا ئىشلىرىنى چوڭقۇر تونۇپ يېتىپ، بۇ خىل سۇغۇرتىنى قانات يايدۇرۇش يولىدا زور كۈچ سەرپ قىلدى. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىكىنىڭ كۆڭۈل بۆلۈشى، ماتارىپ تارماقلىرى بىلەن سۇغۇرتا شىركىتىنىڭ پائال ماسلىشىشى ئارقىسىدا، ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ ئوقۇغۇچىلار سۇغۇرتىسى ئىشلىرى تېز راۋاجلىنىپ، سۇغۇرتىغا قاتنىشىش كۆلىمى شىنجاڭ بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى. ھازىرغا قەدەر ئوبلاست بويىچە ئوقۇغۇچىلار ئامانلىق سۇغۇرتىسىغا قاتناشقانلار 54 مىڭ 560 قا، ئوقۇغۇچىلارنىڭ كېسەلخانىدا يېتىپ داۋالىنىش سۇغۇرتىسىغا قاتناشقانلار 31 مىڭ 938 گە يېتىپ، ئوبلاستتىكى ئوقۇغۇچىلار ئومۇمىي سانىنىڭ ئايرىم- ئايرىم ھالدا 81 % ۋە 48 % نى ئىگىلىدى. ئوبلاستتىكى 187 ھەر دەرىجىلىك، ھەر خىل مەكتەپنىڭ 136 سى سۇغۇرتىغا قاتنىشىپ، قاتنىشىش نىسبىتى 73 % كە يەتتى. ھازىرغا قەدەر ئوبلاست بويىچە يۇز بەرگەن ئوقۇغۇچىلار سۇغۇرتىسى بويىچە تۆلەم تۆلەش دېلوسى 854 پارچە بولۇپ، تۆلەم سوممىسى 533 مىڭ يۈەنگە يەتتى، تۆلەم سوممىسى 1000 يۈەندىن ئاشقان دېلودىن 40 نەچچە قېتىم يۈز بېرىپ، ئومۇمىي تۆلەم تۆلەش دېلوسىنىڭ 12 % نى ئىگىلىدى. بۇنىڭ بىلەن ئاتاـ ئانىلار ۋە مەكتەپنىڭ ئىقتىسادىي يۈكى زور دەرىجىدە يېنىكلىدى ھەمدە ئوقۇغۇچىلارنىڭ نورمال ئوقۇشىنى ۋە ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىشى كاپالەتكە ئىگە بولدى.

پەيزاۋات ناھىيىسى جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، مەنئۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ئىمىن غۇلام** خەۋەر قىلدۇ: پەيزاۋات ناھىيىسى جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، ناھىيىنىڭ مەنئۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى.

ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىنى مەدەنىيەتلىك شەھەر بەرپا قىلىش بويىچە كادىرلار ۋە ھەر مىللەت ئاممىسىنى «بىر تەرەپ قىلىنچىلىققا ئۆچرىسا، ھەممە تەرەپ ياردەم بېرىش»تىن ئىبارەت ئىنسانپەرۋەرلىك روھىنى جارى قىلدۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلدى: ئىدارە - ئورگانلاردىن 500 دىن كۆپرەك كادىر، ئىشچى- خىزمەتچىنى ئايەنگە ناقابىل ئورۇپ، يۇرت - ماكانىنى قايتا قۇرۇشقا يېنەكچىلىك قىلىشقا ئەۋەتتى. بۇ جەريانىدا ئىدارە - ئورگانلار ئايمۇنگە ئۆچۈرىغان خەلقئە 476 مىڭ 250 يۈەن پۇل ۋە مادىدي بۇيۇم ئىئانە قىلدى. 1995 - يىلىدىن بۇيان بۇ ناھىيە لېپى ھېسابىدىن ئۆگىنىش گۇرۇپپىسىدىن 1035 نى تەشكىللەپ، خالىس مۇلازىملىق قىلىشنى يولغا قويدى. لېپى ئىچىدىن ئۆگىنىش گۇرۇپپىلىرى يېزا ئىگىلىكىگە ياردەم بېرىش، خالىس كېسەل كۆرۈش، قېينىچىلىقى بار ئائىلىلەرگە مېھر - شەپقەت يەتكۈزۈش پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇردى.

بۇ ناھىيە مەنئۇي مەدەنىيەت بەرپا قىلىش بويىچە مەدەنىيەتلىك ئورۇن، مەدەنىيەتلىك ئائىلە قۇرۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ھازىر ناھىيە بويىچە 13 يېزا - بازارداۋا مەدەنىيەت پونكىتى، 200 كەنتتە ئېلېكترلەشكەن تەربىيەلەش نۇقتىسى بار بولدى؛ 96 % كەنتتە مەدەنىيەت ئۆيى ئىسلىگە كەلتۈرۈلدى؛ ئەلايەت دەرىجىلىك «مەدەنىيەتلىك ئورۇن»دىن ئونى، ناھىيە دەرىجىلىك «مەدەنىيەتلىك ئورۇن»دىن 33ى، كەنت دەرىجىلىك «مەدەنىيەتلىك ئورۇن»دىن 96سى بارلىققا كەلدى؛ «مەدەنىيەتلىك ئائىلە»لەر 14 مىڭ 119غا، مەدەنىيەتلىك ئىشچى - خىزمەتچىلەر 2680گە يەتتى.

پەچان ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى بۇ يىل ئەتىيازدا خادىملارنى يېزا - بازارلارغا ئەۋەتىپ يېگىندىن ئېچىلغان بوز يەرلەرنى تىزسلاپ، ئۆلچەپ خەرىتىگە ئېلىپ، بوز يەر ئاچقۇچىلارغا يەر ئىشلىتىش كىشىكسىز تارقىتىپ بەردى.

سۈرەتتە: يەر باشقۇرغۇچى خادىملار دېغار يېزىسىدا يېگىندىن ئېچىلغان بوز يەرنىڭ خەرىتىسىنى قايتا تەكشۈرمەكتە.

سېيتنىياز سايىم فوتوسى

باي ناھىيىسى جەمئىيەت ئامانلىقنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغدىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھەسەن ئابدۇۋۇلى** خەۋەر قىلدۇ: باي ناھىيىسى رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، جەمئىيەت ئامانلىقنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، ناھىيىنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

بۇ ناھىيە ئىلگىرىكى تەجرىبە - ساۋاقلارنى يەكۈنلەش ئاساسىدا ناھىيە، يېزا، كەنتتىن ئىبارەت ئۈچ دەرىجىلىك جەمئىيەت ئامانلىقنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىلىرىنى قۇرۇپ، خادىملارنى تولۇقلىدى؛ بۇ ئورۇنلارغا قاتناش قورالى ۋە بېتەرلىك راسخوت ئاجرىتىپ بەردى؛ مەركەز، ئاپتونوم رايون ۋە ۋىلايەتنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش ساقلاش بىرلەشمە پونكىتلىرى، كېچىلىك چارلاش ئەترەتلىرىنى قۇردى. ج خ، تەپتىش، سوت قاتارلىق تارماقلار زىچ ماسلىشىپ، تورلۇك جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە قاتتىق زەربە بەردى؛ 100 دىن ئارتۇق جىنايى ئىشلار دېلوسىنى پاش قىلدى؛ 400 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق زاۋال پۇل، زاۋال مالنى قايتۇرۇۋالدى.

باينغولىن ئوبلاستىدا ياش - ئۆسمۈر كەشپىياتچىلار كۆپەيدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممەت** خەۋەر قىلدۇ: باينغولىن ئوبلاستىدىكى ھەر دەرىجىلىك پەن- تېخنىكا تارماقلىرى كۆپ تەرەپلىمە ، ئەتراپلىق تەربىيىلەش ئارقىلىق بىر تۈركۈم ياشلار - ئۆسمۈرلەر پەن - تېخنىكا كەشپىياتچىلىرىنى يېتىشتۇرۇپ چىقتى.

يېقىنقى بەش يىلدىن بۇيان بۇ ئوبلاستتىكى ھەر دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تارماقلىرى «پەن- تېخنىكا ئىختىساس ئىگىلىرىنى كېچىكتىرىن باشلاپ تەربىيىلەش»تە چىڭ تۇرۇپ، ياشلار - ئۆسمۈرلەرگە بولغان پەن- تېخنىكا تەربىيىسىنى كۈچەيتتى؛ ئوبلاست بويىچە ئىككى قارار ياشلار - ئۆسمۈرلەر پەن- تېخنىكا كۆرگەزمىسى ئۆيۈشتۇردى؛ ھەر يىلى يەنىي سۆيۈش ئېيىدا يەنىي ئومۇملاشتۇرۇش كۆرسى ئېچىش، يازلىق پەن - تېخنىكا لاگېرى، مۇھىت ئاسراش بىلىملىرى مۇسابىقىسى «1+3» ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان تېخنىكا بىلەن تەربىيىلەش قاتارلىق پائالىيەتلەرنى ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ پەن- تېخنىكا ساۋاتىنى ئۆستۈرۈش، ئىلىم - پەن ئۆگىنىش، ئىلىم -پەننى قوللىنىش قىزغىنلىقى ئېشىپ، كىچىك كەشپىياتچىلار كۆپەيدى. بەش يىلدىن بۇيان ئوبلاست بويىچە ياشلار -ئۆسمۈرلەر يازغان 152 پارچە پەن - تېخنىكا ئەسىرى ۋە 325 ياش - ئۆسمۈر ئايرىم- ئايرىم ھالدا ئاپتونوم ئوبلاست، ئاپتونوم رايون، مەملىكەت ۋە خەلقئارا دەرىجىلىك مۇكاپاتلىنىپ مۇكاپاتقا ئېرىشتى. كورلا شەھەرلىك 3 - ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى تېمەن يېگىشېك ياسىغان «دوراھېسابلىغۇچ» 1993 - يىلى بېيجىڭ ياشلار- ئۆسمۈرلەر خەلقئارا كەشپىيات كۆرگەزمىسىدە مىس مېدالغا، 6 -ئۆۋەتلىك ياشلار -ئۆسمۈرلەر كەشپىياتى بويىچە كۆمۈش مېدالغا ئېرىشتى. خۇشئۇت ناھىيە بورتو چارۋىچىلىق فېرمىسى ئوتتۇرا مەكتەپنىك ئوقۇغۇچىسى مېك يۈفالڭ ياسىغان «ئاددىي ئۈسۈلدا تېرىقچىلىق قىلىش ماشىنىسى» بىلەن «كۆپ ئىقتىدارلىق دېھقانچىلىق سايمىنى» 1995- يىلى ۋە 1996 - يىلى مەملىكەتلىك 9 - ئۆۋەتلىك كەشپىيات كۆرگەزمىسىدە كۆمۈش مېدال مۇكاپاتىغا، مەملىكەتلىك 8 - ئۆۋەتلىك ياشلار -ئۆسمۈرلەر كەشپىيات مۇسابىقىسىدە 2- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

لى پېڭ زۇڭلى سىچۈەن ئۆلكىسىدە خىزمەتلەرنى تەكشۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، چېڭدۇ، 15- ئىيۇن تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ يېقىندا سىچۈەن ئۆلكىسىدە خىزمەتلەرنى تەكشۈرگەندە مۇنداق دېدى: مەدەنىيەت، پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئىگىلەش، كىشىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش نامراتلارنىڭ قالاق قىياپىتىنى ئۆزگەرتىشنىڭ مۇھىم شەرتى، شۇڭا نامراتلارغا ماتېرىپ، پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش لازىم. نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى يېزا - كەنت، ئائىلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈش، چەكلىك مەبلەغنى ئەڭ ئۈنۈملۈك جايلارغا ئىشلىتىش لازىم. ئىشەنچىمىزنى چىڭىتىپ، بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، خىزمەتلەرنى پۈختا ئىشلەيدىغانلا بولساق، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا دۆلىتىمىزدىكى 50 مىليوندىن ئارتۇق نامرات ئاھالىنىڭ قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلالايمىز.

ئەرتەن سۇ ئۈلۈكتۇر ئىستانسىسىنىڭ قۇرۇلۇشى لى پېڭ زۇڭلىنىڭ بۇ قېتىم سىچۈەنگە قىلغان سەپىرىدىكى مۇھىم تەكشۈرۈش نۇقتىسى بولدى. ئەرتەن ئۈلۈكتۇر ئىستانسىسى سىچۈەن، چۆڭچىڭ ھەتتا پۈتكۈل غەربىي جەنۇب رايونىنىڭ قۇرۇلۇشى ۋە تەرەققىياتىدا مۇھىم رول ئوينايدۇ.

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن ئەرتەن ئۈلۈكتۇر ئىستانسىسىنىڭ قۇرۇلۇشىغا ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلدى. لى پېڭ زۇڭلى 1982- يىلى سۇ ئۈلۈكتۇر مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى بولۇپ ئىشلەۋاتقاندا ئەرتەن سۇ ئۈلۈكتۇر ئىستانسىسىنىڭ قۇرۇلۇشى توغرىسىدا مەركەزگە «ئەرتەن سۇ ئۈلۈكتۇر ئىستانسىسى سىچۈەن ئۆلكىسىنىڭ ئېنېرگىيە مەسلىسىنى ھەل قىلىشنىڭ ئاچقۇچى» دېگەن تەمىدا دوكلات يازغانىدى.

لى پېڭ زۇڭلى 6- ئاينىڭ 12- كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئەرتەن سۇ ئۈلۈكتۇر ئىستانسىسى ئىش ئورنىغا كەلدى ۋە قۇرۇلۇش ئورنىنىڭ ئەھۋالىنى كۆزدىن كۆچۈردى، قۇرۇلۇش مەسئۇللىرى، جۈملىدىن ئەللىك مۇتەخەسسىسلەردىن قۇرۇلۇشنىڭ ئەھۋالىنى ئىگىلىدى. ھازىر بۇ قۇرۇلۇشنىڭ تەرەققىياتى ئۆگزىلۈق، سۈپىتى ياخشى بولماقتا. 1998- يىلى 7- ئايدا 550 مىڭ كىلوۋاتلىق تۆنجى گېنېراتور گۇرۇپپىسى توك بېرىشى مۇمكىن.

لى پېڭ زۇڭلى بۇنىڭدىن ناھايىتى خۇشال بولدى. ئۇ ئۈلۈكتۇر ئىستانسىسىنىڭ دۇنيا بانكىسى ۋە خەلقئارا مالىيە ئۆمىكىنىڭ قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىپ، خەلقئارا رىقابەت خاراكتېرلىك خېرىدار چاقىرىشىنى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويغانلىقى ھەم خەلقئارادىكى ئىلغار قۇرۇلۇش باشقۇرۇش ئۇسۇلى بويىچە قۇرۇلۇش ئېلىپ بارغانلىقىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى.

لى پېڭ سىچۈەندە خىزمەتلەرنى تەكشۈرگەندە جايلارغا سۇ بايلىقىنى تېجەش بىلەن ئېچىشنى ئوخشاش مۇھىم ئورۇنغا قويۇشنى تاپىلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: سۇ بايلىقى كەمچىل بولۇش مەملىكەت خاراكتېرلىك مەسىلە. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، سۇ ئىسرافچىلىقىمۇ ئىنتايىن ئېغىر، سانائەتنىمۇ، يېزا ئىگىلىكىدىمۇ شۇنداق. يېزا ئىگىلىكىدە پەن-تېخنىكا تەرەققىياتىغا تايىنىپ سۇ تېجەش تېخنىكىسىدىكى يېزا ئىگىلىكىنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش لازىم.

لى پېڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتنى، ئەڭ مۇھىمى، ئىككى تۈپ بۇرۇلۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇش، چوڭلىرىنى تۇتۇش، كىچىكلىرىنى قويۇۋېتىش لازىم.

ئۇ تەكتلەپ مۇنداق دېدى: شەھەرلەردە ئاساسىي تۇرمۇشقا كاپالەتلىك قىلىش تۇرۇمىنى تېزدىن ئورنىتىش لازىم. قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىش، كارخانىلاردىكى ئىش ئورنىدىن ئايرىلىپ قېلىپ ئورۇنلاشتۇرۇشنى كۈتۈۋاتقان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى يېڭى تېخنىكا، ماھارەت ئۆگىنىشكە تەشكىللەپ، ئۇلارنىڭ قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىشغا ئىمكانىيەت يارىتىپ بېرىش لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىش قارىشىنى ئۆزگەرتىپ، ھەر قانداق ساھەدە ئىشلەش شەرەپلىك، دەيدىغان ئىدىيىنى تۇرغۇزۇش لازىم.

ماۋزۇ خەۋەرلەر

△ مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى مۇھىت ۋە بايلىق قوغداش خىزمىتى بويىچە سۆھبەت يىغىنى ئاچتى

△ مەملىكەتلىك ئالىي مەكتەپلەر پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنى ۋە مەملىكەتلىك ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر ئەخلاق تەربىيىسى خىزمىتى يىغىنى ئايا غلاشتى

△ دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار قۇرۇلۇشى نەزەرىيسى ۋە ئەمەلىيتى توغرىسىدىكى سۆھبەت يىغىنى چاڭشادا ئوتكۈزۈلدى

△ 2 - نۆۋەتلىك «شايەن كىنو ئەدەبىياتى مۇكاپاتى» بويىچە مۇنەۋۋەر سىنارىيەلەرنى توپلاش پائالىيىتى ئوتكۈزۈلدى

△ شياڭگاڭ ھەر ساھە ياشلىرى تەبرىكلەش كومىتېتى داڭقان تەقدىم قىلىش ئۇچۇن بېيجىڭغا كېلىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

«خەلق» سارىيىنىڭ شياڭگاڭ زالى شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى ھارپىسىدا پۈتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 15- ئىيۇن تېلېگراممىسى. «خەلق» سارىيىنىڭ شياڭگاڭ زالى پۈتتى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن يېقىندا شياڭگاڭ زالىغا بېرىپ بەرگەن «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» فاكتورىنى ئىجرا قىلىپ، شياڭگاڭنىڭ گۈللىنىشى، مۇقىملىقىنى ساقلايلى» دېگەن بېغىشلىما شياڭگاڭ زالىنىڭ ئاساسىي زالىدىكى چوڭ پەردىگە ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

شياڭگاڭ زالى 7- ئاينىڭ 1- كۈنىدىن باشلاپ رەسمىي ئىشلىتىلىدۇ. بۇ زال «خەلق» سارىيىنىڭ غەربىي جەنۇبىغا جايلاشقان، ئومۇمىي قۇرۇلۇش كۆلىمى 1728 كۋادرات مېتىر، ئۇ «خەلق» سارىيى ئىچىدىكى 32 مەمۇرىي رايونىنىڭ نامى بىلەن ئاتىلىدىغان زاللار ئىچىدىكى كۆلىمى ئەڭ چوڭ زال ھېسابلىنىدۇ.

شياڭگاڭ زالىنى سېلىش شياڭگاڭدىكى قېرىنداشلارنىڭ كۆپ يىللاردىن بۇيانقى ئارزۇسى. 1985- يىلى شياڭگاڭ رايونىدىكى مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىللىرىدىن فېي يىمىن قاتارلىق كىشىلەر شياڭگاڭ زالىنى سېلىش توغرىسىدا تەكلىپ بەرگەندى. ئۆتكەن يىلى خەلق قۇرۇلتىيى يىغىنى مەزگىلىدە ئەزا خو يىڭدۇڭنىڭ باشلامچىلىقىدا شياڭگاڭ زالىغا تەبىارلىق كۆرۈش گۇرۇپپىسى قۇرۇلغان، «خەلق»

شياڭگاڭدا سۇڭ چىڭلىڭ ئۆسمۈرلەر سارىيى قۇرۇلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شياڭگاڭ، 14- ئىيۇن تېلېگراممىسى. سۇڭ چىڭلىڭ ئۆسمۈرلەر سارىيى تۇنۇگۈن شياڭگاڭدا قۇرۇلدى. ئۇ شياڭگاڭ باللىرىنى تېخمۇ كۆپ جۇڭگو مەدەنىيىتى ۋە سەنئىتى توغرىسىدا تەربىيە بىلەن تەمىن ئېتىدىغان سورۇن بولۇپ قالدۇ، شۇنداقلا شياڭگاڭ بىلەن ئىچكى جايلاردىكى باللارنىڭ دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ.

قۇرۇلۇش مۇراسىمىدا شياڭگاڭ سۇڭ چىڭلىڭ ئۆسمۈرلەر سارىيىنىڭ قۇرۇلۇشىغا پۇل ئىئانە قىلغان شياڭگاڭلىق داڭلىق كارخانىچى يې جۇڭۇ مۇنداق دېدى: سۇڭ چىڭلىڭ خانىمنىڭ جۇڭگو باللىرىغا گۈزەل كەلگۈسى ئاتا قىلىش يولىدا كۆچىنى ئايىماي ئۆلۈغ ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللانغانلىقىدىن قاتتىق تەسىرلەندىم، شۇڭا بۇ ئۆسمۈرلەر سارىيىنى قۇرۇشقا 10 مىليون يۈەن (شياڭگاڭ پۇلى) ئىئانە قىلدىم. شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىگە ئەگىشىپ، شياڭگاڭ سۇڭ چىڭلىڭ ئۆسمۈرلەر سارىيى شياڭگاڭنىڭ ئىچكى جايلار بىلەن بولغان ئالاقىسىنى يەنمۇ ئىلگىرى سۈرىدۇ، شۇنداقلا ئىچكى جايلاردىكى باللار بىلەن شياڭگاڭدىكى باللارنىڭ دوستلۇقىنى كۈچەيتىدۇ.

تونۇشتۇرۇلۇشچە، شياڭگاڭ سۇڭ چىڭلىڭ ئۆسمۈرلەر سارىيىدا بالىلار باغچىسى، باشلانغۇچ، ئوتتۇرا مەكتەپ ۋە جۇڭگو سەنئىتى بويىچە تەربىيىلەش مەركىزى قۇرۇلىدىكەن، ھەم ئۇ باللارنى ئالاقىدار پاراۋانلىق بىلەن تەمىن ئېتىدىكەن.

سارىيىمۇ مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى، قوشۇمچە «خەلق» سارىيىنى باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى سۈچىۋچېڭنىڭ باش قوماندانلىقىدا قۇرۇلۇشقا قوماندانلىق قىلىش شتابى قۇرغان، بۇ شتاب شياڭگاڭ زالىنى لايىھىلەش ۋە ياساشقا كونكرت مەسئۇل بولغان.

شياڭگاڭ زالىنىڭ قۇرۇلۇشى مەملىكەتنىڭ ھەر قايسى جايلىرىنىڭ ئاكتىپ ماسلىشىشغا ئېرىشتى: خرۇستال چىراغلارنى فۇجيەن ئەۋەتتى؛ غايەت زور مىس ئىشىك جېجياڭدىن كەلتۈرۈلدى، نەپىس پەردە بېيجىڭدا ئىشلەنگەن، «ۋىكتورىيە پورتىنىڭ كېچىلىك مەنزىرىسى» ناملىق كەشتە شائاخەيدە كېچىلەپ ئىشلىنىۋاتىدۇ؛ ئاساسىي زال بىلەن كۆپ ئىقتىدارلىق زالدىكى پاياندازنى توقۇشقا بېيجىڭ بىلەن شياڭگاڭ مەسئۇل بولدى؛ شەندۇڭ 99 ئەجدىھا ئويۇلغان بىر جۇپ «شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى» ناملىق لوڭقا ھەدىيە قىلدى. دېمەك، شياڭگاڭ زالى چاڭجياڭ دەرياسىنىڭ جەنۇبىي ۋە شىمالىدىكى جۇڭخۇا پەرزەنتلىرىنىڭ يۈرەك قېنىنىڭ جەۋھىرى.

ئۇرۇمچى نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى خەندەن پولات - تۆمۈر زاۋۇتىدىن ئۆگىنىپ، تەننەرخنى تۆۋەنلىتىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتتى

ئۇرۇمچى نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى خەندەن پولات - تۆمۈر زاۋۇتىدىن ئۆگىنىشنى تېخمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، مەھسۇلات تەننەرخنى تۆۋەنلىتىش كۆرسەتكۈچىنى ھاسىل قىلغاندى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان بۇ زاۋۇت خەندەن پولات - تۆمۈر زاۋۇتىدىن ئۆگىنىشنى تېخمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، مەھسۇلات تەننەرخنى تۆۋەنلىتىش كۆرسەتكۈچىنى ئەسلىدىكىگە سېلىشتۇرغاندا 1.5 پىرسەنت تۆۋەنلەتتى. مۇشۇ ئاساستا، زاۋۇت ئىچىدە ئىقتىسادىي ھېسابلاشنى كۈچەيتىپ، ئىشلەپچىقىرىش ۋە باشقۇرۇش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈپ، ئىشلەپچىقىرىش تەننەرخىنى تېخىمۇ تۆۋەنلىتىش ئارقىلىق ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈشكە تىرىشماقتا.

مۇۋاپىق، سۈپىتى ياخشى ماددىي ئەشيالارنىڭ سېتىۋېلىنىشىنى قولغا كەلتۈردى. مەسئۇلىيەت، ھوقۇق، مەنپەئەتنى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈپ، مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىشتا كىم ھۆھەمەتربەھىم خەۋەر قىلىدۇ: ئۇرۇمچى نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى

دېڭ گۇەنگىن مۇنەۋۋەر ئەسەرلەرنى كۆپەرەك يارىتىش خىزمىتى سۆھبەت يىغىنىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى:
خەلققە ئەڭ ياخشى مەنىۋى ئوزۇق بېرەيلى

خەلققە ئەڭ ياخشى مەنۋى ئوزۇق بېرەيلى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خاربىن، 15- ئىيۇن تېلېگراممىسى: ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشۋىقات بۆلۈمى مۇشۇ ئايىنىڭ 9- كۈندىن 12- كۈنىگىچە خاربىن شەھىرىدە مۇنەۋۋەر ئەسەرلەرنى كۆپەرەك يارىتىش خىزمىتى سۆھبەت يىغىنى چاقىردى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۈنىڭ شۇجىسى، مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى دېڭ گۇەنگېن سۆھبەت يىغىنىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: خەلق ئۈچۈن، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلىش يۆنىلىشى ۋە «بارچە گۈللەر تەكشى ئېچىلىش، ھەممە ئېقىملار بەس - بەسته سايراش» فاڭجېنىندا چىڭ تۇرۇپ، ئەدەبىيات - سەنئەت قانۇنىيىتىگە، يازغۇچى، سەنئەتكارلارنىڭ ئەمگىكىگە تولۇق ھۆرمەت قىلىپ، ئەدەبىيات- سەنئەت ئەسەرلىرىنىڭ سۈپىتىنى تىرىشىپ ئۈستۇرۇپ، خەلققە ئەڭ ياخشى مەنۋى ئوزۇق بېرىش لازىم.

دېڭ گۇەنگېن سۆزىدە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھازىر ئەدەبىيات - سەنئەت خىزمىتىنىڭ ئالدىدا ئىنتايىن ياخشى پۇرسەت تۇرماقتا. يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقلىقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ئەدەبىيات - سەنئەت خىزمىتىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت بەرمەكتە. ھەر دەرىجىلىك تەشۋىقات، مەدەنىيەت تارماقلىرى مەركەزنىڭ ھۆججىتىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، خىزمەتنى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلىشى كېرەك. ئەدەبىيات - سەنئەت خادىملىرى ئىجادىيەت ئاكتىپلىقى ۋە مەسئۇلىيەتچانلىقىنى ئۆستۈرۈشى كېرەك، ھازىر ئەدەبىيات - سەنئەت گۈللەنمەكتە، مۇنەۋۋەر ئەسەرلەر كۆپەيمەكتە، ئاساسىي مىلودىيە ياگرىماقتا، ۋەزىيەت ناھايىتى ياخشى. شۇنىمۇ كۆرۈش كېرەككى، مۇنەۋۋەر ئەسەرلەر ئاز قىلىق كىشىلەرگە ئىلھام بېرىش ۋەزىپىسىنى يەنىمۇ ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن ناھايىتى زور كۈچ سەرپ قىلىشىمىزغا، نۇرغۇن خىزمەت ئىشلىشىمىزگە توغرا كېلىدۇ.

دېڭ گۇەنگېن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مۇنەۋۋەر ئەسەرلەرنى كۆپەرەك يارىتىش مىللىي روھىنى ئۇرغۇتۇش، ئىلھامات، ئېچۇشتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ جىددىي ئېھتىياجى، توغرا يۆنىلىشته چىڭ تۇرۇش سوتسىيالىستىك ئەدەبىيات - سەنئىتنى گۈللەندۈرۈش ۋە راۋاجلاندۇرۇشنىڭ جىددىي ئېھتىياجى، سوتسىيالىستىك مەدەنىيەت بازارلىرىنى بەرپا قىلىش، چىرىك ئىدىيە، مەدەنىيەتنىڭ تەسىرىگە تاقابىل تۇرۇشنىڭ جىددىي ئېھتىياجى، بىز پارتىيە، خەلق ئالدىدا جاۋابكار بولۇش پوزىتسىيىسى بىلەن تېخىمۇ كۆپ، تېخىمۇ ياخشى ئەسەرلەرنى يارىتىپ، دەۋرىنىڭ، خەلقنىڭ ئېھتىياجىنى قاندۇرۇشىمىز كېرەك.

دېڭ گۇەنگېن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىجتىمائىي تۇرمۇش ئەدەبىيات - سەنئەت ئىجادىيىتىنىڭ بىردىنبىر بۇلۇقى، ئەدەبىيات- سەنئەت خادىملىرىنى تۇرمۇشقا، ئامما ئارىسىغا بېرىپ ئوزۇق ئېلىپ، ئۆزىنى بېيىتىشقا، دەۋر تۇرمۇشىنى تولۇپ تاشقان قىزغىنلىق بىلەن ئەكس ئەتتۈرۈشكە ئىلھاملاندۇرۇش لازىم.

(بېشى 1 - بەتته)

ئۇزى توپلايدىغان، قالغان 12 مليون يۇەن مەبلەغ بانكىدىن قەرز ئېلىنىدىغان بولدى. تور قۇرۇلۇشى مۇددىتى ئۇچ يىل بولۇپ، بۇ مەزگىل ئىچىدە قوي پادىلىرىنىڭ قوتان قالدۇقى يېلىغا 5 % كۆپەيتىلىپ، ئۇچ يىل ئىچىدە قوتاندىن چىقىرىلغان قوي 670 مىڭ تۇياقنى يەتكۈزۈلۈپ، يىللىق گۆش مقدارىنىڭ ساپ كۆپىيش نىسبىتى 15 % تىن ئاشۇرۇلىدۇ. 210 مىڭ تونىنا سلوس، 65 تونىنا ئامىياكلاشتۇرۇلغان سلوس ياسلىپ، زىرائەت ساخ - شۇمبىلىرىدىن پايدىلىنىش نىسبىتى 45 % كە يەتكۈزۈلىدۇ. ھەر بىر ئائىلە باققان قوي ھازىرقىدىن ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 3.03 تۇياق كۆپەيتىلىدۇ، ئۇچ يىل ئىچىدە يارىتىلىدىغان ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 259 مليون 290 مىڭ يۇەنگە يەتكۈزۈلىدۇ.

زىرائەت ساخ - شۇمبىسىدىن پايدىلىنىپ، قويچىلىقنى راۋاجلاندۇرغاندا، چارۋا ۋە چارۋا مەھسۇلاتلىرىنى ئاشۇرۇپلا قالماي، بەلكى ئوزغۇن ئاشلىقنى تېجەپ قالغىلى، ئېنىزدىن چىققان ساخ - شۇمبىلارنى چارۋا مال ئارقىلىق يەنە ئېنىزغا قايتۇرۇپ، تۇپراقنى كۈچلەندۈرۈپ، كۆرۈنەرلىك ئىقتىسادىي ئۈنۈم ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئېرىشكىلى بولىدۇ. ھازىر بۇ تېخنىكا يايى ناھىيىسىدە ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇلۇشقا باشلىدى.

(بېشى 1 - بەتته)

ئۇرۇمچى شەھىردە ئىستېمالچىلارنىڭ ئەرز- شىكايەت مەركىزى قۇرۇلدى

ئوز مۇخبىرىمىز جۇشلىك خەۋەر قىلىدۇ: مۇشۇ ئايىنىڭ 10 - كۈنى چوشتىن كېيىن ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئىستېمالچىلار ئەرز- شىكايەت مەركىزىنىڭ قۇرۇلغانلىقى جاكارلاندى.

جۇڭگو ئىستېمالچىلار جەمئىيىتىنىڭ باش كاتىپى ياڭ شۇكۇن ئالاھىتەن بېيجىڭدىن كېلىپ ۋىتىسكا ئېسىش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئىستېمالچىلار ئەرز- شىكايەت مەركىزىنىڭ ۋەزىپىسى. 1. جىددىي ئەرز - شىكايەتلەر ۋە باشقا تەشكىلاتلار ھەل قىلالمىغان ئەرز - شىكايەتلەرنى بىر تەرەپ قىلىش؛

2. ئاساسىي قاتلام ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق- مەنپەئەتىنى قوغداش تەشكىلاتلىرىنى قوبۇل قىلىش، شەھەرگە قاراشلىق ھەرقايسى ئاساسىي قاتلام ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى، شۆبىلىرى، كارخانىلاردىكى ئىستېمالچىلار جەمئىيىتى خىزمەت پونكىتلىرىغا ئومۇمىيۈزلۈك يېتەكچىلىك قىلىش، ئىستېمالچىلارنىڭ ئەرز- شىكايەتلىرىنى ۋە ماجىرالارنى بىر تەرەپ قىلىش، مۇرەسسە قىلىش؛

3. ئەرز- شىكايەت ماتېرىياللىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك، سىستېمىلىق توپلاش، ئىستېمالچىلارنىڭ ئەرز - شىكايەت ئارخىپىنى تۇرغۇزۇپ، ئۇلارنى ۋاقتىدا تورگە ئايرىپ، مەسىلىلەرنى جىددىي ھەل قىلىش؛

4. ھەر دەرىجىلىك ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش تەشكىلاتلىرى يوللىغان ئەرز - شىكايەت مەلۇماتلىرىنى قەرەللىك ھالدا ئونۇبۇرسال تەھلىل قىلىپ، ھۆكۈمەتكە ۋە ئالاقىدار تارماقلارغا ئۈچۈر يەتكۈزۈش ھەم مۇھىم ، تېپىك ئەرز - شىكايەتلەرنى قەرەللىك تەھلىل قىلىپ ئاشكارىلاپ تۇرۇش، ئىستېمال يۇزلىنىشىنى مۆلچەرلەش؛

5. ئەرز - شىكايەتلەرنى بىر تەرەپ قىلدىغان سەييارە ئاپتوموبىل چىقىرىپ، ئەرز- شىكايەتلەرنى سەييارە قوبۇل قىلىش ۋە بىر تەرەپ قىلىشتىن ئىبارەت.

بۇ مەركەز ئەرزلەرنى ئۆز ۋاقتىدا قوبۇل قىلىپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن، پاش قىلىش تېلېفونى ۋە ئىسسىق لىنىيە تېلېفونى تەسىس قىلدى. تېلېفون نومۇرى :

2814589، 2810230 ئارقىلىق 6002 ئېلىنىدۇ.

شكايەت مەركىزى قۇرۇلدى

ئۇمۇمىيۈزلۈك، سىستېمىلىق توپلاش، ئىستېمالچىلارنىڭ ئەرز - شىكايەت ئارخىپىنى تۇرغۇزۇپ، ئۇلارنى ۋاقتىدا تورگە ئايرىپ، مەسىلىلەرنى جىددىي ھەل قىلىش؛

4. ھەر دەرىجىلىك ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش تەشكىلاتلىرى يوللىغان ئەرز - شىكايەت مەلۇماتلىرىنى قەرەللىك ھالدا ئونۇبۇرسال تەھلىل قىلىپ، خىزمەتنى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلىشى كېرەك. ئەدەبىيات - سەنئەت خادىملىرى ئىجادىيەت ئاكتىپلىقى ۋە مەسئۇلىيەتچانلىقىنى ئۆستۈرۈشى كېرەك، ھازىر ئەدەبىيات - سەنئەت گۈللەنمەكتە، مۇنەۋۋەر ئەسەرلەر كۆپەيمەكتە، ئاساسىي مىلودىيە ياگرىماقتا، ۋەزىيەت ناھايىتى ياخشى. شۇنىمۇ كۆرۈش كېرەككى، مۇنەۋۋەر ئەسەرلەر ئاز قىلىق كىشىلەرگە ئىلھام بېرىش ۋەزىپىسىنى يەنىمۇ ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن ناھايىتى زور كۈچ سەرپ قىلىشىمىزغا، نۇرغۇن خىزمەت ئىشلىشىمىزگە توغرا كېلىدۇ.

دېڭ گۇەنگېن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مۇنەۋۋەر ئەسەرلەرنى كۆپەرەك يارىتىش مىللىي روھىنى ئۇرغۇتۇش، ئىلھامات، ئېچۇشتىش

ھەقىقىي تۇتۇپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەش لازىم

(بېشى 1 - بەتته)

يولداش ۋاڭ لېچۈەن تۇرپان- قۇمۇل نېفىتلىكى بازىسى ۋە قۇمۇل ئالتۇن كېنى، قۇمۇل ئىككىنچى ئېلېكتر ئىستانسىسى، قۇمۇل شېلى پاختا توقۇمىچىلىق ھەسسىدارلىق شىركىتى، قۇمۇل تېمىنىي تاش ماتېرىياللىرى ھەسسىدارلىق شىركىتىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندىن كېيىن مۇنداق دېدى: قۇمۇل ئولايىتى سانائەت تەرەققىياتىدا مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، مۇھىمىنى ياخشى تۇتۇشقا ئەھمىيەت بېرىشى لازىم. ھازىرقى جىددىي ئىش شۇكى، زېھنىي كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ، ئىككى چوڭ خىمىيىۋى ئوغۇت تۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇشى، تۇرپان - قۇمۇل نېفىتلىكى بىلەن يەرلىك ھۆكۈمەت ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشى، بۆلۈنۈپ ھەرىكەت قىلىشى، تۇرلۇك چارە - تەدبىرلەرنى قوللىنىپ دەرھال بۇ ئىككى قۇرۇلۇش تۇرنىگە تۇتۇش قىلىشى كېرەك. يەنە بىر تۈر - قۇمۇل ئېلېكتر ئېنېرگىيە بازىسى قۇرۇلۇشى. ئاپتونوم رايونلۇق ئېلېكتر ئېنېرگىيە ئىدارىسى تەسەۋۋۇرىنى ئوتتۇرىغا قويىدى، قۇمۇل تەرەپنىڭ چىڭ تۇتۇپ ئەمەلىيلەشتۈرۈشىنى ئۇمىد قىلىمەن، بۇنۇڭدىن كېيىنكى ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇشقا مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش، چوقۇم بۇ قۇرۇلۇشنى بالدۇراق باشلاش، ئۇنۇمىنى بالدۇراق كۆرۈش كېرەك.

ۋاڭ لېچۈەن قۇمۇل ئولايىتىدىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىگە مۇنداق دەپ تاپىلىدى: شەھەر قۇرۇلۇشى ۋە غەيرىي ئىشلەپچىقىرىش خاراكتېرلىك قۇرۇلۇشلاردا مادارىغا قاراپ ئىش كۆرۈپ، ئۇنى ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنىڭ تەرەققىيات سەۋىيىسىگە ماسلاشتۇرۇشقا دىققەت قىلىش لازىم؛ مالىيە چىقىمىدا تېجەشلىك بولۇش، تىرىشچان- ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئائىلە باشقۇرۇش ، سودىگەر چاقىرىش، مەبلەغ كىرگۈزۈشته تەشەببۇسكار بولۇش، ئېچكى قىسمدا كىرگۈزۈش، سىرت بىلەن بىرلىشىش جەھەتته سىياسەتنى كەڭ قويۇۋېتىش لازىم. ئۇ مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: مەركەز، ئاپتونوم رايونغا قاراشلىق كارخانىلار بىلەن يەرلىك كارخانىلار، بىگتۇەن سىستېمىسى بىلەن يەرلىك ئورۇنلار، نېفىتلىك بازىسى بىلەن يەرلىك ھۆكۈمەت تەڭ تەرەققىي قىلىش، ئورتاق ھەمكارلىشىش روھىنى يەنمۇ جارى قىلدۇرۇپ، بىر نىيەتته ھەمكارلىشىپ، تۇرلۇك چارە- تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، بايلىق ئۈستۈنلۈكىنى تېزدىن تاۋار ئۈستۈنلۈكىگە ئايلاندۇرۇپ، قۇمۇل ئولايىتىنىڭ ئىقتىسادىنى تېخمۇ راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىش لازىم. ئۇ مۇنداق دېدى: قۇمۇلنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈزۈگىلارغا باغلىق. ھەر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ ئۆز كۆچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا- مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش روھىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنى بىتەكلەپ، ھەقىقىي تۇتۇپ، ئەمەلىي ئىش قىلىپ، ئەمەلىي ئۈنۇمگە ئەھمىيەت بېرىپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلىشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

ۋاڭ لېچۈەن قۇمۇلدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەن مەزگىلدە قۇمۇل شۆبە ھەرىبي رايونىغا ئالايىتەن بېرىپ قىسمىلاردىكى كوماندىر- جەڭچىلەرنى يوقلىدى. كۆزدىن كۆچۈرۈشكە كېتىۋاتقاندا «قۇمۇل - بارىكۆل تاشيولى»نى ياساشقا قاتناشقان قوراللىق ساقچى قىسىم قاتناش 2- باش ئەترىتىنىڭ بىر قىسىم كوماندىرى- جەڭچىلىرى بىلەن كۆرۈشتى. كۆزدىن كۆچۈرۈش ئايلىرىدا ۋاڭ لېچۈەن قۇمۇل ئولايىتىنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى ئاڭلىدى، قۇمۇل ئولايىتىنىڭ خىزمەتلىرىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى ھەم قۇمۇل ئولايىتىنىڭ ئىقتىسادىي، مۇقىملىق خىزمىتى، مەنۇى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى، ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كارخانىلارنى قىيىنچىلىقتىن قوتۇلدۇرۇش قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا پىكىر - تەلەپلىرىنى ئوتتۇرىغا قويىدى.

* * * * * * *

ئېلان

شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىدىن بېرىلگەن 951808 -، 942502 -، 966112 -، 941723 - نومۇرلۇق ئوقۇغۇچىلىق كىنىشكىسىنى يوقاتتۇق. ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزدىن كېچىگىچە ھاۋا ئوچۇق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 19 °C - 33 °C بولىدۇ، ئوچ ئال شامال چىقىدۇ.

پارتىيىنىڭ پاكلىق قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ كۈچەيتىش زۆرۈر

«ئارمىيە گېزىتى»دىن ئېلى نوختى

نۆۋەتتە ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئاچقۇچلۇق پەيتتە تۇرماقتا. ئېلىمىزنىڭ ھەرقانداق ئىشلىرىنى ياخشى ئىشلەش - ئىشلىيەلمەسلىك، سوتسىيالىزمدا ۋە ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرۇش- تۇرالماسلىق، ئىقتىسادنى تېز تەرەققىي قىلدۇرۇش - قىلدۇرالماسلىق، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ساغلام ئىلگىرى سۈرۈش- سۈرەلمەسلىك، دۆلەتنىڭ ئەبەدىي ئامان بولۇشى- بولالماسلىقى تېگى - تەكتىدىن ئالغاندا، پارتىيىمىزگە باغلىق. يولداش دېڭ شياۋپىڭ جەنۇبىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە: «مۇھىمى، پارتىيىمىزنىڭ ئېچىكى قىسمىنى ياخشىلىشىمىز لازىم» دېگەنىدى .

نەچچە ئون يىللىق ئەمەلىيەت شۇنى ئىسپاتلىدىكى، پارتىيىمىزنىڭ ئېچىكى قىسمى ياخشىلانسا ھەم ياخشىلاش ئۈچۈن ئۈزلۈكسىز كۈچ سەرپ قىلىنسا ، پارتىيىنىڭ سىياسىي لۇشىەنى، تەشكىلىي لۇشىەنى ۋە ئىدىيىۋى لۇشىەننىڭ توغرىلىقىغا، ئىزچىللىقىغا داۋاملىق كاپالەتلىك قىلغىلى؛ مۇقىم، ئىنتىپاق بولغان سىياسىي لۇشىەننى ئۈزلۈكسىز مۇستەھكەملەپ ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى تېخىمۇ ئازاد قىلىپ ۋە راۋاجلاندۇرۇپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن ياخشى ئىجتىمائىي شارائىت يارىتىقىلى؛ كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاۋانگاردلىق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئاممىنى جاپاغا چىداپ ئىگىلىك يارىتىشقا ياخشى يېتەكلەپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئۈگۈشلۇق ئېلىپ بارغىلى؛ پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىەننده 100 يىلغىچە تەۋرەنمەستىن قەتئىي چىڭ تۇرغىلى بولىدۇ.

يېڭى تارىخىي شارائىتتا، پارتىيىنىڭ ئېچىكى قىسمىنى ياخشىلاپ، پارتىيە رەھبەرلىكىنى ھەققىي كۈچەيتىش ئۈچۈن، تۆۋەندىكى بىر نەچچە ئىشنى ئالاھىدە چىڭ تۇتۇشىمىز كېرەك.

1. ئۇ سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. پارتىيىنىڭ ئىنتىزامى سىياسىي، تەشكىلات، كادىرلار ئىشلىرى، ئىقتىساد، مەسئۇلىيەتسىزلىك، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ھوقۇقى ۋە پۇقرالارنىڭ ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز قىلىش، سوتسىيالىستىك ئەخلاققا ئېغىر ھالدا خىلاپلىق قىلىش، جەمئىيەتنى باشقۇرۇش تەرتىپىگە خىلاپلىق قىلىش قاتارلىقلار. ئىنتىزام سىستېمىسىدا سىياسىي ئىنتىزامنىڭ ئورنى ئەڭ ئاشۇرۇش كۆرسىتىلگەن ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئاۋانگاردلىق رولىنى ھەققىي جارى قىلدۇرۇشى كېرەك. ئامما ئۈلارغا قارايدۇ، ئۈلارنىڭ ھەر بىر سۆز - ھەرىكىتى، ئىستىلى ۋە پاكلىقى ئامما ئۈچۈن بىر بايراق.

ئىككىنچى، دېموكراتىيە - مەركەزلەشتۇرۇش تۇرۇش تۇرۇمىنى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، پارتىيىنىڭ تەشكىلىي جەھەتتە، ھەرىكەت جەھەتتە يۈكسەك بىردەكلىكىنى ساقلاش ۋە قوغداش كېرەك. يولداش دېڭ شياۋپىڭ چۈگقۇر قىلىپ مۇنداق كۆرسەتكەنىدى: «دېموكراتىيە - مەركەزلەشتۇرۇش تۇرۇمى پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئەڭ تۆپ تۇرۇمى، شۇنداقلا ئەنئەنىۋى تۇرۇممىز. بۇ ئەنئەنىۋى تۇرۇمدە چىڭ تۇرۇش ھەمدە ئۇنى تېخىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈش ئىنتايىن مۇھىم ئىش، پارتىيىمىز ۋە دۆلتىمىزنىڭ تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك ئىش». بۇ پۈتۈن پارتىيىدە، بولۇپمۇ پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلار ئىچىدە دېموكراتىيە- مەركەزلەشتۈرۈش تەرىبىسى ئېلىپ بېرىشنىڭ ئىنتايىن زۆرۈرلۇكىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ. نۆۋەتتە،پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىش، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش، مۇقىملىقنى ساقلاش - پۈتۈن پارتىيە خىزمىتىدىكى چوڭ ئومۇملۇق. بۇ ئومۇملۇقنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ۋە قوغداشنىڭ ئاچقۇچى - پارتىيە ئىچىدە مەركەزلەشتۇرۇشمۇ، دېموكراتىيىمۇ بولغان، ئىنتىزاممۇ، ئەركىنلىكمۇ بولغان، ئىرادە بىرلىكمۇ، شەخسلەرنىڭ كۆڭۈل ئازادلىكىمۇ بولغان جانلىق، تېتىك سىياسىي ۋەزىيەتنى يارىتىشتا. بۇ مەقسەتكە يېتىش ئۈچۈن، ھەر بىر پارتىيە ئەزاسى ھەرقانداق جايى، ھەرقانداق ئىشتا ئومۇملۇقنى كۆزلەپ، ئومۇملۇققا بويسۇنۇپ، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك - دىيانەتلىك بولۇشى، قىلچىمۇ ئۆز مەنپەئىتىنى كۆزلىمەي، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتا ئۈلگە بولۇشى، ئۆزىنىڭ نەمۇنىلىك ھەرىكىتى ئارقىلىق پارتىيىنىڭ ئىنتىپاقلىقى ۋە پۇتكۈل جەمئىيەتنى چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كېرەك. كادىرلار ۋە پارتىيە ئەزالىرى ئۆچۈن ئېيتقاندا، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى چوڭ ئىش قاتارىدا تۇتۇش لازىم». بۇ يولداش دېڭ شياۋپىڭ دائىم تەكتلەپ كەلگەن مەسىلە ئىدى. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۇزۇلمىسىنى بەرپا قىلىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش داۋامىدا پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك - دىيانەتلىك بولۇش - بولالماسلىقى، بولۇپمۇ پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ھوقۇق، پۇل، ئىشق- ھەۋەسنىڭ سىنىقىغا بەرداشلىق بېرىش - بېرەلمەسلىكى پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئىستىقبالىغا، ئىسلاھات - ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىش - بېرىلماسلىقىغا مۇناسىۋەتلىك زور مەسىلە. شۇنىڭ ئۈچۈن، پارتىيە ئەزالىرى، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە پارتىيىنىڭ پاكلىق قۇرۇلۇشىغا ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلۈپ، ئۇنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىللە چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنىڭ ئەمەلىي ئۇنۇمىگە ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك. بۇ خىزمەتتە ئەستايىدىل بولۇشنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ، ھەققىي ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە كۈچ سەرپ قىلىدىغانلا بولساق، كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئالىيجاناب خىسلىتىنى ساقلىيالايمىز ۋە جارى قىلدۇرالايمىز.

پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزامغا دائىر قائىدە - نىزاملار تەربىيىسىنى دائىم بوشاشتۇرماي چىڭ تۇتۇشىمىز كېرەك

ماگېنكې

پارتىيە ئەزالىرى تەربىيىسى

پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق تەربىيىسىنى كۈچەيتىمىز دەيدىكەنمىز، پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزامغا دائىر قائىدە - نىزاملار تەربىيىسىنى داۋاملىق چوڭقۇرلاشتۇرۇشىمىز لازىم.

پارتىيە ئىنتىزامغا دائىر قائىدە - نىزاملار پارتىيىنىڭ ئىنتىزامىنى مەزمۇن قىلىدۇ، مەمۇرىي ئىنتىزامغا دائىر قائىدە - نىزاملار مەمۇرىي ئىنتىزامنى مەزمۇن قىلىدۇ. ھازىرقى ۋەزىيەتتە پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزامغا دائىر قائىدە - نىزاملار تەربىيىسىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، پارتىيىلىك كادىرلارنىڭ قانۇن - ئىنتىزامغا بويسۇنۇش ئاڭلىلقىنى ئۆستۈرۈش ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

1. ئۇ سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. پارتىيىنىڭ ئىنتىزامى سىياسىي، تەشكىلات، كادىرلار ئىشلىرى، ئىقتىساد، مەسئۇلىيەتسىزلىك، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ھوقۇقى ۋە پۇقرالارنىڭ ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز قىلىش، سوتسىيالىستىك ئەخلاققا ئېغىر ھالدا خىلاپلىق قىلىش، جەمئىيەتنى باشقۇرۇش تەرتىپىگە خىلاپلىق قىلىش قاتارلىقلار. ئىنتىزام سىستېمىسىدا سىياسىي ئىنتىزامنىڭ ئورنى ئەڭ ئاشۇرۇش كۆرسىتىلگەن ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئاۋانگاردلىق رولىنى ھەققىي جارى قىلدۇرۇشى كېرەك. كادىرلار ۋە پارتىيە ئەزالىرى ئۆچۈن ئېيتقاندا، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى چوڭ ئىش قاتارىدا تۇتۇش لازىم». بۇ يولداش دېڭ شياۋپىڭ دائىم تەكتلەپ كەلگەن مەسىلە ئىدى. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۇزۇلمىسىنى بەرپا قىلىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش داۋامىدا پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك - دىيانەتلىك بولۇش - بولالماسلىقى، بولۇپمۇ پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ھوقۇق، پۇل، ئىشق- ھەۋەسنىڭ سىنىقىغا بەرداشلىق بېرىش - بېرەلمەسلىكى پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئىستىقبالىغا، ئىسلاھات - ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىش - بېرىلماسلىقىغا مۇناسىۋەتلىك زور مەسىلە. شۇنىڭ ئۈچۈن، پارتىيە ئەزالىرى، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە پارتىيىنىڭ پاكلىق قۇرۇلۇشىغا ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلۈپ، ئۇنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىللە چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنىڭ ئەمەلىي ئۇنۇمىگە ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك. بۇ خىزمەتتە ئەستايىدىل بولۇشنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ، ھەققىي ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە كۈچ سەرپ قىلىدىغانلا بولساق، كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئالىيجاناب خىسلىتىنى ساقلىيالايمىز ۋە جارى قىلدۇرالايمىز.

2. ئۇ يېڭى ۋەزىيەتتە ئەمر - پەرمانلارنىڭ راۋان بولۇشىنى قوغداشنىڭ تەلىپى. ئەمر - پەرمانلارنىڭ راۋان بولۇشى ئىسلاھات، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىنىڭ مۇھىم كاپالىتى. لېكىن بەزى جايلار، تارماقلارنىڭ رەھبىرىي كادىرلىرى قىسمەن مەنپەئەتنى ياكى كىچىك گۇرۇھنىڭ مەنپەئىتىنى دەپ، دۆلەتنىڭ ئومۇمىي مەنپەئىتى ۋە كەلگۈسى ئىنتايىن مۇھىم، سىياسىي ئىنتىزامغا ئەھمىيەت بەرمىگەنده، باشقا ئىنتىزاملار ئاساس ۋە نىشاندىن مەھرۇم قالدۇ. يولداش جياڭ زېمىن رەھبىرىي كادىرلارنىڭ چوقۇم سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش كېرەكلىكى توغرىسىدا توختىلىپ: «بىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىكى مەركىزىي ۋەزىپىمىز ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش، لېكىن ئۇ چوقۇم سىياسىي كاپالەتكە ئىگە بولۇشى كېرەك. سىياسىيغا، سىياسىي ئىنتىزامغا ئەھمىيەت بەرمەسەك بولمايدۇ» دەپ كۆرسەتتى. بۇنىڭدىن سىياسىي ئىنتىزام - سىياسىينىڭ مۇھىم مەزمۇنى ئىكەنلىكىنى، سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش ئۈچۈن سىياسىي ئىنتىزامنى گەۋدىلەندۇرۇش لازىملىقىنى، سىياسىي ئىنتىزامنى گەۋدىلەندۇرۇش سىياسىي پىرىنسىپنى، سىياسىي لۇشىەننى قوغداشنىڭ مۇھىم كاپالىتى ئىكەنلىكىنى، سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشنىڭ زۆرۈر تەلىپى ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالالايمىز. نۆۋەتتە، بولۇپمۇ پارتىيە نىزامنامىسى تەربىيىسىنى، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنى بىلەن سىياسىي جەھەتتە بىردەكلىكنى ساقلاش تەربىيىسىنى گەۋدىلەندۇرۇشمىز، سىياسىي جەھەتتىكى لىبېرالىزم، تەشكىلىي جەھەتتىكى تارقاقچىلىق ۋە ھەر خىل شەكىلدىكى تار مەھكەمچىلىك، يەرلىك قورۇقچىلىق قاتارلىق خاتا خاھىشلار ۋە خاتا ھەرىكەتلەرگە قەتئىي قارشى تۇرۇشىمىز ۋە ئۇنى تۈگىتىشىمىز كېرەك.

2. ئۇ يېڭى ۋەزىيەتتە ئەمر - پەرمانلارنىڭ راۋان بولۇشىنى قوغداشنىڭ تەلىپى. ئەمر - پەرمانلارنىڭ راۋان بولۇشى ئىسلاھات، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىنىڭ مۇھىم كاپالىتى. لېكىن بەزى جايلار، تارماقلارنىڭ رەھبىرىي كادىرلىرى قىسمەن مەنپەئەتنى ياكى كىچىك گۇرۇھنىڭ مەنپەئىتىنى دەپ، دۆلەتنىڭ ئومۇمىي مەنپەئىتى ۋە كەلگۈسى ئىنتايىن مۇھىم، سىياسىي ئىنتىزامغا ئەھمىيەت بەرمىگەنده، باشقا ئىنتىزاملار ئاساس ۋە نىشاندىن مەھرۇم قالدۇ. يولداش جياڭ زېمىن رەھبىرىي كادىرلارنىڭ چوقۇم سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش كېرەكلىكى توغرىسىدا توختىلىپ: «بىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىكى مەركىزىي ۋەزىپىمىز ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش، لېكىن ئۇ چوقۇم سىياسىي كاپالەتكە ئىگە بولۇشى كېرەك. سىياسىيغا، سىياسىي ئىنتىزامغا ئەھمىيەت بەرمەسەك بولمايدۇ» دەپ كۆرسەتتى. بۇنىڭدىن سىياسىي ئىنتىزام - سىياسىينىڭ مۇھىم مەزمۇنى ئىكەنلىكىنى، سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش ئۈچۈن سىياسىي ئىنتىزامنى گەۋدىلەندۇرۇش لازىملىقىنى، سىياسىي ئىنتىزامنى گەۋدىلەندۇرۇش سىياسىي پىرىنسىپنى، سىياسىي لۇشىەننى قوغداشنىڭ مۇھىم كاپالىتى ئىكەنلىكىنى، سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشنىڭ زۆرۈر تەلىپى ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالالايمىز. نۆۋەتتە، بولۇپمۇ پارتىيە نىزامنامىسى تەربىيىسىنى، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنى بىلەن سىياسىي جەھەتتە بىردەكلىكنى ساقلاش تەربىيىسىنى گەۋدىلەندۇرۇشمىز، سىياسىي جەھەتتىكى لىبېرالىزم، تەشكىلىي جەھەتتىكى تارقاقچىلىق ۋە ھەر خىل شەكىلدىكى تار مەھكەمچىلىك، يەرلىك قورۇقچىلىق قاتارلىق خاتا خاھىشلار ۋە خاتا ھەرىكەتلەرگە قەتئىي قارشى تۇرۇشىمىز ۋە ئۇنى تۈگىتىشىمىز كېرەك.

3. ئۇ نازارەتنى كۈچەيتىپ، ئىنتىزامنى بۇزۇش ئىشلىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىشتىكى مۇھىم تەدبىر. پارتىيە، ھۆكۈمەت نازارەتچىلىكىنى كۈچەيتىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش خەلقنىڭ مەنپەئىتىنى ئاساس قىلىش، پارتىيىنى قاتتىق تۇرمۇش تەلىپىگە ئاساسەن ئۆز- ئۆزىنى چەكلەش ۋە ياخشىلاشنى كۆرسىتىدۇ. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى راۋاجلاندۇرۇلۇۋاتقان شارائىتتا، پارتىيە ئەزالىرى مەيلى قانداق كەسىپ بىلەن شۇغۇللانسۇن، مەيلى قانداق رەھبەرلىك ۋەزىپىسىنى ئۆتىسۇن، پارتىيىنىڭ ئىنتىزامغا قاتتىق بويسۇنۇشى، پارتىيە تەشكىلاتى ۋە ئاممىنىڭ نازارىتىنى ئاڭلىق قوبۇل قىلىشى لازىم. شۇنداق قىلغاندىلا، قانۇن- ئىنتىزامغا خىلاپ قىلمىشلارنىڭ ئالدىنى ئالالايدۇ. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى «ئۆگىنىشكە، سىياسىيغا، توغرا كەيپىياتقا ئەھمىيەت بېرىش» تەلىپىگە ئاساسەن، پارتىيە ئىچىدىكى ئىدىيە، ئىستىل، ئىنتىزام ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۇرۇپ، «ھۆكۈمەت ئىستىكى پارتىيىنىڭ ئىنتىزام

تېكەس ناھىيىلىك ئورگانلار پارتكومى پارتىيىگە كىرىشنى ئىلتىماس قىلغان ئاكتىپلارنى تەربىيىلەشنى چىڭ تۇتتى. يېقىندا ئىككى قارار كۇرس ئېچىپ، 112 ئاكتىپنى پارتىيە نىزامنامىسىنى، پارتىيە تارىخىنى چوڭقۇر ئۆگىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى.

سۈرەتتە: كۇرسانتلار پارتىيە دەرسىدىن لېكسىيە ئاڭلىماقتا.

پولات ئامانيار فوتوسى

ره‌هبه‌رليكنى هەققىي كۈچەيتىش ئۈچۈن، تۆۋەندىكى بىر نەچچە ئىشنى ئالاهىده چىڭ تۇتۇش جەھەتتە كۈچ سەرپ قىلىش كېرەك.

بىرىنچى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ئارقىلىق پارتىيە ئەزالىرىنى قوراللاندۇرۇشنى چىڭ تۇتۇش كېرەك. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى زامانىمىزدىكى جۇڭگونىڭ ماركسىزمى. ئون نەچچە يىلدىن بۇيان، بۇ نەزەرىيە ئىلىمىزنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئەمەلىيىتى داۋامىدا كۆرۈلگەن مەملىكەت ئىچىدىكى چوڭ - چوڭ ۋەقەلەر ۋە خەلقئارادىكى جىددىي ئۆزگىرىشلىنىڭ سىناقلىرىدىن ئۆتتى. ئەمەلىيەت ئۇنىڭ ھەر ساھە ئىشلىرىمىزنىڭ راۋاجلىنىشىغا يېتەكچىلىك قىلىدىغان قۇدرەتلىك نەزەرىيىۋى قورال ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى. كومپارتىيە ئەزالىرى، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك پارتىيىلىك رەھبىرى كادىرلار دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىشنىڭ رېئال ئەھمىيىتىنى چوڭقۇر تونۇشى، ئۇنى پۈتكۈل ھەرىكىتىگە قىبلىنامە قىلىپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىشنى بولۇشى، ئۆزىنىڭ نەمۇنىلىك ھەرىكىتى ئارقىلىق پارتىيىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى ۋە بىرلىكنى، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ نوپۇزىنى قەتئىي قوغداپ، پارتىيىنىڭ سىياسەت، قارارلىرىنىڭ ئىزچىل ئىجرا قىلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

ئۇچىنچى، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتە، «ئىنقىلابىيلاشتۇرۇش، ياشلاشتۇرۇش، بىلىم ئەھلىگە، كەسىپ ئەھلىگە ئايلاندۇرۇش» پرىنسىپى بويىچە ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك، ھەم پاك - دىيانەتلىك كىشىلەرنى تاللاش ۋە ئىستايىدىل مۇئامىلە قىلىش- جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشغا كاپالەتلىك قىلىشنىڭ ئاچقۇچى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ مۇنداق كۆرسەتكەنىدى: «جۇڭگونىڭ ئىشلىرىنى ياخشى قىلىش - قىلالماسلىق، سوتسىيالىزمدا ۋە ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرۇش - تۇرالماسلىق، ئىقتىسادنى تېز تەرەققىي قىلدۇرۇش- قىلدۇرالماسلىق، دۆلەتنىڭ ئەبەدىي ئامان بولۇش - بولالماسلىقى، مەلۇم مەنىدىن ئېيتقاندا، ئادەمگە باغلىق».

تۆتىنچى، چىرىكلىشىش ئىللەتلىرىگە داۋاملىق قارشى تۇرۇش كېرەك. «ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشنىڭ

ئۇرۇمچى لېۋداۋان كۆمۈركان پارتكومى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىنى چىڭ تۇتۇپ، ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى ئۆزئارا چۆشىنىپ، ئۆزئارا ياردەم بېرىپ، ئورتاق گۈللىنىشكە يېتەكلىدى.

سۈرەتتە: كان پارتكومىنىڭ شۆجىسى يۈنۈس سالى ھەر مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلەر بىلەن كاننىڭ ئىشلەپچىقىرىشىنى تېخمۇ ئىلگىرى سۈرۈش توغرىسىدا پىكىرلەشمەكتە.

ئېزىزجان خۇدابەردى، ئەنۋەر ئابدىللم فوتوسى

«سۆلتان قادىر بىزنى يېنەكلەپ كېتەلەيدۇ»

تۇر موھىرسىر **نۇربىيە ئىمامىياز**

يېنىمىزدىكى پارتىيە ئەزالىرى

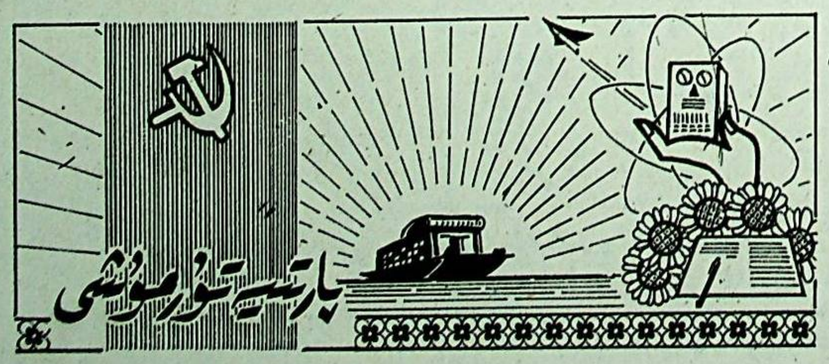
«ئەلنىڭ مەنپەئىتى ھەممىدىن ئەلا». مانا بۇ ئاقچى ناھىيە قۇلانساراق 3-كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى سۆلتان قادىرنىڭ ئېغىزىدىن چۈشۈرمەيدىغان سۆزى. ئۇ 25 يىللىق خىزمەت ئەمەلىيىتى داۋامىدا ئۆزىنىڭ بۇ ئەقىدىسىگە ئىزچىل ئەمەل قىلىپ كەلدى.

بۇنىڭدىن ئالتە يىل بۇرۇن كەنتنىڭ پارتىيە ياچېيكا شۇجىسىنى بېكىتىدىغان ۋاقىتتا كەنتتىكى پارتىيە ئەزالىرى بىردەك «سۆلتان قادىرنى شۇجىلىققا سايلايمىز» دەپ كۆرسەتتى. شۇنىڭ بىلەن سۆلتان قادىر كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى بولدى. ئۇ دېھقان، چارۋىچى قېرىنداشلىرىنىڭ «سۆلتان قادىر بىزنى يېتەكلەپ كېتەلەيدۇ» دېگەن سۆزىنى ھەر ۋاقىت ئېسىدىن چىقارماي، ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، تىرىشىپ ئىشلىدى. ئۇ دېھقان، چارۋىچىلارنى ھاللىق سەۋىبىگە يېتەكلەشتە ھەل قىلغۇچ ئامىل پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ جەڭگىۋار قورغانلىق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش، دەپ قاراپ، كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنى تەرتىپكە سالدى. ياچېيكىنىڭ تۇرلۇك خىزمەتلىرىنى تۈزۈملەشتۈدى، قېلىپلاشتۇدى، ئىلمىيلەشتۈدى. پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ «ئۈچ يېغىن، بىر دەرس» تۈزۈمىنى ھەقىقىي ئىزچىللاشتۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدا ئامما بىلەن ئالاقە باغلاش، نامرات ئائىلىلەرنى ھۆددىگە ئېلىپ ئۇلارغا ھەر جەھەتتىن ياردەم قىلىش كەبىياتىنى قويۇقلاشتۇردى. ئۇ ئۆزى باشلامچىلىق بىلەن كەنتتىكى «بەشتە كاپالەتلىك ئائىلە»، ئالاھىدە قىينىچىلىقى بار ئائىلىلەرنى ھۆددىگە ئېلىپ ئۇلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا يېقىندىن ياردەم بەردى. نەتىجىدە بەش يىلدىن بۇيان ئۇنىڭ يېتەكلىشى بىلەن ھۆددىگە ئېلىنغان 20 نامرات ئائىلە نامراتلىقتىن قۇتۇلدى.

1993 - يىلى 6 - ئايدىكى كەلكۇن ئاپىتىدە بۇ كەنتنىڭ ئېرىقلىرى پۈتۈنلەي ۋەيران بولۇپ كەتكەنىدى. سۇ باشلاش مۇمكىن بولمىغاچقا 3000 مو يەردىكى بۇغداي، كۆممىقوناق، پۇرچاق مايسلىرى قۇرۇپ كېتىش گىردابىغا ېرىپ قالدى. ئەگەر 15 كۈن ئىچىدە بۇ زىرائەتلەر سۇغىرلىمسا كەنتتىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ بىر يىللىق ئەجرى نۆلگە تەڭ بولاتتى. بۇ ئەھۋال سۆلتان قادىرنى قاتتىق ئويغا سالدى. ئاخىرى ئۇ ياچېيكا يىغىنى ئاچتى. يىغىن ئۇنىڭ 18 كىلومېتر يىراقلىقتىكى سورتلۇق ئۇرۇقچىلىق مەيدانىدىن ئانا ئېرىق چېپىپ سۇ باشلاپ كېلىش تەكلىپىنى ماقۇللىدى. بىراق قىسقا ۋاقىت ئىچىدە شۇنچە يىراق ئارىلىقتىن سۇ باشلاپ كېلىشكە كۆپ ساندىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كۆزى يەتمىدى. بۇ چاغدا ئۇ ئامما خىزمەت ئىشلەپ، ئۇلارنى سۇ قۇرۇلۇشىغا ئاتلاندۇردى. دەل شۇ كۈنلەردە سۆلتان قادىرنىڭ قېينانا- قېينىتىسى ئارقا- ئارقىدىن ئالەمدىن ئۆتتى. سۆلتان قادىر ئۇلارنىڭ ئاخىرەتلىك ئىشلىرىنى تۈگىتىپلا كېچىلەپ ئىش ئورنىغا قايتىپ كېلىپ، ئىشقا كىرىشىپ كەتتى. كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ 15 كۈن جاپالىق ئىشلىشى ئارقىسىدا سۇ باشلاپ كېلىنىپ، 3000 مو يەردىكى زىرائەت قۇتۇلدۇرۇپ قېلىندى ھەمدە شۇ يىلى دېھقانچىلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىندى. ئەمما سۆلتان قادىر 18 كىلومېتر يىراقلىقتىن سۇ باشلاپ كېلىپ دېھقانچىلىق قىلغاندا ئەمگەك كۆچى، ۋاقىت ئىسراپ بولىدىغانلىقىنى ھېسابلاپ چىقىپ، كۆڭلىگە بىر ئىشنى پۈكتى. 1994 - يىلى 1- ئايدا ئۇ كەنتتىكى پارتىيە ئەزالىرىنى ھەربىر تەندۇرۇپ، 16 ھېتىر ئېگىزلىكتىكى تاغنى پارتلاتتى، ئەتىيازكىرىشى بىلەن ئاممىنى قوزغاپ، تاغ باغرىدىن 600 مېتىر ئۇزۇنلۇقتا ئۆستەڭ چېپىپ، مەھەللىگە سۇ باشلاپ كېلىپ، دېھقانچىلىققا كېرەكلىك سۇ ۋە 8000 دىن كۆپرەك چارۋا مالنىڭ سۇ ئىچىش شارائىتىنى ياخشىلىدى.

ئۇ كەنتنىڭ كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى زورايتىش، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇش جەھەتتە كۆپ ئىزدەندى. كەنت ئىقتىسادىنى زورايتىشتا دېھقانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىقنى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈش، ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلەمىنى كېڭەيتىشتە چىڭ تۇرۇپ، سۇلياۋ يوپۇق ېيىپ قوناق تېرىش تېخنىكىسىنى باشلامچىلىق بىلەن سناق قىلىپ، ئاشلىق ھوسۇلىنىڭ يىلمۇ يىل ئېشىشىنى ئىلگىرى سۈردى. 1996 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى ېشىغا توغرا كەلگەن يىللىق ساپ كىرىمى 892 يۈەنگە ېيتىپ، 1992 - يىلىدىكىدىن ئۆچ ھەسسە ئاشتى. سۆلتان قادىر بۇنىڭ بىلەن قانائەتلىنىپ قالمىدى. ئۇ نەزەرىنى تېخمۇ يىراقتا، كەلگۈسىگە تىكىپ، كەنتنىڭ بوز يەر ئېچىپ تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنى كېڭەيتىش ئىمكانىيىتى بار بولۇشتەك ئەۋزەللىكىگە ئاساسەن، ئاممىنى ھەر يىلى مەلۇم كۆلەمدە بوز يەر ئېچىپ تېرىلغۇ كۆلىمىنى كېڭەيتىشكە ېيتەكلىدى. بۇ ئاساستا كوللېكتىپ بىر تۇتاش باشقۇرىدىغان يەر بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى زورايتىشنى ئۇنتۇرىغا قويۇپ، ئاممىنىڭ قوللىشىغا ئېرىشتى. كەنت بويىچە 1994-يىلدىن بۇيان 300 مو بوز يەر ئېچىلىپ، كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى زورايتىشقا پۈختا ئاساس سېلىندى. كەنت 1996-يىلى 120 مو يەرنى باشقۇرۇپ، كوللېكتىپقا 37 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى.

ھازىر ئۆزاقتىن بۇيان ھال كۈنى ئانچە ياخشى بولماي كېلىۋاتقان دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ بەزىلىرى موتسكلىت سېتىۋالسا، بەزىلىرى كىرا ئاپتوموبىلى سېتىۋالدى، يەنە بەزىلىرى تراكتور، سېيالكا سېتىۋالدى. كەنت بويىچە يىللىق كىرىمى 20 مىڭ يۈەندىن ئاشىدىغان ئائىلە 14 كە ېيتتى. كەنت ېيگىدىن دوختۇرخانا، مەدەنىيەت ئۆيى، پەن-تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگىنىش ئۆيى، بالىلار يەسلىسى سېلىپ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەن، مەدەنىيەت بىلىملىرىنى ئۆگىنىش، ئاۋاللىنىش شارائىتىنى ياخشىلاپ بەردى. سۆلتان قادىر باشلامچىلىق بىلەن كەنت خەلق ئەسكەرلىرىنى قايتىدىن تەشكىللەپ، كەنتنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقىنى ياخشىلىدى. ئۇنىڭ ئەجرى بىكارغا كەتمىدى. ئۇ 1994-يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايون، ئوبلاست، ناھىيە تەرىپىدىن كۆپ قېتىم «مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى»، «پارتىيە ئىشلىرى خىزمەتچىدىكى ئىلغار شەخس» دېگەن شەرەپلىك نامىلارغا ئېرىشتى.

جۇرۇڭجى، چىەن چىچىن كېسىنگىر بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 17 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جۇرۇڭجى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن جۇڭنەنخەيدە ئامېرىكىنىڭ سابىق دۆلەت كاتىپى دوكتور ھېنرى كېسىنگىر ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشتى.

جۇرۇڭجى دوكتور كېسىنگىر بىلەن كۆرۈشكەنلىكىدىن خۇشال ئىكەنلىكىنى ئېيتتى. ھەم كېسىنگىرنىڭ يېقىندا جۇڭگوغا سوددا ئېتىبار بېرىش مەسىلىسى توغرىسىدىكى مۇزاكىرىدە سىياسىي جەھەتتىكى ھەققانىي پىكرىدە چىڭ تۇرغانلىقىغا ئاپىرىدىن ئوقۇدى.

كېسىنگىر جۇڭگودا يەنە زىيارەتتە بولغانلىقىدىن خۇشال بولغانلىقىنى ئېيتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: مەن بېيجىڭدا نۇرغۇن كۆڭۈللۈك ۋاقىتلارنى ئۆتكۈزگەنىدىم. ئامېرىكا- جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ ئۇزۇلۈكسىز ياخشىلىنىشىنى سەمىمىي ئۈمىد قىلىمەن.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 17 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دېپلوماتىيە مىنىستىرى چىەن چىچىن بۈگۈن چۈشتىن كېيىن دىياۋيۈيتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا ئامېرىكىنىڭ سابىق دۆلەت كاتىپى، دوكتور ھېنرى كېسىنگىر ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشتى.

كۆرۈشۈشتە ئىككى تەرەپ جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى قانداق قىلغاندا يەنمۇ ياخشىلىغىلى ۋە راۋاجلاندۇرغىلى بولىدۇ، دېگەن مەسىلە شۇنداقلا ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان باشقا مەسىلىلەر ئۈستىدە دوستانە سۆھبەتلەشتى.

ئەنگلىيىنىڭ باش ۋەزىرى شىمالىي ئىرلاندىيىدىكى قەتلە قىلىش ھەرىكىتىنى ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لوندون، 16-ئىيۇن تېلېگراممىسى. ئەنگلىيىنىڭ باش ۋەزىرى بلايىر مۇشۇ ئاينىڭ 16-كۈنى ئىرلاندىيە جۇمھۇرىيەتچىلەر ئارمىيىسىنىڭ ئىككى ساقچىنى ئېتىۋەتكەنلىكىنى ئەيىبلىدى ھەم ھۆكۈمەتنىڭ ئىرلاندىيە جۇمھۇرىيەتچىلەر ئارمىيىسىنىڭ سىياسىي تەشكىلاتى - سىن فېن پارتىيىسى بىلەن بولغان ئالاقىنى ئۈزگەنلىكىنى جاكارلىدى.

ئامېرىكا ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ باشلىقلار يىغىنىغا قاتنىشۋاتقان بلايىر بايانات ئىلان قىلىپ مۇنداق دېدى: ئىرلاندىيە جۇمھۇرىيەتچىلەر ئارمىيىسىنىڭ ساقچىلارنى قەتلە قىلىش ھەرىكىتىنى «ئۇلارتىنچلىق ۋە دېموكراتىيىگە قىزغىمايدۇ دەپلا چۈشىنىش مۇمكىن» شۇڭا «سىن فېن پارتىيىسى بىلەن يەنە سۆھبەت ئۆتكۈزۈشنىڭ ھاجىتى يوق».

مۇشۇ ئاينىڭ 16-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن، ئىككى ساقچى شىمالىي ئىرلاندىيىنىڭ مەركىزى بېلفاستقا يېقىن لۇگان بازىرىدا چارلاپ يۈرگەندە تېررورچىلار تەرىپىدىن ئېتىپ ئۆلتۈرۈلدى. ئەنگلىيىنىڭ شىمالىي ئىرلاندىيىدىكى ھۆكۈمرانلىقىغا قوراللىق قارشى تۇرۇپ كېلىۋاتقان ئىرلاندىيە جۇمھۇرىيەتچىلەر ئارمىيىسى بۇ ۋەقەگە ئۆزلىرىنىڭ جاۋابكار ئىكەنلىكىنى ئېيتتى.

لۇئان ئوتتۇرا شەرق، شىمالىي ئافرىقا دۆلەتلىرى باشلىقلىرىنىڭ ئىقتىسادىي يىغىنىنى بايقوت قىلىدىغانلىقىنى جاكارلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيرۇت، 15 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. لۇئاننىڭ دېپلوماتىيە مىنىستىرى بۈۋېز مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى مۇنۇلارنى جاكارلىدى: لۇئان بۇ يىل 11 - ئاينىڭ 19 - كۈنى قاتار پايتەختى دوخادا ئۆتكۈزۈلىدىغان ئوتتۇرا شەرق، شىمالىي ئافرىقا دۆلەتلىرى باشلىقلىرىنىڭ ئىقتىسادىي يىغىنىغا قاتناشماسلىق ئارقىلىق، ئىسرائىلىيىنىڭ بۇ يىغىنىغا قاتنىشىشىغا ئېتىراز بىلدۈرىدۇ.

بۈۋېز مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيە بۇ قېتىمقى يىغىنغا قاتنىشىشنى قارار قىلغانلىقتىن، ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ بۇ يىغىنغا قاتنىشىشى ئىسرائىلىيە بىلەن مۇناسىۋەتنى نورمالالاشتۇرۇشنى توختىتىشنى تەلەپ قىلغانلىقىنى ئېيتتى.

بۈۋېز ئوتتۇرا شەرق، شىمالىي ئافرىقا دۆلەتلىرى باشلىقلىرىنىڭ ئىقتىسادىي يىغىنىنىڭ ئورنىغا ئەرەب دۆلەتلىرى ئىقتىساد يىغىنى چاقىرىپ، ئەرەب دۆلەتلىرى ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسىنى تۈزۈپ، تاشقى دۇنيا بىلەن ئىقتىسادىي مەسىلىلەر ئۈستىدە سۆھبەت ئوتكۈزۈشكە قولايلىق يارىتىش ئۈزگەنلىكىنى جاكارلىدى.

دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانىاتچىسى شىيائگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىغا مۇۋاپىق كېلىدىغان خەلقئارا شەرتنامىلەر مەسىلىسى توغرىسىدا سۆھبەت ئېلان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 17-ئىيۇن تېلېگراممىسى. دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانىاتچىسى سۇي تيەنكەي بۈگۈن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا شىيائگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىغا مۇۋاپىق كېلىدىغان خەلقئارا شەرتنامە مەسىلىلىرى توغرىسىدا سۆھبەت ئېلان قىلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتى يېقىندا 7-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن باشلاپ كۈچ تەرەپلىمە ئالاقىدار خەلقئارا شەرتنامە مەسىلىلىرى شىيائگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىغا مۇۋاپىق كېلىدىغان شەرتنامىلەرنى شىيائگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىغا تەتبىقلاش پرىنسىپى ۋە ئۇسۇلىنى ئەتراپلىق كۆرسىتىپ ئۆتتى.

بۇ بايانىاتچى مۇنداق دېدى: يۇقىرىدىكى ھەرىكەتلەر ئارقىلىق، ھازىر شىيائگاڭغا مۇۋاپىق كېلىدىغان كۆپ تەرەپلىك خەلقئارا شەرتنامىلەرنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى 7-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن باشلاپ شىيائگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىغا مۇۋاپىق كېلىدىغان خەلقئارا شەرتنامە مەسىلىلىرى توغرىسىدا سۆھبەت ئېلان قىلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتى يېقىندا 7-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن باشلاپ كۈچ تەرەپلىمە ئالاقىدار خەلقئارا شەرتنامە مەسىلىلىرى شىيائگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىغا مۇۋاپىق كېلىدىغان شەرتنامىلەرنى شىيائگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىغا تەتبىقلاش پرىنسىپى ۋە ئۇسۇلىنى ئەتراپلىق كۆرسىتىپ ئۆتتى.

بۇ بايانىاتچى مۇنداق دېدى: يۇقىرىدىكى ھەرىكەتلەر ئارقىلىق، ھازىر شىيائگاڭغا مۇۋاپىق كېلىدىغان كۆپ تەرەپلىك خەلقئارا شەرتنامىلەرنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى 7-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن باشلاپ شىيائگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىغا مۇۋاپىق كېلىدىغان خەلقئارا شەرتنامە مەسىلىلىرى توغرىسىدا سۆھبەت ئېلان قىلدى.

* * * * * *

موسكۋادىكى جۇڭگو لۇقلارنىڭ تۇنجى نۆۋەتلىك مەدەنىيەت بايرىمىنىڭ پېيلىشى يۈزىسىدىن 6 - ئاينىڭ 8 - كۈنى كۆڭۈل ئېچىش كېچىلىكى ئۆتكۈزۈلدى. موسكۋادىكى ھەر ساھەدىكى جۇڭگو لۇقلار ۋە جۇڭگونىڭ ئەدەبىيات - سەنئەت ساھەسىدىكى زاتلار موسكۋا ئالىم قاتنىشى ئىنستىتۇتىغا يىغىلىپ، شىيائگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىش ئالدىدا تۇرغانلىقىنى تەبرىكلىدى، كۆپلىگەن روسىيلىك دوستلار تەكلىپ بىلەن كۆڭۈل ئېچىش كېچىلىكىگە قاتناشتى.

سۈرەتتە: تاماشىبىنلار ئارتىسلارنىڭ تاللانغان نومۇرىغا چاۋاك چالماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

روسىيە بىلەن چاۋشىيەن ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى يېڭى شەرتنامىنىڭ ماددا تارماقلىرىنى ماسلاشتۇرۇش جەھەتتە ئىلگىرىلەشكە ئېرىشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 16 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. كېيىن خەلقئارا يېزىقلىق تېلېگراف ئاگېنتلىقى مۇخبىرىغا سۆھبەت بىلەن قىلىپ كەلگەن روسىيە - چاۋشىيەن ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى يېڭى شەرتنامىنىڭ ماددا تارماقلىرىنى ماسلاشتۇرۇش جەھەتتە ئىلگىرىلەشكە ئېرىشكەنلىكىنى ئېيتتى.

گۇنگودىكى توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ ۋەكىللىرى سۆھبەتكە قاتنىشىش ئۈچۈن لىبرىۋىلغا قاراپ يولغا چىقتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كىنشاسا، 15 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. گۇنگودىكى توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ ۋەكىللىرى مۇشۇ ئايدا لۇساكا كېلىشىمىگە ئاساسەن ئۆتكۈزۈلىدىغان سۆھبەتكە قاتنىشىش ئۈچۈن لىبرىۋىلغا قاراپ يولغا چىقتى.

ئۇلار لۇساكا بىلەن سابىق زائىر ساۋىنىڭ ۋەكىللىرى گۇنگو زۇڭتۇڭى بانگو تەمىنلىگەن مەخسۇس ئايروپىلانغا چۈشۈپ

سۆھبەت ئۆتكۈزۈشكە قولايلىق يارىتىش تەكلىپىنى ئوتتۇرىغا قويىدى.

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

● مالايسىيانىڭ سودا-سانائەت ساھەسىدىكى بىر قىسىم مەشھۇر زاتلار يېقىندا مۇخبىرىمىزنىڭ مەخسۇس زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا، شياڭگاڭ جۇڭگوغا قايتىپ كەلگەندىن كېيىن داۋاملىق ئاۋاتلىشىدۇ ۋە راۋاجلىنىدۇ، دەپ ھېسابلاشتى.

● ھىندىستانلىق بىر قىسىم دوستلار يېقىندا مۇخبىرلارنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا شياڭگاڭنىڭ جۇڭگوغا قايتىپ كېلىشىنى قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ھەم يولداش دېڭ شياۋ پىڭنىڭ «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار تەسەۋۋۇرنىڭ يوكسەك باھا بەردى، شياڭگاڭنىڭ قايتىپ كەلگەندىن كېيىنكى ئىستىقبالىدىن ئۈمىدۋار ئىكەنلىكىنى بىلدۈردى.

● ئۇرۇمچى جۇڭگو مەدەنىيىتى جەمئىيىتى، ئۇرۇمچى جۇڭگو سودا ئۇيۇشمىسى ۋە جۇڭگونىڭ ئۇرۇمچى ئايدىكى ئەلچىخانىسى بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرغان جۇڭگو كىنو ھەپتىلىكى مۇشۇ ئاينىڭ 15-كۈنى كەچتە ئۇرۇمچى كىنو جەمئىيىتىنىڭ كىنوخانىسىدا باشلاندى.

● رۇمىنىيىنىڭ غەربىي شىمالىدىكى بىخور ناھىيىسى مۇشۇ ئاينىڭ 16-كۈنى سۇ ئاپىتىگە ئۇچرىدى، 12 كىشى ئۆلدى.

● باش شتابى پارتىزدىكى ئىقتىسادىي ھەمكارلىق ۋە تەرەققىيات تەشكىلاتى ئىلان قىلغان ئەڭ يېڭى سانلىق مەلۇماتتىن مەلۇم بولۇشچە، 1996-يىلى غەربتىكى تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ بىرىزا ئىگىلىك قوشۇمچە يارىدەم پۇلى ئالدىنقى يىلدىكىدىن ئازايغان بولسىمۇ، يەنىلا بىر قەدەر يۇقىرى سەۋىيىنى ساقلىغان.

شنخۇا ئاگېنتلىقى

گېرمانىيە يېڭى ناتىستلىرىنىڭ زوراۋانلىق بىلەن يەكلىمچىلىك قىلىش ۋەقەلىرى كۆرۈلۈپ تۇرۇۋاتىدۇ

شنخۇا ئاگېنتلىقى، بېرلىن، 16-ئىيۇن تېلېگراممىسى. يېقىندا گېرمانىيىنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا يېڭى ناتىستلارنىڭ ئوت قويۇش، چەت ئەللىكلەرنى ئۇرۇشتەك زوراۋانلىق بىلەن يەكلىمچىلىك ۋەقەلىرى ئۇزلۇكسىز يۈزبەردى.

«يېڭى گېرمانىيە» گېزىتىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، گېرمانىيىنىڭ بىر قىسىم رايونلىرىدا يېڭى ناتىستلارنىڭ چەت ئەللىكلەرنى ئۇرۇش ۋەقەلىرى كۆپ قېتىم يوز بەرگەن. مۇشۇ ئاينىڭ 14 - كۈنى يەكشەنبىلىك بازاردا گېرمانىيىلىك ئون نەچچە ياش تۈركىيىلىك ھوپىگەرنى ئۇرغان؛ ۋارنامىندې شەھىردە گېرمانىيىلىك بىر نەچچە ياش توگولۇق بىر ياشنى ئۇرۇپ ئېغىر يارىلاندۇرغان؛ برازدېنبۇرگ شتاتىدا ئانگولالىق بىر ياش سەۋەبسىز ھالدا گېرمانىيىلىك ئىككى ياش تەرىپىدىن قاتتىق ئۇرۇلغان. شۇ كۈنى، تەخمىنەن 600 نەپەر چېكىدىن ئاشقان ئۇدگېچى گېرمانىيىنىڭ جاي - جايلىرىدىن بېرلىن شەھىرىدىكى پارتىز مەيدانىغا كېلىپ، يېغىن ئۆتكۈزگەن ھەم «خىزمەت ئورۇنلىرى گېرمانىيە لىكلەرگە بوشتىپ بېرىلسۇن» دېگەنگە ئوخشاش شوئارلارنى توۋلىغان.

ماخاتىر ئىسرائىلىيىنىڭ ئەتراپىدىكى دۆلەتلەرگە تۇتقان پوزىتسىيىسىنى ئۆزگەرتىشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيرۇت، 16 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. زىيارەتكە كەلگەن مالايسىيا زۇڭلىسى ماخاتىر بۈگۈن كەچتە بۇ يەردە مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيە ئەتراپىدىكى ئەرەب دۆلەتلىرى بىلەن «ئىناق، دوستانە ۋە سەمىمى» مۇناسىۋەت ئورناتاسلا بىخەتەرلىككە ئېرىشەلەيدۇ.

ماخاتىر لۇئان زۇڭلىسى خېلىل ئۇنكۇزگەن قارشى ئېلىش زىيافىتىدە مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيە «بىخەتەرلىك مەسىلىسى»نى زوراۋانلىقتا تاينىش ئارقىلىق ھەل قىلالمايدۇ، ئىناق، دوستانە ۋە سەمىمي بولۇشلا مەسىلىنى ھەل قىلىشنىڭ يولى، ماخاتىر ئىسرائىلىيىدىكى نېتانياخۇ ھۆكۈمىتىنىڭ سابىق لىيبورىستلار ھۆكۈمىتى ئەرەب دۆلەتلىرى بىلەن ھاسىل قىلغان كېلىشىمگە ئەمەل قىلىپ، مۇسۇلمانلار بىلەن ئەرەبلەرنى مەڭگۈلۈك دۈشمەن دەپ قارايدىغان پىسخىكىسىنى ئۆزگەرتىشنى دەۋەت قىلدى. چۈنكى مۇشۇ خىل پىسخىكا تىنچلىق يولىدا ھەرقانداق ئىلگىرىلەشكە ئېرىشىشكە توسالغۇ بولۇۋاتىدۇ.

ئىسرائىلىيە ئالىي سوت مەھكىمىسى نېتانياخۇنى ئەيىبلەشنى رەت قىلدى

شنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 15 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە ئالىي سوت مەھكىمىسى مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى «بالۇن-ھىبرون سەتچىلىكى» مۇناسىۋىتى بىلەن نېتانياخۇ زۇڭلىنى ئەيىبلىمەسلىك توغرىسىدا ھۆكۈم چىقاردى.

مۇشۇ دېلوغا مەسئۇل بەش سودىيە ئاۋازغا قويۇش ئارقىلىق نېتانياخۇنى ئەيىبلەش توغرىسىدىكى تەلەپنى بىرگە قارشى تۆت ئاۋاز بىلەن رەت قىلدى.

بۇ يىل 1 - ئايدا ئىسرائىلىيە ئاخبارات ۋاستىلىرى نېتانياخۇنىڭ پېرۇسالېملىق ئادۇوكات بالۇننى باش تەپتىشلىككە تەيىنلەشتىن بۇرۇن شاس پارتىيىسىنىڭ رەئىسى دېرى بىلەن مەخپىي سودا قىلغانلىقىنى، يەنى شاس پارتىيىسىنىڭ بىرلەشمە ھۆكۈمەتتە پەلەستىن-ئىسرائىلىيە ھېبرۇن مەسلىسى كېلىشىمىنى ئىمزالاشنى قوللاشنى شەرت قىلىپ نېتانياخۇنىڭ بالۇننى ۋەزىپىگە تەيىنلىشىنى قولغا چىقىرىشنى ئۈمىد قىلغانلىقىنى ئېيتقان.

تۈنجى تۈركۈمدىكى فرانسىيە ئەسكەرلىرى كونگودىن چېكىندى

شنخۇا ئاگېنتلىقى، پارىژ، 16-ئىيۇن تېلېگراممىسى. فرانسىيە ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 16 - كۈنى كەچتىكى خەۋىرىگە قارىغاندا، تۈنجى تۈركۈمدىكى 306 فرانسىيە ئەسكىرى شۇ كۈنى كونگونىڭ پايتەختى براززاۋىلدىن چېكىنىپ چىققان، ھازىر كونگوغا ئەۋەتىلگەن 1250 فرانسىيە ئەسكىرى مۇشۇ ئاينىڭ 20 - كۈنى كونگودىن پۈتۈنلەي چېكىنىپ بولۇشى مۇمكىن.

فرانسىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ بايانىاتچىسى مۇشۇ ئاينىڭ 16-كۈنى پارىژدا مۇنداق دېدى: فرانسىيە كونگودا توقۇنۇشۇۋاتقان ئىككى تەرەپنى ئايرىۋېتىدىغان خەلقئارا قىسمغا قاتنىشىشنى چەتكە قاقمايدۇ، لېكىن بۇ قىسىم خەلقئارا جەمئىيەت تەرىپىدىن تەشكىللىنىشى لازىم.

6 - ئاينىڭ 15 - كۈنى فرانسىيىنىڭ بىر نەچچە ئەسكىرى براززاۋىل ئايرودرومىدا بىر قىسىم ئايالالار، بالىلارنى مەخسۇس ئايروپىلانغا چىقىرىپ، ئۇلارنىڭ كونگودىن كېتىشىگە ياردەملەشتى.

شنخۇا ئاگېنتلىقى

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 报 （维吾尔文）

（بۇ سان ئالته بەت）

1997 - يىل
ئىيۇن
19
پەيشەنبە

CN 65——0002 / Z :مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى

شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قويىنىغا قايتىپ كېلىشىگە قانچە كۈن قالدى؟

12 كۈن

مۇھىم خەۋەرلەر

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋاكالەت نومۇرى: 1—57)

مەملىكەتلىك پاختىچىلىق، غوزا قۇرتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى يوقىتىش بويىچە نەق مەيدان يىغىنى ئاپتونوم رايونىمىزدا ئېچىلدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز چېن چېن، جاڭ لىشۇ خەۋەر قىلىدۇ: مۇشۇ ئاينىڭ 17-كۈنى مەملىكەتلىك پاختىچىلىق، غوزا قۇرتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى يوقىتىش نەق مەيدان يىغىنى ئۇرۇمچىدە ئېچىلدى.

يىغىنغا يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى بەي جىجېەن رياسەتچىلىك قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: شىنجاڭ پاختىچىلىقتا مەملىكەت بويىچە تۆت تۇردە، يەنى بىرلىك‌هوسۇل، ئومۇمىي هوسۇل، سىتىۋېلىش مقدارى، يۆتكەپ بېرىش مقدارى جەهەتلەردە 1-ئورۇندا تۇرىدۇ. كېڭەز تېرىلغۇ كۆلىمىنىڭ ئۇزلۇكسىز كېڭىيىشىگە ئەگىشىپ غوزا قۇرتىنىڭ زىيىنىمۇ پەيدا بولۇشقا باشلىدى. بۇنىڭغا يېتەرلىك ئەھمىيەت بېرىش كېرەك.

يىغىندا ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، دۆلەتنىڭ زور كۆچ بىلەن قوللىشى ئاستىدا، شىنجاڭنىڭ پاختىچىلىقى تېز راۋاجلاندى. بۇ ئاساسەن، بىرىنچىدىن، سىياسەتكە، ئىككىنچىدىن، پەن - تېخنىكىغا، ئۈچىنچىدىن، سېلىنمىغا تايانغانلىقىمىزدىن بولدى. كونكرېت قىلىپ ئېيتقاندا، مۇنداق بىر قانچە تەرەپ بار: يېزا ئىگىلىكىنى ۋە يېزا خىزمىتىنى تۇرلۈك ئىقتىسادىي خىزمەتلەرنىڭ ئالدىغا قويۇشتا باشتىن ئاخىر چىڭ تۇرۇپ، شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيەتكە ئاساسەن «شىنجاڭنىڭ چىقىش يولى يېزا ئىگىلىكىدە» دېگەن ئىستراتېگىيىلىك ئىدىيىنى تۇرغۇزۇپ، يېزا ئىگىلىكىگە تايىنىپ، بولۇپمۇ پاختىغا تايىنىپ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ ببيپ هاللىق سەۋىيىگە يېتىشتىن ئىبارەت زور تەدبىرنى بەلگىلىدۇق؛ پاختىچىلىقنى ۋە تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈشكە دائىر سىياسەت، تەدبىرلەرنى تۇرۇپ چىقتۇق؛ تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

«1 - ئىشلەپچىقىرىش كۈچى»نى بەرپا قىلغۇچىلار

- شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ پەن - تېخنىكا ئارقىلىق دېھقانچىلىقنى گۈللەندۈرگەنلىكى توغرىسىدا

«خەلق گېزىتى» مۇخبىرى جۇچېەن

پەن - تېخنىكا 1 - ئىشلەپچىقىرىش كۈچى. بۇ يولداش دېڭ شياۋېڭنىڭ مەشھۇر ھۆكمى.

1 - ئىشلەپچىقىرىش كۈچى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق ئەمەلگە ئاشۇرۇلىدۇ، بۇ شەيئىلەرنىڭ ئۆزگىرىش قانۇنىيىتى.

شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى پەن - تېخنىكىنى ئەمەلىيەتتە قوللىنىشنى بوشاشماي چىڭ تۇتتى، 8- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە پۈتۈن مەملىكەتتىكى 1220 يېزا ئىگىلىك پەن تەتقىقات ئورنىنىڭ ئۇنۇمۇرسال ئىقتىدارىنى ياھالاشتا، شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ ئالتە تەتقىقات ئورنى «100 كۈچلۈك مۇنەۋۋەر تەتقىقات ئورنى» قاتارىغا كىرىپ، «كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان سەكرەش»نى ئەمەلگە ئاشۇردى.

«ئالتۇن تاغ بولسۇن، كۈمۈش تاغ بولسۇن، دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسىدىن ئىبارەت بۇ يۆلەنچۈككە يەتمەيدۇ»

شىنجاڭنىڭ يەر كۆلىمى پۈتۈن مەملىكەت يەر كۆلىمىنىڭ ئالتىدىن بىر قىسمىنى ئىگىلەيدۇ، ئۇ بىر مەھەل يەر كۆلىمىنىڭ كەڭلىكىگە تايىنىپ، جىق تېرىسالىق ھوسۇلسىز قالمايسەن دېگەنگە ئىتتىقاد قىلىپ، قالاق تېرىقچىلىق ئۇسۇلىنى 60 - يىللارغىچە داۋاملاشتۇرۇپ كەلگەنلىكتىن، 70 - يىللاردا ئوزۇقلۇق ئاشلىقىنى سىرتتىن يۆتكەپ كېلىشتەك قىيىن ئەھۋالدا قالغانىدى. بۇ مۇشكۈل ئەھۋالدا دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى دېھقانچىلىق بويىچە ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىش بۇيرۇقىنى تاپشۇرۇۋېلىپ، ئىككى جەهەتتە بۇرۇلۇش قىلدى: يەنى بىرىنچىدىن، «تېرىقچىلىقتا ئادەم تەبىئەت ئۈستىدىن غەلبە قىلىدۇ» دېگەننى ئىشقا ئاشۇردى؛ ئىككىنچىدىن، جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىپ، سۇغىرىشنى ئۆزگەرتىپ، پەن - تېخنىكىدىن ئىبارەت ئەقلىي كۈچنى ئېچىشقا تايىنىپ، ئاشلىقنى سىرتتىن يۆتكەپ كېلىشتىن سىرتقا يۆتكەپ چىقىرىشقا ئۆتۈشتەك زور تارىخىي بۇرۇلۇشنى ئىشقا ئاشۇردى.

شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسىدىكى پەن - تېخنىكا خادىملىرى ئون يىلدىن ئارتۇق ۋاقىت باش چۆكۈرۈپ جاپالىق ئىشلەپ، ۋەزىپىنى تولۇق ئادا قىلىپ، داغدام يول ئاچتى: ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئومۇملاشتۇرۇپ تىزگىنلىدى، 10 مىليون موغا يېقىن ئېتىزدا يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش تېخنىكىسىنى قوللاندى... ئۇلار ھەر بىر قەدەمدە شاڭلىق نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. شىنجاڭ ئاشلىقتىن 19 يىل ئۇدا مول ھوسۇل ئالدى، ھەر يىلى غەلبە خەۋىرى يېتىپ كەلدى. 1978 - يىلدىن 1996- يىلغىچە بولغان مەزگىلدە ئاشلىقنىڭ بىرلىك مەھسۇلات مىقدارى 107 كىلوگرامدىن بىراقلا 318 كىلوگرامغا؛ ئومۇمىي مەھسۇلات مىقدارى 3 مىليون 700 مىڭ تونناغا بىراقلا 7 مىليون 800 مىڭ تونناغا؛ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئاشلىق مىقدارى 303 كىلوگرامدىن 550 كىلوگرامغا ئاشتى. يىلىغا 147 مىڭ 300 تونا ئاشلىق يۆتكەپ كېلىنەتتى، 1986- يىلىغا كەلگەندە، كۆپلەپ ئاشلىق يۆتكەپ چىقىرىشقا باشلىدى، يەنى شۇ يىلى يۆتكەپ چىقىرىلغان ئاشلىق 280 مىڭ 300 تونناغا يەتتى.

ئاشلىق مىقدارى ئۈدا ئاشۇرۇلۇپ، مول ھوسۇل ئېلىنغانلىقتىن، تېرىلغۇ كۆلىمى 36 مىليون مودىن 24 مىليون موغا قىسقارتىلىپ، 10 مىليون مودىن كۆپرەك يەرگە كېڭەز قاتارلىق ئىقتىسادىي زىرائەتلەر كېڭەيتىپ تېرىلىپ، تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسى تەڭشىلىپ، شىنجاڭنىڭ يىرىك يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك راۋاجلىنىشى ئىلگىرى سۈرۈلدى. بولۇپمۇ شىنجاڭدا پاختا شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تۈۋرۈك كەسپىگە ئايلىنىپلا قالماستىن بەلكى مەملىكەت بويىچە 1 - ئورۇندا تۇرىدىغان پاختىچىلىق بازىسقا ئايلىنىپ، ئومۇمىي مەھسۇلات مىقدارى پۈتۈن مەملىكەت پاختا ئومۇمىي مىقدارىنىڭ ئۈچتىن بىر قىسمىنى ئىگىلىدى. پاختىچىلىقنىڭ مۇشۇنداق يۇقىرى ئورۇنغا كۆتۈرۈلۈشىمۇ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ پەن - تېخنىكا بويىچە ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىشىدىن بولدى. سۈپەتلىك كېڭەزدىن مول ھوسۇل ئېلىش، 2 مىليون مو كېڭەزلىكىنىڭ مو بېشىدىن 100 كىلوگرام ساپ پاختا ئېلىش قۇرۇلۇشى قاتارلىقلار شىنجاڭنىڭ پاختىچىلىقىنى يۇكسەلدۈردى، 1978 - يىلدىن 1996 - يىلغىچە بولغان مەزگىلدە تارىخىي خاراكتېرلىك چوڭ سەكرەش بارلىققا كېلىپ، پاختىنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 55 مىڭ تونىدىن بىراقلا 950 مىڭ تونناغا؛ بىرلىك ھوسۇلى 25 كىلوگرامدىن بىراقلا 82.5 كىلوگرامغا؛ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن پاختا 4.5 كىلوگرامدىن 60 كىلوگرامغا ئاشتى. پاختا ئىشلەپچىقىرىش مىقدارى جەھەتتە ئامېرىكا، سوۋېت ئىتتىپاقىدىن كېيىن دۇنيادا ئۈچىنچى ئورۇنغا كۆتۈرۈلدى.

ئۆز مۇخبىرىمىز جاڭ يۇ خەۋەر قىلىدۇ: مۇشۇ ئاينىڭ 17-كۈنى چۈشتىن كېيىن، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت ئەنگلىيە شېكەرچىلىك (چەت ئەل) شىركىتىنىڭ ئاسىيا ئىشلىرىغا مەسئۇل مۇدىرى گانستىن ئەپەندى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بىلەن سەمىمىي شىركىتى.گانستىن ئەپەندى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى شىنجاڭنىڭ ئىلى ۋىلايىتىدىكى كۈنەس شېكەر زاۋۇتى بىلەن ھەمكارلىشىشقا دائىر ئىشلار توغرىسىدا كېڭىشىش ئۈچۈن كەلگەنىدى.

كۆرۈشۈشتە ئابلەت ئابدۇرېشىت

مۇشۇ ئاينىڭ 15-كۈنى يەنى 3-قېتىملىق دۇنيا چۆللىشىش كېتىش، قۇملىشىش كېتىش، قۇرغاقچىلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش كۈنى ھارپىسىدا، ئىنسانلارنىڭ ياشاش مۇھىتىنى قوغداشقا ئەھمىيەت بېرىش ۋە چۆللىشىش كېتىش، قۇملىشىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە تىزگىنلەش ئىرادىسىنى ئىپادىلەش ئۈچۈن، شىنجاڭدا مىليون كىشىلىك ئىمزا قويۇش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئابلەت ئابدۇرېشىت ئەنگلىيىلىك مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

توغوت زاۋۇتى قۇرۇلۇشىنىڭ تىلغا ئېلىنىشقا تېگىشلىك تەرەققىياتى

كىرىشتۇرۇلگەنلىكنى تەبرىكلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز جۇياگۇالك خەۋىر قىلىدۇ: يېقىندا گۇۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جياڭ چۈنيۈن ئۇرۇمچى نېفىت-خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى يوللىغان خوش خەۋىرگە مۇناداق تەستىق سالدى: «زاۋۇتىڭلارنىڭ 2- خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتى قۇرۇلۇشىنىڭ ماتېرىيال سېلىپ سىناق قىلىشتا مۇۋەپپەقىيەتلىك بولغانلىقىنى تەبرىكلەيمەن»، «سۈپەتلىك، يۇقىرى ئۈنۈملۈك كارخانا قۇرۇڭ، ئەلا نەتىجە يارىتىپ، دۆلىتىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن تېگىشلىك تۆھپە قوشۇشىڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن».

5- ئاينىڭ 23- كۈنى سائەت سەككىزدىن 56 مىنۇت ئۆتكەندە، ئۇرۇمچى نېفىت-خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ 2- خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتى لايىقەتلىك ئۇرىيا ئىشلەپچىقىرىش سىستېمىدا بىر قېتىمدىلا مۇۋەپپەقىيەت قازانغانىدى.

ئۇرۇمچى نېفىت-خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ 2- خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتى قۇرۇلۇشى مەملىكەت بويىچە نۆقېتلىق قۇرۇلۇش تۇرى. بۇ قۇرۇلۇش مۇئاۋىن زۇڭلى جياڭ چۈنيۈن ۋە دۆلەتنىڭ باشقا رەھبەرلىرىنىڭ سەمىمىي غەمخورلۇقى ۋە يېقىندىن ئەھمىيەت بېرىشىگە ئېرىشىپ كەلدى.

ئۇرۇمچى نېفىت-خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىدىكىلەر يەنمۇ غەيرەت قىلىپ، بالدۇرراق ئۆلچەمگە يېتىپ، خىمىيىۋى ئوغۇتنى كۆپلەپ ئىشلەپ چىقىرىپ، ئاپتونوم رايونىمىز ئىگىلىكىگە يېڭى تۆھپە قوشىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

تۇرپان شەھرىنىڭ ئۇزۇمچىلىك يېزىسى لىيۈمەن كەنتىدىكى دېھقان جاپپار تالىپ (ئوڭدىن 4-كىشى) كەنتته هاللىق سەۋىبىگە يۈرۈش قىلىشنىڭ باشلامچىسى بولۇپلا قالماستىن، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ نەمۇنىسى بولۇپ كەلدى، يېقىندا ئۇ قىزى، كۈيئوغلى، نەۋرىسى بىلەن بىللە 50 كىلوگرام قۇرۇق ئۈزۈم، بىر نەچچە سېۋەت ئۈجمىنى ئېلىپ تۇرپان-قۇمۇل نېفتلىكىگە كېلىپ، نېفىت ئىشچىلىرىدىن هال سورىدى.

ماكۈيجېن فوتوسى

ئۇرۇمچى شەھرىي مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى

يېغىنغا ئەسقەت كەرىمباي، ۋۇدۇنفۇ، مىجىت ناسىر قاتارلىقلار قاتناشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز مەدەنىيەت مۇھەممەتربېھىم خەۋىر قىلىدۇ: مۇشۇ ئاينىڭ 17-كۈنى ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى ياشلار - ئۆسمۈرلەر سارىيىنىڭ ئىچى ۋە سىرتىدا بارابان، ناغرا-سۇناي ساداسى ياڭرىغانىدى. ئۇرۇمچى شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يەردە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە 5-قېتىملىق ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلەش يىغىنى ئاچتى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئەسقەت كەرىمباي، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋۇ دۇنفۇ، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى مىجىت ناسىر، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى لى كاگۇك قاتارلىقلار قاتناشتى.

«مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئېيى» پائالىيىتى باشلانغان 15 يىلدىن بۇيان، ئۇرۇمچى شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىگە ئىزچىل ئەھمىيەت بەردى. ماركسىزملىق مىللەت قارىشى، مىللىي تەڭرىتورىيىلىك ئاپتونومىيە قانۇنى ۋە پارتىيىنىڭ مىللەت، دىن سىياسەتلىرى توغرىسىدىكى تەشۋىقاتنى كۈچەيتىپ، «ئىككى ئايرىلالماسلىق» ۋە «بەشتە ئۆزئارا بولۇش» ئىدىيىسىنى كىشىلەر قەلبىدىن چوڭقۇر ئورۇن ئالدۇردى. بۇ جەريانىدا زور تۈركۈم ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەر بارلىققا كەلدى. شەھەرلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، شەھەرنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ ياخشى ئىجتىمائىي مۇھىتقا ئىگە قىلىش ئۈچۈن، سايياق رايونلۇق سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى قاتارلىق 68 ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ياقۇپ قاتارلىق 112 ئىلغار شەخسنى تەقدىرلىدى.

شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ھۆسنخەت، رەسىم كۆرگەزمىسى ئۆتكۈزۈلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ماشۇن خەۋىر قىلىدۇ: شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن مۇشۇ ئاينىڭ 16-كۈنى چوشتىن بۇرۇن ئاپتونوم رايونلۇق ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ كۆرگەزمەزالىدا ھۆسنخەت، رەسىم كۆرگەزمىسى ئۆتكۈزۈلدى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىچى ۋە سىرتىدىكى 40 نەچچە خەتتات، رەسساملىنىڭ 150 نەچچە پارچە ئەسىرى كۆرگەزمە قىلىندى، بۇ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىشتىكى خۇشاللىقىنى ئىپادىلىدى. ئۇ ۋەتەنپەرۋەرلىكنى جارى قىلدۇرۇش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى يۈكسەلدۈرۈش جەھەتلەردە رېئال ئەھمىيەتكە ئىگە.

ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى جانابىل، جۈڭگو خەتتاتلار جەمئىيىتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ شۆجۈك كۆرگەزمىنىڭ ئېچىلىش مۇناسىۋىتى بىلەن لېنتا كەستى.

لېنتا كېسىش مۇراسىمىدىن كېيىن، ئاپتونوم رايونىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىدىن جاڭ ۋېنيۈ، ئەسقەت كەرىمباي، شيې فۇپىڭ، يۈسۈپ مۇھەممەدى، تۆرباير، مىجىت ناسىر، ئىبراھىم روزى، خەن يۈۋېن قاتارلىقلار كۆرگەزمىنى كۆردى.

* * *

«36232» قىسىم ئازسانلىق مىللەت 3-لەينى شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان ۋەتەننى سۆيۈش، تۆھپە قوشۇش تەربىيىسىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، كومانىدىر-جەڭچىلەرنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك ھېسسىياتىنى يەنمۇ ئۇرغۇتتى.

سۈرەتتە: جەڭچىلەر قارا دوسكا گېزىتىدىن شياڭگاڭنىڭ ئەھۋالىغا ئائىت ساۋاتلارنى كۆرمەكتە.

ئىلى تۇراق فوتوسى

خوتەن ۋىلايىتىدە 8000 دىن كۆپرەك روپاش ئايال چۆمبىلنى ئېلىۋەتتى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن خەۋىر قىلىدۇ: خوتەن ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك ئايالار بىرلەشمىلىرى ۋە مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىش خىزمىتى گۇرۇپپىلىرىنىڭ ئىنچىكە تەشۋىق قىلىشى، تەربىيە بېرىشى ئارقىلىق ۋىلايەت بويىچە 8883 ئايال چۆمبىلنى ئېلىۋەتتى، نورمال ئىشلەپچىقىرىشقا قاتناشتى.

خوتەن ۋىلايەتلىك ئايالار بىرلەشمىسى ۋىلايەت تەۋەسىدە روپاش ئايالار بىرقەدەر كۆپ بولۇشتەك ئەھۋالغا ئاساسەن، 1995-يىلىدىن بۇيان روپاش ئايالارنىڭ روپاش بولغان ۋاقتى، سەۋەبلىرىنى ئېنىقلاپ ئارخىپ تۇرغۇزۇپ، ۋىلايەت بويىچە روپاش ئايالارنىڭ 10 مىڭدىن ئاشىدىغانلىقىنى تەكشۈرۈپ چىققاندى. شۇنىڭدىن كېيىن ۋىلايەت، ناھىيە، يېزا، كەنتلەردىكى ئايالار تەشكىلاتلىرى روپاش ئايالارنىڭ چۆمبىلنى ئېلىۋېتىش توغرىسىدا تەربىيە ئېلىپ باردى.

ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت تەشكىللىگەن مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىش خىزمىتى گۇرۇپپىلىرى يېزا، كەنتلەرگە بارغاندىن كېيىن ھەر دەرىجىلىك ئايالار تەشكىلاتلىرى بىلەن بىرلىكتە روپاش ئايالار ۋە ئۆلارنىڭ جورىلىرى، تۇغقانلىرى، دىنىي زاتلارنى قاتناشتۇرۇپ، خۇراپاتلىق ۋە قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەرنىڭ ئاسارىتىدىن قۇتۇلۇش توغرىسىدا سۆھبەت يېغىنى، ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ تەشۋىق - تەربىيىنى كۈچەيتتى. بۇنىڭ ئۈنۈمى زور بولدى. ۋىلايەتلىك ئايالار بىرلەشمىسى روپاش ئايالارنىڭ چۆمبىلنى ئېلىۋېتىش بويىچە بەش مەددىلىق تەشەببۇسنامە چىقىرىپ ئايالارنى چۆمبىلنى ئېلىۋېتىشكە سەپەرۋەر قىلدى. بۇنىڭ روپاش ئايالارنىڭ چۆمبىلنى ئېلىۋېتىشكە نىسبەتەن تۇرتكىسى زور بولدى.

يازلىق يېغىم مەزگىلىدە يېزا ئىگىلىك ماشىنلىرىدا يۈز بېرىش ئېھتىمالى بولغان ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەيلى

ھاجى مۇھەممەت ئابلۇ

يىلدا بىر قېتىم ئېلىپ بېرىلىدىغان يازلىق يېغىم خىزمىتى پۈتۈن ئاپتونوم رايون دائىرىسىدە باشلىنىش ئالدىدا تۇرماقتا. يازلىق يېغىم مەزگىلىدە كومبايىن، دان ئايرىش ماشىنىسى، تراكتور قاتارلىق يېزا ئىگىلىك ماشىنلىرى مەشغۇلاتقا قاتناشتۇرۇلىدۇ. شۇڭلاشقا ھەر دەرىجىلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش تارماقلىرى جىددىي ھەرىكەتكە كېلىپ، يازلىق يېغىمغا قاتنىشىشتىن بۇرۇن يېزا ئىگىلىك ماشىنا - سايمانلىرىنىڭ بىخەتەرلىك ھالىتىنى تەكشۈرۈپ چىقىشى كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن:

1. يازلىق يېغىم مەزگىلىدە مەشغۇلاتقا قاتنىشىدىغان بارلىق يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ مەشغۇلات قىلىش لايىقەتلىك گۇۋاھنامىسىنىڭ بار - يوقلۇقىغا قاراش، لايىقەتلىك گۇۋاھنامىسى بارلارنى قاتناشتۇرۇش، گۇۋاھنامىسى يوقلارنى قاتناشتۇرماسلىق كېرەك. تراكتور ۋە دېزىل ماتورىنىڭ تېخنىكىلىق ھالىتى ياخشى بولۇشى، تەكشۈرۈشتىن ئۆتكەن ۋە رېمونت قىلىنغان بولۇشى ھەم ئوتتىن مۇداپىئەلىنىش بىخەتەرلىك قۇرۇلمىلىرى ئورنىتىلغان بولۇشى، تراكتورچىلارنىڭ قولىدا تەكشۈرۈشتىن ئۆتكەن لايىقەتلىك گۇۋاھنامىسى بولۇشى كېرەك.

2. تراكتور ۋە دېزىل ماتورىنى ئىشلەتكەندە، ماينى بىر ئازايتىپ، بىر كۆپەيتىشكە ياكى بىراقلا كۆپەيتىشكە بولمايدۇ. شۇنداقلا تراكتورنى خامانداا ئوت ئالدۇرۇشقىمۇ بولمايدۇ. دېزىل ماتورىنى ئوت ئالدۇرۇشتىن ئىلگىرى، ماتور ئەتراپىدىكى ئاسان ئوت ئالىدىغان ماددىلارنى پاكىز تازىلاش كېرەك. ئەگەر خامانداا مەشغۇلات قىلىۋاتقاندا، تراكتوردىن چاتاق چىقسا، تراكتورنى خامانىنىڭ سىرتىدا رېمونت قىلىش كېرەك.

3. دان ئايرىش ماشىنىسى، سورۇش ماشىنىسى، تۇلۇق (تاش) قاتارلىقلارنىڭ ئايلىنىشى راۋان بولۇشى، چېتىلغاندا مۇستەھكەم چېتىلىشى كېرەك. سۇركىلىپ قىزىپ كېتىش سەۋەبىدىن ئوت ئېلىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، تراكتورنىڭ ئىس چىقىرىش كانىيىغا ئۇچقۇننىڭ ئالدىنى ئېلىش قۇرۇلمىسى ئورنىتىش كېرەك.

4. زەنجىر تاپانلىق تراكتور ۋە ھەر خىل تېپتىكى ئاپتوموبىللار بىلەن خامان تېپىش مەنئى قىلىنىدۇ. چۈنكى زەنجىر تاپانلىق تراكتورنىڭ زەنجىر چولۇكى، ھەرىكەتلەندۈرگۈچ چاقى، يۈزلەندۈرگۈچى چاقى ۋە كۆتۈرۈش چاقى قاتارلىقلار يۇنىلىشتە تۆۋەنگە قارىتىپ ئىس چىقارغانلىقتىن، يۇقىرى تېمپېراتۇرلىق ئىس سامانغا بىۋاسىتە پۈركۈلۈپ سامانغا ئوت كېتىش ھادىسىسىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ.

5. توك مەنبەسىنىڭ روبلىنكىسىنى ياغاچ ساندۇقنىڭ ئىچىگە، ياغاچ ساندۇقنى يەر يۈزىدىن 1.7 مېتىر ئېگىز جايغا ئورنىتىش كېرەك. مىس سىم ياكى ئالىيۇمىن سىمنى ئېھتىياتسىز سىمى قىلىپ ئىشلىتىش قەتئىي مەنئى قىلىنىدۇ. ئادەم ياكى چارۋا ماللارنى توك سوقۇۋېتىشتىن ساقلىنىش ئۈچۈن، خامانداكى توك سىملىرى يەر يۈزىدىن 3.5 مېتىر ئېگىز ئورۇنغا تارتىلىشى كېرەك. روبلىنكا بىلەن ئېلېكتر سىمىنى ئۇلاشتا، ئۇچ فازلىق كابېل ئىشلىتىلىشى، ئۇلىنىش ئۇچى بولماسلىقى، توك سوقۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، ئېلېكتر ماتورىنىڭ سىرتقى قىپى ياپقۇچ بىلەن ئورىلىشى كېرەك.

بەشىرىق ۋە ئۇچقات يېرىلىق ئاشلىق پونكىتلىرى يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىشقا تەييارلىق كۆرۈپ قويدى

ئۇيغۇر مۇخبىرىمىز **نىلۇپەر قاسىم** خەۋەر قىلىدۇ: ئىلى ۋىلايىتى ئۆز جايىنىڭ تەبىئىي ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، ئىقتىسادىي ئورمان تۈرلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا تىرىشماقتا.

ئىلى ۋىلايىتىدە ھازىر ئېچىشقا تېگىشلىك تەتۈر تېمپېراتۇرىلىق بەلۋاغ رايونىنىڭ كۆلىمى 2 مىليون 447 مىڭ 300 مو كېلىدۇ. ئۇنىڭ ئۇستىگە ئىلى ۋىلايىتىدىكى نامرات ئاھالىلەرنىڭ كۆپ قىسمى ئاساسەن مۇشۇ تەتۈر تېمپېراتۇرىلىق بەلۋاغقا ماكانلاشقان. ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە بۇ رايونىنىڭ ئىقتىسادىنى يۇكسەلدۈرۈپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى ھاللىق سەۋبىگە يەتكۈزۈش ئۈچۈن 1996 - يىلدىن باشلاپ، «4317» قۇرۇلۇش پىلانىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلى ئىچىدە ۋىلايەت بويىچە يىگىدىن تېرىپ ئۆستۈرۈلگەن ئىقتىسادىي ئورمان كۆلىمىنى 306 مىڭ موغا، بۇنىڭ ئىچىدە ئالما كۆلىمىنى 160 مىڭ موغا، مېغىز ئۇرۇق كۆلىمىنى 100 مىڭ موغا، چىلانلىق كۆلىمىنى 10 مىڭ موغا، باشقا ئىقتىسادىي ئورمان كۆلىمىنى 36 مىڭ موغا يەتكۈزۈشنى پىلانلىدى ھەمدە يەنە ئىقتىسادىي كىرىمى يۇقىرى، تېز مېۋىگە كىرىدىغان مېغىز ئۇرۇق يېتىشتۈرۈشنى باغۋەنچىلىك تەرەققىياتىدا نۇقتا قىلىپ، ئۇنى پەيدىنپەي كېڭەيتىپ، باغۋەنلەرنىڭ ئىقتىسادىي كىرىمىنى ئاشۇرۇشنى بەلگىلىدى. بۇ پلاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن، ۋىلايەتلىك ئورمانچىلىق باشقارمىسى كۆپلەپ مەبلەغ سېلىپ، بىر تۈركۈم ئورمانچىلىق تېخنىكىلىرىنى ئېچىكى ئۆلكىلەرگە تېخنىكا ئۆگىنىشكە ئەۋەتتى. ئېچىكىرى ئۆلكىلەردىن مېغىزلىق ئۇرۇق كۆچىتى يۆتكەپ كېلىپ ئۆز رايوندا يېتىشتۈرۈشنى چىڭ تۇتتى. نەتىجىدە، بۇلتۇر ۋىلايەت بويىچە 110 مو يەرگە مېغىزلىق ئۇرۇق تېرىلدى، بۇ يىل ئەتىياز يەنە 600 مىڭ يۇمۇ سەرپ قىلىپ، خېبىي ئۆلكىسىنىڭ جولا ناھىيىسىدىن 300 مىڭ تۇپتىن ئارتۇق سورتلۇق مېغىزلىق ئۇرۇق كۆچىتى يۆتكەپ كېلىپ، 6231 مو يەرگە تىكتى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يىل ۋىلايەت بويىچە بىنا قىلىنغان ئىقتىسادىي ئورمان كۆلىمى 30 مىڭ 880 موغا يەتتى.

ئىلگىرى شالچىلىقنى ئاساس قىلىپ كەلگەن ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسىنىڭ ئارال يېزىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان شالچىلىق بىلەن پاختىچىلىققا تەڭ ئەھمىيەت بېرىپ، دېھقانلارنىڭ كىرىم مەنبەسىنى كۆپەيتتى.

سۈرەتتە: ناھىيە رەھبەرلىرى ئارال يېزىسىدا تېرىلغان كېۋەزنىڭ ئۆسۈش ئەھۋالىنى ئىگىلىمەكتە.

ئۇيغۇر مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئۆمەر** فوتوسى

ئىلى ۋىلايىتىدە مېغىز ئۇرۇق يېتىشتۈرۈلمەكتە

تۇرپان ۋىلايەتلىك ئېلېكتر ئېنېرگىيە ئىدارىسى ئىگىلىكنى يۆكسەلدۈرۈش ئۈچۈن تۆھپە قوشماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **كېرەم نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان ۋىلايەتلىك ئېلېكتر ئېنېرگىيە ئىدارىسى يېزا - بازارلارنى ئېلېكترلەشتۈرۈش قەدىمىنى تېزلىتىپ، خەلققە بەخت يارىتىش، ئىگىلىكنى 10- ئايدا 28 مىليون مەبلەغ سېلىپ، ئىدىقۇت تېغى ئېتىكىدە 110 كىلوۋاتلىق توك يوللاش، ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىنى باشلاپ، ئۇنى بۇ يىل 5 - ئاينىڭ بېشىدا پۈتتۈرۈپ، بەش يېزىنىڭ توك

قىسقا خەۋەرلەر

△ موڭغۇلكۆرە ناھىيىلىك يولۇچى چوڭقۇرلاشتۇردى. يېقىنقى ئىككى ئايدىن بۇيان بۇ ناھىيىدە سۇغۇرتا تەشۋىقاتىنى ئاڭلىغانلار 50 مىڭ ئادەم (قېتىم)غا، مال - مۈلۈك

لوپ ناھىيىسى ئالدىنقى يېرىم يىلدا چارۋىچىلىقتا كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **تۇرسۇنئىياز ھېيت، ئايجامال داۋۇت** خەۋەر قىلىدۇ: لوپ ناھىيىسى چارۋا ماللارنى ئاپەتتىن قوتقۇزۇش، تۆل ئېلىش، تۆللەرنى ئەي قىلىشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، قۇرغاقچىلىق قاتارلىق ئاپەتلەر كۆرۈلگەن ئەھۋالدىمۇ بۇ ناھىيىنىڭ چارۋا مېلى بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا بۇلتۇرنىڭ شۇ مەزگىلدىكىدىن 2.8 % ئاشتى.

ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى چارۋا ماللارنى قىش ۋە ئەتىيازدىن بىخەتەر ئۆتكۈزۈش، تۆل ئېلىش، تۆللەرنى ئەي قىلىش چارە - تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ، ناھىيە يېزا بىلەن، يېزا كەنت بىلەن، كەنت دېھقان، چارۋىچى ئائىلىلىرى بىلەن ھۆددىگەرلىك توختامى ئىمزالاپ ئەمەلىيلەشتۈردى. ناھىيىلىك چارۋىچىلىق ئىدارىسى، مال دوختۇرلۇق پونكىتى ۋە يېزا - بازارلىق مال دوختۇرلۇق پونكىتلىرى تەربىيلەش، تەخنىكا تايانچىلىرىنى تەربىيلەپ

ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي ھەمكارلىق ۋە سودا ئىدارىسىنىڭ
ئىلان
ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي ھەمكارلىق ۋە سودا ئىدارىسى ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي ھەمكارلىق ۋە سودا ئىدارىسىنىڭ ئىشخانا ئىشلىتىدىغان ئۈچ خىل ئۇسلۇبتىكى ئىشخانا ئەسۋابلىرىنى ئېلان قىلىپ ئاشكارا سېتىۋېلىدۇ. ئىشخانا ئەسۋابلىرىنىڭ تىزىملىكى ۋە ئۇسلۇبى ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي ھەمكارلىق ۋە سودا ئىدارىسىنىڭ ئىشخانا ئەسۋابلىرىنى سېتىۋېلىش ئۇچۇرلىرى تاختىسىدا ئېلان قىلىنىدۇ. ئىشخانا ئەسۋابلىرىنى سېتىۋېلىش ئۇچۇرلىرى تاختىسىنى ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي ھەمكارلىق ۋە سودا ئىدارىسىنىڭ ئىشخانا ئەسۋابلىرىنى سېتىۋېلىش ئۇچۇرلىرى تاختىسىدىن كۆرۈپ بولغاندىن كېيىن، ئىشخانا ئەسۋابلىرىنى سېتىۋېلىش ئۇچۇرلىرى تاختىسىدا ئېلان قىلىنغان

يەشبرىق ۋە ئۇچقات بېزىلىق ئاشلىق بونكىلىرى بازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىشقا تەييارلىق كۆرۈپ قويدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھەسەن ئوسمان** خەۋەر قىلىدۇ: ئاۋات ناھىيىسى بەشئۆيۈق يېزىلىق ئاشلىق پونكىتى بۇ يىل 2 مىليون كىلوگرامدىن كۆپرەك يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى تولۇق ئورۇندىدى. 5 - ئاي كىرىشى بىلەن تەڭ ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى سەپەرۋەر قىلىپ، ئىككى چوڭ ئاشلىق ئامبىرىدىكى قالدۇق ئاشلىقنى يۆتكەپ بىكارلىدى ۋە تازىلاپ دېزىنفېكسىيە قىلدى. ئالتە گىر، ئون شامال ماشىنىسىنى رېمونت قىلدى، پرىيوم قىلىش سايمانلىرى، 1050 تاغار تەييارلىدى، دېھقانلارنى ئوبدان مۇلازىملىقتىن بەھرىمەن قىلىش ئۇچۇن، ئاشخانا، چايخانا، يەسلى، ئامانلىق ساقلاش ئورنى قۇردى ۋە خادىملارنىڭ مەسئۇلىيىتىنى بېكىتتى. دېھقانلارغا ئاشلىق سېتىپ بەرگەندە ئاق ھۆججەت بەرمەسلىكنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۇچۇن، ئاشلىق سېتىۋېلىش مەبلىغىنى بالدۇر ئەمەلىيلەشتۇردى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئېزىز كەۋسەر** خەۋەر قىلىدۇ: توقسۇ ناھىيىسى ئۇچقات يېزىلىق ئاشلىق پونكىتىغا بۇ يىل ناھىيەدىن 1 مليون 319 مىڭ كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش پىلانى چۈشۈرۈلگەنىدى. پونكىت ئاشلىقنى تېز ھەم سۈپەتلىك سېتىۋېلىشقا ھەقلىق كاپالەتلىك قىلىش ئۇچۇن، سېتىۋېلىش پىلانىنى كەنت، مەيدان، مەھەللە، ئائىلىلەرگىچە ئورۇنلاشتۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، يۇقىرىدىن ئاجرىتىپ بېرىلگەن 80 مىڭ يۆەنگە 20 مىڭ يۆەن قوشۇپ 2000 كۆادرات مېتىر كۆلەمدە يېگىدىن ئىككى ئاشلىق ساقلاش مەيدانى ياسىدى، 200 مېتىر ئۇزۇنلۇقتا بارىڭ ياساپ مۇھتىنى ساپلاشتۇردى، ئامبارلاردىكى ئاشلىقنى يۆتكەپ بىكارلىدى. تازىلاپ دېزىنفېكسىيە قىلدى، گىر، شامال ماشىنىلىرىنى تەكشۈرۈپ رېمونت قىلدى ۋە يېگىدىن ئېلىپ تولۇقلىدى، يوشۇرۇن ئاپەتلەردىن ساقلىنىش تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ، بۇنىڭغا مۇناسىۋەتلىك ئادەملەرنى ئورۇنلاشتۇردى.

كورلا شەھىرى لەڭگەر يېزىسىدىن پېنسىيىگە چىققان پېشقەدەم كادىر غوپۇر ئوسمان شەھەرلىك ياشانغانلار ئىدارىسىنىڭ ھەر تەرەپلىمە مەدەت بېرىشى بىلەن توخۇ فېرمىسى قۇرغانىدى. ھازىر بۇ فېرمىنىڭ توخۇسى 10 مىڭغا يېتىپ، كورلا شەھىرىنى ھەر كۈنى 850 كىلوگرام تۇخۇم بىلەن تەمىنلىمەكتە.

سۈرەتتە: ئۇ (سولدىكى كىشى) توخۇلارنىڭ دان يېيىش ئەھۋالىنى كۆرمەكتە.

ئابدۇراخمان قاسىم فوتوسى

△ موڭغۇلكۆرە ناھىيىلىك يولۇچى توشۇش مەركىزى مەدەنىيەتلىك بېكەت، «قىزىل بايراقدار» ئاپتوموبىل بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، يولۇچىلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشىپ، كارخانا ئوبرازىنى كۆرۈنەرلىك ياخشىلىغانلىقتىن، ۋىلايەت بويىچە مەدەنىيەتلىك ئورۇن بولۇپ باھالاندى.

ھۆرمەتجان ھەبىبۇللا

△ ئاقتۇ ناھىيىلىك مال - مۈلۈك سۇغۇرتا شىركىتى مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسى تەشۋىقاتىنى كەڭ، چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، ھەر مىللەت ئامىمىسنىڭ سۇغۇرتا ئىشلىرىغا بولغان تونۇشىنى ئاياندىن بۇيان بۇ ناھىيىدە سۇغۇرتا تەشۋىقاتىنى ئاڭلىغانلار 50 مىڭ ئادەم (قېتىم)غا، مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسىغا قاتناشقانلار 46 مىڭغا يەتتى.

كۆرەش ھاشىم، ئابلەت ھۈسەين

△ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان شىنجاڭ تاشيول ئىدارىسى ۋە ئىدارىگە قاراشلىق ھەرقايسى ئورۇنلار ئىككى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش قەدىمىنى تېزلىتىپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەنلىكتىن، يېقىندا بۇ ئىدارە «ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

ئامانگۈل ھوشۇر

باج ئىشلىرى سېپىدە پاكلىقنى ئەستىن چىقارماسلىق

ئەنۋەر خىزمەت، نىياز مۇھەممەت

مارالبېشى ناھىيىلىك دۆلەت باج ئىدارىسىنىڭ باشلىقى تۇرسۇن قۇربان باج خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان 30 يىلدىن بۇيان ئۆز كەسپىنى قىزغىن سۆيۈپ، قانۇن بويىچە ئىش ېېجرىپ، پاك - دىيانەتلىك بولۇپ، ئىدارىدىكى ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ياخشى يېتەكچىلىك قىلىپ، مۇناسىۋەتلىك تارماقلار ۋە ئاممىنىڭ تەرىپلىشىگە مۇيەسسەر بولۇپ كەلمەكتە.

تۇرسۇن قۇربان 1986 - يىلى ئىدارە پارتىيە ياچېيكىنىڭ شۇجىسى، ئىدارە باشلىقى بولۇپ تەينىلەنگەندىن بۇيان، ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ئىدىيەۋى - سىياسىي تەربىيىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ ئىشلەش، جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىستىلىنى يېتىلدۈرۈش ئۈچۈن ئۇرغۇن ئۇنۇملۇك خىزمەتلەرنى ئىشلىدى. ئۇ دائىم چاپادا ئالدىدا، راھەتتە ئارقىدا تۇرۇپ خىزمەت ۋاقتىنىڭ كۆپ قىسمىنى ئاساسىي قاتلاملاردا ئۆتكۈزۈپ، نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى بىخ ھالىتىدە تۇزەتتى. دېموكراتىيىنى جارى قىلدۇرۇپ،چوڭ ئىشلارنى پارتىيە ياچېيكا يىغىنىنىڭ قارارىدىن ئۆتكۈزدى. يۇقىرى تاپشۇرغان يىللىق باج يىغۇېلىش ۋەزىپىسىنى ئاشۇرۇپ ئورۇنلاپ، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئاھالىنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى ئىگىلەپ، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن ئىمكانىيەتنى ئاكتىپ يارىتى

ئەلگە كۆچىگەنلىق ئەل سۆيەر

- ئۇچتۇرپان ناھىيىلىك پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئىتتىپاقنىڭ مۇھەممەت ھوشۇر توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز غەيرەت ئۆمەر، ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز قابىلجان ئوسمان، مۇختەر قابدۇقادىر

1991 - يىلى كۆزدە ئاقسۇ ۋىلايەتلىك پەن-تېخنىكا كومىتېتىدىن ئىزنۆبنېر مۇھەممەت ھوشۇر ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ ئۆزىنى ئۇچتۇرپان ناھىيىلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسلىقىغا تەينىلەش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشنى تاپشۇرۇۋالدى.

سەپەر ئۈستىدە بىرەيلەن ئويلىمىغان يەردىن چوڭقۇر خىيالغا پېتىپ ئولتۇرغان مۇھەممەت ھوشۇردىن سوراپ قالدى:

- ئائىلىسىم سىز ئۇرۇمچىدىن ئاقسۇغا يۆتكىلىپتىكەنسىز، مانا ئەمدى ئۇچتۇرپانغا مېڭىپسىز، كۆپلىگەن كىشىلەر كېچىك شەھەرلەردىن چوڭ شەھەرلەرگە، نامرات جايلاردىن تەرەققىي تاپقان رايونلارغا ئىنتىلۋاتسا، سىز ئۇنىڭ ئەكسىچە يول تۇتۇپسىز، سىز بىزنىڭ بۇ چەت، نامرات يۇرتىمىزغا كۆنەلەرسىزمۇ؟

- قەيەر ئېھتىياجلىق بولسا، تەشكىل نەگە بۇيرۇسا شۇ يەرگە بارماي بولمايدۇ، چۈنكى مەن پارتىيىمىز تەربىيىلەپ يېتىشتۇرگەن «كۆچەت»، قەيەرگە بارماي، شۇ يەردە يىلتىز تارتىپ مېۋە بېرىشىم كېرەك، ئۇچتۇرپانغا كۆنۈپ كېتىشىمدە گەپ يوق. دېدى مۇھەممەت ھوشۇر روھلۇق ھالدا كۆلۈپ تۇرۇپ.

مانا ئارىدىن بەش يىل ئۆتۈپ كەتتى. پارتىيىمىز يېتىشتۇرگەن بۇ «كۆچەت» مۆلجەر تاغ ئېتىكىدە يىلتىز تارتىپ، جاپالىق ئىزدىنىشىدىن ئاپىرىدە بولغان شېرىن مېۋىلىرى بىلەن ئۇچتۇرپان تۇپرىقىغا يېڭى ئۈمىد نۇرلىرىنى سەپتى. ئۇچتۇرپاننىڭ باغلىردا، تاغلىردا،دالا- قىشلاقلىردا ئۇنىڭ ئايغا ئۆزى تەگمىگەن جاي قالمىدى. ئۇ يېڭى خىزمەت ئورنىدا ھەققانىي دەۋرىمىز يېتىشتۈرگەن ياراملىق «كۆچەت» ئىكەنلىكىنى نامايان قىلدى. ئۇچتۇرپان خەلقىمۇ ئۇنىڭغا كەڭ قۇچاق ئېچىپ، قەلب تۆرىدىن ئورۇن بەردى.

* * *

مۇھەممەت ھوشۇر 1977 - يىلى «قايتا تەربىيە ئېلىش» نۆۋىتىدىن مەملىكەتلىك بىر تۇتاش ئىمتىھانغا قاتنىشىپ، شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» يىزا ئىگىلىك ئىنستىتۇتىنىڭ دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى فاكۇلتېتىغا ئوقۇشقا كىردى، 1983 - يىلى ئوقۇشنى ئەلا نەتىجە بىلەن پۈتتۈرۈپ، مەكتەپكە ئېلىم قىلىندى. ئۇ بۇ ئالىي بىلىم يۇرتىدا ئۈچ يىل ئارقىدا قالغان ئۇچتۇرپان ناھىيىسىگە يىزا ئىگىلىكىگە مەسئۇل مۇئاۋىن پارتكوم شۇجىسى قىلىپ ئەۋەتتى.

* * *

مۇھەممەت ھوشۇر ئۇچتۇرپان ناھىيىسىگە كەلگەندىن كېيىن، بىر تەرەپتىن پىشقەدەم رەھبىرىي كادىرلارنى ئۇستاز تۇتۇپ باشقۇرۇش سەنئىتىنى ئىگىلىدى، يەنە بىر تەرەپتىن ئاساسىي قاتلامغا چوڭقۇر چۆكۈپ، ناھىيىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى بىلەن پىشىق تونۇشۇپ چىقتى. شۇ ئاساستا ئۇ ئىشنى تەكشۈرۈش - تەتقىق قىلىشتىن باشلاپ، ئۇچتۇرپاننىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ ئاچارلىقىدىن باشقا، ئاساسلىقى، شارائىتىنىڭ ناچارلىقىدىن ئىكەنلىكىنى پەن- تېخنىكا قۇرۇلۇشىنىڭ ئاجىزلىقىدا ئىكەنلىكىنى تونۇپ يەتتى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن ئۇ ھەقىقەتنى ئەملىيەتتىن ئىزدەش پرىنسىپى بويىچە ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىدىن، پەن - تېخنىكا خادىملىرىدىن، دېھقان - چارۋىچىلاردىن ئەتراپلىق ئەھۋال ئىگىلەش، زىددىيەت ۋە مەسىلىلەرنى ئىلمىي يوسۇندا تەھلىل قىلىش ئارقىلىق «ئۇچتۇرپان ناھىيىسىنىڭ باغۋەنچىلىك تەرەققىياتىنىڭ ئۈچ يىللىق پىلانى»، «باغۋەنچىلىك، پىلە - ئۆزەمچىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇش توغرىسىدا پىكىر»، «چارۋىچىلىق تەرەققىياتىنى تېزلىتىش توغرىسىدا پىكىر»، «يىزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش سۇرۇنتىنى تېزلىتىش پىلانى» دېگەن تېمىلاردا بىر قاتار دوكلات تەييارلاپ، ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ بۇ ھەقتە تەدبىر بەلگىلىشىنى نەزەرىيىۋى ئاساس بىلەن تەمىن ئەتتى.

يىزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ گۈللەندۈرۈشنىڭ ئاچقۇچى - يىزا ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ۋە دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ مەدەنىيەت، تېخنىكا ساپاسىنى ئۆستۈرۈشتە. شۇڭا مۇھەممەت ھوشۇر ناھىيىلىك يىزا ئىگىلىك پەن- تېخنىكسى بىلەن تەربىيىلەش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقلىقىنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئۈستىگە ئېلىپ، تېخنىكا تايانچىلىرىنى تەربىيىلەش كۇرسلىرىدا ئۆزى بىۋاسىتە دەرس ئۆتتى. ئۇ ئۆزى تۈزۈپ تارقاتقان «ئۇچتۇرپان ھوسۇل ئېلىش تېخنىكا قوللانمىسى» بۇنامىيىدىكى دېھقانلارنىڭ تۇنجى «يېشىل تاشلىق دەستۇرى» بولۇپ قالدى.

دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىشتا ئۇرۇقلۇق مۇھىم رول ئوينايدۇ. 1993- يىلى بۇ ناھىيىدە بۇغداي ھال كېسىلى كەڭ دائىرىدە يامراپ، زىيان خېلى ئېغىر بولدى.مۇھەممەت ھوشۇر ناھىيىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى بىلەن ئەتراپلىق تەتقىق قىلىش ئارقىلىق، بۇنىڭدىكى تۈپ سەۋەبنىڭ شۇ چاغدا كەڭ ئومۇملاشقان «تاڭشەن» نامىلق بۇغداي سورتىنىڭ ئۇزۇن يىل تەكرار تېرىلىۋېرىپ، ئۇرۇقنىڭ ئېغىر دەرىجىدە چېكىنىپ كەتكەنلىكىدە ئىكەنلىكىنى ئېنىقلاپ چىقتى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ناھىيىدىكى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرىنى باشلاپ،قېرىنداش ناھىيە - شەھەرلەرنى ئېكسكۇرسىيە قىلىش ئارقىلىق «خېبېي - 5418» نامىلق بۇغداي سورتىنىڭ ھوسۇلى، كېسەللىككە تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارى، ماسلىشىشچانلىقى يۇقىرى بولۇشتەك ئالاھىدىلىككە ئىگە ئىكەنلىكىنى مۇئەييەنلەشتۈرۈپ، ناھىيە رەھبەرلىرىگە بۇ سورتنى كېڭەيتىش توغرىسىدا تەكلىپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن 1994- يىلىدىن باشلاپ سناق قىلىش، ئۇلۇغ كۆرسىتىش، كېڭەيتىش ئارقىلىق بۇ سورت ناھىيە بويىچە تەدرىجي ئومۇملىشىپ، بۇغداينىڭ بىرلىك ھوسۇلى بىلەن ئومۇمىي ھوسۇلىنىڭ ئېشىشىدا بۆسۈش خاراكتېرلىك ئىلگىرىلەش قولغا كەلتۈرۈلدى.

* * *

مۇھەممەت ھوشۇر ئۆمۈرلۈك ئىلمىي خىزمەت جەريانىدا يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ: «يىزا ئىگىلىك مەسىلىسى ئاخىرقى ھېسابتا پەن - تېخنىكا ئارقىلىق ھەل قىلىنىدۇ» دېگەن سۆزىنى ئېسىدە چىڭ تۇتۇپ كەلدى. ئۇ ئۇچتۇرپانغا كەلگەندىن كېيىن بارغانلا يېرىدە يىزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ گۈللەندۈرۈشنىڭ مۇھىملىقىنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلدى. ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ئارىسىدا «پەن - تېخنىكا ئېڭى يوق كادىرنىڭ تەرەققىيات ئېڭى بولمايدۇ، تېخنىكا ئۆگەنمەيدىغان، ئۇنى ئىشلەتمەيدىغان كادىر دېھقان - چارۋىچىلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرالمايدۇ، يۇرتنى گۈللەندۈرەلمەيدۇ» دېگەن ئىدىيىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزدى. شۇڭا ئۇ كىشىلەر تەرىپىدىن «پەن - تېخنىكا شۇجىسى» دەپ ئاتالدى. مەيلى دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ مەشغۇلاتىدىكى، مەيلى زىرائەت ئۆستۈرۈش، پەرۋىش قىلىش جەريانىدىكى ۋە ياكى ئورمان، چارۋا مال كېسەللىكلىرىدىكى تېخنىكىلىق مەسىلىلەرگە يولۇققانلار ئالدى بىلەن مۇھەممەت ھوشۇرنى ئىزدەيدىغان، ئۇنىڭدىن مەسلىھەت سورايدىغان بولدى. مەيلى كىم بولسۇن ئۇ بۇ جەھەتتە باشقىلارغا قولىدىن كېلىشچە ياردەم بەردى.

قىسقىسى، دولان ۋادىسىدا يېتىشىپ چىققان بۇ كۆچەت مۆلجەر تاغ باغرىدا چېچەك ئېچىپ مول مېۋە بەردى. مۇھەممەت ھوشۇرنىڭ نامرات رايونىنىڭ تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتىشكە ئۆزىنى بېغىشلاشتەك پىداكارلىق روھى ئۇنىڭ قەدىر- قىممىتىنى تېخىمۇ ئاشۇرغۇسى.

بۇ تارماق پوچتا ئىدارىسى «مەملىكەت بويىچە ياشلار مەدەنىيەتلىك ئورنى» دېگەن نامغا ئېرىشتى

سۈرەتلىك خەۋەر

ئۇرۇمچى نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىدىكى تارماق پوچتا ئىدارىسىدىكى ياش پىدائىيلار مۇلازىملىق گۇرۇپپىسى ئىككى يىلدىن ئۇزاق ۋاقىتتىن بۇيان، ھەر ئايدا يەتتە قېتىم سەيياره مۇلازىملىق قىلىشنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇپ، 150 قېتىم ھېيىت، بايرام، دەم ئېلىش كۈنلىرىنى قۇربان قىلىپ 300 ئادەم (قېتىم)دىن كۆپ قېتىم ئىشىك ئالدىغا بېرىپ ئابونىتلارغا مۇلازىملىق قىلىپ، ياخشى ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈم يارىتىپ، كۆپ قېتىم شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسى تەرىپىدىن «ئىلغار ئىتتىپاق ياچېيكىسى» دېگەن نامغا ئېرىشكەنىدى، يېقىندا بۇ تارماق پوچتا ئىدارىسى ئىتتىپاق مەركىزىي كومىتېتى، پوچتا - تېلېگراف مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «مەملىكەت بويىچە ياشلار مەدەنىيەتلىك ئورنى» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: بۇ تارماق پوچتا ئىدارىسىدىكى خادىملار خىزمەت قىلماقتا.

زىيبۇللا ئابلىز خەۋىرى ۋە فوتوسى

پوچتا كەسىپلىرى بويىچە تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ئۇرۇمچىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ بارىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز زىيبۇللا ئابلىز خەۋىر قىلىدۇ: جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى ساھەلەرنىڭ پوچتا كەسپىگە بولغان ئېھتىياجىنى ئىگىلەپ، ئابونىتلاردىن كەڭ دائىرىدە پىكىر ئېلىپ، مۇلازىملىق سۇپىتىنى ياخشىلاپ، پوچتا كەسپىنى يەنىمۇ تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن، ئۇرۇمچى شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسى تەشكىللىگەن 45 كىشىلىك پوچتا كەسپى بويىچە تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى يېقىندا ئۇرۇمچى رايونىدا بىر قېتىملىق چوڭ تەكشۈرۈش ئېلىپ بارىدى.

پوچتا خادىملىرى تەكشۈرۈش داۋامىدا ھەرقايسى ئىدارە، زاۋۇت، مەكتەپلەرگە بېرىپ ئەھۋالى، يوللانمىلارنىڭ يەتكۈزۈلۈش سۈرۈتى، پوچتا خادىملىرىنىڭ مۇلازىملىق سۇپىتى جەھەتلەردە كەڭ دائىرىدە پىكىر ئالدى. ئۇلار ئابونىتلارنىڭ پىكىرلىرىنى سەممىي قوبۇل قىلىپ، يېتەرسىزلىكلەرنى چەكلىك ۋاقىت ئىچىدە تۈزىتىش توغرىسىدا ئابونىتلارغا ۋەدە بەردى ۋە شۇ بويىچە كونكرېت ئورۇنلاشتۇرۇش ئېلىپ بارىدى. ئۇلار يەنە 10 مىڭ پارچىغا يېقىن تەشۋىق ۋەرەقىسىنى ئابونىتلارغا تارقاتتى، ئابونىتلارنىڭ 1000 پارچىدىن ئارتۇق يوللانمىلىرىنى پوچتىغا ۋاكالىتەن سېلىپ بەردى. ئابونىتلار تۇلارنىڭ ئەترابلىق خىزمەت ئىشلەش روھىدىن مەمنۇن

فاكولتېتىغا توپشۇرۇلۇپ ئوقۇشقا كىردى. 1983 - يىلى توپوشنى ئەلا ئەتىجە بىلەن پۈتتۈرۈپ، مەكتەپكە ئېلىپ قېلىندى. ئۇ بۇ ئالىي بىلىم يۇرتىدا ئۇچ يىل ئوقۇتۇچىلىق قىلغاندىن كېيىن، خىزمەت ئېھتىياجى بىلەن ئاقسۇ ئىلايەتلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتىغا يۆتكىلىپ، پۈتۈن ۋۇجۇدى بىلەن پەن تەتقىقاتى ئىشلىرىغا كىرىشىپ كەتتى. بۇ جەريانىدا ئۇ يېتەكچىلىك قىلغان ئىككى تۈر ئاپتونوم رايون بويىچە، بىر تۈر ئىلايەت بويىچە 3 - دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىيات مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. مۇھەممەت ھوشۇر ئىلايەتلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتى ئاخبارات ئورنىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، پەن-تېخنىكا تەرەققىيات مەركىزىنىڭ مۇدىرى بولۇپ ئىشلىگەن مەزگىللەردە كەسپىي جەھەتتە تېز ئىلگىرىلەپ، ئىنژېنېرلىق تېخنىكا ئۇنۇمانغا ئېرىشتى. ئۇ يازغان «يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى» ناملىق كتاب شىنجاڭ مائارىپ نەشرىياتىدا، «تۆۋەن ھوسۇلۇق باغلارنى تېخنىكىلىق ئۆزگەرتىش»، باغۋەنچىلىك ئىلمىگە دائىر «ئۆرۈك»، «بېھى» ناملىق كىتابلىرى قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتىدا نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە ئۇنىڭ ئون نەچچە پارچە ئىلمىي ماقالىسى ئاپتونوم رايون، ئىلايەت دەرىجىلىك گېزىت- ژۇرناللاردا، بىر پارچە ئىلمىي ماقالىسى «مەدەنىيەت مەسلىھەتچىسى» دېگەن كىتابتا ئېلان قىلىندى.

مۇھەممەت ھوشۇرنىڭ جاپالىق ئەجرى، ئىزدىنىشلىرى بىكارغا كەتمىدى، ئىختىساس ئىگىسى كۆمۈلۈپ قالمىدى. ئۇنىڭ كەسپىي ئىقتىدارىغا ئاساسەن، ئاقسۇ ئىلايەتلىك پارتكوم 1991- يىلى كۆزدە مۇھەممەت ھوشۇرنى ئىقتىسادىي تەرەققىياتى

يېزا ئىگىلىك 5 - شى 89 - تۆەندىكى 120 نەچچە مىك مو تېرىلغۇ يەرنى ئاساسىي دېھقانچىلىق ئېتىزلىرىنى مۇھاپىزەت قىلىش رايونى قىلىپ، تېرىلغۇ يەرنى قوغداشنى كۆچەيتتى.

سۈرەتتە: تۆەن ئورگىنى ئالدىغا ئورنىتىلغان مۇھاپىزەت قىلىنىدىغان ئاساسىي دېھقانچىلىق ئېتىزلىرىنىڭ خەرىتىسى.

قادىلقان قاسەن فوتوسى

يېقىنقى كۈنلەردىن بېرى غۇلجا شەھىرىدىكى پەن - تېخنىكا تارماقلىرى يېزىلار ۋە شەھەر كوچىلىرىدا يېزىلاردا قوللىنىلىدىغان پەن - تېخنىكا تۇرلىرىنى تەشۋىق قىلدى.

سۈرەتتە: غۇلجا شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى (سولدىن 3 - كىشى) پەن - تېخنىكا تەشۋىقاتى نۇقتىلىرىنى كۆرمەكتە.

كامال جامال فوتوسى

قەشقەر شەھىرىدە ئىشچىلار ئۆيۈشمىلىرىنىڭ رولى ياخشى جارى قىلدۇرۇلماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئادىلجان ئابدۇقادىر** خەۋەر قىلدۇ: قەشقەر شەھەرلىك باش ئىشچىلار ئۆيۈشمىسى تەشكىلىي قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ،«ئەمگەك قانۇنى»نى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاساسىي قاتلام ئىشچىلار ئۆيۈشمىسىنىڭ رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرماقتا.

شەھەرلىك باش ئىشچىلار ئۆيۈشمىسى «ئەمگەك قانۇنى»نى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتۇپ، ھەر دەرىجىلىك زاۋۇت،كارخانا، مەكتەپ، ئىدارە-ئورۇنلاردا 105 ئىشچىلار ئۆيۈشمىسى قۇردى؛ بۇ يىل شەھەر بويىچە ئىشچىلار ئۆيۈشمىسى خادىملىرىنىڭ ئەمگەك توختامى تۈزۈمى ئىمزالىنىپ، توختام ئىمزالىنىش نىسبىتى 90 % كە يەتتى. ئەمگەك توختامى ئىمزالغان ئورۇنلار «ئەمگەك قانۇنى» دىكى بەلگىلىمىلەر بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتى، ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئالاھىدە ھوقۇقىنى، ئەمگەك مۇھاپىزىتىنى قانۇن بويىچە قوغدىدى. 11 ئىشچىلار ئۆيۈشمىسى تەشكىلاتى نۆۋەت ئالمىشىش سايلىمى ئېلىپ باردى. خۇسۇسىي ئىگىلىكتىكى كارخانىلاردا ئىشچىلار ئۆيۈشمىسى تەشكىلاتى يېڭىدىن قۇرۇلدى. ئۆتكەن يىل شەھەردىكى كوللېكتىپ ۋە يەككە ئىگىلىكتىكى كارخانىلاردا ئىشچىلار ئۆيۈشمىسى تەشكىلاتىنىڭ قۇرۇلۇش نىسبىتى 92 % كە، ئەزالىرى 95.6 % كە يېتىپ، ئىشچىلار ئۆيۈشمىسى كادىرلىرىنىڭ كەسپىي ساپاسى ئۆستى.

شەھەرلىك ئىشچىلار ئۆيۈشمىسى يېقىنقى ئىككى يىل ئىچىدە يەتتە قارار كۇرس ئېچىپ، 317 ئادەم (قېتىم) ئىشچىلار ئۆيۈشمىسى تايانچىلىرىنى تەربىيىلىدى. ھەر دەرىجىلىك ئىشچىلار ئۆيۈشمىلىرى مەزمۇنى مول، شەكلى ھەر خىل بولغان ئاممىۋى تەنتەربىيە، مەدەنىيەت پائالىيەتلىرىنى ئۇيۇشتۇردى. بۇ يىل «1 - ماي» خەلقئارا ئەمگەكچىلەر بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن رەسىم سىزىش، ھۆسنىخەت، نۇتۇق سۆزلەش، ناخشا ئېيتىش، شاھمات ئويناش، رادىئو گىمناستىكىسى، ئارقان تارتىش قاتارلىق پائالىيەتلەر ئېلىپ بېرىلىپ، ھەر مىللەت ئىشچىلىرى خىزمەتچىلىرىنىڭ دوستلۇقى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

پارتىيە خادىملىرى تەكشۈرۈش داۋامىدا ھەرقايسى ئىدارە، زاۋۇت، مەكتەپلەرگە بېرىپ ئابۇنۇنتلاردىن پوچتا كەسىپلىرىدىن پايدىلىنىش بارىدى.

پوچتا خادىملىرى تەكشۈرۈش داۋامىدا ھەرقايسى ئىدارە، زاۋۇت، مەكتەپلەرگە بېرىپ ئابۇنۇنتلاردىن پوچتا كەسىپلىرىدىن پايدىلىنىش ۋاكالىتەن سېلىپ بەردى. ئابۇنۇنتلار ئۇلارنىڭ ئەترايلىق خىزمەت ئىشلەش روھىدىن مەمنۇن بولدى.

سوئال: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ رايون بەلگىسى قانداق؟

جاۋاب: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ رايون بەلگىسىنىڭ ئوتتۇرىسىغا بەش يۇلتۇز چېچەكلىك سىرىس گۈل، چۆرىسىگە خەنزۇچە «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونى» دېگەن، ئىنگلىزچە «شىياڭگاڭ» دېگەن خەتلەر چۈشۈرۈلگەن.

سوئال: مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتى شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ مۇداپىئە ئىشلىرىغا مەسئۇل بولۇشقا ئەۋەتكەن ئارمىيىنىڭ راسخوتىنى كىم ئۇستىگە ئالىدۇ؟

جاۋاب: شىياڭگاڭدا تۇرۇشلۇق ئارمىيىنىڭ راسخوتىنى مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتى ئۇستىگە ئالىدۇ.

سوئال: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ نېگىزلىك قانۇنىدا شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ قانۇنىي ئورنى قانداق بەلگىلەنگەن؟

جاۋاب: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونى جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ يۇقىرى ئاپتونومىيە ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولىدىغان يەرلىك رايونىدۇر. ئۇ مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتىگە بۇئاستە قارايدۇ، دەپ بەلگىلەنگەن.

سوئال: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ قايسى ئىشلىرىنى مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتى باشقۇرۇشى شەرت؟

جاۋاب: دىپلوماتىيە ۋە دۆلەت مۇداپىئە ئىشلىرىنى.

سوئال: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ نېگىزلىك قانۇنىدا دۆلەتنىڭ ئاساسىي قانۇنىنىڭ شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىغا تەتبىقلانمايدىغانلىقى قانداق قىلىپ قانۇن بىلەن ئىپادە قىلىنغان؟

جاۋاب: نېگىزلىك قانۇندا: «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئاساسىي قانۇنىنىڭ 31- ماددىسىغا ئاساسەن، شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ تۈزۈمى ۋە سىياسەتلىرى، جۈملىدىن ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تۈزۈمى، ئاھالىلەرنىڭ ئاساسىي ھوقۇقى ۋە ئەركىنلىكىنى كاپالەتلەندۇرۇشكە دائىر تۈزۈملەر،مەمۇرىي باشقۇرۇش، قانۇن چىقىرىش ۋە ئەدلىيە جەھەتتىكى تۈزۈملەر ھەمدە ئالاقىدار سىياسەتلەردە مۇشۇ قانۇندىكى بەلگىلىمىلەر ئاساس قىلىنىدۇ» دەپ بەلگىلەنگەن.

سوئال: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونلۇق سوت مەھكىمىسىدە قايسى ئىشلارنى باشقۇرۇش ھوقۇقى بولىدۇ؟

جاۋاب: دۆلەت مۇداپىئەسى، دىپلوماتىيە قاتارلىق دۆلەت پائالىيىتى.

سوئال: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ ئاھالىلىرى ئېچىدىكى قايسى كىشىلەر قانۇن بويىچە دۆلەت ئىشلىرىنى باشقۇرۇشقا قاتناشسا بولىدۇ؟

جاۋاب: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ ئاھالىسى ئېچىدىكى جۇڭگو پۇقرالىرى.

سوئال: 1997 - يىل 7 - ئاينىڭ 1- كۈنىدىن كېيىن، مەركەزنىڭ ھەرقايسى تارماقلىرى، ھەرقايسى ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بۇئاستە قاراشلىق شەھەرلەرنىڭ شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى قانداق بولىدۇ؟ مۇبادا پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايوندا ئاپپارات تەسىس قىلماقچى بولسا، قانداق رەسمىيەتلەرنى ئۆتىشى كېرەك؟

جاۋاب: مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتىگە قاراشلىق تارماقلار، ئۆلكىلەر، ئاپتونوم رايونلار، بۇئاستە قاراشلىق شەھەرلەرنىڭ تەتبىقلىنىشى ھەم شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايوندا سوتسىيالستىك تۈزۈم ۋە سىياسەت يولغا قويۇلمايدىغانلىقى قانداق قىلىپ قانۇن بىلەن ئىپادە قىلىنغان؟

جاۋاب: نېگىزلىك قانۇندا: «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئاساسىي قانۇنىنىڭ 31- ماددىسىغا ئاساسەن، شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ تۈزۈمى ۋە سىياسەتلىرى، جۈملىدىن ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تۈزۈمى، ئاھالىلەرنىڭ ئاساسىي ھوقۇقى ۋە ئەركىنلىكىنى كاپالەتلەندۇرۇشكە دائىر تۈزۈملەر،مەمۇرىي باشقۇرۇش، قانۇن چىقىرىش ۋە ئەدلىيە جەھەتتىكى تۈزۈملەر ھەمدە ئالاقىدار سىياسەتلەردە مۇشۇ قانۇندىكى بەلگىلىمىلەر ئاساس قىلىنىدۇ» دەپ بەلگىلەنگەن.

سوئال: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ قانۇن چىقىرىش ئورگىنى تۈزگەن قانۇنلار مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىغا ئەنگە ئالدۇرۇلۇشى كېرەك. مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى مۇبادا شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ قانۇن چىقىرىش ئورگىنى تۈزگەن قانۇننى نېگىزلىك قانۇنىنىڭ ئالاقىدار ماددىلىرىغا ئۇيغۇن كەلمەيدۇ دەپ قارىسا، ئۇنى قانداق بىر تەرەپ قىلىدۇ؟

جاۋاب: شۇ ئالاقىدار قانۇننى قايتا ئورۇتۇپتىدۇ، لېكىن ئۇنىڭغا تۈزىتىش كىرگۈزمەيدۇ. قايتۇرۇتۇپتىلگەن قانۇن دەرھال كۈچىنى قالدۇ.

سوئال: شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىدا يولغا قويۇلىدىغان قانۇنلار نەچچە قىسمنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ؟

جاۋاب: تۆت قىسمنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ: (1) نېگىزلىك قانۇن؛ (2) شىياڭگاڭنىڭ ئەسلىدىكى قانۇنلىرى ئىچىدىكى نېگىزلىك قانۇنغا زىت كەلمەيدىغان قىسمى؛ (3) شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ قانۇن چىقىرىش ئورگىنى تۈزگەن قانۇنلار؛ (4) دۆلەت مۇداپىئەسى،دىپلوماتىيە ئىشلىرىغا ۋە شىياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونىنىڭ ئاپتونومىيە دائىرىسىگە كىرمەيدىغان ئىشلارغا ئائىت بولغان ھەمدە نېگىزلىك قانۇنغا قوشۇمچە قىلىنغان 3 - ھۆججەتكە كىرگۈزۈلگەن دۆلەتلىك قانۇنلار.

«شىياڭگاڭنىڭ نېگىزلىك قانۇنى»غا دائىر سوئال - جاۋابلار

لى پېڭ زۇڭلى يىزۇلار يۇرتىغا بېرىپ نامرات ئاھالىلەرنى يوقلىدى

ماشىنا ئەگرى - توقاي پەنشەن تاشيولىنى بويلاپ لياڭشەن يىزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ پۈگې ناھىيىسىگە كەلدى.

ماشىنىدا گوۋۈيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بارىدى. نامراتلارنى يوقلاش ۋە ئۇلارغا مېھرى-شەپقەت يەتكۈزۈش لى پېڭ زۇڭلىنىڭ ئۇزاقتىن بۇيان ئېسىدە ساقلاپ كەلگەن ئىش ئىدى. 6 - ئاينىڭ 11 - كۈنى لى پېڭ سىچۈەن ئۆلكىسىدىكى لياڭشەن ئوبلاستىنىڭ شىچاڭ دېگەن يېزىگە كەلگەندە، نامرات رايونغا بېرىشنى، تۇرمۇشىدا قىيىنچىلىقى بار ئائىلىلەرگە بېرىشنى ئوتتۇرىغا قويدى.

لى پېڭ ئاپتوموبىل بىلەن بىر سائەت يول يۈرۈپ مەملىكەت بويىچە نامرات ناھىيە — پۈگې ناھىيىسىنىڭ ۋۇداۋېچىك يېزىسى سەينالوبو كەنتىنىڭ 1 - ئاھالىلەر گۇرۇپپىسىغا كەلدى. لى پېڭ زۇڭلى تەرەپ - تەرەپتىن خەۋەر تېپىپ كەلگەن چىرايىدىن كۆلكە يېغىپ تۇرىدىغان، رەڭگارەڭ كىيىنگەن ئاممىغا قاراپ: «يۇرتداشلار، ياخشىمۇ سىلەر!» دەپ ھال سورىدى.

ساددا ۋە سەممىي يۇرتداشلار قىزغىن چاۋاك چېلىپ جاۋاب قايتۇردى.

ئېگىز - پەس كەنت يولىدا لى پېڭ زۇڭلى ئالدى بىلەن بىر ئاددىي كېسەك ئۆيگە كىردى. بۇ شۇ كەنتتىكى دېھقان نەي گويۇخېنىڭ ئۆيى ئىدى.

لى پېڭ دېرىزىسىمۇ، ئېلېكتر چىرىغىمۇ بولمىغان بۇ ئۆيدە تېلېۋىزىيە مۇخبىرىنىڭ يورۇنتۇچى چىرىغىنىڭ نۇرىدا ئوچاق بېشىدا ئولتۇرغان، يېشى يەتمىشكە يېقىنلاپ قالغان مومايىنى كۆردى.

يېزا - كەنت كادىرلىرى ئەھۋال تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: بۇ مومای نەي گويۇخې 40 تىن ئاشقان بولسىمۇ ئەقلى - ھوشى بولمىغاچقا ئىشلەپچىقىرىش بىلەن شۇغۇللىنىشقا ۋە ئائىلىنىڭ تۇرمۇشىدىن خەۋەر ئېلىشقا ئامالسىز ئىدى. بۇلتۇر ئۇچ مو يەر تېرىپ ئاران 200 كىلوگرام ئاشلىق ئالدى. ھېچقانداق ئىقتىسادىي مەنبەسى يوق.

لى پېڭ قۇيقۇرۇق ئۆيگە قاراپ، كۆڭلى بەك يېرىم بولدى. ئۇ ئىنتايىن قايغۇرغان ۋە كۆڭۈل بۆلگەن ھالدا شۇ جايدىكى كادىرلاردىن: «ئۇنىڭ ئۆيىدە ھېچنېمە بولمىسا نېمە يەيدۇ؟ قايسى پۇلغا كىيىم ئېلىپ كىيىدۇ؟ ئاغرىپ قالسا قانداق قىلىدۇ؟» دەپ سورىدى.

يېزا كەنت كادىرلىرى ئەھۋال تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: نەي گويۇخې ئائىلىسى پەۋقۇلئاددە نامرات ئائىلە، ھەر يىلى ھۆكۈمەتنىڭ قۇنقۇزۇشىغا تايىنىپ جان باقىدۇ. يېرىمزىنىڭ شارائىتى ناچار بولغانلىقتىن، يېزا - كەنتلەرنىڭ ئۇلارغا بىر قېتىمدا كۆپ پۇل ئاجرىتىپ يارىدەم قىلىشى تەس.

لى پېڭ مومايغا ۋە ئىس - تۈتەك قاپلاپ كەتكەن ئۆيكە قاراپ ئۇزاقتىچە ئويلىنىپ قالدى. ئۇ مۇنداق دېدى: «مۇنداق تۇرمۇش شارائىتىنى چوقۇم ئۆزگەرتىش كېرەك. بىزنىڭ بۇلارغا ياردەم بېرىش مەسئۇلىيىتىمىز بار. بۇنى ھەل قىلىشنىڭ ئۇسۇلى يەنىلا كوللېكتىپ ئىگىلىكنى پەيدىنپەي راۋاجلاندۇرۇشتا». ئۇ بۇ مومايغا پۇل ۋە باشقا نەرسىلەرنى بەردى.

باي بولۇشتىن گەپ ئېچىش يېراقتا بولسىمۇ سەينەيلوبو كەنتىدىكى ياڭ ئانيۇ ئائىلىسىنىڭ كېسەكتىن تەكشى رەتلىك سېلىنغان ئۈچ قاتار ئۆيى بار بولۇپ، ئوچاق باشلىرىغا فارفور خىش يېتقۇزۇلغانىدى. ئۆيدىكى ئۇستەل، ئورۇندۇقلىرىمۇ تولۇق ئىدى. تېلېۋىزور بار ئىدى. ئۆيدىكى بەش جان ئادەمنىڭ كىيىمىمۇ رەتلىك بولۇپ ھال - كۈنى خېلى ياخشى ئىدى.

«سىلەرنىڭ ئائىلە كەنت بويىچە ھاللىق ئائىلە ئىكەن!» دەپ كۇلۇمسىرگەن پېتى لى پېڭ ياڭ ئانيۇلارنىڭ ئۆيىگە كىرىپ، ئۆيدىكى بەش جانىنىڭ ھەممىسى بىلەن بىر - بىرلەپ قول ئېلىشتى. لى پېڭ ياڭ ئانيۇنىڭ ئىككى قىزىنىڭ باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئوقۇتقۇچىسى ئىكەنلىكىنى ئاڭلاپ خۇشاللانغان ھالدا:

«ھەممىڭلار بىلىملىك ئىكەنسىلەر» دېدى.

ھويلىدا لى پېڭ بىلەن ياڭ ئانيۇ ئەھۋاللاشتى. ئون نەچچە يىللىق جاپالىق تىرىشىش ئارقىلىق ياڭ ئانيۇ ئائىلىسىدە ھەر بىر كىشىگەبۇلتۇر ئوتتۇرىچە 820 كىلوگرامدىن ئاشلىق، 2000 يۈەندىن كىرىم توغرا كەلگەن، ئائىلىسىنىڭ ئولتۇراقلىشىش شارائىتىمۇ ياخشىلانغان.

لى پېڭ ئىنتايىن تەسىرلەنگەن ھالدا يېنىدىكى يېزا - كەنت كادىرلىرىغا مۇنداق دېدى: «بىز ئۇچ ئائىلىنى زىيارەت قىلدۇق. پەرق ناھايىتى چوڭ. بۇ ئائىلىنىڭ شارائىتىنىڭ ئەڭ ياخشى بولۇشى بىلىملىك ئىكەنلىكىدە، دېمەك، بۇ مەسىلىنى چوشەندۈرۈپ بېرىدۇ. شۇنىڭدىن قارىغاندا، بىلىم ئۆگىنىش ئىنتايىن مۇھىم. بىلىم، پەن - تېخنىكا بىلمىسا بولمىسا، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، بېيىش يولىدا مېڭىش

پايتەختتە شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى تەبرىكلەش يۇزىسىدىن كاتتا پائالىيەت ئۆتكۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 16 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى تەبرىكلەش ئاخبارات، تەشۋىقات ئىشخانىسىنىڭ بېيجىڭ ئاخبارات مەركىزى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن جۇڭگو، چەت ئەل مۇخبىرلىرىغا ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئاچتى. يىغىندا ئالاقىدار مەسئۇل خادىملار جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ شياڭگاڭغا بولغان ئىگىلىك ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈشىنىڭ ئەسلىگە كەلتۈرگەنلىكىنى تەبرىكلەش يۇزىسىدىن بېيجىڭ شەھىرى «بېيجىڭ شەھىر خەلقىنىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى قارشى ئېلىش بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىش كېچىلىكى» ئۆتكۈزىدۇ ھەمدە «پايتەختتىكى ھەر ساھە ئاممىنىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى تەبرىكلەش چوڭ يىغىنى» پائالىيىتىنى ئۆستىگە ئالىدۇ، دەپ ئېلان قىلدى.

تونۇشتۇرۇلۇشچە، «بېيجىڭ شەھەر خەلقىنىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى قارشى ئېلىش بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىش كېچىلىكى» 1997 - يىل 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنى كەچتە تەيئەنمېن مەيدانىدا ئۆتكۈزۈلىدىكەن. داغدۇغىلىق تەبرىكلەش پائالىيىتىگە 100 مىڭ كىشى قاتنىشىدىكەن. جۇڭگو ئىنقىلابىي تارىخىي مۇزېيىنىڭ ۋاقىت ھېسابلاش تاختىسى ئالدىدا سەنئەت ئۆمىكى چوڭ تېپتىكى سىمفونىيىلىك پوئېما «شياڭگاڭ، بېيجىڭ ساڭا بەخت تىلەيدۇ»نى ئورۇندايدىكەن؛ تەيئەنمېن مەيدانىدا بېيجىڭدىكى سانائەت، يېزا ئىگىلىكى، سودا، مائارىپ قاتارلىق ھەر ساھەدىكى ئاما ۋەكىللىرى ئەنئەنىۋى مىللىي ئۆرۈپ - ئادەت ئاساس قىلىنغان شەكىلدە بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىش پائالىيىتى ئۆتكۈزىدىكەن. بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىشقا قاتنىشىدىغان ھەر ساھە ئامما شياڭگاڭ ھاكىمىيىتىنى ئۆتكۈزۈپ بېرىش - ئۆتكۈزۈۋېلىش مۇراسىمىنى ۋاقتىدا كۆرۈشى ئۈچۈن مەيداننىڭ ئىككى چوڭ پائالىيەت رايونىدا چوڭ تېلېۋىزىيە ئېكرانى ئورۇنلاشتۇرۇلىدىكەن. بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىش كېچىلىكى جەريانىدا تەيئەنمېن مەيدانىدا سالىيوت ئېتىلىدىكەن. بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىش كېچىلىكى 7 - ئاينىڭ 1- كۈنى سەھەردە دۆلەت بايرىقىنى چېقىرىش مۇراسىمىدىن كېيىن ئاياغلىشىدىكەن.

بېيجىڭ شەھەرلىك ھۆكۈمەت ئۇستىگە ئالغان «پايتەختتىكى ھەر ساھەدىكىلەر 6- ئاينىڭ 5- كۈنى شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى تەبرىكلەش يىغىنى» مۇناسىۋىتى بىلەن قويۇلىدىغان ئەدەبىيات - سەنئەت ئويۇنىدا ئارقا كۆرۈنۈش ماھارىتى كۆرسىتىدىغان 6000 نەپەر ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى بېيجىڭدىكى ئىشچىلار تەنتەربىيە مەيدانىدا تۇنجى قېتىم بىرلەشمە مەشق ئېلىپ بارىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

«پايتەختتىكى ھەر ساھەدىكىلەر 6- ئاينىڭ 5- كۈنى شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى تەبرىكلەش يىغىنى» مۇناسىۋىتى بىلەن قويۇلىدىغان ئەدەبىيات - سەنئەت ئويۇنىدا ئارقا كۆرۈنۈش ماھارىتى كۆرسىتىدىغان 6000 نەپەر ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى بېيجىڭدىكى ئىشچىلار تەنتەربىيە مەيدانىدا تۇنجى قېتىم بىرلەشمە مەشق ئېلىپ بارىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

«1 - ئىشلەپچىقىرىش كۈچى»نى بەرپا قىلغۇچىلار

(بېشى 1 - بەتتە)

كىشىنى تېخىمۇ خۇشال قىلىدىغىنى شۇكى، دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسىدىكى پەن - تېخنىكا خادىملىرى پەن - تېخنىكىنى دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلاندۇرۇش ئۈچۈن ئۆزلىرىنىڭ ئەقىل - پاراسىتىنى ئايىماي سەرپ قىلىپ، ئىلغار ئۇرۇقلۇق ئۆستۈرۈش، ئىلغار ھايۋانلارنى كۆپەيتىش، ئىلغار ئۆسۈملۈك ئېتىزلىقىنى باشقۇرۇش، ئىلغار ئۇسۇلدا ئوزۇقلاندۇرۇش، ئىلغار ئاسراش ۋە ئىلغار ئۇسۇلدا ئۇرۇقلۇق ئىشلەپچىقىرىش قاتارلىق ئىلغار تېخنىكىلارنى ئۆگىتىپ، ئۇلارنى ئىلغار تېخنىكىنى ئىگىلىگەن يېڭى دېھقانلارغا ئايلاندۇرۇپ، ئۇلارنىڭ

لى پىك سېچۇەن ئۆلكىسى لياڭشەن يېزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ پۈگې ناھىيىسى ۋۇۋۇداۋچېك يېزىسىدا خىزمەتلەرنى تەكشۈرگەندە دېھقان ياك ئانيۇنىڭ سەممىي پاراڭلاشماقتا.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

گووۋۇيۈەن ئىشخانىسى ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 14 - ئىيۇن تېلېگرامىمىسى. گووۋۇيۈەن ئىشخانىسى يېقىندا يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش تارقاتتى.

«ئۇقتۇرۇش»تا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى:

1. گووۋۇيۈەن بەلگىلىگەن يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش سىياسىتىنى قاتتىق ئىجرا قىلىش لازىم. ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ۋە ئالاقىدار تارماقلار گووۋۇيۈەن بەلگىلىگەن ئالاقىدار سىياسەت، تەدبىرلەرنى قاتتىق ئىجرا قىلىشى، بۇ يىل يازدا توختام بويىچە ئاشلىق سېتىۋېلىشتا بۆلتۈرقى توختام بويىچە ئاشلىق سېتىۋېلىش باھاسىنى ئىجرا قىلىشى كېرەك. توختام بويىچە ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسى ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇندالغاندىن كېيىن، كېلىشىم باھادا ئاشلىق سېتىۋېلىشقا پائال تەشكىللەش لازىم. بازار باھاسى توختام بويىچە سېتىۋېلىش باھاسىدىن تۆۋەن بولۇپ قالغاندا قوغداش خاراكتېرلىك سېتىۋېلىشنى يولغا قويۇش لازىم.

2. ئاشلىق خېيىم - خەتەر فوندىنىڭ تەڭشەش - كونترول قىلىش رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك. جايلارنىڭ ئاشلىقنى توختام بويىچە سېتىۋېلىشتا ۋە قوغداش باھاسى بويىچە سېتىۋېلىشتا يۈز بەرگەن باھا پەرقى چقىمىنى ئۈز ۋاقتىدا مەركەز بىلەن يەرلىك مالىيە بىرلىكتە تەسىس قىلغان ئاشلىق خېيىم - خەتەر فوندى ئارقىلىق تولۇقلاش لازىم. ئاشلىق خېيىم - خەتەر فوندىدىن پايدىلىنىپ جايلار دېھقانلارنىڭ قولىدىكى ئاشلىقنى قوغداش باھاسى بويىچە ۋاقتىدا سېتىۋېلىشنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم.

دۆلەتنىڭ ئاشلىق سېتىۋېلىش سىياسىتىنى ئىجرا قىلمىغان جايلارغا مەركەز مالىيەسىدىن بېرىلىدىغان ئاشلىق خېيىم - خەتەر فوندى يارداملىقىنى ۋاقتىدا توختىتىش، ئاشلىق سېتىۋېلىش مەبلىغى بىلەن تەمىنلەشنى ۋە باشقۇرۇشنى ياخشى ئىشلەش لازىم. ھەر قايسى رايونلار ھۆكۈمەت رەھبەرلىكىدە دەرىجىگە ۋە تارماقلارغا بۆلۈپ سېتىۋېلىش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى داۋاملىق ئىجرا قىلىش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك مالىيە - ئاشلىق تارماقلىرى ئۈز ئەمەلىيىتىگە ئاساسەن سېتىۋېلىش مەبلىغىنى

(بېشى 1 - بەتتە)

ئۆزلۈكسىز ياخشىلىدۇق، كېۋەز كۆلىمىنى كېڭەيتتۇق؛ پەن - تېخنىكا ئارقىلىق پاختىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش سالمىقىنى ئاشۇردۇق: كېۋەزدە بولىدىغان كېسەللىك ۋە ھاشاراتنى كۆزىتىش ۋە ئۇنىڭ ئالدىنى ئېلىش، يوقتىش خىزمىتىنى كۈچەيتتۇق.

ئۇ مۇنداق دېدى: شىنجاڭنىڭ پاختىچىلىقتا شۇنچە زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرەلىگىنى دۆلەت، قېرىنداش ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ كۆڭۈل بۆلۈشى، قوللىشىدىن ئايرىپ قارىغىلى بولمايدۇ. بىرىنچىدىن، بىز پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ، گووۋۇيۈەن رەھبەرلىرىنىڭ ئەھمىيەت بېرىشى ۋە قوللىشىغا ئېرىشتۇق. ئىككىنچىدىن، گووۋۇيۈەننىڭ ئالاقىدار مىنىستىرلىك، كومىتېتلىرىنىڭ ھەم پەن تەتقىقات ئورۇنلىرىنىڭ كۆڭۈل بۆلۈشى ۋە قوللىشغا ئېرىشتۇق. ئۈچىنچىدىن، گووۋۇيۈەننىڭ سېلىنمىسى يېزا ئىگىلىك ئاساسىي قۇرۇلۇش تۈرى قاتارلىق جەھەتلەردە شىنجاڭغا كۆپ ئەمەلىيلەشتۈرۈشى كېرەك. جايلاردىكى ئاشلىق كارخانىلىرىدىن مەبلەغنى ھەققەتەن ئەمەلىيلەشتۈرەلمەيدىغانلارنىڭ «مەسئۇلىيەتنى ئېنىق ئايرىش، ئاۋۋال تولاپ، كېيىن قايتۇرۇش، مۇددەتنى ئېشىپ كەتسە تۆتۈپ قېلىش، ئايرىم باشقۇرۇش» شەرتى بىلەن يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىلىرى ئاشلىق سېتىۋېلىش سۈرئىتىگە قاراپ قەرز پولىنى ۋاقتىدا ئېرىشى، تولاپ قويۇشى كېرەك.

4. ھەر خىل يوللار بىلەن ئاشلىق ئىسكىلات سىغىمى مەسلىسىنى ھەل قىلىش كېرەك.

5. ئاشلىق توشۇش خىزمىتىنى چىك تۆتۈپ ياخشى ئىشلەش لازىم.

ئەھمىيەت بەردى. ئۈچىنچىدىن، ھەرقايسى قېرىنداش ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، شەھەرلەر شىنجاڭنىڭ پاختىچىلىق تەرەققىياتى ئۈچۈن ئاكتىپ تۆھپە قوشۇپ، بىزنىڭ نۇرغۇن قېينىچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشىمىزغا يارەدەم بەردى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ئابدۇرېھىم ھامىد، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاك خېك، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەننىڭ مۇئاۋىن سلگىيۈەنى خوجاۋاڭلار يىغىنغا قاتناشتى. دۆلەت پىلان كومىتېتى، مالىيە مىنىستىرلىكى، ئېچىكى سودا مىنىستىرلىكىنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرىنىڭ مەسئۇللىرى، پاختىچىلىق مۇتەخەسسىسلىرى، پاختا ئىشلەپ چىقىرىلىدىغان 14 ئۆلكە، ئاپتونوم رايوننىڭ يېزا ئىگىلىك تارماقلىرىنىڭ ۋە ئۈسۈملۇك ئاسراش پونكىتلىرىنىڭ مەسئۇللىرىمۇ يىغىنغا قاتناشتى.

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزىدىن كېچىگىچە ھاۋا بۇلۇتلۇق بەزىدە ئوچۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا ℃ 20 – ℃ 32 بولىدۇ. ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

(بېشى 1 - بەتتە)

كېشىنى تېخمۇ خۇشال قىلدىغىنى شۇكى، دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيەسىدىكى پەن - تېخنىكا خادىملىرى پەن - تېخنىكىنى دېھقانلارنىڭ قەلبىگە سىڭدۈردى: قەشقەر ۋىلايىتىدە مۇخبىرلىق قىلۇاتقىنىڭ، كېشىلەر ئاشلىق، پاختىنىڭ تاغدەك دۆۋىلىنىپ كەتكەنلىكىنى ماختىغاندا، ئابلەت ساۋۇت ئىسمىلىك بىر دېھقاننىڭ «ئالتۇن تاغ بولسۇن، كۈمۈش تاغ بولسۇن، شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيەسىدىن ئىبارەت بۇ يۆلەنچۈككە يەتمەيدۇ» دېگەن كېشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان سۆزۈ قىلغانلىقىنى ئاڭلىدىم.

«ئۇنداق ياخشى مۇنداق ياخشى، يېزىلاردا يىلتىز تارتىش ھەممىدىن ياخشى»

شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيەسى «بىرىنچى ئىشلەپچىقىرىش كۈچى» بىلەن 1 - سەپتىكى دېھقانلارنى قورالاندۇرۇش جەھەتتە ئۈچ قەدەمنى جانلىق تاشلىدى: بىرىنچىدىن، ئۆزى يېتىشتۇرگەن ۋە كىرگۈزگەن 75 خىل سۈپەتلىك سورتنى 100 تۇردىن كۆپەرەك يېگى تېخنىكا، يېگى مەھسۇلات، يېگى ماشىنا - سايمان بىلەن يۇرۇشلەشتۇرۇپ كېڭەيتىپ تېرىپ، پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنىڭ ئەملي قوللىنىلىش نىسبىتىنى ئىلگىرىكى 30 % تىن 70 % تىن كۆپەرەككە يەتكۈزدى؛ ئىككىنچىدىن، نەق مەيدانغا 1 مىليون 100 نەچچە مىڭ ئادەم (قېتىم) ئاساسىي قاتلام تېخنىك ۋە تايانچىسىنى تەربىيلەپ، پەن تېخنىكا بىلىملىرىنى يېزىلارغا يۈزلەندۇرۇشنى خېلى ياخشى ئىشقا ئاشۇردى: ئۈچىنچىدىن، پەن - تېخنىكا بوينىچە ئۇلۇغ كۆرسىتىش نۇقتىسىنى ياخشى قۇرۇپ، تىپ ئارقىلىق ئۇلۇغ كۆرسىتىشنى ئىشقا ئاشۇردى.

شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيەسىدىكى پەن - تېخنىكا خادىملىرى ئېگىز بىنالاردىن چقىپ، بىپايان زېمىننى تەجرىبىخانا قىلىپ، ئېتىزلىقلاردا ئىشلىدى.

كېۋەز تېرىش مۇتەخەسسىس لۇك چۇنفېك قەشقەر يېزىلىرىدا 30 يىل تۇرۇپ، ئۇيغۇر تىلىنى پىششىق ئېگىلىۋالدى. ئۇ سورتلۇق ئۇرۇق تېرىش، سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىش قاتارلىق بىر قاتار تېخنىكىنى كېڭەيتىپ، ۋىلايەت بويىچە پاختىنىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى ئون نەچچە كىلوگرامدىن 80 نەچچە كىلوگرامغا يەتكۈزدى. بۇنىڭ بىلەن يەكەن ناھىيىسى شىنجاڭ تارىخىدا مەملىكەت بويىچە پاختىنىڭ يىللىق ھوسۇلىنى 50 مىڭ تونناغا يەتكۈزگەن ناھىيە بولۇپ قالدى. دۆلەت ئۇنىڭغا «جۇڭخۇانى گۈللەندۇرۇش بويىچە پەن - تېخنىكا ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەشتىكى ئىلغار شەخس» دەپ نام بەردى. ئۇ قاتناشقان «قەشقەر ۋىلايىتىدىكى ئون ناھىيە (شەھەر) بويىچە كېۋەزدىن كەڭ كۆلەمدە مول ھوسۇل ئېلىش» تۈرى دېھقانچىلىق مىنىستىرلىكىنىڭ مول ھوسۇل پىلانى بويىچە 1- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. ئۇيغۇر دېھقانلىرى ئۇنى «كېۋەز تېرىش مۇتەخەسسىسى» دەپ ئاتىدى.

«غەربىي دىيارىدىكى قوغۇن - تاۋۇز تېرىش پىرى» دەپ ئاتالغان ئايال ئالىم ۋۇمىگجۇ قوغۇن - تاۋۇز تېرىلىدىغان رايونلاردا چوڭقۇر يىلتىز تارتىپ، قېتىرقىنىپ ئىشلەپ 40 يىلدىن ئارتۇق ۋاقىت تەتقىقات بىلەن شۇغۇللاندى. ئۇ يېتىشتۇرگەن يېگى قوغۇن- تاۋۇز سورتى 17 خىلغا يەتتى، ئۇ شىنجاڭنىڭ قوغۇن - تاۋۇز سورتىنى ياخشىلاشنىڭ ئىجادچىسى ۋە ئاساسچىسى بولۇپ،ئون نەچچە ئورلۇك دۆلەت، ئۆلكە - مىنىستر دەرىجىلىك پەن- تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيەسىدىن ھەر يىلى 300 نەچچە پەن - تېخنىكا خادىمى يېزىلارغا چۈشىدۇ، ئۇلار پەن - تەتقىقاتنىڭ 1- سېپىدىكى خادىملارنىڭ% 75تىن كۆپرەكىنى ئىگىلەيدۇ، يېزىلاردا ئالتە ئايدىن سەككىز ئايغىچە تۇرىدۇ. ئەڭ يىراقتا باردىغىنى دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيەسى تۇرۇشلۇق جاي ئۇرۇمچى شەھىرىدىن 2000 نەچچە كىلومېتر يىراقلىقتىكى خوتەن بولۇپ، ئۇلارنىڭ بەزىلىرى بىر بارغانچە ئون، 20، 30 يىل ئىشلەيدۇ.

پىك چىلياك، ۋەن ئېنخۇالار ئېتىزلىقتا ۋاپات بولغان. پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۇرۇشنىڭ 1- سېپىدە قۇربان بولغان تەتقىقاتچى، كاندىدات تەتقىقاتچى بەشكە يەتتى، پەن - تېخنىكا خادىملىرى شىنجاڭدىكى 14 ۋىلايەت، ئوبلاست، 70 نەچچە ناھىيە- شەھەرنى كېزىپ چقتى، ئۇلار ئېلىپ بارغان پەن -تېخنىكا ئارقىلىق دېھقانچىلىقنى گۈللەندۇرۇش، دېھقانچىلىقنى ئۇنۇمېرسال ئېچىش تۈرى 120 دىن ئاشتى. پەن - تېخنىكا جەھەتتىن بۇاستە مۇلازىملىق قىلىنغان يەر كۆلىمى ئاساسلىق دېھقانچىلىق زىرائەتلىرى تېرىلغۇ كۆلىمىنىڭ % 70نى ئىگىلىدى. ئۇچ يىلغا يېقىن ۋاقىت ئېچىدىلا 4 مىليون مودىن كۆپرەك تونناق ئاشلىق ئېتىزى قۇرۇلۇشىنى تاماملاپ، 1 مىليارد 900 مىليون يۈەنلىك ئىقتىسادىي ئۇنۇم يارىتتى.

دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيەسىدىكى پەن - تېخنىكا خادىملىرى نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى زىچ بىرلەشتۈرۈپ ھەم 933 تۈرلۈك تەتقىقات نەتىجىسى يارىتتى، ھەم كەسپىنى ھۆرمەتلەش، دېھقانلارنى سۆيۈش، خالىس تۆھپە قوشۇشتەك مەنىۋى نەتىجە يارىتتى.

شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيەسى تىلغا ئېلىنسلا، ھەممەيلەن بىردەك ماختىشىدۇ. خوتەن ئۇلايەتلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى ياك جاۋجى مۇنداق دەيدۇ: شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيەسىنى ئۇنداق ياخشى، بۇنداق ياخشى دەيمىز، ئەمەلىيەتتە ئۇنىڭ يېزىلاردا يىلتىز تارتقانلىقى ھەممىدىن ياخشى.»

«نەتىجە يارانقانلار ھەققىي نوچى»

دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيەسىنىڭ باشلىقى خې خۇڭيىك ئەمەلىيەتچىل ئالىم ئىدى. ئۇ ماڭا ئەھۋال تونۇشتۇرغاندا تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيەسىدىكى پەن - تېخنىكا خادىملىرى كۆزنى دېھقانچىلىققا تىكسىلا كۆپايە قىلمايدۇ، ئاچقۇچ دېھقانلارنى كۆڭلىگە پۈكۈپ، دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىنى ئۈز قولى بىلەن تېرىپ پەرۋىش قىلىشتا. شۇنداق قىلغاندىلا، ئاندىن توغرا، چوقۇر چۈشەنچىگە ئىگە بولالايدۇ. دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيەسىنىڭ ئۇسۇلى مۇنداق: كەسپىي ئۇنۋان، تەمىنات، ئۆي جەھەتلەردە ئالدى بىلەن تېخنىكا ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۇرۇشنىڭ 1- سېپىدە خىزمەت قىلۇاتقانلارنى ئويلىشىش، ئۇلارنى رىغبەتلەندۇرۇش مېخانىزمىدىن پايدىلىنىپ، نەتىجە، ئىختىساس ئىگىلىرى، ئۇنۇم تەكتلىنىدىغان مۇھىت ۋە كەيپىيات يارىتىش، دېھقانچىلىق پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرى كۆپ ئەجر ئارقىلىق بارلىققا كېلىدۇ. شۇڭا خې خۇڭيىك مۇنداق دېدى: «قۇرۇق گەپ ھېساب ئەمەس، نەتىجە يارانقانلار ھەققىي نوچى.»

ھازىر دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيەسى ئاشلىقنىڭ موبىشى ھوسۇلىنىڭ تونناغا يەتكۈزگەن تېپىك ناھىيە، شەھەرلەرگە، ئاشلىقنىڭ موبىشى ھوسۇلىنى 1045 كىلوگرامغا يەتكۈزگەن خوتەن شەھرىنىڭ ۋە ئاشلىقنىڭ موبىشى ھوسۇلىنى 500 كىلوگرامغا يەتكۈزۈش بويىچە ئۇلۇغ كۆرسىتىش ئېتىزلىرىغا؛ ساپ پاختىنىڭ موبىشى ھوسۇلىنى 100 كىلوگرامغا يەتكۈزگەن ئالتە تېپىك ناھىيە - شەھەر ۋە ساپ پاختىنىڭ موبىشى ھوسۇلىنى 200 كىلوگرامغا يەتكۈزۈش بويىچە ئۇلۇغ كۆرسىتىش ئېتىزلىرىغا ئىگە بولۇپ قالدى. مۇشۇ ئاساستا، شىنجاڭدا ساپ پاختىنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات مىقدارى 50 مىڭ تونناغا يېتىدىغان ناھىيىدىن ئۇچىنى ۋە ئاشلىقنىڭ موبىشى ھوسۇلى تونناغا يېتىدىغان ناھىيىدىن تۆتىنى بارلىققا كەلتۈرۈش ئورۇندىغىلى بولمايدىغان ئىش ئەمەس. شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيەسى مۇشۇ بىڭگى نىشانىنى بويلاپ «بىرىنچى ئىشلەپچىقىرىش كۈچى»نى بەرپا قىلغۇچىلار سۈپىتىدە ئۇزۇن خىزمىتىنى داۋاملىق پۈختا ئىشلىمەكتە.

شىاڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى دەۋر قىلغان ھالدا ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنى چوڭقۇر ئېلىپ بارايلى

ئاقسۇ كونتىمەر ناھىيىلىك پارتىيە مەكتىپىدىن مۇخبىر مۇھەممەت

ۋەتەنسىزلىنىش بىرلىككە كېلىشى جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ تۆپ مەنپەئىتى، پۈتۈن جۇڭگو خەلقىنىڭ، جۈملىدىن شىاڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەنلىك قېرىنداشلار ۋە چەت ئەللەردىكى مۇھاجىر قېرىنداشلارنىڭ ئورتاق ئارزۇسى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ دىئالېكتىك ماتېرىيالىزم بىلەن تارىخىي ماتېرىيالىزمنى تەدبىق قىلىپ، ھەققەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتە چىڭ تۇرۇپ، تىنچلىقتا بىلله تۇرۇش بەش پرىنسىپىنى دۆلەتنىڭ بىرلىككە كېلىش مەسلىسىنى ھەل قىلىشقا تەدبىقلاپ، ماركسىزمنىڭ دۆلەت تەلىماتى نەزەرىيىسىنى ئىجابىي ھالدا راۋاجلاندۇردى. بولۇپمۇ شىاڭگاڭ مەسلىسىدە مۇھىم ئىستراتېگىيىلىك بايانلارنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، «شىاڭگاڭغا بولغان ئىگىلىك ھوقۇقىنى يۇرگۈزۈشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ـ دۆلەتنىڭ زېمىن پۈتۈنلۈكى ۋە مىللەتنىڭ ئىززەت-ھۆرمىتىنى قوغداشقا ياتىدىغان پرىنسىپال مەسىلە» دەپ قارىدى ھەمدە ئۇنى جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى قىلدى. بۇ ئالدىنقى ۋەتەن سۆيۈش قىزغىنلىقى بولماستىن، بەلكى سوتسىيالىزم بىلەن ئورتاقلاشتۇرۇلغان، مىللەتنىڭ ئار- نومۇسىنى ئاقلاش بىلەن بىرلەشتۈرۈلگەن ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىدۇر. ۋەتەنپەرۋەرلىك ـ ئۆز ۋەتىنىگە بولغان چوڭقۇر مۇھەببەت، خەلقنى ئىنتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىشقا سەپەرۋەر قىلىدىغان بايراق. جەمئىيەتنىڭ ئالغا ئىلگىرىلىشىنى سىلجىتىدىغان غايەت زور ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق مەنىۋى تۆۋرۈكىدىن ئىبارەت.

ھازىرقى تارىخىي شارائىتتا ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى جارى قىلدۇرۇش جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئۈيۇشۇش كۈچىنى ئاشۇرۇشتا، ھەر مىللەت خەلقىنى ئىنتىپاقلاشتۇرۇپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكى، گۈللىنىشى، قۇدرەت تېپىشى ئۈچۈن كۈرەش قىلىشقا يېتەكلەشتە مۇھىم رېئال ئەھمىيەتكە ئىگە.

ۋەتەنپەرۋەرلىكتە چىڭ تۇرۇشتا توغرا تارىخ قارىشىنى تىكلەش كېرەك. جۇڭگو تارىخىنى ھەر مىللەت خەلقى ئورتاق يارىتقان، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنى ھەر مىللەت خەلقى ئورتاق قۇرۇپ چىققان. ھەرقايسى مىللەتلەر ئاھالىسىنىڭ ئاز- كۆپ بولۇشىدىن، ئىقتىسادىي تەرەققىيات سەۋىيىسىنىڭ قانداق بولۇشىدىن قەتئىينەزەر ھەممىسى شانلىق تارىخقا، پارلاق مەدەنىيەتكە ئىگە بولۇپ، ۋەتەننىڭ شەكىللىنىشى، مۇستەھكەملىنىشى ۋە تەرەققىي قىلىشى ئۈچۈن ئورتاق تۆھپە قوشقان.

يېقىنقى زامان تارىخىدا ھەر مىللەت خەلقى جاھانگىرلىككە، فېئودالىزمغا، بيۇروكرات كاپىتالىزمغا قارشى تۇرۇش يولىدا باتۇرلۇق بىلەن كۈرەش قىلىپ، دۈشمەنگە زەربە بېرىپ، ئىسىق قېنى بىلەن دۆلىتىمىزنىڭ مۇقەددەس زېمىنىنى قوغداش يولىدا ئۆچمەس تۆھپىلەرنى قوشتى. جۇڭگو كومموئىستىك پارتىيىسىنىڭ تارىخىغا نەزەر سالىدىغان بولساق، ھەرقايسى مىللەتلەردىن پارتىيىنىڭ ئىشلىرى، مىللەتلەرنىڭ ئازادلىقى ئۈچۈن ئۆلۈمدىن قورقماي قەھرىمانلارچە كۈرەش قىلغان يۈكسەك ئىرادىلىك كىشىلەر مەيدانغا كەلدى. بۇنداق شەرەپلىك ۋەتەنپەرۋەرلىك ئەنئەنىسى قىممەتلىك روھىي بايلىقتۇر، ئۇنى مەڭگۈ قەدىرلىشىمىز ۋە ئۇزلۇكسىز جارى قىلدۇرۇپ نۇرلاندۇرۇشىمىز لازىم.

جۇڭگونىڭ تارىخىي ئەمەلىيىتى كومپارتىيىنىڭ رەھبەرلىكىدىن تەۋرىنىشكە بولمايدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى. چۈنكى كومپارتىيىلا ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق مەنپەئىتىگە سادىقلىق بىلەن ۋەكىللىك قىلالايدۇ، ھەرقايسى مىللەتلەرنى ئىنتىپاقلاشتۇرۇپ تەرەققىياتقا ئېرىشتۇرەلەيدۇ. دەل جۇڭگو كومپارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدىلا ھەر مىللەت خەلقى بىرلىككە كەلگەن سوتسىيالىستىك ۋەتەننىڭ چوڭ ئائىلىسىدە ئىناق ئۆتۈپ، ئۆز دۆلىتىنى گۈللەندۈرۈش يولىدا ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، مىللەتلەرنىڭ ئورتاق تەرەققىياتىنى قولغا كەلتۈرۈش ئىمكانىيىتىگە ئىگە بولدى. شۇڭا ھازىرقى باسقۇچتا ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن ھەر مىللەت خەلقى جۇڭگو كومپارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىنى قەتئىي ھىمايە قىلىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش يولىدا قەتئىي مېڭىشى كېرەك.

بىزنىڭ كۆپ مىللەتلىك دۆلىتىمىزدە ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى جارى قىلدۇرۇش بىلەن مىللەتلەر ئىنتىپاقلىقىنى قوغداش بىر- بىرىگە زىچ باغلىنىشلىق. دۆلىتىمىزنىڭ ئاساسىي قانۇنىدا ھەر بىر پۇقرانىڭ ۋەتەننىڭ بىرلىكى ۋە مىللەتلەر ئىنتىپاقلىقىنى قوغداش مەجبۇرىيىتى بار، دەپ بەلگىلەنگەن. ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، مىللەتلەر ئىنتىپاقلىقىنى ياخشىلىغاندىلا، ھەرقايسى مىللەتلەرنىڭ مەنپەئىتىنى دۆلەتنىڭ مەنپەئىتىنى بىلەن زىچ بىرلەشتۇرگىلى، ئۇلۇغۋار پىلاننى ئورۇنداش ئۈچۈن ھەممە بىر نىيەت، بىر مەقسەتتە تەڭ كۈچ چىقىرىدىغان ۋەزىيەتنى يارىتقىلى بولىدۇ. شۇڭا شىاڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى دەۋر قىلغان ھالدا ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇپ، توغرا دۆلەت قارىشى ۋە مىللەت قارىشىنى تۇرغۇزۇپ، مىللەتلەر ئىنتىپاقلىقىنى قوغداپ، دۆلەتنىڭ بىرلىكىگە زىيان يەتكۈزىدىغان مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ پاراكەندىچىلىك سېلىشىغا بايرىقمىز روشەن ھالدا قەتئىي قارشى تۇرۇشىمىز لازىم.

پارتىيىنىڭ مىللىي تېررېتورىيىلىك ئاپتونومىيە سىياسىتىنى قانداق ئىزچىللاشتۇرۇش كېرەك؟

يولداش دېڭ شياۋپىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزمغا دائىر بىر قانچە تۆپ تۈزۈم قەۋدىلەندۈردى، بۇ ھەر مىللەت خەلقىنىڭ خوجايىنلىق ئاكتىپلىقىنى جارى قىلدۇرۇشتا، ئۇلار دۆلەتنىڭ چوڭ ئىشلىرىنى ۋە ئۆز مىللىتىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىنى باشقۇرۇشقا بۇ ھەرقايسى مىللەتلەرنىڭ خوجايىن بولۇپ

ئەمگەكچىلەر، ۋەتەنپەرۋەرلەر سوتسىيالىزمدىن ئىبارەت ئاساسىي سىياسىي تۈزۈلمىدە ياشايدۇ؛ يەنە بىرى، تەيۋەن، شىاڭگاڭ، ئاۋمېنلىق قېرىنداشلار ۋە چەت ئەللەردىكى مۇھاجىر قېرىنداشلار ۋەتەنپەرۋەرلىك بىرلىك سېپىنى ئاساسىي گەۋدىدە قىلغان سىياسىي تۈزۈلمىدە ياشايدۇ. بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈملىنىڭ يولغا قويۇلۇشى ئەمەلىيەتتە خەلقنىڭ ئۆزىپىسى ۋە تەلىپىگە ئاساسەن ئەمەلگە ئاشۇرۇلغان بىر خىل چارىسى سۈپىتىدە دۆلەت سىياستى دەپ قارالماقتا، بۇنىڭ بىلەن سوتسىيالىستىك تۈزۈمدە تۇرۇش ئوتتۇرىسىدا زىددىيەت يوق. دۇنيادا پەقەت بىرلا جۇڭگو بار، ئۇ بولسىمۇ جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى. شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەن بولسا، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتىنىڭ بىۋاستە باشقۇرۇشىدىكى ئالاھىدە مەمۇرىي رايون. بۇلار ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەت

بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا قويۇش ھەققىدىكى ئەمەلىيەتتىن ئىزدىنىش

ئۇرۇمچى جوڭلار ماتارىيى ئىستېۋىتىدىن لەيلى تاييۇللا

شىاڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىگە ئانچە ئۇزاق ۋاقىت قالمىدى. شىاڭگاڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلسە، بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم يولغا قويۇلىدۇ. بۇ ھازىر كىشىلەر كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلىلەرنىڭ بىرى. بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا قويۇشنىڭ نەزەرىيىۋى ئاساسى بارمۇ؟ ئەلۋەتتە بار، بىز بۇنى بىر قانچە تەرەپتىن كۆرۈپ ئالالايمىز.

بىرىنچىدىن، «تىنچلىقتا بىلله تۇرۇش» پرىنسىپىنى بىر دۆلەتنىڭ ئىچكى سىياسىي مەسىلىسىنى بىر تەرەپ قىلىشقىمۇ تەتبىق قىلىشقا بولىدۇ. دېڭ شياۋپىڭ: «تىنچلىقتا بىلله تۇرۇش پرىنسىپى خەلقئارا مۇناسىۋەتلەر مەسىلىسىنى بىر تەرەپ قىلىشنىڭ، شۇنداقلا بىر دۆلەت تۈزۈمنىڭ ئىچكى سىياسىي مەسىلىسىنى بىر تەرەپ قىلىشنىڭ ياخشى چارىسى» دەپ كۆرسەتكەنىدى. ئۇ يەنە: «جۇڭگونىڭ ئۆز ئەمەلىيىتىگە ئاساسەن، بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش ئۈسۈلى ئارقىلىق ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش مەسىلىسىنى ئوتتۇرىغا قويۇشىمۇ بىر خىل تىنچلىقتا بىلله تۇرۇش بولىدۇ» دەپ كۆرسەتكەن. («جۇڭگوچە ئالاھىدىلىككە ئىگە سوتسىيالىزم قۇرۇش»تىن).

«تىنچلىقتا بىلله تۇرۇش» بەش پرىنسىپى دۆلىتىمىز خەلقئارا مۇناسىۋەتلەرنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئىخلى بۇرۇنلا ئوتتۇرىغا قويغان پرىنسىپ، ئۆز نۆۋىتىدە ئۇنى بىر دۆلەتنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى مۇناسىۋەت مەسىلىلىرىنى بىر تەرەپ قىلىشنىڭمۇ ياخشى چارىسى ۋە بىر خىل كەشپىيات، دەپ قاراشقا بولىدۇ.

ئىككىنچىدىن، بىرلىك سەپ نەزەرىيىسى ۋە بىرلىك سەپ سىياستى بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا

يولداش دېگ شياۋېگ جۇگگوچه سوتسيالىزمغا دائىر بىر قانچه تۈپ تۈزۈم توغرىسدا توختالغاندا: «جۇگگو مىللەتلەر مەسلىسىنى ھەل قىلىشتا مىللىي جۇمھۇرىيەتلەر ئىتتىپاقى تۈزۈمىنى ئەمەس، مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە تۈزۈمىنى قوللاندۇق. بىزنىڭچە بۇ تۈزۈم ياخشى، جۇگگونىڭ ئەھۋالىغا ئۇيغۇن كېلىدۇ» دەپ كۆرسەتتى. مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە جۇگگو كومپارتىيەسىنىڭ ماركسىزملىق مىللەت قارىشىنى قوللىنىپ، ئېلىمىزدىكى مىللەتلەر مەسلىسىنى ھەل قىلىشتىكى تۈپ سىياسىتى، دۆلەتنىڭ مۇھىم تۈزۈمى. «جۇگگوغا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە قانۇنى»دا: مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە ـ دۆلەتنىڭ بىر تۇتاش رەھبەرلىكىدە ئاز سانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان جايلاردا تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيىنى يولغا قويۇپ، ئاپتونومىيە ئورگانلىرىنى تەسىس قىلىپ، ئاپتونومىيە ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈشتىن ئىبارەت... مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيىنى يولغا قويۇش ئۈچۈن مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونوم جايلارنىڭ دۆلەتنىڭ قانۇنى ۋە سىياسىتىنى ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن ئىزچىل ئىجرا قىلىشىغا ھەققي كاپالەتلىك قىلىش؛ ھەر دەرىجىلىك ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى، ھەر خىل كەسىپىي خادىملار ۋە تېخنىك ئىشچىلىرىنى كۆپلەپ يېتىشتۈرۈش؛ مىللىي ئاپتونوم جايلار ئۆزگۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا ـ مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئۆز جايىنىڭ سوتسيالىستىك ئىشلىرىنى تىرىشىپ راۋاجلاندۇرۇپ، دۆلەت قۇرۇلۇشىغا تۆھپە قوشۇش؛ دۆلەت خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات پىلانىغا ئاساسەن مىللىي ئاپتونوم جايلارنىڭ ئىقتىساد ۋە مەدەنىيەت تەرەققىياتىنى تېزلىتىشىگە تىرىشىپ ياردەم بېرىشى لازىم. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش كۈرىشىدە چوڭ مىللەتچىلىككە، ئاساسلىقى چوڭ خەنزۇچىلىققا قارشى تۇرۇش، يەرلىك مىللەتچىلىككىمۇ قارشى تۇرۇش كېرەك، دەپ بەلگىلەندى.مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيىنى يولغا قويۇش دۆلەتنىڭ ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئۆز مىللىتىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ھوقۇقىغا تولۇق ھۆرمەت قىلىش ۋە كاپالەتلىك قىلىش روھىنى كۆدىلەندۇرىدۇ؛ دۆلەتنىڭ مىللەتلەر باراۋەرلىكى، ئىتتىپاقلىقى ۋە ئۇرتاق گۈللىنىشىدە چىڭ تۇرۇش پرىنسىپىنى كۆدىلەندۈرىدۇ، بۇ ھەر مىللەت خەلقىنىڭ خوجايىنلىق ئاكتىپلىقىنى جارى قىلدۇرۇشتا، باراۋەرلىك، ئىتتىپاقلىق، ئۆزئارا ھەمكارلىق ئاساسىدىكى مىللەتلەر مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇپ، دۆلەتنىڭ بىرلىكىنى مۇستەھكەملەش، مىللىي ئاپتونوم جايلار ۋە پۈتۈن مەملىكەتنىڭ سوتسيالىستىك قۇرۇلۇش ئىشلىرىنى يۈكسەلدۈرۈشتە مۇھىم، چوڭقۇر ئەھمىيەتكە ئىگە.

ئېلىمىزنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە تۈزۈمى،تۆۋەندىكى مۇھىم ئالاھىدىلىكلەرگە ئىگە:

(1) ئېلىمىزنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيىسى ـ بىرلىككە كەلگەن دۆلەت ئىچىدىكى مىللەتلەرنىڭ يەرلىك ئاپتونومىيىسى. ئاپتونوم جايلار بىلەن دۆلەتنىڭ مۇناسىۋىتىدىن مەركەز بىلەن يەرلىكنىڭ مۇناسىۋىتىدىن ئىبارەت. مىللىي ئاپتونوم جايلارنىڭ ئاپتونومىيە ئورگانلىرى بىر دەرىجىلىك ھاكىمىيەت ئورگىنى بولغاچقا، دۆلەتنىڭ بىرلىكىنى قوغدىشى، ئاساسىي قانۇندا بەلگىلەنگەن ئومۇمىي پرىنسىپ بويىچە ئاپتونومىيە ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈشى، جۇگگو كومپارتىيەسىنىڭ رەھبەرلىكىنى ئاڭلىق قوبۇل قىلىشى، سوتسيالىزم يولىدا قەتئىي مېڭىشى ، دۆلەتنىڭ سىياسەت ۋە پەرمانلىرىنى قەتئىي ئىزچىل ئىجرا قىلىشى، بەلگىلەنگەن مەجبۇرىيەتلەرنى ئادا قىلىشى شەرت. ھەرقانداق مىللەتنىڭ ئاپتونومىيىنى باھانە قىلىپ ئاساسىي قانۇننىڭ ئومۇمىي پرىنسىپىغا ۋە دۆلەتنىڭ ئومۇمىي مەنپەئىتىگە خىلاپلىق قىلىپ، ئۆزى بىلگەنچە ئىش كۆرۈشىگە بولمايدۇ. دۆلەتنىڭ بىرلىكى ۋە دۆلەتنىڭ مىللىي ئاپتونوم جايلارغا بىر تۇتاش رەھبەرلىك قىلىشى بىلەن ئاز سانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان جايلاردا تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيىنىڭ يولغا قويۇلۇشى ۋە ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئۆز مىللىتى، ئۆز جايىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا خوجا بولۇشى دىئالېكتىكىلىق بىرلىك.

(2) ئېلىمىزدىكى مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە ـ خەلق دېموكراتىك دىكتاتۇرىسى ئاساسىدا تۈزۈمى بىلەن مىللىي باراۋەرلىك تۈزۈمىنىڭ بىرلەشتۈرۈلگەنلىكىنىڭ مەھسۇلى. ئېلىمىز خەلق دېموكراتىك دىكتاتۇرىلىقىدىكى سوتسيالىستىك دۆلەت. ھەر مىللەت خەلقى دۆلەتنىڭ خوجايىنى، ھەر مىللەت خەلقى دۆلەت ھوقۇقىنىڭ ئىگىسى. ئېلىمىزنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە تۈزۈمى ئاساسەن ئۈچ قىسىم ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ: بىرىنچى قىسىم، دۆلەت ئومۇمىي ھاياتىدا ئومۇمىي مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئالغان ھالدا، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئۆز مىللىتى، ئۆز جايىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا خوجا بولۇشىنى كاپالەتلەندۈرىدۇ؛ ئىككىنچى قىسىم، ئاز سانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان جايلاردا ئاپتونوم ھوقۇقنى يۈرگۈزۈش ئارقىلىق، ئۆز جايىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا خوجا بولۇشىنى كاپالەتلەندۈرىدۇ؛ يەنە بىر تەرەپتىن، مىللىي ئاپتونوم جايلاردا بىرلىكتە ياشايدىغان ھەرمىللەت خەلقىنىڭ مىللىي باراۋەرلىك ھوقۇقىنى ۋە خەلق دېموكراتىك ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولۇشىنى كاپالەتلەندۈرىدۇ. ئېلىمىزنىڭ مىللىي ئاپتونوم جايلىرىنىڭ ئاپتونومىيە ئورگىنى ـ ئاپتونوم رايونلۇق، ئاپتونوم ئوبلاستلىق، ئاپتونوم ناھىيىلىك (خوشۇنلۇق) خەلق قۇرۇلتىيى ۋە خەلق ھۆكۈمىتى؛ بىر تەرەپتىن، ئۇلار دۆلەتنىڭ بىر دەرىجىلىك يەرلىك ھاكىمىيەت ئورگىنى ۋە مەمۇرىي ئورگىنى؛ يەنە بىر تەرەپتىن، مىللىي ئاپتونوم جايلارنىڭ بىر دەرىجىلىك ئاپتونومىيە ئورگىنى، ئۇلار جۇگگوغا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئاساسىي قانۇنى ۋە مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە قانۇنىدا بېرىلگەن ئاپتونومىيە ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولىدۇ. ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا قاراپ دۆلەتنىڭ پەرمانلىرىنى ئىزچىل ئىجرا قىلىشقا ھوقۇقلۇق، شۇنداقلا دۆلەتنىڭ بېتەكچىلىكىدە مىللىي ئاپتونوم جايلارنىڭ ئىقتىساد، مەدەنىيەت ئىشلىرى ۋە باشقا ئىشلىرىنى ئۆز ئالدىغا ئورۇنلاشتۇرۇش ۋە دۆلەتنىڭ مىللىي ئاپتونوم جايلارغا بىر راۋاجلاندۇرۇشقا ھوقۇقلۇق، بۇ ھەم ئېلىمىزنىڭ خەلق دېموكراتىيىسى دىكتاتۇرلىقىدىكى مەمۇرىي تۈزۈلمىسىنىڭ دېموكراتىك مەركەزلەشتۈرۈش پرىنسىپىنى تولۇق گەۋدىلەندۈرىدۇ ھەم مىللىي ئاپتونوم جايلاردىكى ھەرمىللەت خەلقىنىڭ مىللىي باراۋەرلىك ھوقۇقى، خەلق دېموكراتىك ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولۇشىنى تولۇق كاپالەتلەندۈرىدۇ. مىللىي ئاپتونوم جايلارنىڭ خەلق قۇرۇلتىيىدا ئاپتونومىيىنى يولغا قويغان مىللەتنىڭ ۋەكىللىرىنىڭ باشقا مۇشۇ مەمۇرىي رايوندا ئولتۇراقلاشقان باشقا مىللەتنىڭمۇ مۇۋاپىق سانىدا ۋەكىلى بولىدۇ.

ئۇلار دۆلەتنىڭ چوڭ ئىشلىرىنى ۋە ئۆز مىللىتىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىنى باشقۇرۇشقا قاتنىشىش ھوقۇقىغا ئىگە. مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە تۈزۈمى ـ ئېلىمىزنىڭ خەلق دېموكراتىك دىكتاتۇرىسى تۈزۈمىنىڭ ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىدا كونكرېت گەۋدىلىنىش شەكلى، ئاز سانلىق مىللەت خەلقىنىڭ خوجايىنلىق ھوقۇقىنى يۈرگۈزىدىغان ئەڭ ياخشى تۈزۈم. بىر تەرەپتىن، ئۇ ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئۆز مىللىتىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ئاساسىي ھوقۇقىنى كاپالەتلەندۈرىدۇ؛ يەنە بىر تەرەپتىن، مىللىي ئاپتونوم جايلاردا بىرلىكتە ياشايدىغان ھەرمىللەت خەلقىنىڭ مىللىي باراۋەرلىك ھوقۇقى ۋە خەلق دېموكراتىك ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولۇشىنى كاپالەتلەندۈرىدۇ. ئېلىمىزنىڭ مىللىي ئاپتونوم جايلىرىنىڭ ئاپتونومىيە ئورگىنى ـ ئاپتونوم رايونلۇق، ئاپتونوم ئوبلاستلىق، ئاپتونوم ناھىيىلىك (خوشۇنلۇق) خەلق قۇرۇلتىيى ۋە خەلق ھۆكۈمىتى؛ بىر تەرەپتىن، ئۇلار دۆلەتنىڭ بىر دەرىجىلىك يەرلىك ھاكىمىيەت ئورگىنى ۋە مەمۇرىي ئورگىنى؛ يەنە بىر تەرەپتىن، مىللىي ئاپتونوم جايلارنىڭ بىر دەرىجىلىك ئاپتونومىيە ئورگىنى، ئۇلار جۇگگوغا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئاساسىي قانۇنى ۋە مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە قانۇنىدا بېرىلگەن ئاپتونومىيە ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولىدۇ. ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا قاراپ دۆلەتنىڭ پەرمانلىرىنى ئىزچىل ئىجرا قىلىشقا ھوقۇقلۇق، شۇنداقلا دۆلەتنىڭ بېتەكچىلىكىدە مىللىي ئاپتونوم جايلارنىڭ ئىقتىساد، مەدەنىيەت ئىشلىرى ۋە باشقا ئىشلىرىنى ئۆز ئالدىغا ئورۇنلاشتۇرۇش ۋە دۆلەتنىڭ مىللىي ئاپتونوم جايلارغا بىر راۋاجلاندۇرۇشقا ھوقۇقلۇق، بۇ ھەم ئېلىمىزنىڭ خەلق دېموكراتىيىسى دىكتاتۇرلىقىدىكى مەمۇرىي تۈزۈلمىسىنىڭ دېموكراتىك مەركەزلەشتۈرۈش پرىنسىپىنى تولۇق گەۋدىلەندۈرىدۇ ھەم مىللىي ئاپتونوم جايلاردىكى ھەرمىللەت خەلقىنىڭ مىللىي باراۋەرلىك ھوقۇقى، خەلق دېموكراتىك ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولۇشىنى كاپالەتلەندۈرىدۇ. مىللىي ئاپتونوم جايلارنىڭ خەلق قۇرۇلتىيىدا ئاپتونومىيىنى يولغا قويغان مىللەتنىڭ ۋەكىللىرىنىڭ باشقا مۇشۇ مەمۇرىي رايوندا ئولتۇراقلاشقان باشقا مىللەتنىڭمۇ مۇۋاپىق سانىدا ۋەكىلى بولىدۇ.

(3) ئېلىمىزنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيىسى مىللىي ئاپتونومىيە بىلەن تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيىنى، ئىقتىسادىي ئالاھىدىلىكنى رايونلاشتۇرۇش ئارقىلىق ئىزچىل ئىجرا قىلىشقا ئاساسلانغان ھالدا، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئۆز مىللىتى، ئۆز جايىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا خوجا بولۇشىنى كاپالەتلەندۈرىدۇ. ئېلىمىزنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە تۈزۈمى ـ ئېلىمىزنىڭ خەلق دېموكراتىك دىكتاتۇرىسى تۈزۈمىنىڭ ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىدا كونكرېت گەۋدىلىنىش شەكلى، ئاز سانلىق مىللەت خەلقىنىڭ خوجايىنلىق ھوقۇقىنى يۈرگۈزىدىغان ئەڭ ياخشى تۈزۈم. بىر تەرەپتىن، ئۇ ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئۆز مىللىتىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ئاساسىي ھوقۇقىنى كاپالەتلەندۈرىدۇ؛ يەنە بىر تەرەپتىن، مىللىي ئاپتونوم جايلاردا بىرلىكتە ياشايدىغان ھەرمىللەت خەلقىنىڭ مىللىي باراۋەرلىك ھوقۇقى ۋە خەلق دېموكراتىك ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولۇشىنى كاپالەتلەندۈرىدۇ. ئېلىمىزنىڭ مىللىي ئاپتونوم جايلىرىنىڭ ئاپتونومىيە ئورگىنى ـ ئاپتونوم رايونلۇق، ئاپتونوم ئوبلاستلىق، ئاپتونوم ناھىيىلىك (خوشۇنلۇق) خەلق قۇرۇلتىيى ۋە خەلق ھۆكۈمىتى؛ بىر تەرەپتىن، ئۇلار دۆلەتنىڭ بىر دەرىجىلىك يەرلىك ھاكىمىيەت ئورگىنى ۋە مەمۇرىي ئورگىنى؛ يەنە بىر تەرەپتىن، مىللىي ئاپتونوم جايلارنىڭ بىر دەرىجىلىك ئاپتونومىيە ئورگىنى، ئۇلار جۇگگوغا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئاساسىي قانۇنى ۋە مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە قانۇنىدا بېرىلگەن ئاپتونومىيە ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولىدۇ. ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا قاراپ دۆلەتنىڭ پەرمانلىرىنى ئىزچىل ئىجرا قىلىشقا ھوقۇقلۇق، شۇنداقلا دۆلەتنىڭ بېتەكچىلىكىدە مىللىي ئاپتونوم جايلارنىڭ ئىقتىساد، مەدەنىيەت ئىشلىرى ۋە باشقا ئىشلىرىنى ئۆز ئالدىغا ئورۇنلاشتۇرۇش ۋە دۆلەتنىڭ مىللىي ئاپتونوم جايلارغا بىر راۋاجلاندۇرۇشقا ھوقۇقلۇق، بۇ ھەم ئېلىمىزنىڭ خەلق دېموكراتىيىسى دىكتاتۇرلىقىدىكى مەمۇرىي تۈزۈلمىسىنىڭ دېموكراتىك مەركەزلەشتۈرۈش پرىنسىپىنى تولۇق گەۋدىلەندۈرىدۇ ھەم مىللىي ئاپتونوم جايلاردىكى ھەرمىللەت خەلقىنىڭ مىللىي باراۋەرلىك ھوقۇقى، خەلق دېموكراتىك ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولۇشىنى كاپالەتلەندۈرىدۇ. ئېلىمىزنىڭ مىللىي ئاپتونوم جايلىرىنىڭ ئاپتونومىيە ئورگىنى ـ ئاپتونوم رايونلۇق، ئاپتونوم ئوبلاستلىق، ئاپتونوم ناھىيىلىك (خوشۇنلۇق) خەلق قۇرۇلتىيى ۋە خەلق ھۆكۈمىتى؛ بىر تەرەپتىن، ئۇلار دۆلەتنىڭ بىر دەرىجىلىك يەرلىك ھاكىمىيەت ئورگىنى ۋە مەمۇرىي ئورگىنى؛ يەنە بىر تەرەپتىن، مىللىي ئاپتونوم جايلارنىڭ بىر دەرىجىلىك ئاپتونومىيە ئورگىنى، ئۇلار جۇگگوغا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئاساسىي قانۇنى ۋە مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە قانۇنىدا بېرىلگەن ئاپتونومىيە ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولىدۇ. ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا قاراپ دۆلەتنىڭ پەرمانلىرىنى ئىزچىل ئىجرا قىلىشقا ھوقۇقلۇق، شۇنداقلا دۆلەتنىڭ بېتەكچىلىكىدە مىللىي ئاپتونوم جايلارنىڭ ئىقتىساد، مەدەنىيەت ئىشلىرى ۋە باشقا ئىشلىرىنى ئۆز ئالدىغا ئورۇنلاشتۇرۇش ۋە دۆلەتنىڭ مىللىي ئاپتونوم جايلارغا بىر راۋاجلاندۇرۇشقا ھوقۇقلۇق، بۇ ھەم ئېلىمىزنىڭ خەلق دېموكراتىيىسى دىكتاتۇرلىقىدىكى مەمۇرىي تۈزۈلمىسىنىڭ دېموكراتىك مەركەزلەشتۈرۈش پرىنسىپىنى تولۇق گەۋدىلەندۈرىدۇ ھەم مىللىي ئاپتونوم جايلاردىكى ھەرمىللەت خەلقىنىڭ مىللىي باراۋەرلىك ھوقۇقى، خەلق دېموكراتىك ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولۇشىنى كاپالەتلەندۈرىدۇ. مىللىي ئاپتونوم جايلارنىڭ خەلق قۇرۇلتىيىدا ئاپتونومىيىنى يولغا قويغان مىللەتنىڭ ۋەكىللىرىنىڭ باشقا مۇشۇ مەمۇرىي رايوندا ئولتۇراقلاشقان باشقا مىللەتنىڭمۇ مۇۋاپىق سانىدا ۋەكىلى بولىدۇ.

بۇنىڭدىن كېيىنكى 15 يىلدىكى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ ئاساسىي نىشانى

پۈتكۈل مىللەتتە جۇگگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش ئورتاق غايىسىنى، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۈشيەنىدە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇشقا بولغان قەتئىي ئىشەنچىنى مۇستەھكەم تىكلەش؛

ئىدىيە ـ ئەخلاق جەھەتتىكى تەربىيىلىنىش، پەن ـ ماتاربۇ سەۋىيىسى، دېموكراتىيە ۋە قانۇن- تۈزۈم كۆز قارىشى ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان پۈقرالار ساپاسىنىڭ كۆرۈنەرلىك ئۆسۈشىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش؛

ئىجابىي، ساغلام بولۇش، مول مەزمۇنلۇق بولۇش، خەلقە مۇلازىملىق قىلىشنى ئاساسىي تەلەپ قىلغان مەدەنىيەت تۈرمۇش سۈپىتىنىڭ كۆرۈنەرلىك ئۆسۈشىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش؛

جەمئىيەت كەيپىياتى، ئاممۇي تەرتىپ ۋە تۇرمۇش مۇھىتىنى ئاساسىي بەلگە قىلغان شەھەر ـ يېزىلارنىڭ مەدەنىيەتلىك دەرىجىسىنىڭ روشەن ئۆسۈشىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش؛

پۈتۈن مەملىكەت مىقياسىدا ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ماس ھالدا راۋاجلانغان ياخشى ۋەزىيەتنى شەكىللەندۈرۈش.

رەھبىرىي كادىرلار ئازراق تارىخ ئوقۇپ قويۇشى كېرەك

تارىخ ئوقۇش ئۆزىنى چېنىقتۇرۇشقا ۋە خەلق ئۈچۈن تىرىشىپ ئىشلەشكە، دۆلەتنىڭ ئۆزاق مۇددەت تىنچ تۇرۇشىغا ۋە گۈللىنىپ قۇدرەت تېپىشىغا پايدىلىق. رەھبىرىي كادىرلار تارىخنى ئۆزلۇكىدىن ئوگىنىپ، ئۇنىڭدىن مەنىۋى ئوزۇق ئېلىپ، ئۆز ـ ئۆزىنى ئاياش، ئۆز ئىشى ئۈستىدە ئويلىنىش، ئۆز ـ ئۆزىنى ئاگاھلاندۇرۇپ، تۇرۇش، ئۆز ـ ئۆزىگە ئىلھام بېرىش جەھەتتە تىرىشىشى، توغرا دۇنيا قارىشى، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى ۋە قىممەت قارىشىنى پۇختا تىكلىشى، پاك ـ دىيانەتلىك ئۇستىلىنى ساقلاپ، جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇشى، ھوقۇق تۇتۇشنىڭ، ئىلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ ۋە سوتسيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ سىناقلىرىغا بەرداشلىق بېرىشى كېرەك.

دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىنى ياخشى قىلىش جەھەتتىكى ئۇچ جۈملە سۆز

كارخانا پارتىيە تەشكىلىنىڭ سىياسىي يادرولۇق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش؛

زاۋۇت باشلىقى (جىڭلى) مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇش ۋە ئۇنى مۇكەممەل لەشتۈرۈش؛

جان ـ دىل بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىش كېرەك.

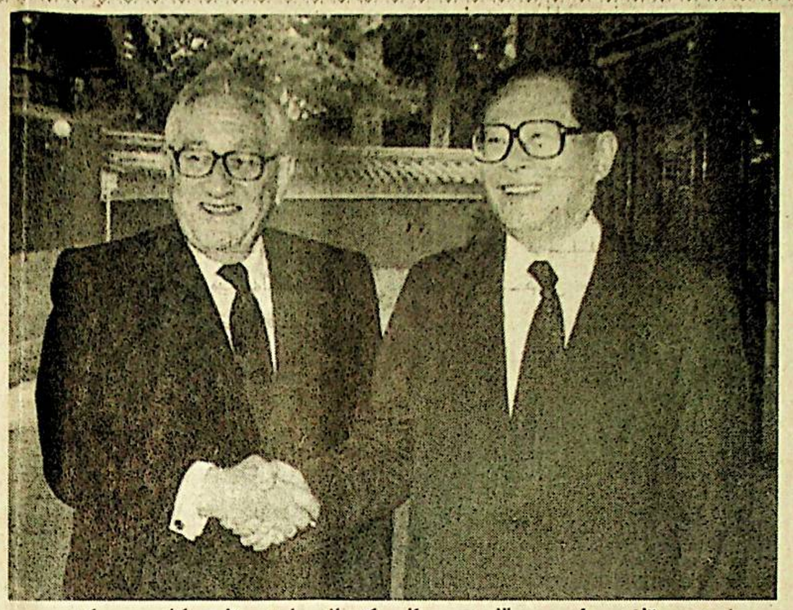
«يېرىم ئايلىق سۆھبەت»تىن ئېلىندى

جياڭ زېمىن ئامېرىكىنىڭ سابىق دۆلەت كاتىپى كېسىنگېر بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 18 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن جۇڭنەنخەيدە ئامېرىكىنىڭ سابىق دۆلەت كاتىپى، دوكتور هېنرى كېسىنگېر بىلەن كۆرۈشتى.

جياڭ زېمىن ئالدى بىلەن دوكتور كېسىنگېرنىڭ ئۇزاق يىللاردىن بۇيان جۇڭگو-ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى قوغداش ۋە ئىلگىرى سۈرۈش يولىدا كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقىغا ئاپىرىن ئوقۇدى، ئۇ مۇنداق دېدى: «جۇڭگو - ئامېرىكا ئوتتۇرىسىدا مۇهىم ئورتاق مەنپەئەت مەۋجۇت، بۇلتۇر مەن كلىنتون زۇڭتۇڭ بىلەن مانىلادا كۆرۈشكەندە هەر ئىككىمىز ئورتاقلىقلاردا بىرلىككە كېلىپ، پەرقلەرنى ساقلاپ قېلىش، ئورتاق تىرىشىپ، 21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن مۇقىم، ساغلام جۇڭگو- ئامېرىكا مۇناسىۋىتى ئورنىتىش كېرەكلىكىنى بىلدۈرگەنىدۇق، يېقىندىن بۇيان، جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتى ئاساسي جەهەتتىن ئۆتكەن يىلنىڭ كېيىنكى يېرىمىدا كۆرۈلگەن ياخشىلىنىش يۈزلىنىشىنى ساقلاپ قالدى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنى يېڭى يۇكسەكلىككە كۆتۈرۈش ئۈچۈن ئىككى دۆلەت هۆكۈمەتلىرىنىڭ ئورتاق تىرىشىشىغا توغرا كېلىپلا قالماستىن هەر ساهەدىكى بىلىملىك زاتلارنىڭ پائال تۇرتكە بولۇشىغىمۇ توغرا كېلىدۇ. جياڭ زېمىن كېسىنگېر ئەپەندىنىڭ ئۆز تەسىرىدىن پايدىلىنىپ، جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ يەنىمۇ ياخشىلىنىشى ۋە راۋاجلىنىشىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈشتە داۋاملىق ئىجابىي رول ئوينىشىنى ئۈمىد قىلدى.

سۈرەتتە: دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن ئامېرىكىنىڭ سابىق دۆلەت كاتىپى، دوكتور هېنرى كېسىنگېر بىلەن كۆرۈشمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى (فوتو تېلېگراق)

* *

ئۇ مۇنداق دېدى: يەنە 13 كۈندىن كېيىن جۇڭگو شىاڭگاڭغا يۈرگۈزىدىغان ئىگىلىك هوقۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈرىدۇ، شىاڭگاڭنىڭ تىنچ ئۆتۈشىگە ۋە شىاڭگاڭ هاكىمىيىتىنىڭ ئوگۇشلۇق ئۆتكۈزۈپ بېرىلىشى - ئۆتكۈزۈۋېلىنىشىغا نىسبەتەن ئىشەنچىمىز كامىل، شىاڭگاڭنىڭ ئۇزاققىچە گۈللەپ ياشنىشى ۋە مۇقىم بولۇشىغا هەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش جۇڭگونىڭ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن بولۇپلا قالماستىن، ئامېرىكىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان هەممە دۆلەت ئۈچۈنمۇ پايدىلىق.

كېسىنگېر مۇنداق دېدى: ئامېرىكا - جۇڭگو مۇناسىۋىتى هازىرقى دۇنيادىكى ئەڭ مۇهىم مۇناسىۋەت، ئامېرىكا بىلەن جۇڭگونىڭ ساغلام، مۇقىم مۇناسىۋەتنى ساقلاپ قېلىشى، دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىغا پايدىلىق بولۇپلا قالماستىن، كېيىنكى ئەسىردىكى دۇنيانىڭ يۈزلىنىشىگىمۇ تەسىر كۆرسىتىدۇ، مەنمۇ نۇرغۇن ئامېرىكىلىقلار ئۈخشاشلا رەئىس جياڭ زېمىننىڭ بۇ يىل كۆزدە ئامېرىكىدا ئېلىپ بارىدىغان دۆلەت زىيارىتىنى كۈتۈۋاتىمەن، بۇ مۇهىم زىيارەتنىڭ ئامېرىكا- جۇڭگو مۇناسىۋىتىنى يېڭى باسقۇچقا ئېلىپ كېلىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن. كېسىنگېر يەنە شىاڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىقاندىن كېيىن ئاۋاتلىقى ۋە مۇقىملىقىنى داۋاملىق ساقلاپ قالىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

ئەراپات سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ پادىشاهى بىلەن ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنى مۇزاكىرە قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كۇۋەيت، 17- ئىيۇن تېلېگراممىسى. پەلەستىن مىللىي ئاپتونوم ئورگىنىنىڭ رەئىسى ياسىر ئەراپات سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ پادىشاهى فەهد بىلەن ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسى دۇچ كېلىۋاتقان قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدى.

ئەراپات بىلەن سۆهبەت ئۆتكۈزۈپ، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسى دۇچ كېلىۋاتقان قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدى. ئەراپات بىلەن سۆهبەت ئۆتكۈزۈپ، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسى دۇچ كېلىۋاتقان قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدى. ئەراپات بىلەن سۆهبەت ئۆتكۈزۈپ، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسى دۇچ كېلىۋاتقان قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدى. ئەراپات بىلەن سۆهبەت ئۆتكۈزۈپ، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسى دۇچ كېلىۋاتقان قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدى. ئەراپات بىلەن سۆهبەت ئۆتكۈزۈپ، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسى دۇچ كېلىۋاتقان قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدى. ئەراپات بىلەن سۆهبەت ئۆتكۈزۈپ، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسى دۇچ كېلىۋاتقان قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدى. ئەراپات بىلەن سۆهبەت ئۆتكۈزۈپ، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسى دۇچ كېلىۋاتقان قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدى.

ۋېيتنامنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» فاكتىنىغا يۈكسەك باها بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېنېي، 18- ئىيۇن تېلېگراممىسى. ۋېيتنامنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى رۇمەن مېڭچىن بۈگۈن بۇ يەردە مۇنداق دېدى: «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» - ئىجادىي فاكتىن بولۇپ، ئۇنىڭ يولغا قويۇلۇشى شىاڭگاڭنىڭ داۋاملىق مۇقىم ۋە ئاۋات بولۇشىغا، بۇ رايونىنىڭ تىنچلىقى ۋە تەرەققىيات يۈزلىنىشىگە پايدىلىق.

رۇمەن مېڭچىن مۇخبىرىمىزنىڭ يازما زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ شىاڭگاڭغا بولغان ئىگىلىك هوقۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشى زور تارىخىي ۋەقە بولۇپ، چەت ئەللىنىڭ شىاڭگاڭغا بولغان يۇز نەچچە يىللىق مۇستەملىكىچىلىك هۆكۈمرانلىقىنىڭ ئاياغلاشقانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ. ۋېيتنام خەلقى مۇشۇ ئىش مۇناسىۋىتى بىلەن جۇڭگو خەلقىنى قىزغىن تەبرىكلەيدۇ.

رۇمەن مېڭچىن مۇنداق دېدى: شىاڭگاڭ ئۇزاقتىن بۇيان ۋېيتنامنىڭ مۇهىم ئىقتىسادىي هەمكارلىق هەمراهى بولۇپ كەلدى، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ۋېيتنام بىلەن شىاڭگاڭنىڭ ئىقتىساد- سودا مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتى تېخىمۇ تېز بولدى. بۇ يىل 5- ئاينىڭ قەدەر، شىاڭگاڭنىڭ ۋېيتنامدا كېلىشىم بويىچە سالغان مەبلىغى تەخمىنەن 3 مىليارد 500 مىليون دوللار بولۇپ، ۋېيتنامغا مەبلەغ سالغان دۆلەت ۋە رايونلار ئىچىدە 3- ئورۇندا تۇرىدۇ، ۋېيتنام جۇڭگو شىاڭگاڭغا بولغان ئىگىلىك هوقۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈرگەندىن كېيىن، ۋېيتنام بىلەن جۇڭگونىڭ مۇناسىۋىتى، شۇنىڭدەك ۋېيتنام بىلەن شىاڭگاڭنىڭ ئىقتىساد- سودا مۇناسىۋىتىنىڭ مۇستەهكەملىنىشى ۋە راۋاجلىنىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

شىاڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىش ئالدىدا تۇرغانلىقىنى كۆتۈۋېلىش يۈزىسىدىن ئۆتكۈزۈلگەن سۈرەتلەر كۆرگەزمىسى ئەنگلىيىدە ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لوندون، 17- ئىيۇن تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ شىاڭگاڭغا بولغان ئىگىلىك هوقۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئالدىدا تۇرۇشتەك دۇنيانىڭ دىققىتىنى تارتىۋاتقان بۇ تارىخىي ۋەقەنى كۆتۈۋېلىش ئۈچۈن، «شىاڭگاڭنىڭ ئەتىسى تېخىمۇ ياخشى بولىدۇ» ناملىق سۈرەتلەر كۆرگەزمىسى مۇشۇ ئايىنىڭ 17- كۈنى جۇڭگونىڭ ئەنگلىيەدىكى باش كونسۇلخانىسىدا بىرلا ۋاقىتتا ئېچىلدى.

بۇ ئىككى كۆرگەزمىنىڭ هەر بىرىدە 80 پارچىدىن سۈرەت كۆرگەزمە قىلىندى، سۈرەتلەردە شىاڭگاڭنىڭ بىلەن ۋەتەننىڭ ئېچىكى ئۆلكىلىرىنىڭ ئايرىلماس قان بىلەن گۈشتەك مۇناسىۋىتى، جۇڭگو هۆكۈمىتىنىڭ شىاڭگاڭ مەسىلىسىنى هەل قىلىش ئۈچۈن كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقلىرى، شۇنىڭدەك دېڭ شىياۋپىڭنىڭ «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرى ۋە ئۇنىڭ چوڭقۇر ئەهمىيىتى قاتارلىقلار ئەكس ئەتتۈرۈلگەن.

فرانسىيەدە ئوقۇۋاتقان جۇڭگولۇق ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسى مۇشۇ ئايىنىڭ 14 - كۈنى پارىژدا «قايتىپ كېلىش ناخشىسى» ناملىق كۆڭۈل ئېچىش كېچىلىكى ئۇيۇشتۇرۇپ، شىاڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىش ئالدىدا تۇرغانلىقىنى تەبرىكلىدى.

سۈرەتتە: شىاڭگاڭلىق رەسسام جاڭ مىڭشاك بىلەن ۋەتەن چوڭ قۇرۇقلۇقىدىن بارغان رەسسام ياڭ ئېرجۇي بىرلىكتە يازغان «قايتىپ كېلىش» دېگەن هۆسن خەتنى كۆرسەتمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

روسىيەنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى سېرۇس كرىزسىنى ئىمكانقەدەر تېز هەل قىلىشنى ئۈمىد قىلدى

روسىيەنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى سېرۇس كرىزىسنى ئىمكانقەدەر تېز ھەل قىلىشنى ئۈمىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 16- ئىيۇن تېلېگراممىسى. روسىيەنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى پرىماكوۋ مۇشۇ ئاينىڭ 16- كۈنى بۇ يەردە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «روسىيە ئۇزاق داۋاملاشقان سېرۇس كرىزىسنى ئىمكانقەدەر تېز ھەل قىلىشنى تەقەززالىق بىلەن ئۈمىد قىلىدۇ، سېرۇستىكى ئىككى مىللەتنىڭ بىخەتەرلىكىنى كاپالەتلەندۈرۈشنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇش كېرەك.»

ئۇ بۇ سۆزنى زىيارەتتە كەلگەن سېرۇسنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى كاسۇلدىس بىلەن سۆھبەتلەشكەندىن كېيىن ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىندا قىلدى. ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: سېرۇس ھەربىي ئىشلاردىن خالىي رايون دەپ جاكارلانغان ئەمۋالدىلا، روسىيە بۇ دۆلەتكە «300 C» تىپلىق ھاۋا مۇداپىئە سىستېمىسىنى بېرىش قارارىنى ئۆزگەرتىشى مۇمكىن. ئەگەر سېرۇستكى ئىككى مىللەتنىڭ بىخەتەرلىكى كاپالەتكە ئېرىشسە، روسىيە بۇ ئارالنىڭ ھەربىي ئىشلاردىن خالىي رايون بولۇشىنى قوللايدۇ ھەم ئۇ يەرگە كۆپ دۆلەت قىسملىرىنى ئەۋەتىشكە قوشۇلىدۇ.

كونگودىكى توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ تۇنجى قېتىملىق بۇاستە سۆھبىتى بۇزۇلدى

كونگودىكى توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەر مۇشۇ ئاينىڭ 16- كۈنى گابون پايتەختى لىبرېۋىلدا تۇنجى قېتىملىق بۇاستە سۆھبەت ئۆتكۈزدى. ئىككى تەرەپ ئۆز پىكرىدە چىڭ تۇرۇپ، بىر- بىرىگە يول قويمىغانلىقى ئۈچۈن سۆھبەتتە ھېچقانداق كېلىشىم ھاسىل قىلىنمىدى. سۆھبەت كۆكۈلسىز ئاخىرلاشتى.

سۆھبەتكە گابون زۇڭتۇڭى بانگو، مالى زۇڭتۇڭى كوناري، چاد زۇڭتۇڭى دەيبي، ئوتتۇرا ئافرىقا زۇڭتۇڭى فاتاسى، ب د ت ۋە ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ تانگانىكا رايوندا تۇرۇشلۇق پەۋقۇلئاددە ئەلچىسى سانۇئېبن، ئېكۇاتور گۋنىيەسىنىڭ زۇڭلىسى دۇگبن ۋە كامېرۇننىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى ئويۇنو قاتارلىقلاردىن تەشكىل قىلىنغان كونگو كرىزىسنى ياراشتۇرۇش خەلقئارا كومىتېتى رىياسەتچىلىك قىلدى. سۆھبەتكە براززاۋىل شەھىرىنىڭ باشلىقى كوررىرا رەھبەرلىكىدىكى كونگو مەملىكەتلىك ياراشتۇرۇش كومىتېتىنىڭ ئالتە ۋەكىلى، كونگو زۇڭتۇڭى لسۇبانىڭ تۆت ۋەكىلى ۋە كونگونىڭ سابىق زۇڭتۇڭى ساسۇنىڭ تۆت ۋەكىلى قاتناشتى.

سۆھبەت ئادەتتىن تاشقىرى جاپالىق بولدى، مۇشۇ ئاينىڭ 16- كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى سائەت ئوندىن باشلاپ خەلقئارا ياراشتۇرۇش كومىتېتى گابون زۇڭتۇڭى مەھكىمىسىدە كونگو مەملىكەتلىك ياراشتۇرۇش كومىتېتى ۋە توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشۈپ، توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ كونگو مەملىكەتلىك ياراشتۇرۇش كومىتېتى مۇشۇ ئاينىڭ 14- كۈنى ئوتتۇرىغا قويغان يەتتە نۇقتىلىق تىنچلىق تەكلىپىنى قوبۇل قىلىشنى ۋە ئىجرا قىلىشنى تەلەپ قىلدى. لېكىن كونگودىكى توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەر بۇنىڭغا ئانچە ئاكتىپ ئىنكاس قايتۇرمىدى، ساسۇ ۋەكىللەر ئۇچرىشىنىڭ باشلىقى كونگو ئىتتىپاقلىق- دېموكراتىك كۇچلىرىنىڭ ئىجرائىيە رەئىسى نۇمازارانى مۇخبىرلىرىغا مۇنداق دېدى: بىز ھازىر ئىككى نۇقتىلىق تەكلىپنىلا قوبۇل قىلىمىز، يەنى خەلقئارا ئىنسانپەرۋەرلىك تەشكىلاتلارنىڭ ئەركىن پائالىيەت قىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىشقا ۋە دوختۇرخانىلارنىڭ خىزمىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە قوشۇلمىز.

كونگودىكى توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ رەسمىي بۇاستە سۆھبىتى مۇشۇ ئاينىڭ 16- كۈنى شۇ يەرنىڭ ۋاقتى بىلەن چۈشتىن كېيىن سائەت تۆتتىن كەچ سائەت ئوندىن 45 مىنۇت ئۆتكىچە داۋاملاشتى، خەلقئارا ياراشتۇرۇش كومىتېتى كونگودىكى توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنى ئورتاق قاراشقا كەلتۈرەلمىدى. شۇنىڭ بىلەن سۆھبەت كۆكۈلسىز ئاخىرلاشتى. ئىگىلىشىمزچە، ئىككى تەرەپنىڭ كېلەر ئاينىڭ 27- كۈنى ئۆتكۈزۈلىدىغان ئومۇمىي سايلامنى كىم تەشكىللەيدۇ، كونگوغا كېلىپ تۇرىدىغان كۆپ دۆلەت مۇداخىلە قىسملىرىنى كىم تەشكىللەيدۇ، دېگەن مەسىلىلەردە بىردەك پىكىرگە كېلەلمىگەنلىكى بۇ قېتىمقى سۆھبەتنىڭ بۇزۇلۇشىدىكى ئاساسلىق سەۋەب ئىكەن.

سۆھبەت بۇزۇلغاندىن كېيىن، بانگو قاتارلىقلار ۋە كونگودىكى توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ ۋەكىللىرى يىغىن مەيدانىدىن چېقىپ كەتتى، سانۇئېبن قاتارلىقلار ئاخبارات ساھەسىدىكىلەرگە قىسقا ئاخباراتنى ئوقۇپ ئۆتتى. ئاخباراتتا مۇنداق دېيىلگەن: كونگو كرىزىسى كونگو ۋە ئوتتۇرا قسىم ئافرىقا رايونىنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىغا ئېغىر ئاقىۋەت ئېلىپ كېلىدۇ، خەلقئارا ياراشتۇرۇش كومىتېتى بۇنىڭدىن قاتتىق ئەندىشە قىلىۋاتىدۇ ھەم كونگودىكى توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ دەرھال ئۇرۇش توختىتىشى، دۈشمەنلىشىش ھالىتىگە خاتىمە بېرىشى ۋە دەرھال سۆزلىشىشنى تەلەپ قىلىدۇ. خەلقئارا ياراشتۇرۇش كومىتېتى كونگودىكى توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنى كېڭىشىشكە پايدىلىق بەزى سۆھبەتلەرنى، كرىزىسكە خاتىمە بېرىش ئۈچۈن قوبۇل قىلىشقا ھازىرچە قايىل قىلالمىدى، خەلقئارا ياراشتۇرۇش كومىتېتى كونگو ۋەزىيىتىگە بۇنىڭدىن كېيىنمۇ داۋاملىق دىققەت قىلىدۇ.

ئۇقۇشمىزچە، كونگو ۋەزىيىتى ھازىر يەنىلا جىددىي ئىكەن. سۆھبەت ئۆتكۈزۈلۈۋاتقاندا لسۇباغا سادىق قىسملار بىلەن ساسۇنىڭ خۇسۇسىي ئەسكەرلىرى براززاۋىل خەلقئارا ئايرودرومىنى قولغا كەلتۈرۈش كويىدا يەنە كەسكىن سوقۇشقان.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

● جۇڭگو چاۋشيەنگە ياردەم بەرگەن 10 مىڭ تونىنا گۇرۇچ قاچىلىغان «چىڭجىن» ئاملىق يۈك پاراخوتى مۇشۇ ئاينىڭ 17 - كۈنى چاۋشيەننىڭ غەربىي دېڭىز قىرغىقىدىكى نەنپۇ پورتىغا كىردى. بۇنىڭ بىلەن جۇڭگو ھۆكۈمىتى بۇ يىل 4 -ئايدا چاۋشيەنگە بېرىشنى قارار قىلغان 70 مىڭ تونىنا ئاشلىق بېرىلىپ بولۇندى.

● بۇ يىل 7 - ئاينىڭ 27 - كۈنى ئۆتكۈزۈلىدىغان كونگو زۇڭتۇڭ سايلىمى ۋە قانۇن چىقىرىش ئورگىنىنىڭ سايلىمى كونگودىكى توقۇنۇشۇۋاتقان ئىككى تەرەپنىڭ سۆھبىتىنىڭ بۇزۇلۇشى تۇپەيلىدىن كەينىگە سۈرۈلۈشى مۇمكىن.

● كونگو ئىتتىپاقلىق - دېموكراتىك كۇچلىرىنىڭ ئىجرائىيە رەئىسى نۇمازلان مۇشۇ ئاينىڭ 16 - كۈنى كەچتە گابون پايتەختى لىبرېۋىلدا مۇخبىرىمىزغا مۇنداق دېدى: ئون نەچچە كۈندىن بۇيان داۋاملاشقان كونگودىكى توقۇنۇشۇۋاتقان ئىككى تەرەپنىڭ سوقۇشى كونگو پايتەختى براززاۋىلنى پالەچ ھالغا چۈشۈرۈپ، ئۇنى ئۆلۈك شەھەرگە ئايلاندۇرۇپ قويدى.

● كرودىيە سايلام كومىتېتى مۇشۇ ئاينىڭ 16 - كۈنى ئېلان قىلغان ئەڭ يېڭى ستاتىستىكىغا قارىغاندا، تۆۋەندىكى يەنە كرودىيەنىڭ زۇڭتۇڭلۇقىغا سايلانغان.

● دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانىاتچىسى سۈي تيەنكەي تۇنۇگۈن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىندا مۇنۇلارنى جاكارلىدى: گوۋۈيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، روسىيە فېدېراتسىيە ھۆكۈمىتىنىڭ زۇڭلىسى ۋېكتور ستېپانۇۋېچ چېرنومېلكىن 6 - ئاينىڭ 26 - كۈنىدىن 28 - كۈنىگىچە جۇڭگودا رەسمىي زىيارەتتە بولىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

كونگودا توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەر ئۇچ كۈنلۈك ئۇرۇش توختىتىش كېلىشىمى ھاسىل قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كىنشاسا، 17- ئىيۇن تېلېگراممىسى. كونگودا توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەر مۇشۇ ئاينىڭ 17 - كۈنى فرانسىيەنىڭ كونگودىكى باش ئەلچىخانىسىدا ئۇچ كۈنلۈك ئۇرۇش توختىتىش كېلىشىمى ھاسىل قىلدى.

خەۋەرلەرگە قارىغاندا، بۇ ئۇرۇش توختىتىش كېلىشىمى براززاۋىل شەھىرىنىڭ باشلىقى كوررىرا كونگو مەملىكەتلىك ياراشتۇرۇش كومىتېتىنىڭ ۋەكىلى، كونگو زۇڭتۇڭى لسۇبانىڭ ۋەكىللىرى ۋە كونگونىڭ سابىق زۇڭتۇڭى ساسۇنىڭ ۋەكىللىرى قاتناشقىدا ئېرىشىلگەن.

بۇ كېلىشىمگە ئاساسەن، توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەر مۇشۇ ئاينىڭ 18 - كۈنى سائەت 0 دىن ئېتىبارەن ئۇچ كۈن ئۇرۇش توختىتىدۇ، براززاۋىل خەلقئارا ئايرودرومىنىڭ نورمال ھەرىكىتىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن بۇ خەلقئارا ئايرودروم ھەربىي ئىشلاردىن خالىي قىلىنىدۇ، خەلق ئاۋىئاتسىيە نۆۋەتچى ئايروپىلانلىرى ۋە قۇتقۇزغۇچى ئايروپىلانلىرىنىڭ نورمال قاتنىشىغا روخسەت قىلىنىدۇ، لېكىن ھەربىي مەقسەتتە ئۇچۇش مەنئى قىلىنىدۇ.

يارىشتۇرۇش كومىتېتىنىڭ تەكلىپىگە ئاساسەن ھاسىل قىلىنغان. لسۇبا زۇڭتۇڭىنى قوللايدىغان كونگو ھۆكۈمەت ئارمىيىسى باش قوماندانلىق شتابى بىلەن سابىق زۇڭتۇڭ ساسۇنىڭ خۇسۇسىي خەلق ئەسكەرلىرى قوماندانلىق شتابىنىڭ ۋەكىللىرى كېلىشىمگە ئىمزا قويغان.

تارقىتىش: ئۇرۇمچى شەھىرى، يائۇنجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراق نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇل، پارچە باھاسى: 25 پۇل (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102).

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 报 （维吾尔文）

（بۇ سان ئالته بەت）

1997 - يىل
ئىيۇن
20
جۈمە

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋاكالەت نومۇرى: 1——57)

شىاڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىگە قانچە كۈن قالدى؟

11 كۈن

مۇھىم خەۋەرلەر

خۇاڭتۇچاڭدا ئاھالىلەرنى كۆچۈرۈپ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە ئۆزلەشتۈرۈش قۇرۇلۇشى تېز ئېلىپ بېرىلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ دېڭگۇي خەۋىرى قىلدۇ: بارىكۆل قازاق ئاپتونوم ناھىيىسى بازىرىنىڭ غەربىدىن 30 نەچچە كىلومېتر يىراقلىقتىكى قاقاس جاي خۇاڭتۇچاڭ بۇگۈنكى كۈندە بۇ ناھىيىدىكى نامرات دېھقان، چارۋىچىلارغا بەخت كەلتۈرۈشكە باشلىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى 6- ئاينىڭ 14 - كۈنى بۇ يەرگە خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرۈشكە كەلگەندە، بۇ جايدا بۇغدايلارنىڭ بۇلۇق ئۆسكەنلىكىنى، خىشتىن ياسالغان بىر قانچە ئون كورپۇس ئۆينىڭ رەت - رەت قەد كۆتۈرۈپ تۇرغانلىقىنى، ھەر مىللەت كادىر، ئاممىنىڭ ئۆستەڭ چېپىۋاتقانلىقى، يول ياساۋاتقانلىقىنى كۆردى.

بارىكۆل قازاق ئاپتونوم ناھىيىسىنىڭ ھاكىمى تۇرسۇن چاتاينىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، خۇاڭتۇچاڭنىڭ مەركىزى ناھىيىنىڭ ئاھالىلەرنى كۆچۈرۈپ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشتىكى مۇھىم قۇرۇلۇش رايونى ئىكەن. بۇ قۇرۇلۇش پىلانغا ئاساسەن، 50 مىڭ مو يەردە ئوت - چۆپ بازىسى بەرپا قىلىنىدىكەن. 5000 دېھقان، چارۋىچى كۆچۈرۈلىدىكەن، شۇنىڭ بىلەن بىللە، مەكتەپ، دوختۇرخانا، ماگىزىن، سۇ سىستېمىسى ئۆستەڭ، قاتناش غول لىنىيىسى زىرائەت تېرىلىپتۇ، 50 كورپۇس ئۆي سېلىنىپتۇ، 339 ئائىلە كۆچۈرۈلۈپتۇ.

خۇاڭتۇچاڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش قۇرۇلۇشىنىڭ مۇشۇنداق ياخشى بولۇشى ئاساسلىقى بارىكۆل قازاق ئاپتونوم ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، كۈتۈپ تۇرماي، تايىنۇالماي، رەھبەرلىك، خىزمەت، سىياسەتنى ئائىلىنى ئەمەلىيلەشتۇرۇپ، بۇ خىزمەتنى باشلىغاندىن بۇيان، ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، كۈتۈپ تۇرماي، تايىنۇالماي، رەھبەرلىك، خىزمەت، سىياسەتنى ئائىلىنى ئەمەلىيلەشتۇرۇپ، بىرلەشكەن ھالدا ئىشلەپ، ئۆزىنى ئۆزى ياخشى قىلىش ئىدىيەسىنى ئورنىتى

شنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ ئېلانى

«شنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ تاشيول قاتناش ھەققى يىغىش - تەكشۈرۈش نىزامى» 1997 - يىل 5- ئاينىڭ 29 - كۈنى شنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ 27 - يىغىنىدا ماقۇللاندى، ئېلان قىلىندى، ئېلان قىلتنغان كۈندىن باشلاپ يولغا قويۇلدۇ.

(گېزىتىمىزنىڭ 15 - ئىيۇندىكى سانىدا ئېلان قىلىنغان)

ئىلى ۋىلايىتىدە «5 - فېۋرال» ۋەقەسىنىڭ ھەقىقىي ئەھۋالىنى دائىر سوراق‌تىلەر سەييارە كۆرگەزمە قىلىندى

ئۆز مۇخبىرىمىز خي شىخۇك خەۋىر قىلىدۇ: ئىلى ۋىلايەتلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ئىلى ۋىلايەتلىك ج خ باشقارمىسى بىرلىشىپ ئۆتكۈزگەن غۇلجا شەھىرىدىكى «5 - فېۋرال» ئۇرۇش، چېقىش، بۇلاش ۋەقەسىنىڭ ھەقىقىي ئەھۋالىنى دائىر سوراق‌تىلەر سەييارە كۆرگەزمىسى مۇشۇ ئاينىڭ 14 - كۈنى غۇلجا شەھىرىدە ئېچىلدى. مۇشۇ ئاينىڭ 17 - كۈنىگە قەدەر كۆرگەزمىنى 10 مىڭدىن ئارتۇق ئادەم كۆردى.

كۆرگەزمىگە قويۇلغان 200 دىن كۆپرەك سوراق‌تە بىر ئوچۇم مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۆزغۇنچىلىق قىلىش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى پارچىلاش مەقسىتىدە قەستەن ئۇرۇش، چېقىش، بۇلاش ۋەقەسى تۆغدۇرۇشتەك ئەكسىيەتچىل ماھىيىتى ئوخشاش بولمىغان تەرەپلەردىن پاش قىلىنغان، بۇ لۇكچەكلەرنىڭ بىگۇناھ كىشىلەرگە زىيانكەشلىك قىلىش، ئاپتوموبىللارنى كۆيدۇرۇش، مال - مۈلۈكلەرنى بۇلاشتەك جىنايى قىلمىشلىرى ناماياں قىلىنغان. كىشىلەرگە بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش كۇرسىنىڭ زۆرۈرلۈكى، مۇرەككەپلىكى ۋە ئۇزاق مۇددەتلىكلىكى تونۇتۇلغان. كۆرگەزمە ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر)، يېزا - بازارلارغا ئېلىپ بېرىلىپ كۆرسىتىلدۇ.

دۆلەت يەر تەۋرەش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى چېن جاڭلى ئاپتونوم رايونىمىزغا خىزمەت تەكشۈرۈشكە كەلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز جالال يۇخەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت مۇشۇ ئاينىڭ 18 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئاپتونوم رايونىمىزغا خىزمەت تەكشۈرۈشكە كەلگەن دۆلەت يەر تەۋرەش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى چېن جاڭلى بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يەر تەۋرەشتىن مۇداپىئەلىنىش، ئاپەتنى ئازايتىش خىزمىتى توغرىسىدا سۆھبەتلەشتى.

سۆھبەتتە رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت مۇنداق دېدى: ئۆتكەن يىلدىن بۇيان پەيزاۋات ناھىيىسىدە كۆپ قېتىم يەر تەۋرىدى، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن بۇنىڭغا يۈكسەك ئەھمىيەت بەردى، سەممىي غەمخورلۇق قىلدى. دۆلەت خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى، دۆلەت يەر تەۋرەش ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلار ئاپەتتىن كېيىنكى قايتا قۇرۇش ئىشىنى، يەر تەۋرەشتىن مۇداپىئە كۆرۈپ، ئاپەتنى ئازايتىش خىزمىتىنى زور دەرىجىدە قوللىدى. بۇ يىل يەنە ئاپەتتىن قوتقۇزۇش پۇلى ئاجراتتى. ھازىر ئاپەت بولغان رايونلاردا يۇرت - ماكانىنى قايتا قۇرۇش خىزمىتى پىلانلىق ئېلىپ بېرىلماقتا.

70 - يىللاردا شنجاڭدا خىزمەت قىلغان دۆلەت يەر تەۋرەش ئىدارە‌سىنىڭ باشلىقى چېن جاڭلى مۇنداق دېدى: دۆلەت يەر تەۋرەش ئىدارىسى بۇ يىل پەيزاۋات ھەم ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى رايونلاردا مەخسۇس تېما بويىچە تەتقىقات ئېلىپ بېرىپ، شنجاڭدىكى يەر تەۋرەش تارماقلىرى بىلەن بىرلىكتە ئەڭ زور تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، شنجاڭنىڭ يەر تەۋرەشتىن مۇداپىئە كۆرۈش، ئاپەتنى ئازايتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، شنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن ياخشى مۇلازىملىق قىلدۇ.

«يەنىلا سوتسىيالىزم ياخشى!»

ـ ۋاڭ لېچۈەنىڭ باركۆلنىڭ جەنۇبىدىكى قوشتىكەن كۆچۈرۈش نۇقتىسىنى كۆزىتىش ئۈچۈرگەنلىكى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ دېڭگۇي

1997 - يىل 6 - ئاينىڭ 15 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى قۇمۇل ۋىلايىتى ۋە شەھەر مەسئۇل لىرىنىڭ ھەمراھلىقىدا، باركۆلدىن قوشتىكەن كۆچۈرۈش نۇقتىسىغا بېرىپ ئورۇنلاشقان دېھقان تاۋ شۇرېننىڭ ئائىلىسىنى زىيارەت قىلدى.

ۋاڭ شۇجى ئۆينى كۆرگەچ، ئۇنىڭدىن «لاۋتاۋ، كۆچۈپ كەلگىنىڭزگە قانچە يىل بولدى؟» «بۇ يەرگە كەلگەندە قانچىلىك دەسمايىڭىز بارئىدى؟ قانچە مو يەر تېرىدىڭىز، قانچىلىك چارۋا باقتىڭىز؟» دەپ سوردى. تاۋشۇرېن بىر-بىرلەپ جاۋاب بەرگەندىن كېيىن، ۋاڭ شۇجى ئۇنى «قولىڭىزدىن ئىش كېلىدىكەن» دەپ ماختىدى ھەم خوشاللىق بىلەن «كۆچۈپ كېلىپ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بەك ياخشى قىپسىز!» دېدى.

ئەھۋالنى بىلدىغانلارنىڭ ئېيتىشىچە، ئۇ بۇ يېڭى ئۆينى سېلىش ئۈچۈن 50 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پۇل خەجلىگەن، ئۇنىڭ ئائىلىسى بىر يىلدا 180 قوي بوردايدىكەن، يىللىق كىرىمى 40 مىڭ يۈەندىن ئاشىدىكەن، ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا- تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ ھاشلىقى جاۋگويۇ تاۋشۇرېنغا: «كىرىمىڭز ئۆلكىلىك پارتكوم شۇجىسىنىڭ ماتاشىدىمۇ كۆپ ئىكەن!» دېدى.

باركۆلنىڭ جەنۇبىدىكى قوشتىكەن كۆچۈرۈش، تەرەققىيات، يېزا ئىگىلىكى، سودا، سانائەت شىركىتىنىڭ دىرېكتورى چېن پېيشېمۇ ھاياجىنىنى باسالماي قالدى. بۇنىڭدىن تۆت يىلدىن كۆپرەك ئىلگىرى چېن پېيشې داخې يېزىسىدىكى 40 ئائىلىلىك نامرات دېھقان، چارۋىچىنى باشلاپ، 160 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلاپ، بۇ يەرگە كۆچۈپ كېلىپ ماكانلاشقانىدى. ئۇ ئۆزىنىڭ ئەقىل - پاراسىتىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، كۆپچىلىكنى باشلاپ بۇزيەر ئاچتى، يەر تېرىدى، كالا، قوي بوردىدى، ئىقتىسادىي گەۋدە قۇردى ۋە يېزا ئىگىلىكى، سانائەت، سودا بىلەن شۇغۇللاندى. قىسقىغىنە بىر نەچچە يىلدا بۇ يەرگە كۆچۈپ كەلگەن ئائىلە 70 تىن ئاشتى، ئۆتكەن يىلى كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ساپ كىرىم 4000 يۈەندىن كۆپرەككە يەتتى. شۇجى ۋاڭ لېچۈەن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى چېن پېيشېنىڭ ئۆيىگە كېلىپ ئۇنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلىدى، ئۇنى خىزمەتنى كۆرۈنەرلىك ئىشلەپسىز، دەپ ماختىدى ھەم ئەر - خوتۇن ئىككىيلەن بىلەن خاتىرە ئۈچۈن سۈرەتكە چۈشتى.

پاكىت ئىسپاتلىدىكى، نامرات ئاھاللەرنى باشقا جايغا كۆچۈرۈش چەت تاغلىق رايونلاردىكى نامرات دېھقان، چارۋىچىلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ بېيىتىشنىڭ تۈپ يولى. بىراق بۇنداق كۆچۈرۈشكە مەبلەغ كېتىدۇ، شۇنداقلا مەمۇرىي جەھەتتىن ماسلاشتۇرۇشقا، ئەتراپلىق پلانلاشقا، ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ قوللىشى ۋە ھەر تەرەپلىمە مۇلازىملىق قىلىشىغا توغرا كېلىدۇ.

ۋاڭ لېچۈەن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بۇ كۆچۈرۈش نۇقتىسىدىكى يېڭىدىن سېلىنغان داخې يېزىسىنىڭ شائىخۇ كەنتى شۆبە مەكتېپىنى ئېكسكۇرسىيە قىلىپ بولغاندىن كېيىن، چېن پېيشې بېغىشلىما يېزىپ بېرىشنى قاتتىق تەلەپ قىلىپ تۇرۇۋالغاچقا ۋاڭ لېچۈەن ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن كەسكىنلىك بىلەن: «بۇمۇ ياخشى، ئۇمۇ ياخشى، مېنىڭچە، يەنىلا سوتسىيالىزم ياخشى!» دېدى، بۇ جايدىكى كادىرلار، ئاممىا بۇنىڭدىن قايىل بولۇشۇپ، ۋاڭ شۇجى مېغىزلىق سۆزلىدى، دەپ تەرىپلەشتى. شۇنىڭ بىلەن ۋاڭ لېچۈەن قولىغا قەلەم ئېلىپ «يەنىلا سوتسىيالىزم ياخشى!» دەپ بېغىشلىما يېزىپ بەردى.

يېقىندا يېزا ئىگىلىك 1 - شى شىاڭگاڭىنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىش ئاساسىي تېما قىلىنغان ئۆسمۇر - بالىلارنىڭ رەسىم سىزىش پائالىيىتى ئۆتكۈزدى.

سۈرەتتە: 9 - ئۆەن- مەيدانىنىڭ ئوقۇغۇچىلىرى رەسىم سىزماقتا.

لۈي بىن فوتوسى

چداۋان چېھرىدە كۆلكە

مېھرىنىڭ ياقۇپ، مۇنەۋۋەر ئابدۇرېشىت (ئۆز مۇخبىرلىرىمىز)

ئولتۇراق رايونى كۆزىنىڭ چېلىقىدۇ. بۇ چداۋان يېزىسىنىڭ «نەنخۇ» كارخانىلار گۇرۇھى بىلەن شياڭگاڭ «يۇڭفېڭ» شىركىتى ھەمكارلىشىپ قۇرغان «نەنخۇ» كېچىك ئىقتىسادىي تەرەققىيات رايونىنىڭ ئاھالىلەر ئولتۇراق رايونى. بىز مەملىكىتىمىز ۋە ئاپتونوم رايونلۇق ئەمگەك نەمۇنچىسى، مۇنەۋۋەر يېزا - بازار كارخانىچى، ئۇرۇمچى شەھىرى بويىچە «ئون ياش كارخانىچى»نىڭ بىرى، شىنجاڭ «نەنخۇ» كارخانىلار گۇرۇھىنىڭ لىدېرى جى جەنلىڭنى زىيارەت قىلغاندا ئۇ مۇنداق دېدى:

- بىزنىڭ «نەنخۇ» كارخانىلار گۇرۇھى شىنجاڭ بويىچە يېزا - بازارلار باشقۇرغان تۇنجى كارخانا گۇرۇھى بولۇپ، ئۇ تاشقى سودا، ئۆي - مۇلۇك، توقۇمىچىلىق، ماشىنىسازلىق كەسىپلىرى بويىچە 18 كارخانىدىن تەركىب تاپقان. بۇ كارخانىلار گۇرۇھىنىڭ جەمئىي 8600 نەپەر ئىشچى - خىزمەتچىسى بار. بىز «نەنخۇ» ئاھالىلەر ئولتۇراق رايونىغا ئومۇمىي كۆلىمى 63 مىڭ كۋادرات مېتر كېلىدىغان 14 كورپۇس يۇرۇشلەشكەن تاۋار تۈي سالدۇق. 1996- يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە جەمئىي 350 يۈرۈش ئۆيىنى سېتىپ 30 مىليون يۈەن كىرىم قىلدۇق.

بىز زىيارەت داۋامىدا يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ چداۋان يېزىسىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدىكى تۆۋرۈك كەسىپ بولۇپ قالغانلىقىنى ھېس قىلدۇق. ئۇنداقتا بۇ يېزا يېزا - بازار كارخانىلىرىنى قانداق قىلىپ بۇنداق تېز تەرەققىي قىلدۇردى؟

چداۋان يېزىسى يېزا - بازار كارخانىلىرىنى يېزا ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ تۆۋرۈك كەسپى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ تەرەققىي قىلدۇردى. سەۋەبى بۇ يېزىنىڭ تېرىلغۇ يېرى ئەسلىدىن ئاز ئىدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ شەھەر قۇرۇلۇشىنىڭ كېڭىيىشىگە ئەگىشىپ بۇ يېزىنىڭ يەنە نۇرغۇن تېرىلغۇ يەرلىرى ئىگىلىنىپ كەتتى. بۇنىڭ بىلەن يېزىنىڭ ئىشىنچا ئەمگەك كۈچى تېخىمۇ كۆپىيىشكە باشلىدى. بۇ خىل ئەھۋالغا قارىتا يېزىلىق پارتكوم ۋە يېزىلىق ھۆكۈمەت كەسكىن تەدبىر قوللىنىپ، كارخانا قۇرۇش يولى بىلەن ئىشىنچا ئېمگەك كۈچلىرىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش يولىنى تاپتى. نەتىجىدە ئۇلار 1979 - يىلى تۇنجى قېتىم قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى ئىشلەپ چىقىرىدىغان قۇرۇلۇشنى كۆچەيتىش بويىچە زۆرۈر قائىدە - تۈزۈملەرنى تۈزۈپ يولغا قويدۇق. «تۇچ يېغىن، بىر دەرس» تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ھەر يىلى يېزا، كەنت رەھبەرلىرىنى قەرەللىك ھالدا پارتىيە بىلىملىرى بويىچە دەرس ئاڭلاشقا تەشكىللەش ئارقىلىق، يېزا، كەنت رەھبەرلىرىنىڭ نەزەرىيە، كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ ماڭدۇق. يېزا دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنى ئاساسىي قاتلامغا يۆزلەندۈرۈپ، ئاساسىي قاتلاملار بىلەن ئالاقە باغلاپ تۇرۇش تۈزۈمىنى ئورنىتىپ، ئۇلار ئاساسىي قاتلامغا چۈشكەندە رېئالىيە قىلىشقا تېگىشلىك تەلەپ ۋە پرىنسىپلارنى ئېنىق بېكىتتۇق. ئاساسىي قاتلام خىزمىتى ئارقىلىق كادىرلارنى چېڭقىتۇرۇپ، كادىرلارنىڭ ئاساسىي قاتلام ئۇچۇن، خەلق ئاممىسى ئۈچۇن خىزمەت قىلىش ئىدىيىسىنى كۈچەيتتۇق ۋە كادىرلارنىڭ ئەمەلىي خىزمەت ئىقتىدارىنى ئۆستۈردۇق. بۇنىڭدىن باشقا كەنت دەرىجىلىك كارخانىلارنىڭ رەھبەرلىك بەنزە قۇرۇلۇشنى چىڭ تۇتۇپ، ھەر بىر كارخانىدا بىر ياخشى شۇجى، بىر ياخشى زاۋۇت باشلىقى بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇشقا كۈچ سەرپ قىلدۇق. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا كەنتلەردىكى ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىپ، ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ سەككىز مەمۇرىي كەنت ئىچىدىكى بەش مەمۇرىي كەنتنىڭ پارتىيە ياچېيكا شۇجىسىنى، يېزىغا قاراشلىق تۆت كارخانىنىڭ پارتكۇرۇپپا شۇجىسىنى ئالماشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئورنىغا سىياسىي ساپاسى يۇقىرى، قابىل ۋە ئىقتىدارلىق، ئىسلاھات ئىچىدە دادىل يول ئېچىپ ئىلگىرىلەش روھىغا ئىگە كىشىلەرنى سەپلىدۇق. يۇقىرىقىدەك ئۇسۇل - چارىلەرنى قوللىنىش ئارقىلىق ھەرقايسى پارتىيە ياچېيكىلىرىنى كەنت ، گۇرۇپپا ۋە ھەرمىللەت دېھقان ئاممىسىنى ھاللىق سەپىگە پىتىشكە پىتەكلەيدىغان مۇستەھكەم رەھبەرلىك يادروسىغا ئايلاندۇردۇق. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ، يېزا، كەنتلەردىكى ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى خىزمىتىنىڭ پىتەكچى ئىدىيىسىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، «ئىقتىسادىي خىزمەتنى چوڭرايدىگەن ھالدا پارتىيە قۇرۇلۇشىنى تۇتۇش، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتقان ئاساستا ئىقتىسادنى يۆكسەلدۈرۈش» پىتەكچى ئىدىيىسىنى ئېنىق تۇتتۇرغا قويۇپ، پارتىيە قۇرۇلۇشى بىلەن ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى تەڭ تۇتۇش، تەڭ ئۇنۇم ھاسىل قىلىشقا ئەھمىيەت بەردۇق. بۇ جەريانىدا پارتىيە ئەزالىرى قوشۇنىنىڭ قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ نەمۇنىلىك، باشلامچىلىق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردۇق. پارتىيە بولۇپ، ئۇلار كەنت ئىقتىسادىنى يۆكسەلدۈرۈش ئۈچۈن ئۆز چىنىچى كەسىپكە يۆزلەندى. بۇ كەنت ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ 7 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ئۇچ قەغەز زاۋۇتى، پولات پروكاتلاش زاۋۇتى، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى ئونىۋېرسال بازىرى قۇرۇپ چىقتى. تۆت خىش زاۋۇتىنى ئۆزگەرتىپ ۋە كېڭەيتىپ قۇردى. بۇلتۇر بۇ كەنتنىڭ ئومۇمىي ئىقتىسادىي كىرىمى 68 مىليون 580 مىڭ يۈەنگە، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئونتۇرىچە كىرىمى 3500 يۈەنگە يەتتى. چداۋان يېزىسىدا كەنت باشقۇرغان كارخانىلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىش ھەققى ۋە مۇكاپاتى يىلىغا ئونتۇرا ھېساب بىلەن 4800 يۈەندىن 8000 يۈەنگىچە توغرا كەلدى.

چداۋان يېزىسى يېزا - بازار كارخانىلىرىنى باشقۇرۇشتا مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا- بازار كارخانىلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش توغرىسىدىكى سىياسەت، قائىدە - نىزاملىرىنى پائال ئىجرا قىلىپ، 1990- يىلىدىن كېيىن ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ، «چداۋان يېزىسىنىڭ ئەلا مەھسۇلات نىزامى»، «چداۋان يېزىسىدىكى كارخانىلارنىڭ ئىش ھەققى، مۇكاپات تارقىتىش چارىسى» قاتارلىق چارە، نىزاملارنى تۈزۈپ، يولغا قويدى ۋە مۇشۇ ئاساستا كارخانىلارنىڭ ئۆلچەملىك دەرىجىسىنى بېكىتىپ، بازار ئېھتىياجىنى چىقىش قىلغان ھالدا كارخانىلارنىڭ تېخنىكا ئۆزگەرتىش، يېڭى مەھسۇلات يارىتىش قەدىمىنى تېزلەتتى.

نەتىجىدە چداۋان يېزىسىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ 1996- يىلىدىكى ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 730 مىليون يۈەنگە يېتىپ، بۇنىڭدىن قىلىنغان كىرىم يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي كىرىمىنىڭ 90 % نى ئىگىلىدى. چداۋان يېزىسى يېزا - بازار كارخانىلىرىنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇپ، يېزا ئىقتىسادىنى يۆكسەلدۈرگەنلىكتىن، ئاپتونوم رايون بويىچە سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 100 مىليون يۈەنلىك ئۆڭتەكلىنى بۆسۈپ ئۆڭتەكنى تۇنجى يېزا بولۇپ قالدى. خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن ئىككى قېتىم «جۇڭگودىكى چولپان يېزا - بازارلارنىڭ بىرى» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

ماددىي جەھەتتىن بېيىغان چداۋانلىقلار مەنىۋى جەھەتتىن بېيىشقىمۇ ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. چداۋان يېزىسى كۆپ يىللاردىن بۇيان «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» فائىدىسىدا چىڭ تۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى پۇختا ئېلىپ بېرىپ، ئاھالىلەرنى ئۆزىنى ئۆستۈرۈش، ئۆزىنى بېيىتىش ئېڭىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ ئىلىم - پەن ساۋاتىنى ئۆستۈرۈش، ئىلغار مەدەنىيەت تۇرمۇش ئادىتىنى يېتىلدۈرۈش ئارقىلىق ئاھالىلەرنىڭ ئىدىيە ساپاسىنى ئۈزلۈكسىز يۇقىرى كۆتۈرۈپ كەلدى. يېزا ئاھالىلىرى ئۆزىنى ئۆستۈرۈش، ئۆزىنى بېيىتىش ئېڭىنى كۈچەيتىپ،

هالدا يېزا ئىگىلىك كەسىپ قۇرۇلمىسىنى دادىل تەڭشەش، ئۇنۇمچى شەھىرنىڭ يېقىن بولۇشتەك پايدىلىق شارائىتتىن پايدىلىنىپ، شەھەر ئۇچۇن مۇلازىملىق قىلىدىغان كەسىپلەرنى تېز تەرەققىي قىلدۇرۇش، مەبلەغ ئاز كېتىدىغان، تېز ئۇنۇم بېرىدىغان تۇرلەر ئاساسىدا يېزا - بازار ئارخانىلىرىنى زور كۆچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇش تەرەققىيات يېڭى پىكىر يولىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، يېزا ئقتىسادىنىڭ گۈللىنىشىنى ئومۇميۈزلۈك ئىلگىرى سۈرۈدۇق. 1996- يىلى يېزىمىزنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە كىرىمى 4080 يۈەنگە يەتتى.

بىز مۇئەسسەسىمىزنىڭ يۇقىرىقى تونۇشتۇرۇشىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، يېزىنىڭ كۆركەزەمخانىسىنى زىيارەت قىلدۇق.

ئىسلى كارامەت بۇ يەردە ئىكەن. تۆت تامغا لىققىدە ئېسىلغان لەۋھەلەر، ئوتتۇرىغا تىزىپ قويۇلغان شەرەپ تاختىلىرى ۋە يېزا - بازار كارخانىلىرى ئىشلەپ چىقارغان مەھسۇلاتلار ئەۋرىشكىلىرىنىڭ كۆپلۈكى كۆزىمىزنى قاماشتۇرۇۋەتتى.بىز بۇلارغا بىرقۇر نەزەر سېلىپ چقتۇق. «جۇڭگودىكى چولپان يېزا - بازارلارنىڭ بىرى»، «مەملىكەت بويىچە ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى»، ئاپتونوم رايون بويىچە «كەنت ئاھاللىرى ئۆزىنى ئۆزى ئىدارە قىلىش ۋە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتە ئۈلگە كۆرسەتكەن يېزا»، «پەن - تېخنىكىدا ئۈلگە كۆرسىتىش يېزىسى»... بۇ يېزا ئېرىشكەن شان - شەرەپلەر ھەققەتەن ئاز ئەمەس ئىدى.

بىز بۇ يېزىنىڭ قانداق قىلىپ بۇنداق چوڭ شان - شەرەپلەرنى قولغا كەلتۈرگەنلىكى توغرىسىدا مۇمىن ئاكا بىلەن داۋاملىق سۆھبەتلەشتۇق. ئۇ ئالدى بىلەن بۇ يېزىنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى دائىملىق خىزمەت مۇپىتتىدە چىڭ تۇتۇپ، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ئقتىسادىي خىزمەتلەرنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى يادرولۇق رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا ئەھمىيەت بەرگەنلىكى ھەققىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى:

- چىداۋان يېزىسىدا تۆت پارتىيە باش ياچېيكىسى، 14 پارتىيە ياچېيكىسى، 504 نەپەر پارتىيە ئەزاسى بار. شۇڭا بىز پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ جەڭگىۋار قورغانلىق، پارتىيە ئەزالرىنىڭ نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا، يەنى ئقتىسادىي قۇرۇلۇشنى زىچ چۆرىدىگەن ھالدا پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ يادرولۇق رولى ۋە پارتىيە ئەزالرىنىڭ ئاۋانگارتلىق رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇش ئارقىلىق ئقتىسادىي خىزمەتلەرنى ئىلگىرى سۈرۈشتە چىڭ تۇردۇق. شۇڭا ئالدى بىلەن ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىدا ئقتىسادىي خىزمەتلەرگە ياخشى رەھبەرلىك قىلالايدىغان رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ بولۇشى ھەممىدىن مۇھىم، دېگەن كۆز قاراش بويىچە ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈردۇق. مۇشۇ ئاساستا يېزا دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ ئىدىيىۋى ئىشلىنىشى ياخشىلىنىشى ۋە قوشۇن ساپاسىنىڭ يۇقىرى كۆتۈرۈلۈشىنى چىڭ تۇتتۇق. كادىرلارنىڭ پاكلىق ئەزالىرى قوشۇننىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، پارتىيە ئەزالرىنىڭ نەمۇنىلىك، باشلامچىلىق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردۇق. پارتىيە ئەزالىرىنىڭ پارتىيە بىلىملىرى بىلەن سىستېمىلىق تەربىيىلىنىش نىسبىتىنى% 90 تىن ئاشۇردۇق. پارتىيە ئەزالرىنى قەرەللىك باھالاش، مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزالرىنى تەقدىرلەش تۇزۇمىنى يولغا قويۇپ بۇنى دائىملىق خىزمەت قاتاردا چىڭ تۇتتۇق. بۇنىڭ تۈرتكىسىدە يېزىمىزدا ئىلغار پارتىيە ئەزالىرى ئۇزلۇكسىز كۆپەيىپ، مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزالرى ئومۇمىي پارتىيە ئەزاسىنىڭ% 15 نى ئىگىلىدى. «ئۇچ پىشقەدەملەر»نىڭ ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۈغۇرتىسى تۇزۇمىنى يولغا قويۇپ، ئۇنى ئۇزلۇكسىز مۇكەممەللەشتۈردۇق. 1995- يىلىدىن باشلاپ پىشقەدەم پارتىيە ئەزالرى، پىشقەدەم نەمۇنچىلار، پىشقەدەم كادىرلارغا ئايمۇ ئاي تۇرمۇش يارداملىق پۇلى تارقىتىش تۇزۇمىنى يولغا قويۇپ، ئۇلارنى خاتىرجەم قىلدۇق. بۇنىڭ بىلەن بۇ ھازىر ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان پارتىيە ئەزالرىنىڭ خالىس تۆھپە قوشۇش روھىنى يەنمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇشتا مۇناسىپ تۈرتكىلىك رول ئويناندى. يېزىمىز يەنە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان پارتىيە مۇشۇنداق خىزمەت نەتىجىلىرىمىزگە ئاساسەن ، يېزىلىق پارتكوم 1996- يىلى ئايىرىم - ئايرىم ھالدا مەملىكەت ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە «ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

ئەگەر چىداۋان يېزىلىق پارتكوم، ھۆكۈمەت ئورگىنى جايلاشقان «نەنخۇ» يولىدىن ئۆتسىڭىز، يول بويىدا ھەيۋەت قەد كۆتۈرۈپ تۇرغان «نەنخۇ» ئاھاللەر قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەتىنامە ئىمزالدۇق. پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇشتا «قىزىق نۇقتا»، «قىيىن نۇقتا»لارنى ، ئامما كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشنى مۇھىم مەزمۇن قىلدۇق ۋە مۇشۇ بويىچە تۇرلۈك خىزمەتلەرنى ئۇنۇملۇك قانات يايدۇردۇق. بۇنىڭ بىلەن خەلق ئاممىسىنىڭ پارتىيە تەشكىلىگە بولغان ئىشەنچىسى تېخىمۇ ئاشتى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ھەرقايسى مەمۇرىي كەنت ۋە كارخانىلارنىڭ پارتىيە باش ياچېيكىلىرى، پارتىيە ياچېيكىلىرى، پارتىيە ئەزالرىنىڭ كوللېكتىپ ئەقىل-پاراسىتىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئۇلارنى پىكىر ۋە مەسلىھەت بېرىشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، مۇشۇ ئاساستا پارتىيە ئەزالرىنىڭ ئقتىسادىي قۇرۇلۇش داۋامىدىكى تەشەببۇسكارلىق، ئاۋانگارتلىق رولىنى ياخشى جارى قىلدۇردۇق. پارتىيە باش ياچېيكىلىرى، پارتىيە ياچېيكىلىرى ۋە پارتىيە ئەزالرىنىڭ ئقتىسادىي خىزمەت ۋە تۇرلۈك ئىجتىمائىي ئىشلاردىكى يادرولۇق، نەمۇنىلىك رولىنىڭ ياخشى جارى قىلدۇرۇلۇشى پۈتۈن يېزا ئىگىلىكىنىڭ گۈللەپ-ياشنىشىدا مۇھىم تۈرتكىلىك رول ئويناندى. مانا مۇشۇنداق خىزمەت نەتىجىلىرىمىزگە ئاساسەن ، يېزىلىق پارتكوم 1996- يىلى ئايىرىم - ئايرىم ھالدا مەملىكەت ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە «ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

ئەگەر چىداۋان يېزىلىق پارتكوم، ھۆكۈمەت ئورگىنى جايلاشقان «نەنخۇ» يولىدىن ئۆتسىڭىز، يول بويىدا ھەيۋەت قەد كۆتۈرۈپ تۇرغان «نەنخۇ» ئاھاللەر چىداۋان يېزىسى كۆپ يىللاردىن بۇيان «ئىككى قولۇم تۆتۈش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» قائىدىسىنى چىڭ تۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى پۈختا ئېلىپ بارىدى. ئۇلار ئالدى بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ تەشكىلىي رەھبەرلىكىگە ئەھمىيەت بەردى، يەنى يېزىلىق پارتكوم شۇجىسى گۈرۈپپا باشلىقى، يېزا باشلىقى، بىر نەپەر مۇئاۋىن شۇجى مۇئاۋىن گۈرۈپپا باشلىقى بولغان ۋە مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى گۈرۈپپا ئەزاسى بولغان يېزىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشغا رەھبەرلىك قىلىش گۈرۈپپىسىنى قۇردى. يېزىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرگەن ھالدا «چىداۋان يېزىسىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇش تەدبىرلىرى ۋە باھالاش قائىدىلىرى»نى تۇزۇپ چىقىپ، ھەرقايسى كەنت ۋە كارخانىلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىگە كونكرېت تەلەپ ۋە ۋەزىپىلەرنى قويدى.

يېزا بويىچە ھەرقايسى كەنت، كارخانا، ئىدارە، مەكتەپلەرنىڭ ھەممىسى يېزىلىق پارتكوم بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بويىچە مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالىدى. مۇشۇ قائىدە - تۇزۇملەر ئاساسىدا بۇ يېزا مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى ئۇنۇملۇك قانات يايدۇردى. بۇ يېزا ئالدى بىلەن ياش - ئۆسمۈرلەرگە كۈندىلىك ھەربىيە قائىدىلىرى تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، مەكتەپلەردە ھەپتىدە بىر قېتىم دۆلەت بايرىقى چقىرىشنى تۇزۇملەشتۇردى. مائارىپ ئاساسىي مۇئەسسەسلىرىنى تولۇقلاپ، ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاشقا ئەھمىيەت بەردى. مەكتەپلەرنىڭ «سەككىزنى يۇرۇشلەشتۇرۇش» قۇرۇلۇشى ئاساسىدا ئوقۇتۇش سايمانلىرىنى يېڭىلىدى. ھازىر بۇ يېزىدىكى بارلىق ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ تەجرىبىخانىلىرى دۆلەت بەلگىلىگەن 2 - دەرىجىلىك تەجرىبىخانا، ئۆلچىمىگە يەتتى. ھەر بىر سىنىپقا بىردىن پىرو يېكسىيە ئاپپاراتى ۋە پروپېكسىيە ئېكرانى، بىردىن ئۇنتالىغۇ سەپلەپ بېرىلدى. ھەر بىر مەكتەپتە بىردىن تېلېۋىزور سىستېمىغۇ ئاپپاراتى بولۇش ئىشقا ئاشۇرۇلۇپ، ئېلېكترلەشكەن ئوقۇتۇش ئومۇملىشىپ، ئوقۇتۇش ۋاستىلىرى زامانىۋىلاشتۇرۇلدى. يېزا بويىچە ئوقۇش يېشىدىكى بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى % 100 كە يەتتى.

كەنت ئاھاللىرى ئىچىدە ئۆزىنى ئۆزى ئىدارە قىلىش ھەممە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتە ئۇلۇق كۆرسىتىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى.كەنت ئاھالە كومىتېت كادىرلىرىنى بۇاستە سايلاش چارىسىنى يولغا قويۇپ، كەنت ئاھاللىرىنىڭ سىياسەت بەلگىلەش ۋە باشقۇرۇشقا قاتنىشىشىنى تۇزۇملەشتۇردى. يىلدا بىرقېتىم كەنت ئىچىدە ئېلان قىلىپ بۇيان بۇ يېرا كەنت ئاھاللىرى ئۇچۇن ئەملىي ئىش قىلىپ بېرىپ، ئېجتىمائىي ئىشلارنى يۇكسەلدۇرۇشنى كوللېكتىپنىڭ ئىقتىسادىي كۈچى ۋە سوتسىيالىزم تۇزۇمىنىڭ ئەۋزەللىكىنى نامايان قىلىشنىڭ ياخشى ئۇسۇلى دەپ قارىدى. ھازىر يېزا، كەنت يوللىرى ئاسفالتلاشتۇرۇلدى. كەنتلەردە ئىشخانا بىنالىرى، سېپلىندى ھەممە ئائىلىلەرگە تۇرۇبا سۇيى يەتكۈزۈلدى. بۇ يېزىنىڭ 1996 - يىلى دېھقانلارنىڭ ئىچكىزۇلدى. سۈيىنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىغا سالغان مەبلىغى 4 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يەتتى. كازىۋىن كەنتى سىملىق تېلېۋىزىيىنى ئومۇملاشتۇرۇشقا 380 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى، «قىزىلتاغ» كەنتى تېلېفون ئورناتقان ئائىلىلەرگە 1000 يۈەندىن ياردەم بەردى. ھازىر بۇ كەنتته % 90 تىن ئارتۇق دېھقان ئائىلىسى تېلېفون ئورنىتىپ بولدى. بۇ يېزا ياشانغانلار سۈغۇرتىسىنى يولغا قويۇپ، كەنت ئاھاللىرىنىڭ ياشانغاندا كۆتۈنۈش مەسلىسىنى ھەل قىلدى، ئەرلەر 60 ياشتىن، ئاياللار 55 ياشتىن ئاشقان بولسا ئۇلارغا 600 يۈەندىن 1200 يۈەنگىچە ياشانغانلار سۈغۇرتا پۇلى تارقىتىپ بەردى. يېزىلىق ھۆكۈمەت ئورگىنىدا ياشانغانلار پائالىيەت ئۆيى قۇرۇپ، ياشانغانلارنىڭ مەدەنىي پائالىيەتلىرىنى جانلاندۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئاخىرقى ئۆمرىنى خاتىرجەم ئۆتكۈزۈشىگە ياخشى شارائىت يارىتىپ بەردى. ھېيىپلەرنىڭ مەكتەپتە ئوقۇش ۋە خىزمەتكە ئورۇنلىشىشدا 14 تۇرلۈك ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنى يولغا قويدى. بۇ يېزا تۇرلۈك ئۇسۇللار ئارقىلىق كەنت ئاھاللىرىنى تۇرمۇشتا خاتىرجەم قىلىش يوللىرى ئۇستىدە ئىزدەنگەچكە، مەملىكەت ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە «خەلق ئىشلىرى خىزمىتىدىكى ئىلغار يېزا - بازار» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

بۇ يېزا پىلانلىق تۇغۇت سىياسىتىنىمۇ توغرا ئىجرا قىلىپ، بۇ ھەقتىكى تەشۋىق - تەربىيىنى كۆچەيتكەنلىكتىن، ھەر يىلى پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى نىشانلىق باشقۇرۇش بويىچە ئۇلگىلىك ئورۇن بولۇپ باھالىنىپ كەلدى ھەمدە مەملىكەت بويىچە «پىلانلىق تۇغۇت تەشۋىقاتى خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن» بولۇپ تەقدىرلەندى. بۇ يېزا يەنە جەمئىيەت ئامانلىقىنى ئومۇملاشتۇرۇپ تۇزۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ياخشى ئىشلەپ، تۇرلۈك ئىشلارنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشى ئۈچۈن تىنچ ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتتى. يۇقىرىقىدەك ياخشى نەتىجىلىرى بىلەن بۇدا ئىككى يىل «ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ئورۇن» بولغان چىداۋان يېزىسى بۇ يىل 5- ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش كومىتېتى تەرىپىدىن تۇنجى تۇركۈمدىكى «مەنىۋى مەدەنىيەتتە ئۈلگە كۆرسىتىدىغان يېزا» قىلىپ ئېكىتىلدى.

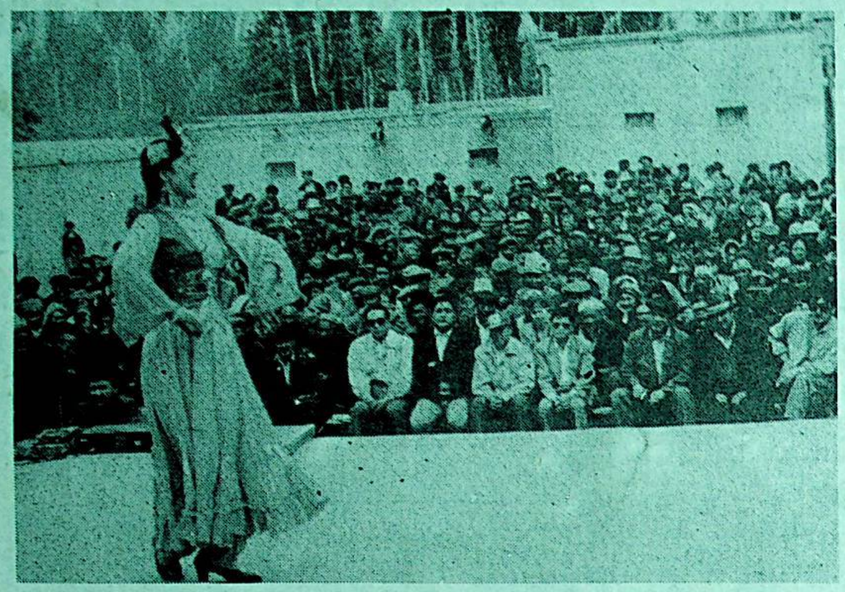
بىز چىداۋان يېزىسىدا كۆرگەن - ئاڭلىغانلىرىمىزدىن چىداۋانلىقلارنىڭ ھەقىقەتەن قالتىسلىقىنى ھېس قىلدۇق ۋە شۇنى ئۇمىد قىلدۇق. تېخىمۇ بوش كەلمە چىداۋانلىقلار!

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشتا «بىرلەشتۈرۈش» ئىسلاھاتىنى سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويىدىغان مەكتەپ تۈرلۈك تەييارلىق خىزمەتلىرىنى ياخشى ئىشلىمەكته

سۆزلەتلىك خەۋەر

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ ئەدەبىيات - سەنئەتنى يېزىلارغا يۆزلەندۇرۈش چاقىرىقىنىڭ روھىغا ئاساسەن ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت نازارىتى تەشكىللىگەن ئويۇن قويۇش ئۆمىكى 5- ئاينىڭ 6 - كۈنىدىن باشلاپ ئاقسۇ دەريالىق ۋادىلىرىغا كېلىپ، ھەر مىللەت دېھقان، چارۋىچىلاردىن ھالى سوراش مۇناسىۋىتى بىلەن ئويۇن قويۇپ بەردى.

ئۆمەكتىكى ئارتىسلار 5- ئاينىڭ 6- كۈنى كۆچا ناھىيىسىگە يېتىپ كېلىپ، شۇ كۈنى كەچتە كۆچا ناھىيىسىدە تۇنجى مەيدان ھال سوراش مۇناسىۋىتى بىلەن ئويۇن قويدى. ئويۇن ئۇيغۇر كلاسسىك مۇزىكىسى 12 مۇقامدىن ئارىيە ۋە ئۇنىڭغا ئىشلەنگەن نەپىس ئۇسسۇللار، خەلق ناخشا-ئۇسسۇل، مۇزىكىلىرى، قىزغارلىق ئېپىزوت، روشەن دەۋر روھىغا ئىگە لىرىك ناخشىلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بولۇپ، تاماشىبىنلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى.

سۆرەتتە: ئۇسسۇل ئارتىسى ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسىنىڭ قىزىل يېزىسىدا خەلق ئۇسسۇلىنى ئويناماقتا.

بۇ ئۆمەك شىنجاڭ مۇقام ئانسامبلى بىلەن شىنجاڭ ئوپېرا ئۆمىكىدىكى 29 تاللانغان ئارتىستىن تەشكىللەنگەن بولۇپ، ئۇلار 24- مايغىچە بولغان 19 كۈن ئىچىدە 5000 كىلومېتردىن ئارتۇق يول يۈرۈپ، 22 مەيدان ئويۇن قويۇپ، ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي ۋە غەربىدىكى كەڭ يېزا - قىشلاقلاردا، ئاقسۇ دەريالىق، تارىم دەريالىق ۋادىلىرىدىكى ھەر مىللەت ئەمگەكچى ئاممىدىن قىزغىن ھال سورىدى. 40 مىڭدىن ئارتۇق تاماشىبىن قىزغىن كەيپىيات ئىچىدە ئويۇننى كۆردى.

سۆرەتتە: ئارتىسلار ئاۋات ناھىيىسىنىڭ ئابىباغ يېزىسىدا ئويۇن قويماقتا.

سۆرەتتە: مۇزىكانتلار باي ناھىيىسىنىڭ ياتۇر يېزىسىدا خۇشتار كۈيىنى **تۇنىياز مەتنىياز** خەۋىرى ۋە فوتوسى

سوئال: 1997- يىل 7- ئاينىڭ 1- كۈنىدىن كېيىن، مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتى شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە رايونىدا تۇرۇشقا ئەۋەتكەن ئارمىيىنىڭ ۋەزىيىسى نېمە؟

جاۋاب: ۋەتەنگە ئاسىيلىق قىلىدىغان، دۆلەتنى پارچىلايدىغان، توپىلاڭ قوزغايدىغان، مەركىزىي خەلق شىاڭگاڭنى دائىمىي تۇرۇشلۇق جاي قىلغان جۇڭگو تەۋەلىكىدە بولمىغان كىشىلەر؛ (2) شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونى قۇرۇلۇشتىن ئىلگىرى چەتئەل ئەسكەرلىرىنى ئەۋەتىپ شىاڭگاڭنى ئىشغال قىلىشى كېرەك؟

ئۇيغۇر مۇخبىرىمىز **مېھرىنىساي ياقۇپ** خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 1997 - يىللىق ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەرگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتى باشلىنىش ئالدىدا تۇرىدۇ. بۇ يىل ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشتا بۇيرۇق خاراكتېرلىك پىلان بىلەن تەڭشەش خاراكتېرلىك پىلانلى بىرلەشتۈرۈش ئىسلاھاتىنى سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويىدىغان ئالىي مەكتەپلەر تەكشۈرۈشى - تەتقىق قىلىش ئۆە قايتا - قايتا مۇزاكىرە قىلىش ئارقىلىق مۇناسىپ چارە، تەدبىرلەرنى تۈزۈپ چىقىپ، قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ مەكتەپلەردە خاتىرجەم ئوقۇشىنىڭ تۈرلۈك تەييارلىق خىزمەتلىرىنى ياخشى ئىشلىمەكته.

دۆلەت مائارىپ كومىتېتىنىڭ تەلىپى بويىچە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن، بۇ يىل شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى، شىنجاڭ پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتى، شىنجاڭ مالىيە - ئىقتىساد ئىنستىتۇتى، شىنجاڭ سانائەت ئىنستىتۇتى، شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتىدىن ئىبارەت بەش ئالىي مەكتەپتە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشتا «بىرلەشتۈرۈش» ئىسلاھاتى ئېلىپ بېرىشنى سىناق قىلىشنى تەستىقلىدى. ئۇنىڭدىن باشقا مىنىستىرلىكلەرگە قاراشلىق شىنجاڭ نېفىت ئىنستىتۇتى، شىخەنزە ئۇنىۋېرسىتېتى ۋە تارىم بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈش ئۇنىۋېرسىتېتىلىرىمۇ بۇ يىل ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشتا بىرلەشتۈرۈش ئىسلاھاتىنى سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويىدۇ. يەنە «بىرلەشتۈرۈش» ئىسلاھاتىنى يولغا قويغان مەكتەپلەرگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشتا بۇيرۇق خاراكتېرلىك پىلان (ھۆكۈمەت خىراجىتى بىلەن ئوقۇش) بىلەن تەڭشەش خاراكتېرلىك پىلان (ئۆز خىراجىتى بىلەن ئوقۇش، ھاۋالە بويىچە تەربىيىلەش)تىن ئىبارەت ئىككى خىل پىلان شەكلىنى بىرلەشتۈرۈپ يولغا قويىدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىزدا بۇ يىل «بىرلەشتۈرۈش» ئىسلاھاتىنى سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويىدىغان مەكتەپلەر بۇ ئىسلاھاتنى ياخشى ئېلىپ بېرىش ئۈچۈن ئاپتونوم رايوننىڭ بۇ ئىسلاھاتنى سىناق قىلىش پىكرىنىڭ روھى ۋە ئۆز مەكتىپىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن بازار ئېھتىياجىنى ئاساس قىلغان ھالدا كەسىپ تۈرلىرىنى تەڭشەپ، ئىلگىرىكى كەسىپ بويىچە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشنى پەن تۈرلىرى بويىچە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشقا ئۆزگەرتىش، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۇنىۋېرسال ساپاسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ئۈچۈن ئومۇمىي پەن ئوقۇتۇشىنى يولغا قويۇش، ئاۋۋال ئاساسىي مۇستەھكەملەپ ئاندىن تۈرلۈك كەسىپلەرگە تەقسىم قىلىش تەدبىرلىرىنى بېكىتتى. بۇ مەكتەپلەر يەنە بۇ يىلدىن باشلاپ قوبۇل قىلىنىدىغان ئوقۇغۇچىلار تاپشۇرغان ئوقۇش پۇلىنىڭ 30 % ىنى قېينىچىلىقى بار ئوقۇغۇچىلارغا تۇرمۇش ياردەم پۇلى ۋە ئۆگىنىش، ئەخلاقتا مۇنەۋۋەر ئوقۇغۇچىلارنى مۇكاپاتلاشقا ئىشلىتىشنى؛ ئوقۇغۇچىلار تاپشۇرغان ئوقۇش پۇلىنىڭ 5 % نى تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش فوندى قىلىشنى، بۇ ئارقىلىق قېينىچىلىقى بار بىر قىسىم ئوقۇغۇچىلارغا مەكتەپ ئىچىدە مۇۋاپىق ئىش تېپىپ بېرىپ،ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆزلىرىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالغا ئاساسەن بازار ئېھتىياجىنى ئاساس قىلغان ھالدا كەسىپ تۈرلىرىنى تەڭشەپ، ئىلگىرىكى كەسىپ بويىچە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشنى پەن تۈرلىرى بويىچە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشقا ئۆزگەرتىش، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۇنىۋېرسال ساپاسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ئۈچۈن ئومۇمىي پەن ئوقۇتۇشىنى يولغا قويۇش، ئاۋۋال ئاساسىي مۇستەھكەملەپ ئاندىن تۈرلۈك كەسىپلەرگە تەقسىم قىلىش تەدبىرلىرىنى بېكىتتى. بۇ مەكتەپلەر يەنە بۇ يىلدىن باشلاپ قوبۇل قىلىنىدىغان ئوقۇغۇچىلار تاپشۇرغان ئوقۇش پۇلىنىڭ 30 % ىنى قېينىچىلىقى بار ئوقۇغۇچىلارغا تۇرمۇش ياردەم پۇلى ۋە ئۆگىنىش، ئەخلاقتا مۇنەۋۋەر ئوقۇغۇچىلارنى مۇكاپاتلاشقا ئىشلىتىشنى؛ ئوقۇغۇچىلار تاپشۇرغان ئوقۇش پۇلىنىڭ 5 % نى تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش فوندى قىلىشنى، بۇ ئارقىلىق قېينىچىلىقى بار بىر قىسىم ئوقۇغۇچىلارغا مەكتەپ ئىچىدە مۇۋاپىق ئىش تېپىپ بېرىپ،ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆزلىرىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالغا ئاساسەن بازار ئېھتىياجىنى ئاساس قىلغان ھالدا كەسىپ تۈرلىرىنى تەڭشەپ، ئىلگىرىكى كەسىپ بويىچە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشنى پەن تۈرلىرى بويىچە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشقا ئۆزگەرتىش، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۇنىۋېرسال ساپاسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ئۈچۈن ئومۇمىي پەن ئوقۇتۇشىنى يولغا قويۇش، ئاۋۋال ئاساسىي مۇستەھكەملەپ ئاندىن تۈرلۈك كەسىپلەرگە تەقسىم قىلىش تەدبىرلىرىنى بېكىتتى. بىر قىسىم مەكتەپلەر ئوقۇش پۇلىنى تۆلىيەلمەيدىغان ئىقتىسادىي قىينىچىلىقى ئېغىر ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئوقۇش پۇلىنى كېمەيتىش، كەچۈرۈم قىلىشنى، شۇ ئارقىلىق قېينىچىلىق تۇپەيلىدىن مەكتەپكە كىرەلمەسلىك ياكى ئوقۇشتىن توختاپ قېلىش ئىشلىرىنىڭ سادىر بولماسلىقىغا كاپالەتلىك قىلىشنى بەلگىلىدى.

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولى ۋاقتىلىق باشقارمىسىدا ئۇدا 14 يىل ئوت ئاپتى يۈز بەرمىدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممەت** خەۋىر قىلىدۇ: جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولى ۋاقتىلىق باشقارمىسى ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش تەدبىرلىرىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئۇدا 14 يىل ئوت ئاپىتى يۈز بېرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، بۇ جەھەتتە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تۆمۈرىيول سىستېمىسى بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى.

بۇ باشقارما قۇرۇلغان 14 يىلدىن بۇيان ئالدىنى ئېلىشنى ئاساس قىلىش بىلەن ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈشنى زىچ بىرلەشتۈرۈپ، كىم باشقۇرسا شۇ مەسئۇل بولۇش پرىنسىپىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرىدى، ئىش ئورنىدا ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش مەسئۇلىيىتى تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، رەھبەرلەر بىلەن ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش ئالاقىلىشىش توري شەكىللەندۈردى، ھەر دەرىجىلىك ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىنى تۈزۈملەشتۈرۈپ، كۆلەملىشىش ئىزغا سالدى. بۇ خىزمەتكە مەسئۇل كىشىلەرنى نۆۋەتلىق تەربىيىلەپ، ئۇلارنىڭ مەسئۇلىيىتى ئېگىنى ئۆستۈردى. بۇ ئىدارە ئۆتكەن يىلدىن ھازىرغا قەدەر جەمئىي 163 قېتىم چوڭ تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ ئوت ئاپىتىنى يۈز بېرىش ئېھتىمالى بولغان 783 ئورۇننىڭ ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىنى

قۇمۇل شەھەرلىك خەلق سوت مەھكىمىسى ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن پائال تۆھپە قوشماقتا

مۇختىيارىي مۇخبىرىمىز **قېيۇم بايياخۇن** خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇل شەھەرلىك خەلق سوت مەھكىمىسى ئۆزىنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ئاساسلىنىپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن پائال تۆھپە قوشماقتا.

بۇ مەھكىمە قوشۇن قۇرۇلۇشىنى

قورۇلۇشنى تۆچۈن پائال تۆھپە قوشىلىڭ

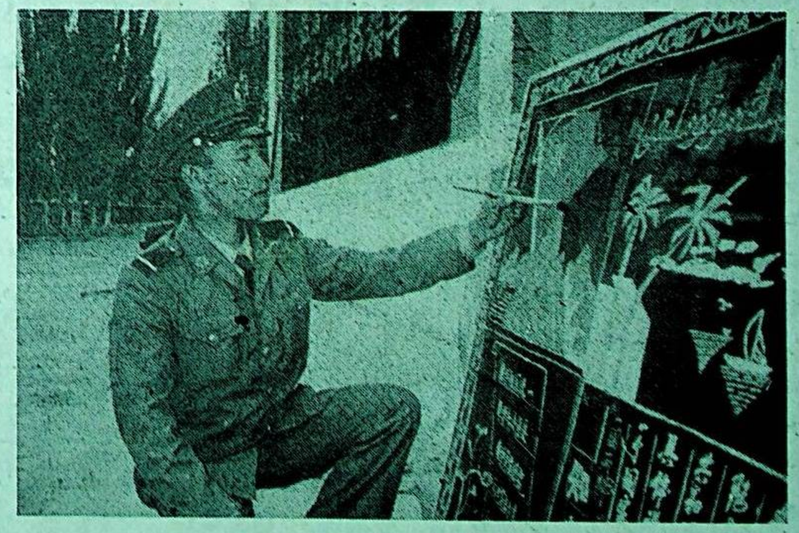
ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **قېيۇم بايا‌خۇن** خەۋىرى قىلىدۇ: قۇمۇل شەھەرلىك خەلق سوت مەھكىمىسى سوت قىلىش ھوقۇقىنى قانۇن بويىچە يۈرگۈزۈپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى تۈچۈن پائال تۆھپە قوشتى.

بۇمەھكىمە مەركەزنىك «قاتتىق زەربە بېرىش» كۇرىشى توغرىسىدكى يولىيوزۇقلىرىنى قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، «قاتتىق زەربە بېرىش» كۇرىشىنى سوت قىلىش خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلدى ھەمدە ج خ، تەپتىش ئورگانلىرى بىلەن زىچ ماسلىشىپ، جەمئىيەت ئامانلىقى ۋە ئىقتىسادىي تەرتىپكە بۇزغۇنچىلىق قىلغان بىر تۇركۇم جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرى ۋە ئىقتىسادىي جىنايى ھەرىكەتلەرگە قاتتىق زەربە بېرىپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغدىدى.

سوت مەھكىمىسىدىكى خادىملار تۈزىتىش كىرگۈزۈلگەن «جىنايى ئىشلار دەۋا قانۇنى»نى ئۆز خىزمىتىدە ھەقىقىي ئىزچىللاشتۇرۇش ئۈچۈن ئەستايىدىل ئۆگەندى ۋە يولغا قويۇلۇش ئالدىدىكى تەييارلىق خىزمەتلەرنى پۈختا ئىشلىدى. بۇلتۇر بۇ مەھكىمە تۆت قېتىم كۆلەمى زور بولغان ھۆكۈم ئىلان قىلىش يىغىنى ئېچىپ، جىنايەتچىلەرنىڭ ھەيۋىسىنى سۇندۇردى،

بۇ مەھكىمە قوشۇن قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، «ئىچكى جەھەتتە ساپانى ئۆستۇرۇش، تاشقى جەھەتتە ئوبراز يارىتىش» پائالىيىتىنى چوڭقۇر قانات يايدۇردى. كادىر - ساقچىلارنىڭ ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك - دىيانەتلىك بولۇپ، قانۇننى توغرا ئىجرا قىلىشقا بولغان تونۇشىنى يەنمۇ ئۆستۇردى. مەھكىمە مەخسۇس خىراجەت ئاجرىتىپ، ئون مۇئاۋىن بۆلۈم دەرىجىلىكتىن يۇقىرى سوتچىنى ۋىلايەتتە ئېچىلغان نەزەرىيە ئۆگىنىش كۇرسىغا ئەۋەتىپ تەربىيىلىدى.

بۇ مەھكىمە بۇلتۇر جىنايى ئىشلار، ئىقتىسادىي جىنايەت، ھەق تەلەپ ۋە مەمۇرىي دەۋا دېلولىرىدىن 4610 پارچىنى قوبۇل قىلىپ، 4017 پارچىسىنى سوت قىلدى. بۇ جەريانىدا كارخانا، قانۇنىي ئىگە ۋە باشقا تەشكىلات، شەخسلەرنى 84 مىليون 930 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق ئىقتىسادىي زىياندىن ساقلاپ قالدى. بۇ مەھكىمە يۇقىرىقىدەك نەتىجىلىرى بىلەن كۆپ قېتىم يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلار ۋە ئالاقىدار تارماقلار تەرىپىدىن تەقدىرلەندى.

«36232» قىسىم 6-لىيەنىنىك ئەسكىرى قۇربانجان ئىلى بۇ يىلنىك بېشىدا ھەربىي سەپكە كىرگەندىن بۇيان ئۆزىنى كۆپ تەرەپلىمە چىنىقتۇرۇشقا تىرىشىپ، ئارتۇقچىلىقىنى جارى قىلدۇرۇپ، لىيەندۇينىك مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا تېگىشلىك ھەسسە قوشتى.

سۈرەتتە: قۇربانجان دوسكا گېزىتى ئىشلىمەكتە.

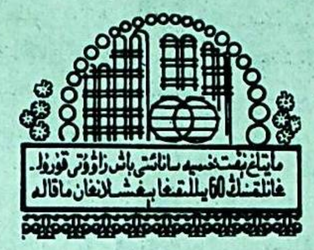
ئىلى تۇراق فوتوسى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ناسرجان مۇھەممەت** خەۋىر قىلدۇ: مايناغ نېفت - خىمىيە ساناتىنى باش زاۋۇتىغا قاراشلىق نېفت ئايرىش زاۋۇتى ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى تەبىيلەش، ئۆستۈرۈشكە ئىزچىل ئەھمىيەت بېرىپ، ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاكتىپلىقىنى جارى قىلدۇرۇدى.

بۇ زاۋۇت ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ تېخنىكا سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، «ئالدى بىلەن تەربىيىلەش ئاندىن كېيىن كەسىپكە قويۇش، ئالدى بىلەن يېتىشتۇرۇش ئاندىن كېيىن ۋەزىپىگە قويۇش» تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى تەربىيىلەش - ئۆستۈرۈشنى ئىش ھەقى بىلەن بىرلەشتۈردى. ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى كەسىپكە دائىر خەنزۇچە تىل -يېزىق ئۆگىنىشكە تەشكىللەپ، ئۇلارنىڭ ئۆگىنىش قىزغىنلىقىنى ئاشۇردى.

بۇلتۇر يىل ئاخىردا ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلىرىنىڭ خەنزۇچە سىناق ئىمتىھاندا لاياقەتلىك بولۇش نىسبىتى % 93 كە يەتتى. شىنجاڭدىكى نېفت-خىمىيە ساناتىنى كارخانىلىرىنىڭ 7 - نۆۋەتلىك ئىشچى-خىزمەتچىلەر تېخنىكا مۇسابىقىسىدا نېفت چېكىلەش سېخىنىڭ ئىشچىسى ئابدۇۋەلى ا- لىككە ئېرىشتى. زاۋۇت پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى ئۇيغۇرچە ماتېرىياللارنى تۈزۈش، تەرجىمە قىلىش، يۇنكەپ كېلىش ئارقىلىق، «ئىشلەپچىقىرىش ھۇنەر - سەنئەت قائىدىسى» ، «تېخنىكا مەشغۇلات قائىدىسى» قاتارلىق 300 نەچچە خىل ماتېرىيال تەييارلاپ، ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ كەسپىي ئۆگىنىشكە شارائىت يارىتىپ بەردى، ھازىر زاۋۇتنىكى % 17.4 ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرى كەسپىي جەھەتتىن يېنىشىپ، يارامليق تېخنىكلاردىن بولۇپ قالدى.

نېفت ئايرىش زاۋۇتى ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى تەربىيىلەشكە ئەھمىيەت بەردى

«شىاڭگاڭ نېگىزلىك قانۇنى»غا دائىر سوئال - جاۋابلار

۱

جاۋاب: ۋەتەنگە ئاسىيلىق قىلىدىغان، دۆلەتنى پارچىلايدىغان، توپىلاڭ قوزغايدىغان، مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتىنى ئاغدۇرۇپ تاشلايدىغان ۋە دۆلەتنىڭ مەنپەئىتىنى ئوغرىلايدىغان قىلمىشلارنى مەنئى قىلىشى، چەت ئەل سىياسىي تەشكىلاتلىرى ياكى گۇرۇھلىرىنىڭ شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىدا سىياسىي ھەرىكەت ئېلىپ بېرىشىنى مەنئى قىلىشى، شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىدىكى سىياسىي تەشكىلاتلار ياكى گۇرۇھلار بىلەن ئالاقە باغلىشىنى مەنئى قىلىشى كېرەك.

سوئال: 1997- يىل 7- ئاينىڭ 1- كۈنىدىن كېيىن، مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتى شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونلۇق ھۆكۈمەتتە خىزمەت قويۇلامدۇ؟

جاۋاب: يولغا قويۇلمايدۇ. نېگىزلىك قانۇندا: «شىاڭگاڭ ئاھالىلىرىنىڭ نىكاھ ئەركىنلىكى ۋە ئىختىيارىي پەرزەنت كۆرۈش ھوقۇقى قانۇن ئارقىلىق قوغدىلىدۇ» دەپ بەلگىلەنگەن.

سوئال: 1997- يىل 7- ئاينىڭ 1- كۈنىدىن كېيىن، جۇڭگو تەۋەلىكىدىكى قانداق كىشىلەر شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ دائىملىق ئاھالىسى بولىدۇ؟

جاۋاب: 1997- يىل 7- ئاينىڭ 1- كۈنىدىن كېيىن، تۆۋەندىكى ئۈچ تۈرلۈك جۇڭگو تەۋەلىكىدە بولمىغان كىشىلەر شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ دائىملىق ئاھالىسى ھېسابلىنىدۇ: (1) شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونى قۇرۇلۇشتىن ئىلگىرى ياكى كېيىن شىاڭگاڭدا تۇغۇلغان جۇڭگو پۇقرالىرى؛ (2) شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونى قۇرۇلۇشتىن ئىلگىرى ياكى كېيىن شىاڭگاڭدا ئادەتتە ئۇدا ئولتۇراقلىشىش ۋاقتى يەتتە يىلدىن ئاشقان جۇڭگو پۇقرالىرى؛ (3) يۇقىرىقى ئىككى تارماقتا ئېتىلغان ئاھالىلەرنىڭ شىاڭگاڭدىن باشقا جايدا تۇغۇلغان جۇڭگو تەۋەلىكىدىكى پەرزەنتلىرى.

سوئال: 1997- يىل 7-ئاينىڭ 1- كۈنىدىن كېيىن، جۇڭگو تەۋەلىكىدە بولمىغان قانداق كىشىلەر شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ دائىملىق ئاھالىسى بولىدۇ؟

جاۋاب: 1997- يىل 7- ئاينىڭ 1- كۈنىدىن كېيىن، تۆۋەندىكى ئۈچ تۈرلۈك جۇڭگو تەۋەلىكىدە بولمىغان كىشىلەر شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ دائىملىق ئاھالىسى ھېسابلىنىدۇ: (1) شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونى قۇرۇلۇشتىن ئىلگىرى ياكى كېيىن شىاڭگاڭدا تۇغۇلغان جۇڭگو پۇقرالىرى؛ (2) شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونى قۇرۇلۇشتىن ئىلگىرى ياكى كېيىن شىاڭگاڭدا ئادەتتە ئۇدا ئولتۇراقلىشىش ۋاقتى يەتتە يىلدىن ئاشقان جۇڭگو پۇقرالىرى؛ (3) يۇقىرىقى ئىككى تارماقتا ئېتىلغان ئاھالىلەرنىڭ شىاڭگاڭدىن باشقا جايدا تۇغۇلغان جۇڭگو تەۋەلىكىدىكى پەرزەنتلىرى.

سوئال: 1997- يىل 7- ئاينىڭ 1- كۈنىدىن كېيىن، جۇڭگو تەۋەلىكىدە بولمىغان قانداق كىشىلەر شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ دائىملىق ئاھالىسى بولىدۇ؟

جاۋاب: 1997- يىل 7- ئاينىڭ 1- كۈنىدىن كېيىن، تۆۋەندىكى ئۈچ تۈرلۈك جۇڭگو تەۋەلىكىدە بولمىغان كىشىلەر شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ دائىملىق ئاھالىسى ھېسابلىنىدۇ: (1) شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونى قۇرۇلۇشتىن ئىلگىرى ياكى كېيىن شىاڭگاڭدا تۇغۇلغان جۇڭگو پۇقرالىرى؛ (2) شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونى قۇرۇلۇشتىن ئىلگىرى ياكى كېيىن شىاڭگاڭدا ئادەتتە ئۇدا ئولتۇراقلىشىش ۋاقتى يەتتە يىلدىن ئاشقان ھەمدە تەۋەلىكىدىن ئەمەلدىن قالدۇرۇلمىغان جۇڭگو پاسپورتى ياكى ساياھەت ھۆججىتى بار جۇڭگو پۇقرالىرى.

سوئال: شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ دائىملىق ئاھالىسى بىلەن ۋاقتىلىق ئاھالىسىنىڭ پەرقى نېمە؟

جاۋاب: شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ دائىملىق ئاھالىسى شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىدا تۇرۇش ھوقۇقىغا ھەمدە شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ قانۇنىي بويىچە تۇرۇش ھوقۇقى بارلىقى ئېنىق يېزىلغان دائىملىق ئاھاللەر گۇۋاھنامىسى ئېلىش سالاھىيىتىگە ئىگە؛ شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ ۋاقتىلىق ئاھالىسى شىاڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ قانۇنى بويىچە شىاڭگاڭ ئاھاللەر گۇۋاھنامىسى ئېلىش سالاھىيىتىگە ئىگە، لېكىن ئۇلارنىڭ تۇرۇش ھوقۇقى يوق.

سوئال: شىاڭگاڭ ئاھالىلىرى دائىملىق ئاھاللەر ۋە ۋاقتىلىق ئاھالىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ، نېگىزلىك قانۇندىكى بەلگىلىمىلەرگە ئاساسلانغاندا، ئۇلار قانداق ئاساسىي ھوقۇق ۋە ئەركىنلىكلەردىن بەھرىمەن بولىدۇ؟

جاۋاب: شىاڭگاڭ ئاھالىلىرى ئۆز، ئاخبارات، ھەتبۇئات ئەركىنلىكىگە، تەشكىلاتلارغا ئۇيۇشۇش، يىغىلىش، نامايىش ئۆتكۈزۈش، كۇچ كۆرسىتىش ئەركىنلىكىگە، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنى تەشكىللەش ۋە ئۇنىڭغا قاتنىشىش، ئىش تاشلاش، خەت - ئالاقە، ساياھەت قىلىش، كۆچۈش، كەسىپ تاللاش، ئىلمىي تەتقىقات، ئەدەبىيات - سەنئەت ئىجادىيىتى، ئېتىقاد، قورۇ-جايىي دەخلى- تەرۇزغا ئۆچۈرمەسلىق، نىكاھ ئەركىنلىكى، ئىختىيارىي پەرزەنت كۆرۈش، مەخپىي يول بىلەن قانۇنىي مەسلىھەت ئېلىش، سوت مەھكىمىسىگە ئەرز قىلىش، سوتتا ئۆزىگە ۋاكالەتلىك قىلىش ئۈچۈن ئادۋوكات تاللاش ۋە ئەدلىيە يولى بىلەن تولدۇرۇۋېلىش، مەمۇرىي تارماقلارنىڭ ھەرىكەتلىرى ئۈستىدىن سوت مەھكىمىسىگە ئەرز سۇنۇش ھوقۇقى ۋە ئەركىنلىكى بار. دائىملىق ئاھاللەر ئۇنىڭدىن باشقا سايلاش ۋە سايلىنىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولىدۇ.

دېڭ شياۋپىڭنىڭ شياڭگاڭنى ۋەتەن قوينىغا قايتۇرۇۋ كېلىشتىكى ئۆچمەس تۆھپىسىنى مەڭگۈ ئەسته ساقلايلى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى ئوبزورچىسى

دۆلىتىمىزنىڭ شياڭگاڭغا بولغان ئىگىلىك ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈشىنى ئەسلىگە كەلتۈردىغان كۈن يېقىنلاپ قالدى. پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقى 100 يىللىق ئار - نومۇسىنى بىر قېتىمدا يۇيۇپ تاشلايدىغان بۇ كۈننىڭ يېتىپ كېلىشىنى خۇشاللىق بىلەن كۈتمەكته. دۇنيانىڭ دىققەت- نەزىرىمۇ مۇشۇ ئەسىردىكى بۇ كاتتا ئىشقا تىكىلمەكته. شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا ئوگۇشلۇق قايتىپ كېلىشى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى شياڭگاڭ ۋە تەيۋەن مەسىلىسىنى ھەل قىلىشنىڭ يېتەكچى قىلغانلىقى ھەم بۇ خىزمەتكە چەكسىز ئىنقىلابىي شجائەت ۋە ئىزدىنىش روھى بىلەن شەخسەن رەھبەرلىك قىلغانلىقىنىڭ تەتبىسى. شياڭگاڭغا چوڭقۇر ھېسسىياتىنى بېغىشلىغان يولداش دېڭ شياۋپىڭ ئۆزىنىڭ 1997 - يىلىغچە ياشاپ، جۇڭگونىڭ شياڭگاڭنى قايتۇرۇۋېلىشىنى ئۆز كۆزى بىلەن كۆرۈشنى، شياڭگاڭنى ئايلىنىشنى ئارزۇ قىلغانىدى. بۈگۈنكى كۈندە شياڭگاڭنىڭ پات ئاردا قايتىپ كېلىدىغان پەيتىدە، بۇ ئەسىردىكى ئۇلۇغ زاتنى تېخىمۇ ياد ئەتمەكتىمىز، ئۇنىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىده كۆرسەتكەن ئۆچمەس تۆھپىسىنى تېخىمۇ ئەسلىمەكتىمىز.

شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى قىيىن ۋە ئەگرى - توقاي جەريانلارنى باشتىن كۆچۈردى. 150 يىلدىن كۆپرەك ۋاقتتىن بۇيان، جۇڭگو خەلقى شياڭگاڭغا بولغان ئىگىلىك ھوقۇقىدىن ۋاز كەچكىنى يوق. جاھانگىر لىكنىك، مۇستەملىكىچىلىكنىڭ بىزگە زور-مۇ زور تاۋاللىتسز ئەھدىنامىلىرىنى ئېتراپ قىلغان ئەمەس. ۋەتىنىمىز تۇپرىقىنىڭ ئىگىلىۋېلىنىشىنى مىللەت ئۈچۈن ئەڭ چوڭ نومۇس دەپ قاراپ كەلگەن ۋە شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىگە قەتئىي ئىشەنچ باغلىغان. بىراق، يېڭى جۇڭگو قۇرۇلۇشتىن بۇرۇن، شياڭگاڭنى قايتۇرۇۋ كېلىش پەقەت پۈتكۈل مىللەتنىڭ ئارزۇسىلا بولۇپ كەلدى. جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغاندىن كېيىن، جۇڭگو ھۆكۈمىتى مۇۋاپىق پۇرسەتته سۆھبەت ئارقىلىق شياڭگاڭ مەسىلىسىنى ھەل قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈۋ كەلگەنىدى. ئەمما، خەلقئارادىكى ۋە مەملىكەت ئىچىدىكى شارائىت پىشىپ يېتىلمىگەنلىكتىن، شياڭگاڭنى قايتۇرۇۋ كېلىش كۈنتەرتىپكە كىرگۈزۈلمەگەنىدى. 80 - يىللارغا كەلگەندە، دۆلىتىمىز سىياسىي جەھەتته مۇقىم بولدى. ئىقتسادى جانلاندى، بۇنىڭ بىلەن يولداش دېڭ شياۋپىڭ مىللەتنىڭ ئارزۇسىغا ئاساسەن شياڭگاڭنى قايتۇرۇۋ كېلىش ھەل قىلغۇچ تەدبىرىنى كەسكىن ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1982 - يىلى ئەنگلىيە باش ۋەزىرى ساچېر خانىم بىلەن كۆرۈشكەندە، 1997 - يىلى جۇڭگونىڭ شياڭگاڭنى قايتۇرۇۋېلىدىغانلىقىنى مەردانىلىك بىلەن جاكارلىدى. ئۇ كەسكىن قىلىپ مۇناۋىق دەپ كۆرسەتتى: «جۇڭگو بىلەن ئەنگلىيە مۇشۇ ئالدىنقى شەرت ئاستىدا سۆھبەتلىشىدۇ. شياڭگاڭ مەسىلىسىنى ھەل قىلىش شەكلى ۋە چارىسى ئۈستىده مەسلىھەتلىشىدۇ. ئەگەر جۇڭگو بىلەن ئەنگلىيە ھەققەتەن سۆھبەتلىشەلمىسە، ئۇ چاغدا «جۇڭگو شياڭگاڭنى قايتۇرۇۋ كېلىشنىڭ ۋاقتىنى ۋە شەكلىنى قايتىدىن ئويلىشىدۇ».» بۈگۈنكى كۈندە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ بۇ سۆزىنى قايتا ئوقۇساق، ئۇنىڭ يۈكسەك دۆنيادىكى تالاش - تارتىشلارغىمۇ يول تېپىپ بېرىدۇ، دېگەنىدى. شۇڭا، بۇ ئۇنىڭ جۇڭگونى بىرلىككە كەلتۈرۈش ئۇلۇغ ئىشىغا قوشقان ئالاھىده تۆھپىسى بولۇپلا قالماستىن بەلكى ئۇنىڭ دۆنيادىكى تارىختىن قېپقالغان قىيىن مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش، تىنچلىق ۋە مۇقىملىقنى قوغداش ئۈچۈنمۇ قوشقان مۇھىم تۆھپىسى، تىنچلىقنى قىزغىن سۆيىدىغان ئىنسانلارنىڭ تەقدىرىگە چوڭقۇر كۆڭۈل بۆلىدىغان بۇ ئۇلۇغ سىياسەتچىنىڭ ئىنسانلارغا قوشقان مۇھىم تۆھپىسى.

شياڭگاڭ مەسىلىسىنى ھەل قىلىشتا، يولداش دېڭ شياۋپىڭ كۆپ يۈرەك قېنىنى سەرپ قىلدى. ئۇ 1982 - يىلى 9 - ئايدا ئەنگلىيە باش ۋەزىرى ساچېرخانىم بىلەن كۆرۈشكەنده جۇڭگونىڭ شياڭگاڭ مەسىلىسى توغرىسىدىكى ئاساسىي مەيدانىنى شەرھلىدى. كېيىنكى چاغلاردا شياڭگاڭ مەسىلىسىنى ھەل قىلىشقا ئاساس سېلىپ بەردى. ئۇ 1984 - يىلى 6 - ئايدا شياڭگاڭلىق مېھمانلار بىلەن كۆرۈشكەنده، شياڭگاڭدا «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش»نى يولغا قويۇش مەسىلىسى توغرىسىدىكى قاراشلىرىنى مۇپەسسەل ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ يەنە شۇ يىلى 7 - ئايدا ئەنگلىيە دېپلوماتىيە ۋەزىرى جېفرى. خاۋ بىلەن كۆرۈشكەنده، شياڭگاڭنىڭ ئۆتكۈنچى مەزگىلىده پەيدا بولۇشنى ئۈمىد قىلمايدىغان بەش خىل ئەھۋالنى ئوتتۇرىغا قويدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، كۆرۈلۈش ئېھتىمالى بولغان مەسىلىلەرگە تەييارلىق بولۇشنى ئوتتۇرىغا قويدى. كېيىن ۋەزىيەتنىڭ تەرەققىياتى ئۇنىڭ بۇ مۆلچەرنىڭ تامامەن توغرىلىقىنى ئىسپاتلىدى. ئۇ 1984 - يىلى 10- ئايدا شياڭگاڭلىق، ئاۋمېنلىق قېرىنداشلارنىڭ دۆلەت بايرىمىنى تەبرىكلەش پائالىيىتىنى كۆرۈش ئۈمىكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشكەنده، شياڭگاڭنىڭ گۈللىنىشىنى ۋە مۇقىملىقنى ساقلاپ قېلىش توغرىسىدا مۇھىم پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ شۇيىلى 12 - ئايدا جۇڭگو - خىزمىتى توغرىسىدا يەنە كۆپ قېتىم پىكىر بەردى ھەم شياڭگاڭ ئىگىزلىك قانۇنىنى تەييارلاش خىزمىتىگە ئالاھىده كۆڭۈل بۆلدى. 1990 - يىلى 2 - ئايدا ئۇ شياڭگاڭ ئىگىزلىك قانۇنىنى تەييارلاش كومىتېتىنىڭ 9 - قېتىملىق ئومۇمىي يىغىنىغا قاتناشقان ئەزالار بىلەن كۆرۈشكەنده، ئىگىزلىك قانۇنىنى تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە ۋە پۈتۈن ئىنسانىيەتكە نىسبەتەن يېراق كەلگۈسى ئەھمىيەتكە ئىگە ئىجادىي مەشھۇر ئەسەر، دەپ مەدھىيىلىدى. ئۇ ئەزالارنىڭ ئەمگىكىگە تولۇپ تاشقان قىزغىنلىق بىلەن مىننەتدارلىق بىلدۈردى، ھۆججەتنىڭ تەييارلانغانلىقىنى تەبرىكلىدى. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ نەزەريە جەھەتتىن «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش»نى يولغا قويۇلدۇ ھەمده ئۇزاققىچە ئۆزگەرتىلمەيدۇ. يولداش دېڭ شياۋپىڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتكەندى: بۇنداق قىلىش پۈتۈنلەي ئەمەلىيەتنى چىقىش قىلغانلىق ھەمده تارىختا ۋە رېئاللىققا ئىتبار بەرگەنلىك. شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەننىڭ گۈللىنىشىنى ۋە مۇقىملىقنى ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش مەسلىسىنى تىنچ يول بىلەن ئەقلىگە مۇۋاپىق، ھەرقايسى تەرەپلەر قوبۇل قىلالايدىغان بولۇش ئاساسىدا ھەل قىلىش كېرەك. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ بۇ تەسەۋۋۇرى دۇنيالىكتىكا ماتېرىيالىزم، تارىخىي ماتېرىيالىزم ئارقىلىق رېئال مەسىلىنى ھەل قىلىشنىڭ نەمۇنىسى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ: بۇنداق قىلىش ئىگىزلىكنىڭ ئاساسىنى ساقلاپ قېلىش، ئىگىزلىكنىڭ ئالاھىدىلىكىنى ساقلاپ قېلىش، ئىگىزلىكنىڭ ئىجتىمائىي سىستېمىسىنى ساقلاپ قېلىش، ئىگىزلىكنىڭ تۇرمۇش ئۇسۇلىنى ساقلاپ قېلىش، ئىگىزلىكنىڭ ئىقتسادىي ئالاقىلىرىنى ساقلاپ قېلىش، ئىگىزلىكنىڭ خەلقئارالىق مۇناسىۋەتلىرىنى ساقلاپ قېلىش دېگەن ئاساستا، ئاۋمېن مەسلىسىنى ھەل قىلىشنىڭ ئەمەلىي ئۇسۇلى ھەققىدە ئوتتۇرىغا قويغان ئىجادىي پىكىر ئىدى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ: بۇنداق قىلىش ئۇزاققىچە ئۆزگەرتىلمەيدۇ، دەپ كۆرسەتكەن ئىدى. ئۇ 1984 - يىلى 12 - ئايدا جۇڭگو - ئەنگلىيە ئورتاق ئۇچۇرنامىسىنى ئىمزالاش مۇراسىمىدا سۆز قىلىپ، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنىڭ ئاساسلىق مەزمۇنىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1987 - يىلى 4 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى كېنېدى بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنىڭ ئاساسلىق مەزمۇنىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1988 - يىلى 6 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ھېلمس بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1988 - يىلى 10 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ئەدۋارد كېنېدى باشچىلىقىدىكى ئامېرىكا كۆنگرېسىدىن كەلگەن ۋەكىللەر ئۈمىكىنى قوبۇل قىلىپ، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1989 - يىلى 3 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1989 - يىلى 4 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1989 - يىلى 5 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1989 - يىلى 6 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1989 - يىلى 7 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1989 - يىلى 8 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1989 - يىلى 9 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1989 - يىلى 10 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1989 - يىلى 11 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1989 - يىلى 12 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1990 - يىلى 1 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1990 - يىلى 2 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1990 - يىلى 3 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1990 - يىلى 4 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1990 - يىلى 5 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1990 - يىلى 6 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1990 - يىلى 7 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1990 - يىلى 8 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1990 - يىلى 9 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1990 - يىلى 10 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1990 - يىلى 11 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1990 - يىلى 12 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1991 - يىلى 1 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1991 - يىلى 2 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1991 - يىلى 3 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1991 - يىلى 4 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1991 - يىلى 5 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1991 - يىلى 6 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1991 - يىلى 7 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1991 - يىلى 8 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1991 - يىلى 9 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1991 - يىلى 10 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1991 - يىلى 11 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1991 - يىلى 12 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1992 - يىلى 1 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1992 - يىلى 2 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1992 - يىلى 3 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1992 - يىلى 4 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1992 - يىلى 5 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1992 - يىلى 6 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1992 - يىلى 7 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1992 - يىلى 8 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1992 - يىلى 9 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1992 - يىلى 10 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1992 - يىلى 11 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1992 - يىلى 12 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1993 - يىلى 1 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1993 - يىلى 2 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1993 - يىلى 3 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1993 - يىلى 4 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1993 - يىلى 5 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1993 - يىلى 6 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1993 - يىلى 7 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1993 - يىلى 8 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1993 - يىلى 9 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1993 - يىلى 10 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1993 - يىلى 11 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1993 - يىلى 12 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1994 - يىلى 1 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده، «بىر دۆلەتته ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ 1994 - يىلى 2 - ئايدا ئامېرىكا سىناتورى ماكفارلان بىلەن كۆرۈشكەنده،

كېلىشنىك ۋاقتىنى ۋە شەكلىنى قايتىدىن ئويلىشىدۇ.» بۇگۈنكى كۈندە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ بۇ سۆزىنى قايتا ئوقۇشاق، ئۇنىڭ يۈكسەك ۋەتەنپەرۋەرلىك ھېسسىياتىدىن، دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىنى ۋە ئىززەت-ھۆرمىتىنى قوغداشتىكى مۇستەھكەم مەيدانىدىن چوڭقۇر تەسىرلىنىمىز.

باش شۇجى جياڭ زېمىن يولداش دېڭ شياۋپىڭنى تەزىيە بىلدۈرۈش نۇتقىدا مۇنداق دېگەنىدى: «ۋەتەننىڭ پۈتۈنلەي بىرلىككە كېلىشى — پۈتكۈل جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى. «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» شەكلى ئارقىلىق تىنچ بىرلىككە كەلتۈرۈشنى ئىشقا ئاشۇرۇش يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئۇلۇغ ئىجادىيىتى». يولداش دېڭ شياۋپىڭ

شياڭگاڭنىڭ گۇللىنىشىنى ۋە مۇقىملىقىنى ساقلاپ قېلىش توغرىسىدا مۇھىم پىكىرنى ئوتتۇرىغا قويىدى. ئۇ شۇيىلى 12 - ئايدا جۇڭگو - ئەنگلىيە قوشما بايانىاتىغا ئىمزا قويۇشقا كەلگەن ئەنگلىيە باش ۋەزىرى ساچېرخانىم بىلەن يەنە بىر قېتىم كۆرۈشتى. 1982 - يىلدىكى تۇنجى قېتىملىق كۆرۈشۈشتە ئۇ قەتئىي تۇردە مۇنۇلارنى بىلدۈرگەنىدى: شياڭگاڭغا بولغان ئىگىلىك ھوقۇقىنى يۇرگۈزۈشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشتە جۇڭگو بىر- ئىككى يىل كۈتۈپ تۇرىدۇ. ئۇنىڭدىنمۇ ئۇزاق ۋاقىت كۈتۈپ تۇرالمايدۇ. جۇڭگو بىلەن ئەنگلىيە دەل ئۇ بەلگىلىگەن ۋاقىت ئىچىدە شياڭگاڭ مەسىلىسى توغرىسىدىكى سۆھبەتنى تامامليدى.

يولداش دېڭ شياۋپىڭ شۇنىڭدىن كېيىن شياڭگاڭنى قايتۇرۇۋېلىش

دالاينىڭ تەيۋەندە ئىش بېجىرىش باشقارمىسى قۇرماقچى بولغانلىقى توغرىسىدا گوۋۇيۈەن تەيۋەن ئىشلىرى ئىشخانىسى ئاخبارات ئىدارىسىنىڭ مەسئۇلى سۆھبەت بايان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 18 - ئىيۇن

تېلېگراممىسى. چەت ئەل رادىئو خەۋەرلىرىگە قارىغاندا، دالاي گۇرۇھى يېقىندا تەيۋەن دائىرلىرى بىلەن تەيۋەندە ئىش بېجىرىش باشقارمىسى قۇرۇشقا دائىر ئىشلار ئۇستىدە كېڭىشىش ئۈچۈن تەيۋەنگە ئۆمەك ئەۋەتكەنىدىكەن. گوۋۇيۈەن تەيۋەن ئىشلىرى ئىشخانىسى ئاخبارات ئىدارىسىنىڭ مەسئۇلى بۈگۈن بۇ ھەقتە شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرىغا تۆۋەندىكىچە سۆھبەت بايان قىلدى:

ھەممىگە ئايانكى، دالاي گۇرۇھى ئۇزاق ۋاقىتتىن بۇيان ۋەتەننى پارچىلاش ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللىنىپ كەلمەكتە. ئۇنىڭ تەيۋەندە ئىش بېجىرىش باشقارمىسىنى قۇرۇشى كۆرۈنۈشتە خەلق ئارىسىدىكى دىنىي، مەدەنىيەت تەشكىلاتلىرى بايرىقىنى كۆتۈرۈۋالغىسى، ئەمەلىيەتتە دالاي گۇرۇھىنىڭ تەيۋەندە قۇرغان تايانچ پونكىتى ھېسابلىنىدۇ. تەيۋەن دائىرلىرى دالاي گۇرۇھىنىڭ ئىش بېجىرىش باشقارمىسى قۇرۇشىغا يارىدەم بېرىدىغان بولسا ئۆزىنىڭ دالاي گۇرۇھىنىڭ ۋەتەننى پارچىلاش ھەرىكىتىنى ئاۋاملىق ئېلىپ بېرىشىنى قوللايدىغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ، خالاس. ئۇ جەزمەن پۈتۈن جۇڭگو خەلقىنىڭ قەتئىي قارشى تۇرۇشىغا ئۇچرايدۇ.

ماۋزۇ خەۋەرلەر

● شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى مۇناسىۋىتى بىلەن پايتەختە ئۇدا ئىككى كېچە ساليۇت ئېتىلدۇ

● دۆلەت مائارىپ كومىتېتى ئالىي مەكتەپلەردىن ئىمتىھان ئىنتىزامىنى تەرتىپكە سېلىشنى، ئىمتىھاننى قاتتىق باشقۇرۇشنى تەلەپ قىلدى

● ئېلىمىزدە مىليونلىغان كىشى ئىمزا قويۇش پائالىيىتىگە قاتنىشىپ، دۇنيا چۆللىشىش ۋە قۇرغاقچىلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ئۇنىڭدىن مۇداپىئەلىنىش كۈنىنى خاتىرىلىدى

● شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىگە دائىر پائالىيەتلەرنى خەۋەر قىلىدىغان مۇخبىرلار تۈنجى قېتىملىق ئاخبارات ئېلان يىغىنىغا قاتناشتى

● «فېڭيۈن - 2» ناملىق ھاۋارايى سۈنئىي ھەمراھنى ئوربىتىغا مۇقىملاشتۇرۇش غەلىبىلىك بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئەنجىك شەھىرىدىكى بىر مۇنچە باشلانغۇچمەكتەپ يېقىندا باشلانغۇچمەكتەپ تەپ ئوقۇغۇچىلىرى يېزا-لارغا بېرىپ دېھقانچىلىق تۈشلىرىنى تۈگىنىش، دېھقانلار بىلەن بىرلىكتە بىر ۋاخ تاماق يېيىش، دېھقانچىلىق ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللىنىش، سەھرادىن دوست تۇتۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، بالىلار ۋە ئاتا - ئانىلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: ئاگىچۇەن باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ 4 - يىللىق ئوقۇغۇچىسى جۇ ۋېنخۇەن بىلەن ئەنجىك شەھىرى مولىك يولى باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ 4 - يىللىق ئوقۇغۇچىسى لىن سەيچېەن خاماندا باشاق توشۇماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئۈرۈمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئېچىق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا ℃ 34 - ℃ 20 بولىدۇ، ئۇچ بال شامال چىقىدۇ.

كۆپ مىللەت توپلىشىپ ئولتۇراق-لاشقان شىنجاڭدا قەدىمدىن تارتىپ ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىناق ئۆتكەنلىكىگە دائىر كۆپلىگەن ھېكايىلەر بارلىققا كەلگەن. بۇ يەردە مەن يېقىندا ئولۇغچات ناھىيىسى قىزىلئۆي يېزىسىنىڭ كەڭشۇەر كەنتىدىكى بىردىنبىر خەنزۇ ئائىلىسىدە كۆرگەن - ئاڭلىغانلىرىمنى بايان قىلىپ ئۆتمەكچىمەن.

مەن 4 - ئاينىڭ 26 - كۈنى چوشتىن كېيىن كەنتتىكى لى يىگىماۋنىڭ ئۆيىگە كەلگەندە، ئۇ تۆگمەندە ئالدىراش ئون تارتىۋاتقانىكەن.

ئۇ مېنىڭ ئۆزىنى زىيارەت قىلىپ كەلگەنلىكىمنى ئاڭلاپ، قولىدىكى ئىشنى تاشلاپ، ئايالى ۋاڭ شياۋخۇانى چاقىرىپ بىرلىكتە قورۇغا كىردى.

26 ياشلىق لى يىگىماۋ ئۆتكەن يىلى 5 - ئايدا ئايالى بىلەن يۇرتى سىچۈەننىڭ نەنبۇ ناھىيىسىدىن بۇ يەرگە كەلگەن، شۇنىڭدىن باشلاپ ئۇلار كەڭشۇەر كەنتىدىكى 736 قىرغىز ئېچىدىكى بىردىنبىر خەنزۇ ئائىلىسى بولۇپ قالغان. لى يىگىماۋ بۇ يەرگە كېلىپ ئولتۇراق-لاشقاندىن كېيىن، كەنتتە تۆگمەن

* * * * *

ئېلان

مۇختەر ئېزىز، ئايالىگىز ھاۋاگۈل ياقۇپ سىز بىلەن نىكاھتىن ئاجرىشىشنى تەلەپ قىلىپ مەھكىمىزگە ئەرز سۇندى. گېزىتتە ئېلان قىلىنغان كۇندىن ئېتىبارەن 60 كۈن ئىچىدە ئەرزىنىڭ كۆچۈرۈلمىسى يەتكۈزۈلدى دەپ قارىلىدۇ، مۇھلەت توشقاندىن كېيىنكى 15 كۈن ئىچىدە مەھكىمىزگە ياكى ئۆزىگىز تۇرۇشلۇق جايدىكى سوت مەھكىمىسىگە بېرىپ نىكاھ مۇناسىۋىتىگىز توغرىسىدا ئۆز پىكرىگىزنى بەرمىگىز، سىرتىگىزدىن ھۆكۈم ئارقىلىق بىر تەرەپ قىلىمىز.

ئۈرۈمچى شەھىرى تىيانشان رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى

خۇاڭتۇچاڭدا ئاھالىلەرنى كۆچۈرۈپ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە ئۆزلەشتۈرۈش قۇرۇلۇشى تېز ئېلىپ بېرىلماقتا

(بېشى 1 - بەتتە)

بەش نىشاننى، يەنى: شۇ يىلى بوزىيەر ئېچىش، شۇ يىلى قۇدۇق قېزىش، شۇ يىلى كۆچۈرۈش، شۇ يىلى يەر تېرىش، شۇ يىلى ئۇنۇم ھاسىل قىلىشنى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇلار ئورگان كادىرلىرىدىن 18 مىك ئادەم (قېتىم)نى سەپەرۋەر قىلىپ، خالىس ئەمگەككە قاتناشتۇرۇپ، خۇاڭتۇچاڭغا يۈرۈش قىلىش جېڭىنى باشلىۋەتتى. جەمئىيەتتىن ئاران 170 مىك يۈەن مەبلەغ توپلانغان ئەھۋالدىمۇ 6 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سالدى.

60 ياشلىق پېشقەدەم قازاق چارۇچى جاناجىببەك ھاياجانلانغان ھالدا مۇنداق دېدى: «ئائىلەمدە توققۇز جان بولۇپ، ئۆزاقتىن بۇيان تاغدا ياشاپ كەلگەن، مۇقىم ماكانىمىز يوق ئىدى. پۈتۈن ۋۇجۇدۇم بىلەن چارۋا باقسامۇ، ھەمىشە قورساق، كىيىم - كېچەكتىن قاپىغۇرۇپ كەلگەنىدىم، ھازىر پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت بىزگە مۇشۇنداق ياخشى شارائىت يارىتىپ بەردى. مەن چوقۇم ياخشى ئىشلەپ تەشكىلنىڭ غەمخورلۇقىغا جاۋاب قايتۇرىمەن.»

يەتتە قىرغىز يۇرتداش كىرىپ كەلدى، ئۇلار ئۇن تارتقۇزۇش ئۈچۈن كەلگەنىكەن. ئۇلارنىڭ ئېچىدىكى باغشى ئىسمىلىك بىر كىشى يەتتە كىلومېتر يىراقلىقتىكى ئايبۇلاق كەنتىدىن كەلگەن. ئۇ بىزگە: «بۇ يەردە تارتىلغان ئۇننىڭ سۈپىتى ياخشى، تارتىش باھاسى مۇۋاپىق، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇنىڭ (لى يىگىماۋنى كۆرسىتىپ ئورۇپ) كۆڭلى ياخشى، پۇلى يوقلارغا نىسىغا تارتىپ بېرىدۇ، شۇڭا مەن داۋاملىق بۇ يەرگە كېلىپ ئون تارتقۇزىمەن» دېدى.

ئۆيىنى لى يىگىماۋغا ئىجارىگە بېرىپ ئورغان جۇماخۇن ماڭا مۇنداق دېدى: ئەسلىدە بۇ ئۇچ ئېغىزلىق ئۆينىڭ ئايلىق ئىجارىسى 50 يۈەن ئىدى، كەنت كادىرلىرى كەنتتىكى بىردىنبىر خەنزۇ ئائىلىگە ئېتىبار بېرىشىنى ئېيتتى. شۇڭا مەن تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئۆي ئىجارىسىنى ئازايتتىم، مانا بۇ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۆچەيتكەنلىك، يەنە ئۇنىڭ ئۈگىمەن يۈرگۈزۈشمۇ كەنت ئاھالىلىرىگە قولايلىق يارىتىپ بەردى.

بۇ ۋاقىتتا لى يىگىماۋنىڭ ئايالى مۇنداق دېدى: «ئالدىنقى كۈنى سالامەتلىكىم ياخشى بولماي، تاماق ئېتەلمەي قالدىم. بۇ چاغدا جۇماخۇننىڭ ئايالى ئالايىتەن كېلىپ ماڭا تاماق ئېتىپ بەردى. ئۇلار ھەقىقەتەنمۇ ياخشى ئادەملەر ئىكەن».

ياخشىلىق ئۇنتۇلمايدۇ

«لېي فېڭدىن ئايرىلغان كۈنلەردە» ناملىق فىلىمنى كۆرگەندىن كېيىن

جۇرئەت كامىل

سەھنە ۋە تۇرمۇش

نۆۋەتتىكى بازار ئىگىلىكى دولقۇنىدا كىشىلەرنىڭ ئىقتىسادىي ئېڭىنىڭ ئۆسۈشىگە ئەگىشىپ، ئىجتىمائىي ئەخلاق ۋە گۈزەل ئىنسانىي پەزىلەتلەر نۇرغۇن سىناقلارغا دۇچ كەلمەكتە.بەزىلەر ئۆزىنىڭ ۋىجدانىي بۇرچىغا بىلەن ئىجتىمائىي ئەخلاق، گۈزەل ئىنسانىي پەزىلەتنى قوغداپ ۋە ئۇنىڭغا يېڭى - يېڭى مەزمۇنلارنى قوشۇپ جەمئىيەتكە ياخشى تەسىر كۆرسەتمەكتە. بەزىلەر بولسا ئۇنىڭغا سەل قاراپ، كىشىلەرنىڭ دىلىغا ئازار بېرىدىغان، روھىيىتىنى بۇلغايدىغان ناچار ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللانماقتا. جەمئىيەتتىكى بۇنداق ئىككى خىل قىممەت قارىشى ئىچىدە ئىنسانىي غورۇرى، كىشىلىك قەدىر - قىممىتىنى ساقلاپ، ماددىي مەنپەئەتكە، نام - ئابرويغا، راھەت- پاراغەتكە بېرىلمەي، ئۆزى قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلارنى ئوبدان قىلىپ، كىشىلەرگە ياخشى تەسىر قالدۇرۇش ماختاشقا ئەرزىيدىغان ياخشى خىسلەت. نۆۋەتتە جەمئىيىتىمىزدە بۇنداق ياخشى خىسلەتلىك كىشىلەر كۆپلەپ مەيدانغا كېلىپ،«مەن دۇنياغا يارالغان ئىكەنمەن، ئىنسانىي،بۇرچۇم بىلەن ياخشى ئىش قىلىپ، ئەتراپىمدىكىلەرگە ياخشى تەسىر قالدۇرۇشۇم كېرەك» دېگەن ئويدا تىرىشچ - تىرمىشچ، ئۆزى قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلارنى ئوبدان قىلىپ، ئەتراپىدىكىلەرگە مەنپەئەت يەتكۈزۈش يولىدا تىرىشماقتا.

ئىجتىمائىي ئەخلاقنى ياخشىلاش تەكتىلىنىۋاتقان بۈگۈنكى كۈندە، بۇنداق ئالىي جاناب روھ تەشۇقى قىلىنماقتا ۋە جەمئىيەتە كېڭىيتىلمەكتە. شۇ مەقسەتتە ئىشلەنگەن «لېي فېڭدىن ئايرىلغان كۈنلەردە» ناملىق رەڭلىك ھېكايە فىلىمىدىكى باش قەھرىمان چىاۋئەنشەن ئۆزىنىڭ ئاددىي خىزمىتى ئوبرىنىدا ئالىيجاناب خىسلەتنى جارى قىلدۇرۇپ، جەمئىيەتنىڭ ئېتىراپ قىلىشىغا ئېرىشكەن ئىكەن. ھەر كىشىنىڭ ئەخلاقى ئۆزىنىڭ ئىجتىمائىي مۇھىتىغا ماسلىشىشى كېرەك. ئەگەر ئۇ ئۆزىنى ئىجتىمائىي مۇھىتقا ماسلاشتۇرالمىسا، ئۇ ئىجتىمائىي مۇھىتنىڭ ئىلگىرى سۈرۈشىگە ئەگىشەلمەي قالىدۇ. ئۇنداق بولغاندا

باش قەھرىمان چاۋاشنىڭ تۇزۇنىڭ نادىدىي خىزمەت ئورنىدا ئالىيجاناب خىلەتنى جارى قىلدۇرۇپ، جەمئىيەتنىڭ ئېتىراپ قىلىشىغا ئېرىشتى. ئۇ لېي فېڭنىڭ سەپدىشى بولۇش سۈپىتى بىلەن باشقىلارنىڭ ئىشىنى ئۆز ئىشىم، باشقىلارنىڭ قىينىچىلىقىنى ئۆز قىينىچىلقىم، دەپ بىلىپ، 30 نەچچە يىللىق ھاياتىنى خەلق ۋە جەمئىيەت ئۈچۈن ياخشى ئىش قىلىشقا بېغىشلاپ، كىشىنى چوڭقۇر تەسىرلەندۇرىدىغان ھەرىكىتى ئارقىلىق قۇربان بولغان سەپدىشى لېي فېڭنىڭ ئالىيجاناب روھىغا ۋارىسلىق قىلغان.

ئۇزۇنكە مۇناسىۋەتسىز بولسىمۇ، ئۇنىڭغا ئارىلىشىپ دېيىشكە تېگىشلىك گەپلەرنى دېيىش،قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلارنى قىلىش- تەربىيە كۆرگەن، ئاڭلىق كىشىلەرنىڭ ئادىتى. چىاۋ ئەنشەن ئۇزۇننىڭ يېقىن سەپدىشى لېي فېڭنىڭ قۇربان بولۇشىغا غەرەزسىز سەۋەبچى بولۇپ قالغان بولسىمۇ، لېكىن ئۇ كېيىنكى يىللاردا «ئەگەر لېي فېڭ ھايات بولغان بولسا قانداق ياخشى ئىشلارنى قىلاتتى؟» دېگەن سۆز ئارقىلىق ئۇزۇننى دائىم ئاگاھلاندۇرۇپ، خەلقنە پايدىلىقلا ئىش بولسا بىجانىدىل ئىشلەپ، خەلقنىڭ ھەقىقىي چاكىرىغا ئايلىنىدۇ. گەرچە ئۇ نۇرغۇن ئوڭۇشسىز- لىقلارغا، كۆڭۈلسىزلىكلەرگە ئۇچرىغان بولسىمۇ، يەنىلا ئۆز ئىرادىسىدىن يانماي، ئەمەلىي ھەرىكىتى بىلەن لېي فېڭ روھىنى كىشىلەر قەلبىدىن ئورۇن ئالدۇرىدۇ.

جەمئىيەتىمىزدە شۇنداق كىشىلەرمۇ بارکى،ماددىي جەھەتتىكى ئازغىنە مەنپەئىتى قوغلىشىپ، ياخشى ئىجتىمائىي كەيپىياتنى بۇلغىغانىنى ئازدەپ، ئۇزۇنكە مۇناسىۋەتسىز ئىشلارغا ئارىلىشىپ، مەسلىنى چىرايلىق بىر تەرەپ قىلىش تەرەپدارلىرىنى كەمستىپ، ياخشى نىيەتلىك كىشىلەرنىڭ كۆڭلىگە ئازار بېرىدۇ. بىز ھەممىمىز ئوخشاش ئىجتىمائىي مۇھىتتا ياشاپ تۇرۇۋاتقان، ئۆزىمىز يولۇققان ئىشلارغا سەل قارىساق، كۆنلەرنىڭ بىرىدە ئۆزىمىزنىڭ بېشىغا كەلگەندە، باشقىلارمۇ قول

ئىدارىمىزدا ئادەم ئاز بولغاچقا، ئون نەچچە ئائىلىلىك بىر بىنادا ئولتۇراتتۇق.

بىنانىڭ 1 - قەۋىتىدىكى بىر ئۆيدە لى فامىلىلىك بىرسى ئولتۇراتتى. بىز ئۇنى لى يەڭگە دەيتتۇق. لى يەڭگە ناھايىتى چىقىشقاق ئايال بولۇپ، كىشىلەرگە خۇشخۇي مۇئامىلە قىلاتتى. كېيىن ئۇ بىر ئېغىز ئۆزىنى دۆكان قىلىۋالدى. ئۇ بىنادىكىلەر بىلەن ئەپ ئوتكەچكە، بىنادىكىلەرنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك ئۇنىڭ دۆكىنىدىن نەرسە سېتىۋالاتتى.

بىنانىڭ 2 - قەۋىتىدە ئولتۇرىدىغان شياۋلىن بىر كۈنى لى يەڭگىنىڭ دۆكىنىدىن «لۇكس» ماركىلىق ئەتىر سوپۇندىن بىر توقاچ ئېلىپ بەدىنىنى يۇيۇۋېدى، تېرىسكە رېئاكسىيە قىلىپ، بەدىنى قىزىرىپ، ئىششىپ كەتتى. بېشىنى يۇيۇۋېدى، بېشىمۇ قېچىشىپ كەتتى. شياۋلىن «لۇكس» ماركىلىق ئەتىر سوپۇننى ئىشلىتىپ كېلىۋاتقاندىن بۇيان بۇنداق ئالامەتلەر كۆرۈلمىگەنىدى. شياۋلىن بۇ سوپۇنىنىڭ ساختا سوپۇن ئىكەنلىكىنى جەزملەشتۈدى.

شياۋلىن سوپۇننى ئېلىپ، لى يەڭگىنىڭ دۆكىنىغا بارماقچى بولۇپ ئىشكىتىن چىقىشىغا ئايالى ئۇنىڭغا:

– بولدى بارمايلا، بىر ئەتىر سوپۇن دېگەن قانچە پۇلتى، بىر بىنادا ئولتۇرۇۋاتساق، ئۇنداق قىلسىڭىز لى يەڭگىنى ئوسال قىلىپ قويسىز- دەيدى.

شياۋلىن ئايالىنىڭ گېپىنى توغرا تېپىپ، ئۆيىگە قايتىپ كىردى ۋە ھېلىقى سوپۇننى ئەخلەت چېلىكىگە تاشلۇەتتى.

بىر قانچە كۈندىن كېيىن شياۋلىن يەنە بىر توقاچ ئەتىر سوپۇن سېتىۋالدى. بۇ قېتىم سوپۇننى لى يەڭگىنىڭ دۆكىنىدىن ئەمەس، باشقا بىر دۆكاندىن ئالدى.

3 - قەۋەتتىكى شياۋۇۋەمۇ لى يەڭگىنىڭ دۆكىنىدىن بىر توقاچ «لۇكس» ماركىلىق سوپۇن سېتىۋالدى. بۇ سوپۇننى ئىشلەتكەندىن كېيىن ئۇنىڭمۇ بەدىنى ئىششىپ كەتتى، بېشىنى يۇيسا بېشى قېچىشىپ كەتتى. شياۋۇۋۇنىڭ ئايالى سوپۇننى ئالماشتۇرۇپ كېلىشنى ئېيتتى. شياۋۇۋۇ سەل ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن ئايالىغا:

– بولدىلا، - دەيدى.

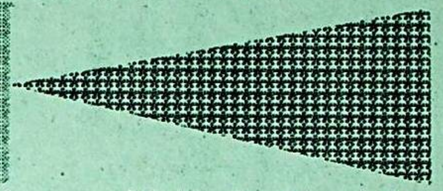
– ساختا مال ئىكەنلىكى بىلىنىپ تۇرسا، نېمىشقا بولدى قىلمىز، - دەيدى ئايالى.

– بىر سوپۇن نەچچە يۈەنغۇ، بۇنچىلىك ئىشنى بىر بىنادا ئولتۇرىدىغان قوشنىغا قانداق دېگىلى بولىدۇ، - دەيدى شياۋۇۋۇ.

شياۋۇۋۇ ھېلىقى ئەتىر سوپۇننى تاشلۇەتىپ، باشقا دۆكاندىن بىر توقاچ سوپۇن سېتىۋالدى.

بىنادىكىلەردىن شياۋلىن بىلەن شياۋۇۋۇدىن باشقا بىر نەچچەيلەن لى يەڭگىدىن «لۇكس» ماركىلىق سوپۇن سېتىۋالغانىدى. ئۇلارنىڭ ھەممىسى بۇ سوپۇننىڭ ساختا ئىكەنلىكىنى بىلگەن بولسىمۇ ھېچكىم لى يەڭگىنىڭ يۈزىگە سالمىدى. كۆپچىلىكنىڭ ھەممىسى: «لى يەڭگە بەك ياخشى، نېمىشقا بىر قانچە يۈەن ئۈچۈن ئۇنىى خىجىل قىلىمىز» دەپ ئويلىغانىدى.

بىر كۈنى بىرەيلەن لى يەڭگىنىڭ دۆكىنى

رېئاكسىيە قىلىش

(ھېكايە)

لىيوگوفالك

قىلسىڭىز لى يەڭگىنى ئوسال قىلىپ قويسىز- دەيدى.

شياۋلىن ئايالىنىڭ گېپىنى توغرا تېپىپ، ئۆيىگە قايتىپ كىردى ۋە ھېلىقى سوپۇننى ئەخلەت چېلىكىگە تاشلۇەتتى.

بىر قانچە كۈندىن كېيىن شياۋلىن يەنە بىر توقاچ ئەتىر سوپۇن سېتىۋالدى. بۇ قېتىم سوپۇننى لى يەڭگىنىڭ دۆكىنىدىن ئەمەس، باشقا بىر دۆكاندىن ئالدى.

3 - قەۋەتتىكى شياۋۇۋەمۇ لى يەڭگىنىڭ دۆكىنىدىن بىر توقاچ «لۇكس» ماركىلىق سوپۇن سېتىۋالدى. بۇ سوپۇننى ئىشلەتكەندىن كېيىن ئۇنىڭمۇ بەدىنى ئىششىپ كەتتى، - دەيدى.

لى يەڭگە ئىشەنمەستىن ھېلىقى ئادەمگە:

– بىزنىڭ بىنادىكىلەرنىڭ ھەممىسى مۇشۇ سوپۇننى ئىشلىتىدۇ، بىرەرسىمۇ بەدىنىنىڭ قىزىرىپ، ئىششىپ كەتكەنلىكىنى ئېيتمىدى. تېرىڭىزدە مەسىلە بار ئوخشايدۇ، - دەيدى.

لى يەڭگە بۇ گەپلەرنى دەۋاتقاندا، شياۋلىن دۆكان ئالدىدىن ئۆتۈپ قالدى. لى يەڭگە ئۇنى كۆرۈپ چاقىرىپ:

– شياۋلىن، سىزمۇ دۆكىنىمدىن «لۇكس» ماركىلىق سوپۇن ئالغانىدىڭىز، سىزنىڭ بەدىنىڭىزمۇ قىزىرىپ، ئىششىپ كەتتىمۇ؟ - دەيدى.

شياۋلىن جاۋاب بەرمىدى.

– ئېيتىڭە سىز بۇ سوپۇننى ئىشلەتكەندىن كېيىن بەدىنىڭىز قىزىرىپ، ئىششىپ كەتتىمۇ؟ - دەپ قايتا سورىدى لى يەڭگە.

– ياقەي، مەن ھەر كۈنى مۇشۇ سوپۇننى ئىشلىتىمەن، تېرەم ھېچنېمە بولمىدىغۇ، - دەدى شياۋلىن ئىلاجسىز.

ھېلىقى ئادەم بۇ گەپنى ئاڭلاپ ئوڭايسىزلاندى ۋە: - مېنىڭ تېرەمكە سوپۇن رېئاكسىيە قىلىدىغان بولۇپ قالغان ئوخشايدۇ، - دەپ كېتىپ قالدى.

ئەسقەر ئەھمەدى تەرجىمىسى

ھۆسنىخەتنى **قۇدرەت قۇربان** يازغان

ئەسەرلەردە كىشىلەرنىڭ تۇرمۇشى ۋە تەقدىرى شۇنىڭدەك كىشىلەرنىڭ تەبىئەت دۇنياسىغا بولغان ھېسسىياتى، تەسىراتىنى تەسۋىرلەش ۋە ئەكس ئەتتۈرۈش ئاساسلىق مەزمۇن قىلىنىدۇ. ئۇنىڭدا ئاساسلىقى تىلدىن ئىبارەت بۇ ۋاستىدىن پايدىلىنىپ بەدىئىي ئوبراز يارىتىش ئارقىلىق ئىجتىمائىي تۇرمۇش ئەكس ئەتتۈرۈش ئاساسلىق ئالدىدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتقان «لۇكس» ماركىلىق سوپۇن سېتىۋالدى، بۇ كىشى ئۆيىگە بېرىپ سوپۇننى ئىشلىتىۋېدى پۈتۈن بەدىنى قىزىرىپ، ئىششىپ كەتتى، 2 - كۈنى بۇ ئادەم ئەتىر سوپۇننى ئېلىپ كېلىپ لى يەڭگە:

– بۇ سوپۇنىڭىز ساختا ئىكەن، - دەدى.

– ئۇنداق ئەمەس، - دەدى لى يەڭگە.

– ئۇنداق ئەمەس؟ قاراپ بېقىڭ ئەمسە- ھېلىقى كىشى شۇنداق دەپلا كۆڭلىكىنى قايرىپ، - سىزدىن ئالغان سوپۇننى ئىشلەتكەندىن كېيىن بەدىنىم قىزىرىپ، ئىششىپ كەتتى، - دەدى.

لى يەڭگە ئىشەنمەستىن ھېلىقى ئادەمگە:

– بىزنىڭ بىنادىكىلەرنىڭ ھەممىسى مۇشۇ سوپۇننى ئىشلىتىدۇ، بىرەرسىمۇ بەدىنىنىڭ قىزىرىپ، ئىششىپ كەتكەنلىكىنى ئېيتمىدى. تېرىڭىزدە مەسىلە بار ئوخشايدۇ، - دەدى.

لى يەڭگە بۇ گەپلەرنى دەۋاتقاندا، شياۋلىن دۆكان ئالدىدىن ئۆتۈپ قالدى. لى يەڭگە ئۇنى كۆرۈپ چاقىرىپ:

– شياۋلىن، سىزمۇ دۆكىنىمدىن «لۇكس» ماركىلىق سوپۇن ئالغانىدىڭىز، سىزنىڭ بەدىنىڭىزمۇ قىزىرىپ، ئىششىپ كەتتىمۇ؟ - دەدى.

شياۋلىن جاۋاب بەرمىدى.

– ئېيتىڭە سىز بۇ سوپۇننى ئىشلەتكەندىن كېيىن بەدىنىڭىز قىزىرىپ، ئىششىپ كەتتىمۇ؟ - دەپ قايتا سورىدى لى يەڭگە.

– ياقەي، مەن ھەر كۈنى مۇشۇ سوپۇننى ئىشلىتىمەن، تېرەم ھېچنېمە بولمىدىغۇ، - دەدى شياۋلىن ئىلاجسىز.

ھېلىقى ئادەم بۇ گەپنى ئاڭلاپ ئوڭايسىزلاندى ۋە: - مېنىڭ تېرەمكە سوپۇن رېئاكسىيە قىلىدىغان بولۇپ قالغان ئوخشايدۇ، - دەپ كېتىپ قالدى.

ئەسقەر ئەھمەدى تەرجىمىسى

قەيەردىن كېلىدۇ؟ بۇ، يازغۇچىلارنىڭ تەبىئىي ئېستېتىك سېزىمىدىن باشقا ئۇنىڭ گۈزەللىك ھەققىدە بىلىمگە ۋە تەسىراتقا ئىگە بولۇشىدىن كېلىدۇ. ئېستېتىكا كىشىلەرنىڭ گۈزەللىك ھەققىدە بىلىمگە ۋە تەسىراتقا ئىگە بولۇشىغا ياردەم بېرەلەيدۇ. گۈزەللىك ئىنسانلارنىڭ ئىجتىمائىي تۇرمۇشىدا ئومۇميۈزلۈك مۇھىۋەت بولۇپ، ئادەملەرنىڭ تۇرمۇشىنى مەركەز قىلغان مۇرەككەپ، مول، رەڭدار ئىجتىمائىي گۈزەللىكنى شەكىللەندۈرىدۇ. رېئال تۇرمۇشتكى تەبىئىي گۈزەللىك ۋە ئىجتىمائىي گۈزەللىكنى چۈشىنىش، ئۆزى تەرجىمە قىلىۋاتقان ئەسەردىكى ئىنچكى گۈزەللىك بىلەن تاشقى گۈزەللىكنى توغرا بايقاپ، ئۇنى تەرجىمىدە مۇۋاپىق ئەكس ئەتتۈرۈش ئۈچۈن، تەرجىمانىنىڭ توغرا پاسىغلام ئېستېتىك يېتەكچى ئىدىيىگە ئىگە بولۇشىغا، بەلگىلىك ئېستېتىك تەربىيە ئېلىشىغا توغرا كېلىدۇ. بۇ، تەرجىمىنى ھەقىقىي ئېستېتىك قىممەتكە ئىگە قىلىپ، ھەقىقىي بەدىئىي ئۇنۇمگە ئىگە قىلىشنىڭ مۇھىم ئالدىنقى شەرتى.

ئادەبىي تەرجىمە خىزمىتى بىلەن ئېستېتىكا مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى سۈپىتىدە خەلقنىڭ مەنسۇي تۇرمۇش ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش ۋە مەنسۇي تۇرمۇشنى بېيىتىش رولىنى ئويناپدۇ. ئالدىنقىسى بۇ مەقسەتنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ ئەمەلىي جەريانى بولسا، كېيىنكىسى بۇ مەقسەتنى ئىشقا ئاشۇرۇشنى ئىدىيىۋى قورال بىلەن تەمىنلەيدۇ. ئادەبىي تەرجىمە خىزمىتىنىڭ ئالدىغا، كىشىلەرنىڭ مەنسۇي دۇنياسىنى سايلاشتۇرۇش ۋە گۈزەللەشتۈرۈش ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ۋەزىپىسى قويۇلغان. شۇڭا ئادەبىي تەرجىمانلار خەلقە تېخىمۇ مول مەنسۇي ئوزۇق ۋە ئېستېتىك ھۇزۇر بەخش ئېتىش ئۈچۈن، ئېستېتىكا ھەققىدىكى بىلىملەر بىلەن ئۆزىنى قوراللاندۇرۇپ، ئادەبىي تەرجىمىدە ئېستېتىكىنى ئۇنۇملۇك تەدبىقلاپ، بەدىئىيلىكى يۇقىرى تەرجىمە ئەسەرلىرىنى كۆپلەپ مەيدانغا كەلتۈرۈشى تولىمۇ زۆرۈر.

دۇنيادىكى چوڭ شەھەرلەر باشلىقلىرىنىڭ 5 - نۆۋەتلىك يىغىنى موسكۋادا ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 18 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. دۇنيادىكى چوڭ شەھەرلەر باشلىقلىرىنىڭ 5 - نۆۋەتلىك يىغىنى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن موسكۋا شەھەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ بىناسىدا ئېچىلدى، 26 دۆلەتتىكى چوڭ شەھەلەردىن كەلگەن شەھەر باشلىقلىرى شەھەر ئېكولوگىيىسى، جىنايەت سادىر قىلىشقا قارشى تۇرۇش، تەمىنات ۋە قاتناش قاتارلىق مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدۇ.

موسكۋا شەھىرىنىڭ باشلىقى لۇژكوۋ يىغىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىدا روسىيە زۇگئۇنى پېلتسىنىڭ يىغىنغا ئەۋەتكەن تەبرىك تېلېگراممىسىنى ئوقۇپ ئۆتتى.

پېلتسىن 'مۇنداق دېگەن: «ئەسىر ئالمىشىش پەيتىدە تۇرغان بۈگۈنكى كۈندە ھەرقايسى دۆلەتنىڭ سىياسىي، ئىقتىساد ۋە مەدەنىيەت تۇرمۇشىنىڭ مەركىزى بولغان چوڭ شەھەرلەرنىڭ كېيىنكى ئەسىردىكى تەرەققىيات يۆزلىنىشىنى تەھلىل قىلىپ، كەلگۈسىنى تۇغرا مۆلچەرلەپ، كونكرېت تەكلىپلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇش ئىنتايىن مۇھىم.»

ب د ت باش كاتىپى ئانان يىغىنغا ئەۋەتكەن تەبرىك تېلېگراممىسىدا بۇ قېتىمقى يىغىنىنىڭ ئىشسىزلار، ماكانسىزلار، يۇقىرى جىنايەت سادىر قىلىش نىسبىتى، مۇھىت بولغىنىش قاتارلىق دۇنياۋى مەسىلىلەرنىڭ ھەل بولۇشىغا تۇرتكە بولىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

دۇنيادىكى چوڭ شەھەرلەر باشلىقلىرىنىڭ تۇنجى نۆۋەتلىك يىغىنى 1985 - يىلى دۇئگىدا بىر قېتىم نۆۋەتكۈزۈلگەن، شۇنىڭدىن كېيىن ھەر ئۈچ يىلدا بىر قېتىم نۆۋەتكۈزۈلۈپ كەلدى، بۇ يىل شەھەر بولۇپ قۇرۇلغانلىقىنىڭ 850 يىللىقىنى تەبرىكلەيدىغان موسكۋا مېكسكا شەھىرى ۋە ۋېنا شەھىرى بىلەن بولغان رىقابەتتە بۇ قېتىمقى يىغىنغا ساھىبخانا بولۇش ھوقۇقىنى قولغا كەلتۈرگەنىدى.

يىغىن مۇشۇ ئاينىڭ 20 - كۈنى يېپىلدۇ. شەھەر باشلىقى جياچىڭلىن پېتەكچىلىكىدىكى بېيجىڭ شەھەرلىك ھۆكۈمەت ۋەكىللەر ئۆمىكىمۇ بۇ قېتىمقى يىغىنغا قاتناشتى.

ۋېيتنام كومپارتىيىسى 8 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3 - ئومۇمىي يىغىنىنى چاقىردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېنېي، 19 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. بۈ يەردىكى گېزىتلەردە بۈگۈن ئېلان قىلىنغان ئاخباراتتا مۇنداق دېيىلگەن: ۋېيتنام كومپارتىيىسى 8 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3 - ئومۇمىي يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 9 - كۈنىدىن 18 - كۈنىگىچە خېنېيدا نۆۋەتكۈزۈلدى. ئومۇمىي يىغىن سوتسىيالىستىك دۆلەت ھاكىمىيىتى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ۋە يېڭى دەۋردىكى كادىرلار ئىستراتېگىيىسى توغرىسىدىكى ئىككى قارارنى مۇزاكىرە قىلدى ھەم ماقۇللىدى.

ئومۇمىي يىغىن ۋېيتنامنىڭ ئون يىلدىن بۇيان دۆلەت ھاكىمىيىتى قۇرۇلۇشى ۋە كادىرلار خىزمىتى جەھەتتىكى ئەھۋالىنى تەھلىل قىلىپ، قولغا كەلگەن غايەت زور نەتىجىلەرنى مۇئەييەنلەشتۇردى، يېتەرسىزلىك ۋە كەمچىلىكلەرنى، بولۇپمۇ بىر قىسىم ھاكىمىيەت ئورگانلىرى ۋە ئىقتىسادىي تەشكىلاتلار شۇنداقلا قىسمەن كادىرلاردا ساقلانغان خىيانەتچىلىك، چىرىكلىك، ئىسراپچىلىق، بىيۇروكراتلىق، ھوقۇقىدىن كەلسە - كەلمەس پايدىلىنىش ۋە خەلقنىڭ خوجايىنلىق ھوقۇقىغا دەخلى- تەرۇز قىلىش مەسىلىلىرىنى ئالاھىدە كۆرسىتىپ ئۆتتى.

ۋېيتنام كومپارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى دۇمۇي ئومۇمىي يىغىندا تەكتلەپ مۇنداق دېدى: بازار مېخانىزمىنى يولغا قويۇش ۋە خەلقئارا ئالاقىنى كېڭەيتىش شەرتى ئاستىدا پارتىيىنى قوغداش، سوتسىيالىزم تۈزۈمىنى قوغداش، ئىنقىلابىي ئىشلىرىمىزنى قوغداشنىڭ ئەڭ مۇھىم تەدبىرى كادىرلارنى تەربىيەلەش، چېنىقتۇرۇش، ياخشى باشقۇرۇشتىن ئىبارەت. ئۇ مۇنداق دېدى: پارتىيەمىز كادىرلارغا بولغان پەزىلەت ۋە ئەخلاق تەربىيىسىنى ئالاھىدە كۈچەيتىشى، ئىنتىپاقلىقنى ساقلىشى، خىيانەتچىلىك، چىرىكلىك، ئىسراپچىلىق، بىيۇروكراتلىق، قول ئاستىدىكىلەرنى ۋە خەلق ئاممىسىنى بوزەك قىلىش، پارىخورلۇق، ئەتكەسچىلىك، قانۇنسىز بېيىش، ۋە ئەيىش - ئىشرەتكە بېرىلىشتەك تۇرمۇش ئۇسۇلىغا قەتئىي قارشى تۇرۇش كېرەك.

ئومۇمىي يىغىن ۋېيتنام كومپارتىيىسىنىڭ ئەزالىرى ۋە ۋېيتنام خەلقىنىڭ دۆلەتنىڭ خوجايىنلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، دۆلەت ھاكىمىيىتى قۇرۇلۇشى ۋە كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىغا تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئاكتىپ قاتنىشىپ، پارتىيىنىڭ قارارلىرىنى ئەملىيلەشتۇرۇپ، ئىسلاھاتنىڭ غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرۈشكە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىپ، خەلقنى بېيىتىش، دۆلەتنى قۇدرەت تاپقۇزۇش، ئادىل ئىجتىمائىي مەدەنىيەت بەرپا قىلىش نىشانىغا يېتىشكە چاقىردى.

ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەر باشلىقلىرى يىغىنى يېپىلدى

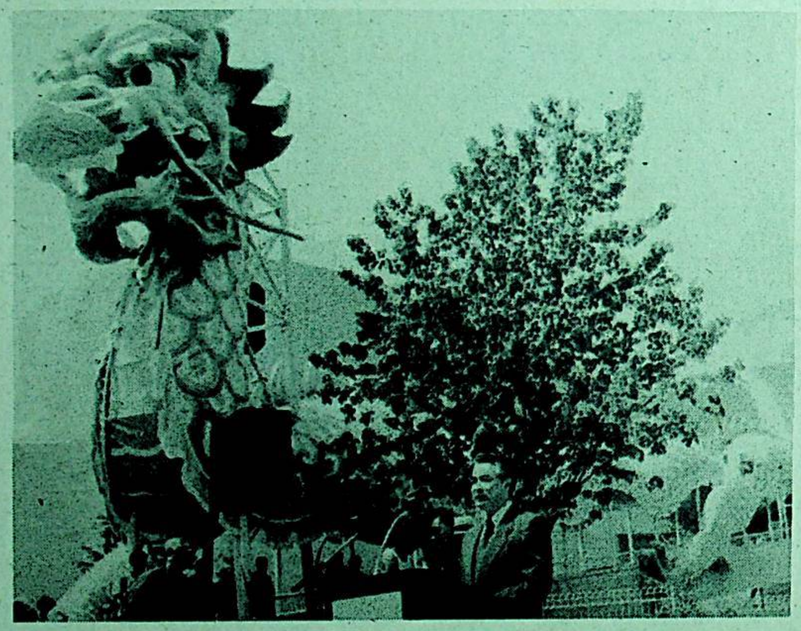
شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئامستېردام، 18- ئىيۇن تېلېگراممىسى. ئىككى كۈن ئېچىلغان ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەر باشلىقلىرى يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 18 - كۈنى سەھەردە گوللاندىيىنىڭ پايتەختى ئامستېردامدا يېپىلدى. يىغىن مەزگىلىدە ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا 15 دۆلەتنىڭ دۆلەت باشلىقى ۋە ھۆكۈمەت باشلىقى چوڭقۇر كېڭىشىش ۋە ئۆزئارا مۇرەسسە قىلىش ئارقىلىق، ئاخىرى ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ يېڭى شەرتنامىسى، يەنى «ئامستېردام شەرتنامىسى»نىڭ لايىھەسى توغرىسىدا بىرلىككە كەلدى.

ياۋروپا ئىتتىپاقىغا نۆۋەتچى رەئىس دۆلەت گوللاندىيە يىغىن ئايىغلاشقاندا يەكۈن چىقىرىپ مۇنداق دېدى: شەرتنامىنىڭ لايىھە ھۆججىتىگە قانۇن جەھەتتىن تۈزىتىش كىرگۈزۈپ ۋە يېزىق جەھەتتىن تەھرىرلىگەندىن كېيىن، ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەر رەھبەرلىرى بۇ يىل 10- ئايدا ئامستېردامدا رەسمىي ئىمزا قويۇشى مۇمكىن.

«ئامستېردام شەرتنامىسى»نىڭ لايىھەسى توغرىسىدا ئەزا دۆلەتلەر مۇرەسسە قىلىش، مۇھىم بولغان بەزى قىيىن مەسىلىلەرنى قويۇپ تۇرۇش ئارقىلىق بىرەكلىك ھاسىل قىلدى. لايىھەنىڭ ھاسىل قىلىنغانلىقى «ماستىرخت شەرتنامىسى»گە 15 ئاي تۈزىتىش كىرگۈزۈش خىزمىتىنىڭ ئاياغلاشقانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ. ياۋروپا ئىتتىپاقى كومىتېتىنىڭ رەئىسى سانت يېگىنىڭ يېپىلىش مۇراسىمىدا مۇنداق دېدى: يېڭى شەرتنامە لايىھەسىنىڭ ھاسىل قىلىنغانلىقى ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ بىر گەۋدىلىشىش مۇساپىسىدە يەنە بىر قەدەم تاشلىغانلىقىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ. گېرمانىيە زۇڭلىسى كول مۇنداق دېدى: لايىھەنىڭ ھاسىل قىلىنغانلىقى روشەن ئىلگىرىلەش بولغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ. گوللاندىيە باش ۋەزىرى كوكمو يىغىن نەتىجىسىدىن «مەمنۇن» ئىكەنلىكىنى بىلدۈردى.

باشلىقلار يىغىندا ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ ئەدلىيە ۋە ساقچى ئىشلىرى ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىش جەھەتتىكى ئىلگىرىلەش ئىنتايىن كىچىك بولدى. خادىملار ئەركىن يۈرۈشۈش جەھەتتە، ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى چېگرا تەكشۈرۈشنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى مەقسەت قىلغان «سۈرۈشتۈرۈش كېلىشىمى»شەرتنامە لايىھىسىگە كىرگۈزۈلدى، لېكىن ئەنگلىيە بىلەن ئىرلاندىيىنىڭ چېگرىدا تەكشۈرۈشنى ساقلاپ قېلىشىغا رۇخسەت قىلىندى، بۇ ئىككى دۆلەت ۋە دانىيە ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ ئىچكى قىسمىدا ۋەزا، كۆچمەنلەر ۋە پاناھلىق تىلەش سىياسىتى قاتارلىق جەھەتلەردە ئادەتتىن تاشقىرى ھوقۇقتىن بەھرىمەن بولىدىغان بولدى.

باشلىقلار يىغىنى مەزگىلىدە، ياۋروپا ئىتتىپاقىدىكى دۆلەتلەر رەھبەرلىرى «مۇقىملاشتۇرۇش ۋە ئاشۇرۇش ئەھدىنامىسى»، «ياۋروپا پۇلىنىڭ قانۇنىي ئورنى»ۋە «يېگى پۇل پىرېۋوت نىسبىتى مېخانىزمى»دىن ئىبارەت ئۈچ ھۆججەتنى رەسمىي تەستىقلىدى. بۇ ھۆججەتلەر 1999- يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ ياۋروپا ئىقتىساد - پۇل ئىتتىپاقىنىڭ ھەربىرىكەتكە كېلىشكە كاپالەتلىك قىلىشنى شۇنداقلا كەلگۈسىدە ياۋروپانىڭ كەلگۈسىدىكى بىرلىككە كەلگەن پۇلى - ياۋروپا پۇلىنىڭ مۇقىملىقىنى ساقلاشنى مەقسەت قىلىدۇ. فرانسىيە ھۆكۈمىتىنىڭ كۆچلۈك تەلەپ قىلىشى بىلەن، يىغىن مۇشەققەتلىك سۆھبەت ئارقىلىق «مۇقىملاشتۇرۇش ۋە ئاشۇرۇش ئەھدىنامە»سىگە ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەردىكى ئىشسىزلار مەسىلىسىنى ھەل قىلىش توغرىسىدىكى مادداىنى قوشتى، ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش شارائىتى يارىتىپ بېرىش، ئەزا دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى ئىقتىسادىي سىياسەتلەر توغرىسىدا سىياسىي كېڭىشىشنى كۈچەيتىش ھەققىدە قارار ماقۇللىدى.

بېيجىڭ شەھەرلىك ھۆكۈمەت كانادانىڭ ئوتتاۋا دۆلەت مەدەنىيەت مۇزېيىغا ئىئانە قىلغان رەڭلىك ئەجدىھا مودېلى 6 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئوتتاۋادا پۈتتى. ئەجدىھانىڭ ياسلىشى ھەيۋەتلىك، كۆركەم بولۇپ، كانادالىقلارنىڭ، بولۇپمۇ باللارنىڭ ياقتۇرۇشىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: جۇڭگونىڭ كانادادا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى چاپېيشىن ھەيكەل يوپۇقىنى ئېچىش مۇراسىمىدا سۆز قىلماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

مۇخابىر شىياڭگاڭ جۇڭگوغا قايتۇرۇلغاندىن كېيىن

ماخاتىر شياڭگاك جۇڭگوغا قايتۇرۇلغاندىن كېيىن ئۇيەردە ھەقىقىي دېموكراتىيە ئىشقا ئاشىدۇ، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيرۇت، 18 ـ ئىيۇن تېلېگراممىسى. لۇئاندا زىيارەتتە بولۇۋاتقان مالايسىيا زۇڭلىسى ماخاتىر بۇگۈن بۇ يەردە مۇنداق دېدى: 7 ـ ئاينىك 1 ـ كۈنى جۇڭگو ھۆكۈمىتى شياڭگاڭغا بولغان ئىگىلىك ھوقۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈرگەندىن كېيىنلا شياڭگاڭ ھەقىقىي ئەركىنلىك ۋە دېموكراتىيىگە ئىگە بولالايدۇ.

ماخاتىر مۇخبىرىمىزنىڭ سۇئالىغا جاۋاب بەرگەندە مۇنداق دېدى: «شياڭگاڭنىڭ پات ئارىدا جۇڭگوغا قايتۇرۇلىدىغانلىقىنى بىلمىز. شۇ چاغدا شياڭگاڭدا چوقۇم دېموكراتىيە ئىشقا ئاشىدۇ. مەن بۇنىڭ ھەقىقىي دېموكراتىيە بولىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن. بېقىندا شياڭگاڭلىقلار شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ مەمۇرىي ئەمەلدارىنى سايلاپ چىقتى، بۇ ئۇلارنىڭ ئەركىن تاللىۋېلىشى».

ماخاتىر شياڭگاڭنىڭ قايتۇرۇلۇشىنى «جۇڭگونىڭ ئەسلىدىنلا ئۆزىگە تەۋە زېمىننى قايتۇرۇۋالغانلىقى» دىن دېرەك بېرىدۇ دەپ ھېسابلىدى. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئەنگلىيە شياڭگاڭغا ھۆكۈمرانلىق قىلغان مەزگىلدە «شياڭگاڭغا ھېچ قانداق ئەركىنلىك بېرىپ باققان ئەمەس، شۇنداقلا شياڭگاڭدا سايلام ئۆتكۈزۈپ باققانمۇ ئەمەس».

ئامېرىكا كېڭەش پالاتاسى ب د ت غا ئەزالىق بەدىلىنى شەرتسىز تولۇقلاپ تاپشۇرۇش تەكلىپ لايىھىسىنى رەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 17 ـ ئىيۇن تېلېگراممىسى. ئامېرىكا كېڭەش پالاتاسى مۇشۇ ئاينىڭ 17 ـ كۈنى 25 ئاۋازغا قارشى 73 ئاۋاز بىلەن ئامېرىكىنىڭ ب د ت غا ئەزالىق بەدىلىنى شەرتسىز تولۇقلاپ تاپشۇرۇش توغرىسىدىكى تەكلىپ لايىھىسىنى رەت قىلدى.

بۇ تەكلىپ لايىھىسىنى ھىندىيانا شتاتىدىن كەلگەن جۇمھۇرىيەتچىلەر پارتىيەسىنىڭ كېڭەش ئەزاسى لۇجار ئوتتۇرىغا قويغان. لۇجار مۇنداق دەپ قارىدى: ب د ت نىڭ خىزمەتلىرىنى قوللاش مەيلى ئامېرىكىنىڭ مەنپەئىتى ئۈچۈن بولسۇن، مەيلى ب د ت نىڭ ئىستىقبالى ئۈچۈن بولسۇن، «ئىتتايىن مۇھىم» ئەھمىيەتكە ئىگە. شۇڭا مەن ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ تاپشۇرمىغان بارلىق بەدەل پۇلىنى شەرتسىز تولۇقلاپ تاپشۇرۇشىنى تەشەببۇس قىلىمەن. ئۇ ئاۋازغا قويۇش ئاخىرلاشقاندىن كېيىن مۇنداق دېدى: ئامېرىكا بىر تەرەپتىن، ب د ت غا ئەزالىق بەدەل پۇلىنى تاپشۇرۇشنى كەينىگە سۈرۈۋېتىۋاتىدۇ، يەنە بىر تەرەپتىن، «ئىتتىپاقداش دۆلەتلەردىن خەلقئارا مەسىلىلەردە ھەمكارلىشىشنى ئۈمىد قىلىۋاتىدۇ»، بۇنداق قىلىشى «يولسىزلىق».

كېڭەش پالاتاسى دىپلوماتىيە كومىتېتىنىڭ رەئىسى خېرمۇس ب د ت غا ئەزالىق بەدىلىنى شەرتلىك ھالدا تولۇقلاپ تاپشۇرۇش پىلانىنى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ پىلاننىڭ ئاساسىي مەزمۇنى مۇنداق: ئامېرىكا ئۈچ يىل ئىچىدە ب د ت نىڭ 819 مىليون دوللار ئەزالىق بەدىلىنى تولۇقلاپ تاپشۇرىدۇ، لېكىن ب د ت ئامېرىكىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن بىر قاتار ئىسلاھاتلارنى ئېلىپ بېرىشى ھەم ئامېرىكىنىڭ ئەزالىق بەدىلىنى ئازايتىشى لازىم. كېڭەش پالاتاسى ئۇزاتقا قالمايلا بۇ پىلاننى ئاۋازغا قويىدۇ.

جەنۇبىي ئافرىقا ۋە فرانسىيە كېلىشىۋېتىپتۇ

ئىيۇن تېلېگراممىسى. بۇ يەردىكى ھەممىدىن خەۋەردار ئەربابنىڭ ئاشكارىلىشىچە، زايىرنىڭ سابىق زۇڭتۇڭى مۇبۇتو ۋە ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى بولۇپ 40قا يېقىن كىشى مۇشۇ ئاينىڭ 18 ـ كۈنى چۈشتىن كېيىن ئايروپىلان بىلەن بۇ يەردىن ماراكەشنىڭ شىمالىدىكى پورت شەھەر تەنجەگە يۇرۇپ كەتكەن.

مۇبۇتو ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى تەنجەگە بېرىپ شەھەر مەركىزىدىن 20نەچچە كىلومېتىر يىراقلىقتىكى دېڭىز ساھىلىدىكى ھاۋا پورتىدا ئايروپىلاندىن چۈشكەن. ئۇلار بۇ يەردە بىر قانچە سائەت ئارام ئالغاندىن كېيىن ئاندىن ئايروپىلانغا چىقىپ ئاندىن ئايروپىلانغا چىقىپ ئاندىن ئايروپىلانغا چىقىپ